

วารสารวิชาการ วิทยาลัยแสงธรรม

วารสารวิชาการด้านปรัชญา ศาสนา เทววิทยา และการศึกษา

Print ISSN: 1906-5078 Online ISSN: 2730-2318

ปีที่ 16 ฉบับที่ 2 เดือนกรกฎาคม - ธันวาคม 2567

บทความวิชาการ

- 9 * การวิเคราะห์พลวัตในการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมจีน-ไทย : อดีต ปัจจุบัน และแนวโน้มในอนาคต
ดร.ญาสุมินทร์ ไทยสมบูรณ์, ดร.พิทยา ลิ้มบุตร, บาทหลวง ผศ.ดร.อภิสิทธิ์ กฤษเจริญ และ บาทหลวง ดร.สมเกียรติ จูรอด
- 32 * ความหลงผิดที่เชื่อในพระเจ้าหรือ?
บาทหลวง ดร.วิศักดิ์ ยงศรีปณิธาน

บทความวิจัย

- 58 * การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบดิจิทัลโดยใช้การเล่าเรื่องส่วนตัวเพื่อเสริมสร้างการตระหนักรู้ในตนเองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
พิระพงษ์ แก้วกันหา และ ศ.ดร.เนาวนิตย์ สงคราม
- 79 * การพัฒนาการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้สื่อแอปพลิเคชัน TikTok ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน
พิมพ์นารา ลิ้มปิกัญจนวัฒน์ และ ดร.สุตาพร พงษ์พิษณุ
- 96 * การพัฒนาสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียน โรงเรียนพระแม่มาลีสาทร กรุงเทพมหานคร
ประภาพร บวหาร, รศ.ดร.กาญจนา บุญส่ง และ รศ.ดร.มณฑา จำปาเหลือง
- 119 * การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูคาทอลิกของโรงเรียนเซนต์โยเซฟพิวล์เพื่อเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์
เพชรดาวัลย์ วรสาร และ ดร.สุตาพร พงษ์พิษณุ
- 135 * การเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 สำหรับการศึกษาคาทอลิกในประเทศไทย
ศิรินทร์ โกศลวัฒนา, บาทหลวง ดร.พิเชฐ แสงเทียน, เอส.เจ., จำเรียง พรหมบุตร, สุมิตร เขมมื่อ, บาทหลวง ดร.วิศักดิ์ ยงศรีปณิธาน,
บาทหลวง ผศ.ดร.วัชศิลป์ กฤษเจริญ, บาทหลวง อีรพล กอบวิทยากุล, บาทหลวง ดร.นันทพล สุขสำราญ และ ผศ.ดร.ศรัญญู พงศ์ประเสริฐสิน
- 152 * การศึกษาทักษะด้านการฟังคำศัพท์ภาษาจีนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT ร่วมกับเกมมิฟิเคชัน ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1
พรกนก นาคเกลี้ยง และ ดร.สุพจน์ เกิดสุวรรณ
- 167 * การศึกษาสภาพการดำเนินงานจิตตภาวนาในโรงเรียนคาทอลิก
กมลลา สุริยพงศ์ประไพ, จินตนา กิ่งแก้ว, บาทหลวง ทศเมะ กิจประยูร, ผศ.ดร.ศรัญญู พงศ์ประเสริฐสิน, บาทหลวง ผศ.ดร.อภิสิทธิ์ กฤษเจริญ,
บาทหลวง ธรรมรัตน์ เรืองงาม, บาทหลวง ผศ.ดร.พริ้งชิส ไกล่ และ บาทหลวง ดร.เชิดชัย เลิศจิตรเลขา
- 185 * คุณธรรมที่สามเณรแสงธรรมได้รับการเสริมสร้างจากการเข้าร่วมพิธีกรรมทำวัตร
รัฐพล งามอัสมา, บาทหลวง ดร.อภัสสิน สุทธิโย ปีโตโย, เอส.เจ., บาทหลวง ดร.สุรัชย์ ชุ่มศรีพันธุ์, บาทหลวง ผศ.ดร.ชาติชาย พงษ์ศิริ
และ ผศ.ดร.ลัดดาวรรณ ประสูตรแสงจันทร์
- 205 * เจตคติของนักศึกษาต่อการบริหารงานกิจการนักศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิในยุค Thailand 4.0
ผศ.ดร.ชญารัตน์ บุญพูนิก, ผศ.ดร.อัสมา ชื่นบุญ, ดร.วราเชษฐ์ สิงห์ลอ, ผศ.ดร.ศรัญญู พงศ์ประเสริฐสิน และ ผศ.ดร.จันทิมา หิรัญอ่อน
- 220 * แนวทางการส่งเสริมสมรรถนะด้าน ICT ของครูในการจัดการเรียนรู้ตามกรอบภาวะผู้นำด้าน ICT ของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย
ระวีวรรณ บวหาร, รศ.ดร.นันทิรัตน์ พิระพันธุ์ และ รศ.ดร.วิไลลักษณ์ ดังกา
- 241 * แนวทางการสร้างสันติภาพและความเป็นหนึ่งเดียวกันของพระศาสนจักรตามหลักชีวเอกภพวิทยาของปกาเกอญอ
บาทหลวง ดร.วิศักดิ์ ยงศรีปณิธาน, บาทหลวง ผศ.ดร.อภิสิทธิ์ กฤษเจริญ, บาทหลวง ผศ.วสันต์ พิรุฬห์วงศ์,
บาทหลวง ดร.อภัสสิน สุทธิโย ปีโตโย, เอส.เจ. และ ผศ.ดร.ศรัญญู พงศ์ประเสริฐสิน
- 267 * เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติทางการเรียนของวิชาภาษาไทย ด้วยวิธีการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน กับการเรียนรู้ตามคู่มือครู
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
นัชชอร จูเจริญ, ดร.สุตาพร พงษ์พิษณุ และ ดร.ทองปาน บุญกุล
- 285 * ผลการอบรมตนเองตามมิติการอบรมของสามเณร สามเณราลัยแสงธรรม
วรากร เจริญพานิช, บาทหลวง ดร.อภัสสิน สุทธิโย ปีโตโย, เอส.เจ., บาทหลวง ผศ.ดร.ชาติชาย พงษ์ศิริ และ ผศ.ดร.ลัดดาวรรณ ประสูตรแสงจันทร์
- 308 * ผลของจิตวิญญาณในที่ทำงาน ทูทางจิตวิทยาและการรับรู้การสนับสนุนขององค์กร ที่มีต่อความสุขในการทำงาน ผ่านทางความยึดมั่นผูกพันในงาน
ความสมดุลระหว่างชีวิตและการทำงาน และความพึงพอใจในวิชาชีพในกลุ่มพยาบาล กรุงเทพมหานคร
พีรพัฒน์ ถวิลรัตน์ และ ดร.ชานโดส โมะหะนั้น

Saengtham College Journal

วารสารวิชาการ วิทยาลัยแสงธรรม

ปีที่ 16 ฉบับที่ 2 เดือนกรกฎาคม - ธันวาคม 2024/2567

วารสารวิชาการ วิทยาลัยแสงธรรม มีความยินดีรับบทความวิจัย บทความวิชาการ บทความปริทัศน์ หนังสือและบทความปริทัศน์ด้านปรัชญา ศาสนา เทววิทยา และการศึกษาคาทอลิก ที่ยังไม่เคยเผยแพร่ในเอกสารใดๆ โดยส่งบทความมาที่ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยค้นคว้าศาสนาและวัฒนธรรม วิทยาลัยแสงธรรม

กองบรรณาธิการวารสารวิชาการ วิทยาลัยแสงธรรม จะส่งบทความให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางวิชาการ เพื่อประเมินคุณภาพบทความว่าเหมาะสมสำหรับการตีพิมพ์หรือไม่ หากท่านสนใจกรุณารายละเอียดรูปแบบการส่งต้นฉบับได้ที่ <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/scj>

เจ้าของ

วิทยาลัยแสงธรรม, สภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย

วัตถุประสงค์

1. เป็นเวทีเผยแพร่ผลงานวิจัยและผลงานทางวิชาการของคณาจารย์ทั้งในและนอกวิทยาลัย ตลอดจนนักวิชาการอิสระ
2. เชื่อมโยงโลกแห่งวิชาการ และเผยแพร่องค์ความรู้ทางปรัชญา ศาสนา เทววิทยา และการศึกษา ให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนและสังคมส่วนรวม
3. ส่งเสริมและกระตุ้นให้เกิดการวิจัย และพัฒนาองค์ความรู้ทางด้านปรัชญา ศาสนา เทววิทยา และการศึกษาเพิ่มมากขึ้น

ลิขสิทธิ์

ต้นฉบับที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการวิทยาลัยแสงธรรม ถือเป็นกรรมสิทธิ์ของวิทยาลัยแสงธรรม ห้ามนำข้อความทั้งหมดไปตีพิมพ์ซ้ำ ยกเว้นได้รับอนุญาตจากวิทยาลัยแสงธรรม

ความรับผิดชอบ

เนื้อหาและข้อคิดเห็นใดๆ ที่ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการวิทยาลัยแสงธรรม ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนเท่านั้น

จัดพิมพ์โดย: ศูนย์วิจัยค้นคว้าศาสนาและวัฒนธรรม วิทยาลัยแสงธรรม

ปก/รูปเล่ม: นางสาวสุกานดา วงศ์เพ็ญ พิสูจน์อักษร: อาจารย์สุดหทัย นิยมธรรม

วารสารวิชาการวิทยาลัยแสงธรรม

ได้ผ่านการประเมินคุณภาพวารสาร จากศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI)

รอบที่ 4 (ปี พ.ศ. 2563-2567)

โดยจัดอยู่ในกลุ่ม 2 เป็นวารสารที่ผ่านการรับรองคุณภาพของ TCI และอยู่ในฐานข้อมูล TCI

นโยบายของวารสารและขอบเขตการตีพิมพ์

1. กำหนดการตีพิมพ์วารสาร มีกำหนดออกปีละ 2 ฉบับ

ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม – มิถุนายน ฉบับที่ 2 เดือนกรกฎาคม – ธันวาคม

2. ประเภทบทความที่รับตีพิมพ์

บทความวิจัยและบทความวิชาการ (ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ)

3. ประเภทของการ Peer Review

ผู้ประเมินไม่ทราบชื่อผู้แต่งและผู้แต่งไม่ทราบชื่อผู้ประเมิน (Double-blind peer review)

4. กระบวนการพิจารณาบทความ

บทความที่จะได้รับการพิจารณาลงตีพิมพ์จะต้องเป็นบทความที่ไม่เคยตีพิมพ์ที่ไหนมาก่อนโดย
สารบทความและแนวการเขียนจะต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของวารสาร และผ่านการพิจารณาจาก
กองบรรณาธิการและผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาที่เกี่ยวข้องไม่น้อยกว่า 3 ท่าน โดยจะมีกระบวนการดังต่อไปนี้

- เมื่อส่งบทความผ่านระบบออนไลน์ และได้รับอีเมลจากระบบของวารสารฯ ถือว่า
กองบรรณาธิการได้รับบทความเรียบร้อยแล้ว

- กองบรรณาธิการจะพิจารณาเบื้องต้น โดยตรวจสอบหัวข้อและเนื้อหาของบทความถึงความ
เหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และรูปแบบของวารสาร การคัดลอก เพื่อส่งให้กับผู้ส่งบทความ
นำกลับไปแก้ไขเบื้องต้นก่อนที่จะดำเนินการในขั้นตอนต่อไปหรือปฏิเสธการลงตีพิมพ์

- เมื่อกองบรรณาธิการพิจารณาเห็นควรให้ดำเนินการส่งบทความให้ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อทำการ
กลั่นกรองต่อไป บรรณาธิการจะแจ้งผู้เขียนให้ชำระค่าใช้จ่ายในการดำเนินการจัดทำวารสาร โดยมีอัตรา
ค่าใช้จ่ายฯ บทความละ 3,000 บาท

- * บทความที่ไม่ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิและกองบรรณาธิการ ทางวารสารฯ
ขอสงวนสิทธิ์ในการคืนเงิน ไม่ว่าในกรณีใดๆ ทั้งสิ้น*

- กองบรรณาธิการจะส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาที่เกี่ยวข้องไม่น้อยกว่า 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบ
คุณภาพของบทความว่าอยู่ในระดับที่เหมาะสมที่จะลงตีพิมพ์หรือไม่ โดยในกระบวนการพิจารณา
กลั่นกรองนี้ ผู้ทรงคุณวุฒิจะไม่สามารถทราบข้อมูลของผู้ส่งบทความ (Double-Blind Peer Review)

- เมื่อผู้ทรงคุณวุฒิได้พิจารณาแล้ว กองบรรณาธิการจะตัดสินใจโดยอิงตาม
ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิว่าบทความนั้นๆ ควรได้รับการยอมรับหรือปฏิเสธการลงตีพิมพ์ในวารสาร
หรือควรให้ผู้ส่งบทความนำกลับไปแก้ไขให้แล้วเสร็จตามกำหนดก่อนพิจารณา

- กองบรรณาธิการจะแจ้งให้ผู้ส่งบทความทราบเมื่อบทความผ่านการพิจารณาตีพิมพ์
บทความ

5. จรรยาบรรณการตีพิมพ์

บทความที่นำมาสมัครลงตีพิมพ์ในวารสารต้องไม่เคยได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่มาก่อน และไม่ส่งต้นฉบับบทความซ้ำซ้อนกับวารสารอื่น รวมทั้งผู้เขียนบทความต้องไม่ละเมิดหรือคัดลอกผลงานของผู้อื่น

6. ค่าธรรมเนียมการตีพิมพ์

บทความที่ส่งมาเพื่อขอตีพิมพ์จะต้องชำระค่าธรรมเนียมการตีพิมพ์ หลังจากกำหนด Peer Review ประเมินบทความได้แล้ว และในกรณีที่บทความได้รับการประเมินผลไม่สามารถตีพิมพ์ได้ ท่านจะไม่ได้รับค่าตีพิมพ์คืนในทุกกรณี โดยมีอัตราการเก็บค่าตีพิมพ์ บทความละ 3,000 บาท

หมายเหตุ: ระยะเวลาดำเนินการไม่น้อยกว่า 2 เดือน ขึ้นอยู่กับคุณภาพของบทความและดำเนินการแก้ไขบทความ

จริยธรรมการตีพิมพ์

บทบาบทและหน้าที่ของผู้เขียนบทความ

1. บทความที่จะได้รับการพิจารณาลงตีพิมพ์จะต้องเป็นบทความที่ไม่เคยตีพิมพ์ที่ไหนมาก่อนและไม่ส่งต้นฉบับบทความซ้ำซ้อนกับวารสารอื่น
2. เนื้อหาของบทความจะต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของวารสาร
3. บทความต้องไม่คัดลอกผลงานของผู้อื่น
4. ผู้เขียนต้องอ้างอิงผลงานของผู้อื่น หากมีการนำผลงานเหล่านั้นมาใช้ในบทความของตัวเอง เช่น ภาพ ตาราง เป็นต้น
5. ผู้เขียนต้องตรวจสอบความถูกต้องของรายการเอกสารอ้างอิง ทั้งในแง่ของรูปแบบและเนื้อหา
6. ผู้เขียนบทความจะต้องปรับบทความตามรูปแบบและขนาดตัวอักษรตามแบบฟอร์มของวารสาร
7. ผู้เขียนที่มีชื่อปรากฏในบทความทุกคน ต้องเป็นผู้ที่มีส่วนในการดำเนินการบทความจริง
8. ผู้เขียนต้องระบุแหล่งทุนที่สนับสนุนในการทำวิจัยนี้ และ/หรือมีผลประโยชน์ทับซ้อนจะต้องระบุในบทความ และแจ้งให้บรรณาธิการทราบ
9. ผู้เขียนไม่ควรนำเอกสารวิชาการที่ไม่ได้อ่านมาอ้างอิง หรือใส่ไว้ในเอกสารอ้างอิง และควรอ้างอิงเอกสารเท่าที่จำเป็นอย่างเหมาะสม ไม่ควรอ้างอิงเอกสารที่มากเกินไป
10. การกล่าวขอบคุณผู้มีส่วนช่วยเหลือในกิตติกรรมประกาศนั้น หากสามารถทำได้ผู้เขียนบทความควรขออนุญาตจากผู้ที่เกี่ยวข้องประสงค์จะขอบคุณเสียก่อน
11. ในบทความผู้เขียนจะต้องไม่รายงานข้อมูลที่คลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง ไม่ว่าจะเป็นการสร้างข้อมูลเท็จ หรือการปลอมแปลง บิดเบือน รวมไปถึงการตกแต่ง หรือ เลือกลงแสดงข้อมูลเฉพาะที่สอดคล้องกับข้อสรุป

12. กรณีที่ผลงานเป็นการศึกษาวิจัยและทำการทดลองในคนหรือสัตว์ทดลอง โดยการทดลองในคนอาจส่งผลกระทบต่อศักดิ์ศรี สิทธิ ความปลอดภัย และสุขภาพของคน ขอให้แนบหนังสือรับรองจริยธรรมจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์หรือสัตว์ทดลอง ทั้งนี้ การอนุมัติให้ลงตีพิมพ์ขึ้นอยู่กับพิจารณาจากกองบรรณาธิการวารสารฯ ถือเป็นที่สุด

บทบาทและหน้าที่ของบรรณาธิการวารสาร

1. บรรณาธิการมีหน้าที่พิจารณาคุณภาพของบทความ เพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่ตนรับผิดชอบ และไม่ตีพิมพ์บทความที่เคยตีพิมพ์ที่อื่นมาแล้ว
2. บรรณาธิการต้องไม่เปิดเผยข้อมูลของผู้เขียน และผู้ประเมินบทความแก่บุคคลอื่นๆ
3. บรรณาธิการมีหน้าที่พิจารณาตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัยที่มีระเบียบวิธีวิจัยที่ถูกต้อง และให้ผลที่น่าเชื่อถือ โดยนำผลของการวิจัยมาเป็นตัวชี้ว่า สมควรตีพิมพ์เผยแพร่หรือไม่
4. บรรณาธิการต้องไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อนกับผู้เขียนและผู้ประเมิน
5. บรรณาธิการต้องมีการตรวจสอบบทความในด้านการคัดลอกผลงานผู้อื่น (Plagiarism) อย่างจริงจัง
6. เมื่อบรรณาธิการตรวจพบการคัดลอกผลงานของผู้อื่น จะต้องระงับการประเมินและติดต่อผู้เขียน เพื่อพิจารณาตอบรับหรือปฏิเสธการตีพิมพ์
7. หากบรรณาธิการตรวจพบว่า บทความมีการลอกเลียนบทความอื่นโดยมิชอบ หรือมีการปลอมแปลงข้อมูล ซึ่งสมควรถูกถอดถอน แต่ผู้เขียนปฏิเสธที่จะถอนบทความ บรรณาธิการสามารถดำเนินการถอนบทความได้โดยไม่ต้องได้รับความยินยอมจากผู้เขียน ซึ่งถือเป็นสิทธิและความรับผิดชอบต่อบทความของบรรณาธิการ

บทบาทและหน้าที่ของผู้ประเมินบทความ

1. ผู้ประเมินบทความต้องไม่เปิดเผยข้อมูลในบทความแก่บุคคลอื่นๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องในช่วงระยะเวลาของการประเมินบทความ
2. หากผู้ประเมินบทความมีผลประโยชน์ทับซ้อนกับผู้เขียนผู้ประเมินบทความจะต้องแจ้งให้บรรณาธิการวารสารทราบและปฏิเสธการประเมินบทความนั้นๆ
3. ผู้ประเมินบทความควรรับประเมินบทความเฉพาะสาขาวิชาที่ตนมีความเชี่ยวชาญ และหากมีส่วนใดของบทความที่มีความเหมือนกัน หรือซ้ำซ้อนกับผลงานชิ้นอื่นๆ ผู้ประเมินบทความต้องแจ้งให้บรรณาธิการทราบ

กองบรรณาธิการ

วารสารวิชาการ วิทยาลัยแสงธรรม

ปีที่ 16 ฉบับที่ 2 เดือนกรกฎาคม - ธันวาคม 2024/2567

บรรณาธิการบริหาร

บาทหลวง ผศ.ดร.ชาติชาย พงษ์ศิริ

ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยค้นคว้าศาสนาและ
วัฒนธรรม วิทยาลัยแสงธรรม

กองบรรณาธิการวารสาร (ภายใน)

บาทหลวง อีรพล กอบวิทยากุล

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

ผศ.ดร.ลัดดาวรรณ ประสูตรแสงจันทร์

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

อาจารย์ไพรัตน์ ถวิลรัตน์

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

ผศ.ดร.ศรัณยู พงศ์ประเสริฐสิน

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

อาจารย์สุดหทัย นิยมธรรม

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

น.ส.สุกานดา วงศ์เพ็ญ

ประจำกองบรรณาธิการ

กองบรรณาธิการวารสาร (ภายนอก)

บาทหลวง ศ.ดร.วชิระ น้ำเพชร, เยสุอิต

มหาวิทยาลัยโซเฟีย ประเทศญี่ปุ่น

รศ.ดร.ไพศาล หวังพานิช

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

รศ.ดร.มารุต พัฒนาผล

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

รศ.ดร.สมเจตน์ ไวยการณ

คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนานาชาติเซนต์เทเรซา

รศ.ดร.รัตติกรณ์ จงวิศาล

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ผศ.ดร.วรยุทธ ศรีวรกุล

คณะปรัชญาและศาสนา มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

ผศ.ดร.ประทีป ฉัตรสุภาวงศ์

คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหิดล

ผศ.ดร.จิตรา ดุษฎีเมธา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ดร.เมธีส วันแฉะ

ผู้อำนวยการ วิทยาลัยเทคโนโลยีอีร์-รอปิตี

ดร.อาทิพย์ สอนสุจิตรา

พัฒนการศึกษา ฝ่ายการศึกษา

มูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้ประเมินบทความ (ประจำฉบับ)

ปีที่ 16 ฉบับที่ 2 เดือนกรกฎาคม - ธันวาคม 2024/2567

ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

ศ.ดร.สมภาร พรมทา
ศ.กীরติ บุญเจือ
รศ.ดร.มารุต พัฒนาผล
รศ.ดร.ประกอบ คุณารักษ์
รศ.ดร.ภทรียา กิจเจริญ
รศ.ดร.ดนุตา จามจุรี
ผศ.ดร.ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม
ผศ.ดร.นุชนรา รัตนศิริประภา
ผศ.ดร.สิรินธร สิ้นจินดาวงศ์
ผศ.ดร.จิตรา ดุษฎีเมธา
ผศ.อมรชัย คหกิจโกศล
ผศ.ดร.ฐปรัตน์ รักษ์ภาณุสิทธิ์
ผศ.ดร.ชนิษฐา สาสิทธิ์
ดร.ธารทิพย์ ขุนทอง
ดร.นภาพิรี ฤกษ์นันท์

ดร.สุภาวดี นัมคณิสร์
ดร.อาทิตย์ญา โพธิ์สวาย
ดร.ปรินาภา ชูรัตน์
ดร.สายสุนีย์ กอสนาน
ดร.ไอยรา เลาะหมื่น
ดร.สุกิจ ทองพิลา

บาทหลวง ดร.อิทธิพล ศรีรัตนะ
บาทหลวง เอนก นามวงษ์
บาทหลวง ดร.ฉลองรัฐ สังขรัตน์
บาทหลวง ธนายุทธ ผลผล
ภคินี ดร.ชวลา เวชยันต์
อาจารย์ มลธวัฒน์ กิจสวัสดิ์

ศูนย์ศึกษาพุทธปรัชญา, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ราชบัณฑิตสภา, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย
คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ศูนย์สนับสนุนและพัฒนาการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยศรีปทุม
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนนครินทร์
สถาบันวิจัย พัฒนา และสาธิตการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
บัณฑิตวิทยาลัยมนุษยศึกษา มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
ฝ่ายวิชาการ โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์
โรงเรียนเซนต์เทเรซา
วิทยาลัยพยาบาลราชชนนี นพรัตน์วชิระ
คณะพยาบาลศาสตร์ สถาบันพระบรมราชชนก
ผู้อำนวยการโรงเรียนคาเบรียลอุปถัมภ์
แผนกคริสตศาสนธรรม สังฆมณฑลจันทบุรี
โรงเรียนกุหลาบวิทยา
สามเณราลัยนักบุญยอแซฟ (สามพราน นครปฐม)
โรงเรียนพระหฤทัยดอนเมือง (มารีสวรรค์)
โรงเรียนนักบุญเปโตร

ผู้ทรงคุณวุฒิภายใน

บาทหลวง ดร.วินัย บุญลือ
บาทหลวง ดร.นันทพล สุขสำราญ
ผศ.ดร.ศรัญญู พงศ์ประเสริฐสิน

คณะศิลปศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม (วิทยาเขตเซเวียร์ เชียงราย)
คณะศาสนศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม
คณะศาสนศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

บทบรรณาธิการ

วารสารวิชาการ วิทยาลัยแสงธรรม

ปีที่ 16 ฉบับที่ 2 เดือนกรกฎาคม - ธันวาคม 2024/2567

วารสารวิชาการวิทยาลัยแสงธรรมฉบับนี้ ขอนำเสนอบทความด้านปรัชญา ศาสนา เทววิทยา และการศึกษา ซึ่งประกอบไปด้วยบทความวิชาการและบทความวิจัยทั้งหมด จำนวน 16 บทความ โดยแบ่งเป็น

บทความจากบุคลากรภายใน จำนวน 6 เรื่อง ได้แก่ 1). บทความวิชาการ เรื่อง “ความหลงผิดที่เชื่อในพระเจ้าหรือเทพหลงผิด” โดย บาทหลวง ดร.วีรศักดิ์ ยงศรีปนิธาน 2). บทความวิจัยเรื่อง “การเรียนรู้การสอนในศตวรรษที่ 21 สำหรับการศึกษาคาทอลิกในประเทศไทย” โดย ศิรินทร์ โกศลลัวัฒนา และคณะ 3). บทความวิจัยเรื่อง “การศึกษาสภาพการดำเนินงานจิตตภาวนาในโรงเรียนคาทอลิก” โดย กมลา สุริยพงศ์ประไพ และคณะ 4). บทความวิจัย เรื่อง “คุณธรรมที่สามเณรแสงธรรมได้รับการเสริมสร้างจากการเข้าร่วมพิธีกรรมทำวัตร”โดย รัฐพล งามอ้อขมา และคณะ 5). บทความวิจัย เรื่อง “แนวทางการสร้างสันติภาพและความเป็นหนึ่งเดียวกันของพระศาสนจักรตามหลักชีวเอกภพวิทยาของปกาเกอญอ” โดย บาทหลวง ดร.วีรศักดิ์ ยงศรีปนิธาน และคณะ 6). บทความวิจัย เรื่อง “ผลการอบรมตนเองตามมิติการอบรมของสามเณร สามเณรลัยแสงธรรม” โดย วรากร เจริญพานิช และคณะ

บทความจากบุคลากรภายนอก จำนวน 10 เรื่อง ได้แก่ 1). บทความวิชาการ เรื่อง “การวิเคราะห์พลวัตในการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมจีน - ไทย: สถานการณ์ปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต” โดย ดร.ญาสุนันท์ ไทยสมบูรณ์ และคณะ 2). บทความวิจัย เรื่อง “การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบดิจิทัลโดยใช้การเล่าเรื่องส่วนตัว เพื่อเสริมสร้างการตระหนักรู้ในตนเองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น” โดย พิระพงษ์ แก้วกันหา และคณะ 3). บทความวิจัย เรื่อง “การพัฒนาการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้สื่อแอปพลิเคชัน TikTok ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน” โดย พิมพ์นารา ลิ้มป้ากาญจนวัฒน์ และคณะ 4). บทความวิจัย เรื่อง “การพัฒนาสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียน โรงเรียนพระแม่มาลีสาทร กรุงเทพมหานคร” โดย ประภาพร บวกหาร และคณะ 5). บทความวิจัย เรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูคาทอลิกของโรงเรียนเซนต์โยเซฟทิพวัลเพื่อเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์” โดย เพชรดาวัลย์ วรสาร และคณะ 6). บทความวิจัยเรื่อง “การศึกษาทักษะด้านการฟังคำศัพท์ภาษาจีนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค TGT ร่วมกับเกมมิฟิเคชัน ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1” โดย พรกนก นาคเกลี้ยง และคณะ 7). บทความวิจัย เรื่อง “เจตคติของนักศึกษาต่อการบริหารงานกิจการนักศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิในยุค Thailand 4.0” โดย ผศ.ดร.ชยรัตน์ บุญพุฒิกุล และคณะ 8). บทความวิจัยเรื่อง “แนวทางการส่งเสริมสมรรถนะด้าน ICT ของครูในการจัดการเรียนรู้ ตามกรอบภาวะผู้นำด้าน ICTของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย” โดย ระวีวรรณ บวกหาร และคณะ 9). บทความวิจัย เรื่อง “เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติ

ทางการเรียนของวิชาภาษาไทย ด้วยวิธีการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน กับการเรียนรู้ตามคู่มือครู ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2” โดย นัชชอร จูเจริญ และคณะ 10). บทความวิจัย เรื่อง “ผลของจิตวิญญาณในที่ทำงาน ทักษะจิตวิทยาและการรับรู้การสนับสนุนขององค์กร ที่มีต่อความสุขในการทำงาน ผ่านทางความยืดหยุ่นผูกพันในงาน ความสมดุลระหว่างชีวิตและการทำงาน และความพึงพอใจในวิชาชีพในกลุ่มพยาบาล กรุงเทพมหานคร” โดย ไพรพัฒน์ ถวิลรัตน์ และคณะ

สุดท้ายนี้ กองบรรณาธิการวารสารวิชาการวิทยาลัยแสงธรรม ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ประเมินบทความต่างๆ เพื่อให้วารสารของเรามีคุณภาพ เหมาะสมต่อการเผยแพร่และเป็นแหล่งข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าอ้างอิงด้านปรัชญา ศาสนา เทววิทยา และการศึกษาต่อไป

บรรณาธิการ
ธันวาคม 2567

การวิเคราะห์พลวัตในการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมจีน-ไทย :
อดีต ปัจจุบัน และแนวโน้มในอนาคต

Analysis of Dynamics in Sino-Thai Cultural Exchanges :
In The Past, Present, and Future Trends

ดร.ญาสุมินทร์ ไทยสมบุญ

* ศูนย์วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยวิศวกรรมศาสตร์ฮาร์บิน

ดร.พิทยา ลิ้มบุตร

* คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต

บาทหลวง ผศ.ดร.อภิสิทธิ์ กฤษเจริญ

* คณะศิลปศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม (วิทยาเขตเซเวียร์ เชียงราย)

บาทหลวง ดร.สมเกียรติ จูรอด

* คณะศาสนศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

Dr.Yasumin Thaisomboon

* Sino-Thai Science and Cultural Center, Harbin Engineering University

Dr.Pittaya Limbut

* Faculty of International Studies, Prince of Songkla University Phuket campus

Rev.Asst.Prof.Dr.Aphisit Kitcharoen

* Faculty of Arts, Saengtham College (Xavier Campus, Chiang Rai)

Rev.Dr.Somkiat Jurod

* Faculty of Divinity, Saengtham College

ข้อมูลบทความ

* รับบทความ 8 ธันวาคม 2566

* แก้ไข 29 กุมภาพันธ์ 2567

* ตอบรับบทความ 26 มีนาคม 2567

บทคัดย่อ

นับตั้งแต่สมัยราชวงศ์ฮั่นตะวันตก ประเทศจีนและประเทศไทย ได้ดำเนินการแลกเปลี่ยนทางเศรษฐกิจและวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่องและมีการสั่งสมประสบการณ์ความร่วมมือร่วมกันมาอย่างยาวนาน โดยอาศัยความได้เปรียบจากความใกล้ชิดทางภูมิศาสตร์ เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2518 ประเทศจีนและประเทศไทยได้สถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตอย่างเป็นทางการ ทำให้ขอบเขตความร่วมมือของทั้งสองประเทศมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในด้านความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการค้า รวมถึงแนวโน้มการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมที่กำลังเติบโตอย่างเห็นได้ชัดบทความนี้มุ่งเน้นไปที่พลวัตของการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมจีน-ไทย โดยเริ่มจากการตรวจสอบปฏิสัมพันธ์ทางวัฒนธรรมจีน-ไทยในอดีตและปัจจุบัน จากนั้นการศึกษาเน้นเจาะลึกการวิเคราะห์ลักษณะพื้นฐาน ความท้าทาย และแนวโน้มในอนาคตของทั้งสองประเทศ ผลการวิจัยสรุป การเอาชนะอุปสรรคต้องใช้แนวทางที่สมดุลและละเอียดอ่อนทางวัฒนธรรม การเผชิญกับความท้าทายและการเปิดรับนวัตกรรมถือเป็นสิ่งสำคัญในการส่งเสริมการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมจีน-ไทยที่เจริญรุ่งเรืองซึ่งจำเป็นต่อการสร้างความสัมพันธ์ที่แข็งแกร่งและยั่งยืนระหว่างสองประเทศ

คำสำคัญ: ความสัมพันธ์จีน-ไทย
การแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม
แนวโน้มในอนาคต

Abstract

Since the Western Han period, China and Thailand have maintained a long history of economic and cultural interactions, capitalizing on their geographical proximity and amassing a wealth of collaborative experiences. On July 1, 1975, formal diplomatic relations were established between China and Thailand, leading to a steady expansion of cooperation. This paper focuses on the dynamics of Sino-Thai cultural exchanges, beginning with an examination of historical and contemporary Sino -Thai cultural interactions. The study then delves into the analysis of basic characteristics, challenges, and future trends of both countries. The research concludes that overcoming obstacles requires a balanced, culturally sensitive approach. Navigating challenges and embracing innovation are deemed crucial for fostering a thriving Sino-Thai cultural exchange, essential for ensuring a robust and lasting relationship between the two nations.

Keywords: Sino-Thai Relations
Cultural Exchange
Future trends

1. Introduction

The historical relationship between Thailand and China, marked by centuries-old cultural exchanges, has evolved significantly, encompassing political, economic, cultural, and social dimensions. Over the past 47 years (1975-2022), diplomatic relations have flourished, fostering a robust partnership evident in frequent high-level visits. Despite these positive aspects, challenges persist, impacting the establishment of resilient ties between the two nations. (Malisuwana, S. 2022).

The foundation of Sino-Thai cultural exchange is built upon a multifaceted relationship that encompasses political, economic, cultural, and social aspects. Politically, high-level exchanges and strategic cooperation plans have solidified trust between the two nations, while economically, thriving trade and tourism have fostered closer ties. Culturally, shared Buddhist beliefs and the enduring influence of Chinese culture in Thailand have contributed to a strong cultural foundation. Socially, mutual support during times of adversity and growing interest among the younger generation in Chinese language and culture further strengthen the bond between the two countries.

Despite the successes in cultural exchange, there are significant challenges that need to be addressed. The Thai government's shifting attitude towards China, historical tensions, and cultural differences pose obstacles to deeper cooperation. Negative perceptions of Chinese individuals, concerns about cultural assimilation, and communication barriers also impede the progress of cultural exchange initiatives.

Looking ahead, the future of Sino-Thai cultural exchange will be shaped by trends in digital technology, sustainable development, and innovation. Leveraging digital tools and advocating for cultural diversity will enhance mutual understanding and collaboration. Strengthening innovation and cross-disciplinary cooperation will create new opportunities for impactful cultural exchange experiences.

In conclusion, while the foundation of Sino-Thai cultural exchange is strong, addressing the obstacles and challenges will require concerted efforts from both nations. By fostering mutual respect, understanding, and innovation, Thailand and China can build a more vibrant and enduring partnership that benefits both countries and promotes cultural prosperity. This paper delves into the issues hindering the development of strong relations, particularly focusing on the obstacles encountered in Sino-Thai cultural exchange.

2. The Foundation of Sino-Thai Cultural Exchange

2.1 Political Aspects

Since 1975, China and Thailand have cultivated a robust political relationship, characterized by frequent high-level exchanges and the formulation of strategic cooperation plans. This commitment is underscored by key milestones such as the "Joint Statement on Cooperation Plan for the 21st Century" and the "China-Thailand Strategic Cooperation Joint Action Plan", which have contributed to the establishment of substantial political trust. The enduring political foundation is strengthened through regular high-level visits and the invaluable role played by the Thai royal family in fostering mutual understanding. As part of their comprehensive collaboration, Thailand and China have strategically aligned across various domains, placing emphasis on principles such as mutual respect, trust, and non-interference in internal affairs. The elevation of their relationship to a "Comprehensive Strategic Partnership" in April 2012 (Malisuwan, S. 2022).

2.2 Economic Aspects

In the post-Cold War era, Thai-Chinese relations underwent a transition marked by the establishment of robust bilateral ties. A notable milestone occurred in 2013 when China emerged as Thailand's foremost trading partner,

ranking second only to the United States in terms of export market share and standing as the primary source of imports for Thailand. In return, Thailand holds the position of China's 13th largest trading partner, signifying significant progress across various dimensions of the two countries' relationship (Malisuwat, S. 2022). Economic ties between China and Thailand have evolved significantly, with trade volume surging from \$25 million in 1975 to \$65.83 billion in 2016. Economic cooperation, particularly in tourism, has become a key driver of cultural exchange. China has emerged as Thailand's largest trading partner, and the ease of transportation has facilitated a booming tourism sector, significantly contributing to economic development in both nations.

2.3 Cultural Aspects

The enduring influence of Chinese culture on Thailand, coupled with shared Buddhist beliefs, forms a cultural foundation for strong bilateral relations. Buddhism, prevalent in both nations, fosters virtues of kindness and warmth, contributing to cultural similarities. Despite ritual differences in Buddhist practices, core values remain consistent, enabling seamless integration of Chinese immigrants into Thai society. This cultural alignment is a fundamental reason for the success of Sino-Thai cultural exchanges.

2.4 Social Aspects

China and Thailand's friendship transcends natural disasters, exemplified by mutual support during times of adversity. Reciprocal aid following the Indian Ocean tsunami in 2004 and the Wenchuan earthquake in 2008 vividly illustrates the depth of this bond. Shared experiences, such as the presence of giant pandas in Thailand, symbolize the enduring friendship. Additionally, the younger generation in Thailand exhibits a growing interest in Chinese language and culture, facilitated by initiatives like the Confucius Institutes (Feng, 2014).

In conclusion, the foundation of Sino-Thai cultural exchange is deeply rooted in political, economic, cultural, and social aspects, forming a multifaceted and enduring relationship between China and Thailand

3. Current Status of Sino-Thai Cultural Exchange

3.1 Arts and Culture

Cultural exchange through the visitation and performances of artistic groups has consistently played a vital role in fostering interaction between China and Thailand. Whether it's choirs, dance troupes, or theater companies, these groups have showcased their remarkable talents on various stages. Up to 2019, China had sent numerous artistic groups to perform in Thailand, representing various regions within China. As early as 2005, the Chinese Ministry of Culture and the Thai Ministry of Culture jointly organized a Chinese New Year Cultural Week in Bangkok. During this event, Vice Minister of the Chinese Ministry of Culture, Chang Ker-Ren, led a substantial artistic group of over a hundred people on a visit to Thailand. They participated in various cultural activities and delivered outstanding song and dance performances. Additionally, they visited the tsunami-stricken areas in Phuket, a gesture warmly received and appreciated by the Thai people. Among these exchanges, the "Sino-Thai One Family" project stands out as a significant cultural exchange initiative. Secretariat of the Prime Minister (2023) Thailand and China strengthen their diplomatic relations through the inauguration of the "Chinese Xieyi Exhibition, the Aesthetic Art of Traditional China," showcasing 63 outstanding works of contemporary Chinese art by renowned artists. This event, known as Traditional China, is part of the Action Plan for Cultural Cooperation between the Ministry of Culture of the Kingdom of Thailand and the Ministry of Culture and Tourism of the People's Republic of China for 2023-2027. On the occasion of the 50th

anniversary of their diplomatic establishment, this exhibition underscores the commitment to fostering cultural exchange and collaboration between the two nations.

3.2 Film and Television

In addition to traditional artistic performances, cultural exchanges between China and Thailand have extended into other areas, with the exchange of films and television series becoming a crucial form of interaction between the two peoples. Historically, Southeast Asian regions, including Thailand, have been influenced by Chinese culture to varying degrees. The Thai royal family and the Chinese community have recognized the historical significance of Chinese culture. Presently, numerous outstanding Chinese TV series have been adapted and introduced to Thailand, including "Three Kingdoms," "Shanghai Bund," and others, which have been broadcast during prime time on Thai television channels. Likewise, "Princess Returning Pearl" and "Meteor Garden" have gained popularity among Thai audiences, with the latter sparking a trend of Thai idol dramas. Many Chinese idol dramas are also prominently featured on Thai screens. In 2019, the youth film "So Young" was remade in Thailand, further underscoring the vibrant cultural exchange between China and Thailand. Besides exporting domestic TV dramas, excellent Thai films and television dramas have been introduced to China, drawing an increasing number of Chinese viewers. Thai actors and actresses have also attended premiere events in China. The online resources of films and television series from both countries are increasingly popular, especially among young audiences, enabling both China and Thailand to showcase their cultural diversity and local customs through this medium (Lou, 2010).

3.3 Education

Education plays a significant role in Sino-Thai cultural exchanges and holds a prominent position in overall human interaction. In recent years, progress has been made in various aspects of educational exchanges, encompassing student exchange programs, the promotion of language learning, collaborative educational initiatives, and research institutions. Student exchange stands as a vital facet of educational communication between the two countries. Given their geographical proximity and cultural similarities, Thailand has sent students to study in Chinese universities such as Yunnan Normal University and Kunming University of Science and Technology. Thailand has also become a preferred destination for many Chinese students studying abroad, with China being the largest source of international students in Thailand. Consequently, there has been a growing interest in learning Chinese among Thai students. Zhang (2017) Driven by the Belt and Road Initiative, the trend of Thai students pursuing higher education in China has been on the rise, resulting in increasingly frequent educational interactions between the two countries. More and more Thai students opt to study in China through scholarships provided by the Chinese government, Confucius Institute scholarships, and scholarships offered by various Chinese universities. They pursue studies in Chinese language and various academic disciplines, achieving commendable academic results. The proportion of Thai students majoring in Chinese language at Chinese universities is steadily increasing, with a growing trend of Thai students coming to China for short-term or long-term Chinese language training facilitated by vocational intermediaries.

3.4 Science and Technology

With China's rapid advancements in science and technology, Thailand's emphasis on international scientific cooperation, and the promotion of the Belt and Road Initiative, China and Thailand have engaged in numerous collaborative projects in the field of science and technology. In 1978, both countries signed the "Science and Technology Cooperation Agreement," initiating extensive projects spanning various sectors. Scientific cooperation encompasses the exchange and training of scientific personnel, the establishment of joint laboratories, the creation of science and technology industrial parks, and technical consultations in fields such as agriculture, forestry, light industry, manufacturing, healthcare, and more. Recently, cooperation has expanded into areas like marine and environmental protection, electronic information, artificial intelligence, biotechnology, and more. Notably, China's world-leading capabilities in high-speed rail construction have led to collaboration between China and Thailand in high-speed rail projects. China has dispatched technology experts to assist Thailand in project construction. The establishment of the "Belt and Road" Cooperation Research Center in Bangkok in December 2018, a joint initiative of the National Research Council of Thailand and Renmin University of China, is a significant step that encourages research project cooperation between China and Thailand. Serving as a national-level high-end think tank, the Cooperation Research Center facilitates communication and dialogue between Chinese think tanks and their Thai counterparts and contributes to the implementation of "Belt and Road" projects. This collaborative institution is set to further promote substantive communication and sharing of results in the field of science and technology between China and Thailand (Zhao, 2019).

3.5 Tourism

China and Thailand, as friendly neighbors, have witnessed their diplomatic relations entering a new phase of development since establishing ties in 1975. Cultural exchanges have grown increasingly profound, and people from both countries are eager to experience each other's customs and traditions firsthand. As a tropical country boasting captivating natural landscapes, Thailand-with its elephants, oceans, beaches, and sunshine-has attracted numerous Chinese tourists. To facilitate the movement of people between the two countries, China and Thailand have negotiated to relax visa requirements for residents, allowing visa-free entry for tourists. The Thai e-visa system was launched in Beijing on February 15, 2019, making it convenient for Chinese tourists to apply for Thai visas online anytime and anywhere. In recent years, an increasing number of Chinese travelers have chosen Thailand as their destination. In the "2019 Weibo Tourism Influence Forum" held in Chengdu on August 4, 2019, Thailand was selected as one of the most anticipated popular international tourist destinations for 2019. Similarly, Thai citizens also view China as a travel destination. According to the Ministry of Culture and Tourism of the People's Republic of China's data for the first half of 2018, among the top 17 major source markets in terms of inbound tourist arrivals, Thailand ranked 13th, making it a significant market for Chinese tourists. The exchange of people between the two countries has not only boosted the development of tourism economies but also deepened mutual understanding of each other's cultures and customs.

The Foundation of Sino-Thai Cultural Exchange and the Current Status of Sino-Thai Cultural Exchange exhibit significant differences across several dimensions. In terms of the foundation, the former emphasizes the historical and political aspects, highlighting the establishment of diplomatic relations,

strategic cooperation plans, and high-level visits that laid the groundwork for cultural exchange. Conversely, the latter focuses on the contemporary landscape, showcasing diverse forms of cultural interaction such as arts and culture, film and television, education, science and technology, and tourism. While the foundation underscores the role of political relations and economic cooperation, the current status highlights the vibrancy of cultural exchange in various domains and the increasing engagement of the younger generation in learning Chinese language and culture. These differences reflect the evolution and expansion of Sino-Thai cultural exchange over time, from its historical roots to its multifaceted contemporary manifestations.

4. Analysis of the Basic Characteristics of Sino -Thai Cultural Exchange

When analyzing various aspects of the current Sino-Thai cultural exchange, we can identify the following key characteristics:

4.1 Multi-Level and Diverse

Cultural exchanges between China and Thailand exhibit rich multi-level and diverse features. This multidimensional exchange not only enriches the cultural content of both sides but also deepens the depth of friendly cooperation between the two countries. Across various fields of exchange, a variety of interactive forms continually promote the development of China-Thailand relations.

Firstly, in the realm of arts and culture, diversity is fully manifested. Beyond traditional dance and performance, there are also music concerts, theatrical productions, dance performances, and more. This wide-ranging cultural exchange provides audiences in both countries with rich and diverse cultural experiences, expanding the layers of cultural exchange. Through different types of cultural events, the people of both countries can gain deeper insights into each other's cultures, promoting mutual understanding and friendly interactions.

Secondly, the breadth and depth of film and television productions also reflect multi-level diversity. Film and television exchanges no longer remain limited to mere imports and remakes; they also include collaborative productions, actor exchanges, and more. This more diverse mode of cooperation allows for deeper exchanges and mutual learning in the film and television cultures of both countries, enriching their respective creative landscapes and offering audiences a more diverse visual and auditory experience.

In the field of education cooperation, diversity is equally evident. Educational exchanges encompass areas such as the exchange of students, the promotion of Chinese language education, collaborative educational programs, and more. Different levels of educational exchanges enrich the content of cooperation in the field of education between the two countries, while also providing more opportunities for students from both sides to engage in exchange and learning. This diversity not only contributes to the improvement of the educational standards in both countries but also builds bridges for friendship between their people.

Whether in the fields of arts, film and television, education, technology, or tourism, Sino-Thai cultural exchanges demonstrate a multi-level and diverse character. Looking at exchange projects and activities across various fields, this type of exchange takes on a three-dimensional nature, covering multiple levels. This diversity not only promotes the cultural prosperity of both sides but also provides a solid foundation for friendly cooperation between the two countries. This rich and diverse exchange model will further drive the continuous deepening and expansion of Sino-Thai cultural exchanges.

4.2 Bidirectional Interaction and Cultural Borrowing

In Sino-Thai cultural exchanges, a clear trend of bidirectional interaction is evident. It is no longer a matter of one-sided cultural export but rather a mutual appreciation, learning, and borrowing between the two countries. This bidirectional interaction is of great significance in deepening bilateral relations and promoting cultural prosperity.

On the one hand, cultural borrowing and integration are evident in the realm of film and television dramas. The bidirectional import and remake of films and television series not only demonstrate a strong interest and appreciation for each other's cultures but also, to some extent, integrate cultural elements from each other into their own emotions and values. Through this bidirectional exchange of film and television culture, people from both countries gain a deeper understanding of each other, further strengthening mutual trust and friendship.

On the other hand, student exchanges also exhibit clear bidirectional influences. Chinese students studying in Thailand have piqued the interest of Thai students in Chinese culture. Simultaneously, Thai students coming to China for studies have enriched the international atmosphere on Chinese campuses. This bidirectional exchange of students not only promotes mutual cultural understanding but also creates more opportunities for interaction among the younger generations of both countries.

Furthermore, in terms of media and promotion, Sino-Thai cultural exchanges have been effectively disseminated and promoted. Chinese books on historical and cultural themes are warmly received in Thailand, including works like "Romance of the Three Kingdoms," "Water Margin," "Dream of the Red Chamber," and "Journey to the West." The translation and publication of these works further promote the dissemination of Chinese culture in Thailand.

In recent years, with the continuous development of mass media and internet technology, the role of film and television media in Sino-Thai cultural exchanges has been significant. Activities such as Chinese Film Week and Film and Television Arts Festivals held in Thailand have allowed outstanding Chinese film and television works to be presented to Thai audiences. At the same time, the popularity of Chinese TV dramas in Thailand has ignited a "Chinese TV Drama Craze," not only promoting the exchange of film and television culture between the two countries but also deepening the understanding of contemporary China among Thai viewers. Similarly, Thai dramas are gaining popularity in China and have become a fashionable trend among Chinese audiences. Through the broadcast of television drama channels, Chinese audiences have the opportunity to enjoy numerous Thai film and television works, thus gaining insight into Thai culture and celebrities. This bidirectional exchange of film and television culture has brought the people of the two countries closer together, promoting cultural exchange and integration.

In summary, bidirectional interaction and cultural borrowing have not only deepened friendly cooperation between the two countries but also enriched the cultural content of both sides. Media and promotion have played a crucial role in advancing Sino-Thai cultural exchanges, promoting cultural dissemination, and deepening mutual understanding and recognition. This multidimensional bidirectional interaction will further propel the vigorous development of Sino-Thai cultural exchanges.

4.3 Government and Civilian Collaboration

Contemporary Sino-Thai cultural exchanges are characterized by joint efforts from both government and civilian sectors. It has transcended collaboration limited to the government level and has become a situation where not only the government but also non-governmental organizations and

individuals actively participate and play indispensable roles. The combined efforts of the government and civilians provide strong support for the wide-ranging development of exchange activities, creating a situation of diverse participation and coordinated development.

Firstly, Government Promotion: The Thai government attaches great importance to cultural exchanges with China, manifesting this commitment at various levels. Past Thai prime ministers, parliament speakers, and military leaders have visited China, demonstrating the close relations between high-level officials of both countries. Additionally, the current King of Thailand, Maha Vajiralongkorn, and members of the royal family have made multiple visits to China, further emphasizing the significance of cultural exchanges between the two nations. Princess Sirindhorn, in particular, has made outstanding contributions to Sino-Thai cultural exchange as a messenger of Sino-Thai friendship. Her unique influence has advanced understanding of Chinese culture among the Thai people through her active involvement in the field of Chinese culture, including visits, literary works, donations, and more. Her contributions have been highly recognized by the Chinese government and society, with her receiving various honors such as the "Friendship Award for Chinese Language and Culture" and the "Understanding and Friendship International Literary Award," and being selected as one of the "Top Ten International Friends of China." (Deng, 2015).

Secondly, Chinese Community Contributions: The Chinese community in Thailand plays a unique and vital role in Sino-Thai cultural exchange. Thailand, as one of the friendliest countries to Chinese people in Southeast Asia, has never experienced anti-Chinese movements in its history. This has allowed the Thai Chinese to integrate into Thai society, forming close ethnic connections. According to statistics, there are approximately 7.18 million

ethnic Chinese in Thailand, ranking second in Southeast Asia, after Indonesia. However, due to the assimilation of Thai Chinese into Thai society, the actual number is more challenging to accurately quantify. Thai Chinese have made significant contributions to the socio-economic and cultural development of Thailand, excelling not only in the business field but also injecting vitality into Sino-Thai cultural exchange through Chinese community organizations, cultural forums, and other avenues. Organizations such as the Thai-Chinese Youth Chamber of Commerce not only promote cultural exchanges between China and Thailand but also provide support in areas such as learning and employment for their members, becoming a bridge for youth exchange between the two countries. Furthermore, overseas Chinese communities, through institutions like Overseas Chinese Universities, organize "Root-Seeking Trips" in summer and winter camps, deepening the understanding of young Thai-Chinese of Chinese culture and further promoting Sino-Thai cultural exchange. The cross-cultural advantage of Thai Chinese will further strengthen their role as a link in Sino-Thai cultural exchange.

In conclusion, the development of Sino-Thai cultural exchange is not only guided by the government but also presents a more active landscape due to the contributions of the Thai Chinese community. Government and civilian cooperation provide abundant resources and platforms for exchange activities, creating a situation of concerted efforts. This combined effort of the government and civilians will undoubtedly promote the even more vigorous development of Sino-Thai cultural exchange.

5. Obstacles and Challenges in Sino-Thai Cultural Exchange

Currently, Sino-Thai cultural exchange faces various obstacles and challenges that span political, historical, and cultural dimensions, affecting the friendly development of relations between the two countries. The following analysis will evaluate these obstacles and challenges separately.

5.1 Thai Government's Attitude towards China

Recent years have seen a shift in Thai people's perception of Chinese individuals amid the backdrop of Sino-Thai friendship and increasing interactions. Concerns have arisen due to China's growing power, challenges in projects like the Sino-Thai railway, and issues related to Chinese tourism. Feedback suggests a decline in warmth towards Chinese tourists, with some expressing a preference for Japanese visitors. Reports highlight concerns about Chinese individuals dominating Thai cities, competing for jobs, and engaging in unscrupulous business practices, leading to a lack of trust in Chinese products. Despite these concerns, the Thai government emphasizes the economic importance of Chinese tourists, urging tolerance for their behavior.

The negative attitude towards China can be attributed to biased media reporting and dissatisfaction with some Chinese tourists' behavior, such as disrespecting Thai customs and creating traffic congestion. Additionally, China's growing national strength has led to perceptions of arrogance in its interactions with Thailand. However, it's essential to note that not all Chinese individuals exhibit such behavior, but the actions of a minority have influenced perceptions in Thailand and neighboring countries.

Overall, these factors have cooled Thai people's attitude towards Chinese individuals, prompting the government to maintain a balanced relationship with China while safeguarding Thailand's interests, as seen in its approach to the Sino-Thai railway project.

5.2 The Historical Issue of Sino-Thai Cultural Exchange

Historically, Chinese people have made significant contributions to Thailand's cultural development. Chinese migration to Thailand over the centuries has led to the formation of Chinese communities and Chinatowns in various parts of the country. These communities have played a crucial role in fostering cultural exchange between the two countries. Chinese immigrants brought with them their language, customs, and traditions, which have become an integral part of Thailand's cultural mosaic. The influence of Chinese culture can be seen in various aspects of Thai life, including cuisine, language, religion, and festivals.

However, the historical issue of Sino-Thai cultural exchange is not without its challenges. Over the years, there have been periods of tension and conflict between Chinese immigrants and the Thai majority. This has resulted in occasional outbreaks of anti-Chinese sentiment and discrimination. Historical events such as the Sino-Thai War of 1885 and the Siamese Revolution of 1932, which led to the overthrow of the absolute monarchy, have left deep scars in the collective memory of both communities. These historical conflicts continue to shape perceptions and attitudes toward each other (Huang, 2007).

Furthermore, the Chinese community in Thailand has undergone a process of assimilation and integration into Thai society. Many Chinese-Thais no longer speak the Chinese language, and their cultural practices have become increasingly Thai. This has led to concerns about the preservation of Chinese cultural heritage in Thailand. While there are efforts to promote Chinese language and culture, these challenges highlight the need for a balanced approach to cultural exchange that respects the cultural identity of both communities.

5.3 Cultural Differences and Communication Barriers

Cultural exchange between China and Thailand also faces challenges related to cultural differences and communication barriers. Despite geographical proximity, the two countries have distinct cultural traditions and practices. These differences can sometimes lead to misunderstandings and misinterpretations.

Language is one of the primary communication barriers. While Mandarin Chinese is the official language of China, many Chinese tourists and immigrants in Thailand may not be fluent in English or Thai. This language barrier can create challenges in interactions and limit the depth of cultural exchange.

Cultural norms and customs also differ between the two countries. For example, concepts of etiquette, personal space, and social hierarchy may vary, leading to cultural misunderstandings. Thai culture places a strong emphasis on respect for elders and maintaining a harmonious social order, while Chinese culture may have different expectations in these regards. Additionally, differences in food preferences and dietary restrictions can be a challenge. Thai cuisine often includes spicy dishes, while Chinese cuisine varies widely across regions. Catering to these diverse tastes can be a complex task, especially in the context of tourism and hospitality.

In summary, Sino-Thai cultural exchange faces obstacles related to the Thai government's attitude towards China, historical issues, and cultural differences. Addressing these challenges requires a balanced approach that respects the cultural identity of both nations while fostering mutual understanding and cooperation.

6. Trends in Future Sino-Thai Cultural Exchange

The future landscape of Sino-Thai cultural exchange will be shaped by the interplay of digital technology and sustainable development, fostering greater diversity, innovation, and deep integration in cultural interactions between China and Thailand.

6.1 Impact of Digital Technology

Digital technology, including virtual reality, augmented reality, social media, and the internet, is poised to significantly influence Sino-Thai cultural exchange. These tools facilitate novel forms of cultural interaction by enabling virtual participation in events and breaking down geographical barriers. Social media platforms enhance the sharing of perspectives, experiences, and artistic works, fostering deeper understanding and exchange between the people of China and Thailand.

6.2 Respect and Advocacy for Cultural Diversity

Respecting and advocating for cultural diversity emerge as pivotal factors in Sino-Thai cultural exchange. Given the rich cultural backgrounds of both nations, emphasizing mutual respect, understanding, and appreciation of each other's traditions can dispel biases, enhance dialogue, and strengthen friendly relations. In practice, showcasing distinctive cultural features in exhibitions, performances, and educational initiatives promotes more equal and beneficial interactions.

6.3 Strengthening Innovation and Collaboration

The future of cultural exchange between China and Thailand will witness a focus on innovation and collaboration. This involves introducing novel ideas and cross-disciplinary cooperation to create impactful and attractive cultural exchange experiences. Embracing technological innovation, such as virtual exhibitions, and collaborating across various fields, including technology and environmental protection, will contribute to the development and enrichment of exchange activities.

In conclusion, the trends in future Sino-Thai cultural exchange underscore the dynamic fusion of digital technology and sustainable development, opening new avenues for collaboration and cultural prosperity between the two nations.

7. Conclusion

The relationship between Thailand and China, deeply rooted in history, spans political, economic, cultural, and social dimensions. While successes in cultural exchange exist, challenges persist, hindering robust relations. The foundation lies in political cooperation, economic ties, shared Buddhist beliefs, and mutual support during adversities. However, obstacles such as shifting Thai government attitudes, historical tensions, and cultural disparities impede progress.

The current status showcases vibrant exchanges in arts, film, education, science, technology, and tourism, reflecting a multi-dimensional relationship. Key characteristics include multi-level diversity, bidirectional interaction, and collaboration between government and civilians. Despite successes, challenges remain, including negative perceptions, concerns about assimilation, and communication barriers.

Future trends indicate the impact of digital technology, emphasizing virtual participation, social media interaction, and innovation. Emphasis on cultural diversity, mutual respect, and showcasing distinctive features will strengthen relations. Collaboration and cross-disciplinary efforts will define the next phase of cultural exchange.

In conclusion, while historical ties provide a strong foundation, addressing challenges demands a balanced, culturally sensitive approach. Suggestions for further development include deeper research on specific obstacles, enhancing cross-cultural understanding through educational initiatives, and fostering collaboration between government and civil society organizations. Future studies could explore the role of grassroots movements in promoting cultural exchange and evaluate the effectiveness of digital platforms in enhancing mutual understanding between Thailand and China.

References

- Deng, Y. (2015). **Research on Princess Maha Chakri Sirindhorn's Diplomacy of the Kingdom of Thailand** [Unpublished Doctoral Dissertation]. Yunnan University.
- Feng, X. (2014). **Research on the Cultural Communication of Confucius Institutes in Thailand** [Master's Thesis, Chongqing University]. https://xueshu.baidu.com/usercenter/paper/show?paperid=33e27560dc827633be86cf27ad895279&site=xueshu_se
- Huang, H. (2007). **The Dissemination and Influence of Ancient Chinese Novels in Thailand** [Unpublished Doctoral Dissertation]. Zhejiang University.
- Lou, W. (2010). **China's Peaceful Development and the Construction of Order in East Asia** [Doctoral Dissertation, Jilin University]. https://xueshu.baidu.com/usercenter/paper/show?paperid=c4e49f58788909047ef673f8c184049f&site=xueshu_se
- Malisuan, S. (2022). **The Relationship between Thai Government and chines Government.** Journal of mcu loei review, 3(3), 7-19. <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/MCUL/article/view/264192/177614>
- Secretariat of the Prime Minister. (2023). **Thailand and China enhance their diplomatic ties on the 50th anniversary of the establishment of diplomatic relations.** Royal Thai Government. <https://www.thaigov.go.th/news/contents/details/76794>
- Zhang, Z. (2017). **Research on Sino-Thai Educational Cooperation** [Unpublished master's thesis]. Foreign Affairs University.
- Zhao, J. (2019). **Research on Yunnan-Thailand Cultural Exchanges under the "Belt and Road" Initiative** [Unpublished master's thesis]. Yunnan Normal University.

The God Delusion?

ความหลงผิดที่เชื่อในพระเจ้าหรือ?

บาทหลวง ดร.วีรศักดิ์ ยงศรีปนิธาน

* คณะมนุษยศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

Rev.Dr.Werasak Yongsripanithan

* Faculty of Humanities, Saengtham College

ข้อมูลบทความ

* รับบทความ 28 พฤศจิกายน 2566

* แก้ไข 19 ธันวาคม 2566

* ตอรับบทความ 5 มกราคม 2567

บทคัดย่อ

หนึ่งในหัวข้อที่ได้รับความสนใจมากเวลานี้คือ ในระหว่างการแพร่ระบาดของ โควิด 19 และสงครามนี้ พระเป็นเจ้าอยู่ไหน เป็นคำถามในเชิงสงสัยการมีอยู่ของพระเป็นเจ้า หรือ ถ้ามีพระเป็นเจ้าอยู่จริง ทำไมพระเป็นเจ้าจึงไม่ช่วยเหลือบรรดาผู้ที่เชื่อในพระองค์ คนส่วนหนึ่งสรุปว่า พระเป็นเจ้าไม่มีอยู่จริง หรือ พระเป็นเจ้าองค์นี้เปรียบเสมือนหุ่นไล่กาที่มนุษย์ได้สร้างขึ้นเอง บทความนี้จะสนทนากับผู้อ่านว่า จริงหรือที่ Richard Dawkins กล่าวว่า พระเป็นเจ้าเป็นเพียงหุ่นไล่กาที่มนุษย์สร้างขึ้น ในบทความนี้จะแบ่งออกเป็น 9 ตอนซึ่งประกอบด้วย 1. บทนำ 2. ชีวิตของริชาร์ด ดอว์คิน 3. ข้อโต้แย้งต่อคำว่า พระเป็นเจ้าเป็นเสมือนหุ่นไล่กา 4. ข้อโต้แย้งจากการเป็นระเบียบเรียบร้อยของจักรวาล 5. ข้อโต้แย้งเกี่ยวกับความจำเป็นที่ต้องมีสิ่งสูงสุด 6. ประสบการณ์ในศาสนา 7. พระคัมภีร์ 8. ข้อวิพากษ์จากอภิปรัชญา แม็คแกธ ราวี ซาคารีอัส และดาวิด เบ็นสิย์ ฮาตัท และ 9. สรุป

คำสำคัญ: หุ่นฟาง
ความเชื่อผิดๆ ทางจิต
พระเจ้า

Abstract

one topic in which is interesting for people would be “where is God during pandemic situation and wars?” this question is obviously presenting the doubt of the existence of God or if there is a God; why doesn’t God do anything for His believers? So many conclude that there is no God or this God as a straw man himself whom he created. This article will argue that is it true that God is straw man according to Richard Dawkins? It is divided into nine sessions; 1. Introduction, 2. Some background on Richard Dawkins, 3. Attacking on straw man, 4. Arguments from design, 5. Ontological arguments, 6. Religious experience, 7. The scripture, 8. Some final comments from Alister McGrath and David Bentley Hart’s critique of The Dawkins Delusion and 9. Conclusion.

Keywords: Straw man
Delusion
God

1. Introduction.

In this article I will attempt to answer three questions.

First, A particular understanding of ‘freedom’ as a foundation for atheism. From here I try to analyze some of the opinions of atheist scientists and why they consider belief in God to be a delusion. What do they mean when they say that God doesn’t exist? I will examine some of these views and try to show that they are unreasonable. Sometimes these scientists make harsh criticisms of religious beliefs but often they have a poor understanding of what they are criticizing.

Secondly, the article will criticize some philosophers and scientists who set out to show that God does not exist but use the kind of reasoning that in contemporary logic is called ‘straw-man arguments. They frequently demolish what they consider to be widely held Christian beliefs. In fact, many of their ‘demolitions’ are of positions that are no longer held by the majority of Christians or may be help by small minority groups. Many of the critics have not taken the trouble to find out what the Church believes and teaches today.

Thirdly, I will look at the views of Oxford biologist Richard Dawkins, one of the most outspoken and widely published atheists today. My conclusion will be to say that Dawkins suffers from a few delusions himself. Nevertheless, there are positive things to be learned from Dawkins; some of his ideas challenge us to think more deeply. He tries hard to persuade us that what he is saying is true therefore we can admire him his enthusiasm as a man who energetically promotes his ideas, even if we think he suffers from a ‘delusion’. In today’s world we are called to live in harmony with peoples of many religions and none.

A definition of faith that one occasionally hears is that of Mark Twain's apocryphal schoolboy "Faith is believing what you know ain't so."¹ Richard Dawkins' definition is "Faith is blind trust, in the absence of evidence,² even in the teeth of evidence" . For him, he thinks faith should be a thing that is demonstrable enough to be trusted, if evidence is lacking it is not worthy of any measure of belief.

In the preface to his book *The God Delusion*, Dawkins says:

"There are a lot of people out there who have been brought up in some religion or other, are unhappy in it, don't believe it, or are worried about the evils that are done in its name; people who feel vague yearnings to leave their parents' religion and wish they could, but just don't realize that leaving is an option"³

I try to see that where atheism comes from. Gradually I will mention that an important foundation of problem has to do with 'freedom'. Some people come to believe that if God does really exist this means that we cannot be free; our freedom is always limited by rules imposed from outside by God. So, they conclude that God is the delusion of human beings. The basic truth of reality is that there is no God who controls the lives of humans. They are free and if one supposes that there is a God or need be a God, this is a human creation.

His introduction *The God Delusion*, Dawkins invites the reader to look around and see how religion is causing so much violence. Another Oxford theologian and author, Alister McGrath, who responded with another book

¹ S. Clemens, *Following the Equator* (1897)

² Richard Dawkins, *The Selfish Gene*, 2nd ed. (Oxford: Oxford University Press, 1989, p.198.

³ Richard Dawkins, *The God delusion*, Transworld Publishers, Britain, 2006 p.23.

The Dawkins Delusion refers to this violence:

“McGrath finishes his book with a chapter on religious violence. As someone who has grown up in Northern Ireland, he knows all about this issue. He agrees with Dawkins that religious violence is repugnant. But Dawkins is just plain foolish, and wrong, to suggest that if we get rid of religion, we get rid of violence, and everything becomes sweetness and light”⁴

And we all know that.

“Violence comes from human nature, whether religious or secular. All people are capable of it, and atheists have been responsible for their fair share of it. Indeed, a good case can be made that atheism has been responsible for more than its fair share”.⁵

He agrees in his book that violence can come from religion but at the same time we see that it is irrational to conclude that it always comes religious beliefs; it originates from human nature which is capable of spreading its cruelty everywhere.

2. Some background on Richard Dawkins

Richard Dawkins, born in 1941, is an English ethologist, evolutionary biologist and author. Presently he is an emeritus fellow of New College, Oxford. He was the University of Oxford's Professor for Public Understanding of Science from 1995 until 2008.

Dawkins describes his childhood as "a normal Anglican upbringing". He embraced Christianity until halfway through his teenage years, at which point he says that he concluded that the theory of evolution was a better explana-

⁴ <https://billmuehlenberg.com/2007/03/20/a-review-of-the-dawkins-delusion-by-alister-mcgrath/>.

⁵ <https://billmuehlenberg.com/2007/03/20/a-review-of-the-dawkins-delusion-by-alister-mcgrath/>.

tion for life's complexity, and ceased believing in a God. Dawkins states:

"The main residual reason why I was religious was from being so impressed with the complexity of life and feeling that it had to have a designer, and I think it was when I realized that Darwinism was a far superior explanation that pulled the rug out from under the argument of design. And that left me with nothing."⁶

Dawkins first came to prominence with his 1976 book, *The Selfish Gene*, which popularized the gene-centered view of evolution and introduced the term meme. With his book, *The Extended Phenotype* (1982), he introduced into evolutionary biology the influential concept that the phenotypic effects of a gene are not necessarily limited to an organism's body, but can stretch far into the environment. In 2006, he founded the Richard Dawkins Foundation for Reason and Science.

Dawkins is an atheist, and is well known for his criticism of creationism and intelligent design. In *The Blind Watchmaker* (1986), he argues against the watchmaker analogy, an argument for the existence of a supernatural creator based upon the complexity of living organisms. Instead, he describes evolutionary processes as analogous to a blind watchmaker in that reproduction, mutation, and selection is unguided by any designer. In *The God Delusion* (2006), Dawkins contends that a supernatural creator almost certainly does not exist and that religious faith is a delusion.

Dawkins has been awarded many prestigious academic and writing awards and he makes regular television, radio and Internet appearances, predominantly discussing his books, his atheism, and his ideas and opinions as a public intellectual.

3 Attacking on a straw man

Those who disagree with Dawkins say that the ‘god’ he demolishes by his arguments is often little more than what in logic is called a straw man. This involves setting up a god of his own imagination, which he claims is the god that all Christians believe in, and so for many years he has tried to convince his readers and listeners to give up belief in the god he describes.

A straw man is a common form of argument and is an informal based on giving the impression of refuting an opponent's argument, while actually refuting an argument that was not presented by that opponent. One who engages in this fallacy is said to be "attacking a straw man". The typical straw man argument creates the illusion of having completely refuted or defeated an opponent's proposition through the covert replacement of it with a different proposition (i.e., "stand up a straw man") and the subsequent refutation of that false argument ("knock down a straw man") instead of the opponent's proposition.

American scientist and Christian believer, Francis Collins, to Dawkins in his book, *The Language of God*

“Dawkins’s first argument is thus irrelevant to the God that Saint Augustine worshiped, or that I worship. But Dawkins is a master of setting up a straw man, and then dismantling it with great relish. In fact, it is hard to escape the conclusion that such repeated mischaracterizations of faith betray a vitriolic personal agenda, rather than a reliance on the rational arguments that Dawkins so cherishes in the scientific realm”.⁷

⁷ Francis Collins, *the language of God*; A scientist presents evidence for Belief, CPI Group (UK), Britain, 1988, p.164.

Dawkins sets out to show in his book that the arguments for God's existence from scripture, or from design, as well as a priori arguments or even arguments from religious experiences are totally products of the activity of the brain. The reviewer of McGrath's book has this to say:

"Dawkins' theory of memes is also problematic. According to Dawkins, just as biological evolution involves genetic replicators, so culture has memic replicators. Thus, a God-meme has evolved and is passed along in culture; 'leaping from brain to brain' as Dawkins puts it. Yet as McGrath rightly asks, 'has anyone actually seen these things, whether leaping from brain to brain, or just hanging out?'"⁸

We see that he tries to convince us that belief itself is wrong, due to an uncritical acceptance of the past. He wants to demonstrate that all we believe, in reality, is something that is not true. Belief in God is something that is transferred physically from brain to brain. Religious people have seen belief and faith as having supernatural, not biological origins. The God in which most educated Christians (and not a few simple ones) believe, is not the straw man set up by Dawkins.

Another example of a Dawkins straw man argument is pointed out by then Francis Collins:

"The major and inescapable flaw of Dawkins's claim that science demands atheism is that it goes beyond the evidence. If God is outside of nature, then science can neither prove nor disprove his existence. Atheism itself must therefore be considered a form of blind faith; in that it adopts a belief system that cannot be defended on the basis of pure reason"⁹

⁸ <https://billmuehlenberg.com/2007/03/20/a-review-of-the-dawkins-delusion-by-alister-mcgrath/>.

⁹ Francis Collins, *The Language of God: A Scientist Presents Evidence for Belief*, CPI Group (UK), Britain, 1988, p.165.

As believers, we have confidence that the role of science is to accurately explain the reason for believing in the supernatural without reducing the essence of our faith. The meaning of faith expresses something that is beyond what nature can discover.

4. Arguments from Design

For many centuries Christian belief in the existence of God was influenced by the Five Ways of St. Thomas Aquinas. In that day after three hundred years these proofs are no more influential for today, 800 years later these proofs are not as influential as they used by. The change was gradual through the period that is known as the European Enlightenment. It began roughly with Descartes and finished with Kant – or some say with Marx. This was a time of great scientific discoveries and social and political change. Science became totally independent of religious thought and followed its own rules. This was a necessary methodological step. The metaphysics and physics of Aristotle and transmitted by Aquinas were no longer adequate scientific instruments. With the passing of time the belief arose among some scientists that their subject had the answer to everything. ‘Meta-physics’ was no longer necessary. Dawkins refers to the First Cause and Final End type of arguments – the terminator; he calls God - found in Aquinas in the following way.

“There is absolutely no reason to endow that terminator with any of the properties normally ascribed to God: omnipotence, omniscience, goodness, creativity of design, to say nothing of such human attributes as listening to prayers, forgiving sins and reading innermost thoughts. Incidentally, it has not escaped the notice of logicians that omniscience and omnipotence are mutually incompatible. If God is

omniscient, he must already know how he is going to intervene to change the course of history using his omnipotence”.¹⁰

The misunderstanding here is about the omnipotence of God. One argument is that if God is omnipotence this means he can do everything. That needs qualification. If a man rides a motorbike carelessly and has a bad accident, we cannot say that if God is omnipotence, he should have protected this man from harm or from the accident. Now we could understand that in this situation God might allow the event to happen without intervening. Lack of action on God's part does not mean lack of power. If we think carefully, we can see that this accident occurs logically when a man rides his motorbike at more than 120 km/hr. The accident should be considered as due to a lack of care and riding too fast. Even the 'natural law' says that one should ride maximally at only 100km/hr. We cannot say that omnipotence is functioning here and in the other world as omniscience God knows everything, but God allows things to happen according the natural law.

In The God Delusion, Dawkins goes on to reject the argument from design. For him there is no mystery, and no designer is needed. Biology and evolution explain everything.

“The argument from design is the only one still in regular use today, and it still sounds to many like the ultimate knockdown argument. The young Darwin was impressed by it when, as a Cambridge undergraduate, he read it in William Paley's Natural Theology. Unfortunately for Paley, the mature Darwin blew it out of the water. There has probably never been a more

¹⁰ Richard Dawkins, the God delusion, Black Swan Publish, London, 2007, p.101.

devastating rout of popular belief by clever reasoning than was so unexpected. Thank to Darwin, it is no longer true to say that nothing that we know looks designed unless it is designed. Evolution by natural selection produces an excellent simulacrum of design, mounting prodigious heights of complexity and elegance. And among these eminences of pseudo-design are nervous systems which – among their more modest accomplishments – manifest goal-seeking behavior that, even in a tiny insect, resembles a sophisticated heat-seeking missile more than a simple arrow o target”¹¹

For atheist scientists like Dawkins there is no longer any mystery about the world or about the human being. There may be some unanswered questions, but time will provide the information that is lacking. But there are scientists who say that when humans reduce their origins to mere processes of matter origin of his marvelous physical body, he doesn’t comprehend anything anymore something important is being missed. People like J.P. Moreland insist on the design of life that is visible in life.

- The eye was made for vision; the telescope for assisting it.
- Both utilize a sophisticated lens to achieve its function and purpose.
- Both reflect and manipulate light.¹²

Both are helping to bring an object into one focus. The organs around the lens of the eye aid to bring objects into focus, while a telescope utilizes dials to move the lens. For Moreland we are the handiwork of a wise designer. The evidence for God from design is the most popular argument for God. He further explains design like this: We cite the ability of a person to do something; his motives, intentions, and so forth; and the means he used to carry out his purpose. And he adds an interesting argument that:

¹¹ Richard Dawkins, the God delusion, Black Swan Publish, London, 2007, p.103

¹² James Porter Moreland, Love your God with all your mind, NavPress, USA, 2012, p.174.

“Certain facts about the world cannot be adequately explained by impersonal causes, conditions, and laws of nature. But they can be adequately explained by a personal explanation. There is no reason to treat these facts about the world as unexplained brute facts. It is better to use a form of explanation-personal explanation-to explain them. Moreover, some of these facts have characteristics that clearly indicate and only come from intelligent agents. So, the intelligent action of a Designing Person is the best explanation for these facts”.¹³

Faith is not an unexplained brute fact, but it illuminates each situation for the one who needs an explanation. Faith is often described as a leap of belief but when one is asked about this the answer should be offered with the explanation which is also reasonable and logical according to human wisdom.

5. Ontological argument

When Dawkins comes to explore the ontological argument of St. Anselm, he dismisses it as a piece of imagination; no matter how much you imagine that something exists you cannot by this activity make it exist. What is the difference between imagining that God exists and imagining that a Unicorn exists? Both can be conceived by us – there is nothing to stop us imagining this. Anselm said:

¹³ Ibid., p.175.

“It is possible to conceive of a being that which nothing greater can be thought. Even an atheist can conceive of such a superlative being, though he would deny its existence in the real world; by that very fact it is less than perfect. Anselm then shows that the being than which nothing greater can be thought (the way he defines God) must exist in reality; otherwise, there is a logical contradiction. Therefore, we have a contradiction and, hey presto, Go exists!”¹⁴

Dawkins quotes Bertrand Russell who claims that “it is easier to feel convinced that [the ontological argument] must be fallacious than it is to find out precisely where the fallacy lies”.¹⁵ He also quotes Immanuel Kant: “Kant identified the trick card up Anselm’s sleeves as his slippery assumption that ‘existence’ is more ‘perfect’ than ‘non-existence’. There is something wrong here and that is how can we say that one thing that we imagine is not as great as something else that may not, or may never, exist.

Both St. Anselm and the contemporary apologist for the ontological argument, Alvin Plantinga lays out the reasonableness of the ontological argument. Dawkins as well, lays out the format of his ontological argument.

1) The creation of the world is the most marvelous achievement imaginable.

2) The merit of an achievement is the product of (a) its intrinsic quality, and (b) the ability of its creator.

3) The greater the disability (or handicap) of the creator, the more impressive the achievement.

¹⁴ Richard Dawkins, *The God delusion*, Black Swan Publish, London, 2007. p.104.

¹⁵ Ibid., p.105.

4) The most formidable handicap for a creator would be non-existence.

5) Therefore, if we suppose that the universe is the product of an existent creator, we can conceive a greater being-namely, one who created everything while not existing.

6) An existing God therefore would not be a being greater than which a greater cannot be conceived because and even more formidable and incredible creator would be a God which did not exist.

Ergo:

7) God does not exist.¹⁶

It is ridiculous by saying that the disabled handicap does not exist because as we realize that he is, we cannot say that he does not exist in the real world. For him, the greater creator would not allow something that would show his weakness. If God allows these calamities in this world, He is not really greater than other thing. Richard Dawkins applies that how should

1. It is possible that a maximally great being exists.

2. If it is possible that a maximally great being exists, then a maximally great being exists in some possible world.

3. If a maximally great being exists in possible world, then it exists in every possible world.

4. If a maximally great being exists in every possible world, then it exists in the actual world.

5. If a maximally great being exists in actual world, then a maximally great being exists.

6. Therefore, a maximally great being exists.¹⁷

¹⁶ Ibid., p.107-108.

¹⁷ <https://www.youtube.com/watch?v=msiZDJwtZ6E>.

We can accept that this maximally great being is like a being at the summit but it is not exactly Plantinga's argument so we have to be careful about interpreting the Dawkins alludes to as God as a maximally great being, and the conclusions he draws from this; for example why we still have some kinds of illness in the world; he says, that is contrary to the perfection or maximally great being.

6. Religious experience

Atheists often reject the notion of religious experience by saying that it is merely a subject phenomenon. A person may go on to invite other people to accept this personal subjective 'vision' as objectively true. Dawkins thinks that it is invalid, at the least, to convince others that 'my' vision is an experience of a God that really exists, and so, must be accepted. Dawkins affirms that.

"Many people believe in God because they believe they have seen a vision of him - or of an angel or a virgin in blue – with their own eyes. Or he speaks to them inside their heads. This argument from personal experience is the one that is most convincing to those who claim to have had one. But it is the least convincing to anyone else, and anyone knowledgeable about psychology"¹⁸

Richard Dawkins approvingly quotes another atheist colleague, Sam Harris, in *The End of Faith*:

¹⁸ Richard Dawkins, *The God delusion*, Black Swan Publish, London, 2007 p.112.

“We have names for people who have many beliefs for which there is no rational justification. When their beliefs are extremely common, we call them ‘religious’; otherwise, they are like to be called ‘mad’, ‘psychotic’ or ‘delusional’...clearly there is sanity in numbers. And yet, it is merely an accident of history that it is considered normal in our society to believe that the Creator of the universe can hear your thoughts, while it is demonstrative of mental illness to believe that he is communicating with you by having the rain tap in Morse code on your bedroom window. And so, while religious people are not generally mad, their core beliefs absolutely are”.¹⁹

Faith which is without justification it is not worthy of belief. The justification they think of, is experimental science. For them the person who has faith is simply mad but because this sort of people is so numerous it is taken as normal. What about religious experience on a massive scale? Dawkins again: “On the face of it mass visions, such as the report that seventy thousand pilgrims at Fatima in Portugal in 1917 saw the sun ‘tear itself from the heavens and come crashing down upon the multitude’”.²⁰ For him, this phenomenon is a personal experience, and it should be kept separate from other kinds of knowledge because few can accept it as meaningful; and it is most likely deceptive. Dawkins emphasizes again what he considers to be nonsense. He writes:

“That is really all that needs to be said about personal ‘experiences’ of gods or other religious phenomena. If you’ve had such an experience, you may well find yourself believing firmly that it was real. But don’t expect the rest of us to take your word for it, especially if we have the slightest familiarity with the brain and its powerful working”.²¹

¹⁹ Richard Dawkins, *The God delusion*, Black Swan Publish, London, 2007 p.113.

²⁰ Ibid., p. 116.

²¹ Ibid., p. 1167

Francis Collins sees things differently. Describing his journey from atheism to belief, he talks about experience. He recounts the spiritual experience that changed his life in *The Language of God*:

“On a beautiful fall day, as I was hiking in the Cascade Mountains, the majesty and beauty of God’s creation overwhelmed my resistance. As I rounded a corner and saw a beautiful and unexpected frozen waterfall, hundreds of feet high, I knew the search was over. The next morning, I knelt in the dewy grass as the sun rose and surrendered to Jesus Christ”²²

Deepak Chopra in ‘*The Future of God*’ explains: “there is nothing to be skeptical about in this description of a peak experience when the everyday world of appearances suddenly changes. For Collins, the meaning of his peak experience was religious.”²³ The only experience Dawkins allows is that which fits within the framework of science; but all experience cannot be fitted into just one kind of box. Joseph Campbell notes that “I don’t have to have faith, I have experience” and he adds that “God is a metaphor for that which transcends all levels of intellectual thought. It’s as simple as that” so experiences contain all what we are, and we are supposed to be for the future. Experience is not limited only to science and what is quantifiable; those who believe they have religious experience say they are in contact with other values, transcendent ones.

²² Deepak Chopra, *the future of God; a practical approach to spirituality for times*, Ebury Publishing, London, UK, 2014, p.66.

²³ Deepak Chopra, *the future of God; a practical approach to spirituality for times*, Ebury Publishing, London, UK, 2014, p.66.

7. The scripture

The Holy Scripture²⁴ we read today is the product of many writers. Bible experts point to three strands in its production. First there is ‘oral tradition’. People recounted stories orally of their experience of God and passed them on to their children and grandchildren, who passed them on to their children and grandchildren, and so on by word of mouth. The Bible is based on the oral traditions of people who have believed. They transmitted their experiences of faith. Scripture is primarily a record of experience, not one of historical research; that is one of the reasons why there are gaps in the history. Secondly, we have what we call ‘written tradition.’ This was composed by looking at some sources or manuscripts. Eventually, especially when crises erupted that threatened to destroy the faith heritage of the chosen people, trained scribes wrote down the stories of faith to preserve them for all time. Thirdly: Over time, scribes collected the various written traditions, grouped them together in different categories, called ‘edited tradition’ edited them to apply them to their own situation. Here Dawkins attacks another straw man. Many of his ‘new’ arguments ‘against Scripture’ are things scholars have known for a long time; things which have long been recognized by the Church.

²⁴ Ronald D. Witherup, the Bible companion; a handbook for Beginners, Claretian Publication, Bangalore, India, 1999, p.10 -11.

“The fact that something is written down is persuasive to people not used to asking questions like: ‘who wrote it, and when?’ ‘How did they know what to write?’ ‘Did they, in their time, really mean what we, in our time, understand them to be saying?’ ‘Were they unbiased observers, or did they have an agenda that colored their writing?’ Ever since the nineteenth century, scholarly theologians have made an overwhelming case that the gospels are not reliable accounts of what happened in the history of the real world. All were written long after the death of Jesus, and also after the epistles of Paul, which mention almost none of the alleged facts of Jesus’s life”.²⁵

Even the four Gospels are totally different because each has its own purpose. For example, the Gospel of Matthew was written by a Jew who wanted to give testimony that Jesus Christ is the Messiah promised to their fathers. He presents this with a structure of five main pictures like Pentateuch. Matthew touches on the fundamental belief of Jews. Dawkins has little knowledge about the nature of writing at that time and the current research in hermeneutics.

“Most of what the four canonical gospels share is derived from a common source, either Mark’s gospel or a lost work of which Mark is the earliest extant descendant. Nobody knows who the four evangelists were, but they almost certainly never met Jesus personally. Much of what they wrote was in no sense an honest attempt at history but was simply rehashed from the Old Testament, because the gospel-makers were devoutly convinced that the life of Jesus must fulfill Old Testament prophecies. It is even possible to mount a serious, though not widely supported, historical case that Jesus never lived at all”.²⁶

²⁵ Richard Dawkins, *The God Delusion*, Black Swan Publish, London, 2007, p.118.

²⁶ *Ibid.*, p.122.

Dawkin's statement that Jesus may never have lived at all is at least as unwarranted as many other things he criticizes. Few, if any, expert historians would agree with him. Much of what he says calls for a lot of 'faith' of a different sort.

8. Some final comments from Alister McGrath, Ravi Zacharias and David Hart's critique of The Dawkins Delusion?

McGrath notes that "Richard Dawkins has caused no small stir since "The God Delusion" released. It was a wild slugfest by the Oxford atheist and biologist, taking on most types of religion and belief in God. Many reviewers, even fellow secularists, found the book both embarrassing and sophomoric in its intolerant attack on religion and all who dared to disagree with him."²⁷ McGrath adds that "Because the God Delusion is such a disjointed, rambling affair, lacking a clear line of argument, or proper use of evidence, it is hard to properly review it ... to simply reply point by point to his many errors, misrepresentations and distortions would make for a long and dry read".²⁸ These comments indicated that Dawkins' arguments required evaluation from an academic perspective.

Thus, McGrath singles out a few key areas, and devotes his own brief (75 page) book to them. (The Dawkins Delusion? Atheist Fundamentalism and the Denial of the Divine). For example, Dawkins' mistaken understanding of faith is discussed in the opening chapter. Contrary to Dawkins' caricature, biblical faith is informed faith, faith based on reason and an honest examination of the evidence.

²⁷ <https://billmuehlenberg.com/2007/03/20/a-review-of-the-dawkins-delusion-by-alister-mcgrath/>.

²⁸ <https://billmuehlenberg.com/2007/03/20/a-review-of-the-dawkins-delusion-by-alister-mcgrath/>.

McGrath also critiques Dawkins on his understanding of the origins of religion. Dawkins of course just recycles the old naturalistic projection theories as developed by Feuerbach, Marx, and Freud. Dawkins, following Dennett, also speaks of religion as an ‘accidental by-product’ or a ‘misfiring of something useful. McGrath also critiques Dawkins’ notions of belief in God as a “virus of the mind,” and the “meme”. These points are more fully explored in his earlier, and perhaps more important book, *Dawkins’ God* (2005). Here he reiterates his case”²⁹

I have come across a statement by Mr. Ravi Zacharias, an Indian-born Canadian American, on "The God Delusion." Zacharias has expressed that “The God Delusion” has caused him to feel a sense of shame in his identity as an atheist. Additionally, he has referred to another participant who spoke during the conference.

“I find it fascinating that among the brilliant scientists and philosophers at the conference, there was no convincing evidence presented that they know how to deal with the basic irrationality of human life other than to insist against all reason and evidence that things ought to be rational and evidence based. It makes me embarrassed to be a scientist and atheist.”³⁰

It is evident that Ravi firmly believes that engaging in discussions beyond one's expertise can lead to an unfair outcome, as it may expose one's lack of sciences and knowledge. Furthermore, Ravi advocates that "Nothing cannot produce something,” citing the atheistic standpoint of philosopher Bertrand Russell that the universe is “just there”.³¹ Ravi affirms that a profound grasp of science is crucial for comprehending the interconnectedness of all phenomena.

²⁹ <https://billmuehlenberg.com/2007/03/20/a-review-of-the-dawkins-delusion-by-alister-mcgrath/>.

³⁰ Ravi Zacharias, *The End of Reason*, Michigan, USA, 2008, p.23..

³¹ Ibid., p.32.

David Bentley Hart's views on Richard Dawkins' book "The God Delusion" are still relevant today. Hart criticizes Dawkins' energetic attack on all religious beliefs, calling him a zoologist and tireless Tractarian who, despite his rhetorical recklessness,³² fails to understand the meaning of God for believers. Hart, like Ravi and other critics, argues that Dawkins' point of view is limited. According to Hart, Dawkins' explanation of religious culture is utterly inadequate and almost absurdly dependent on his inane concept of a meme. Hart wants to attack Dawkins by saying that the word "meme"³³ is bad to others, but he does not provide any further explanation to defend his stance.

9. My stance

I have been studying this topic for years. My journey began with Ludwig Feuerbach, Karl Marx, and Richard Dawkins, who were critical of Christianity. I have read numerous books that argue that God is merely a delusion. However, as a religious person, I feel compelled to defend the Christian position. In this regard, I have three main points to make.

9.1 Meme: According to Dawkins, the religious belief that transfers to generation in generation is nothing because there is nothing there. But for me, Human beings are composed of the date of birth, the place of living, and cultures with their content. Pope Benedict says this is an essence: "the expression of man's one essence, are characterized by human dynamic, which is to transcend all boundaries." This implies that a human being is more than the material world, a mysterious being, and he is searching for something beyond the material realm. Hence, a meme is simply uttering words without consciousness.

³² See. David Bentley Hart, *Atheist Delusion*, Sheridan Books, USA, 2009, p.3-4

³³ Ibid., 7

9.2 Faith and reason: Pope John Paul II deeply observed in his encyclical letter *Fides et Ratio* No. 72 that “My thoughts turn immediately to the lands of the East, so rich in religious and philosophical traditions of great antiquity. Among these lands, India has a special place. A great spiritual impulse leads Indian thought to seek an experience that would liberate the spirit from the shackles of time and space and acquire absolute value. The dynamic of this quest for liberation provides the context for great metaphysical systems.” Asian people have lived for centuries with their religious reason and spiritual manner; how can Dawkins say that there had only been the transmission of something that is only a meme? Moreover, Pope Benedict gave a reflection on *Fides et Ratio* that “[A] false humility that does not recognize in the human person the capacity for the truth, and a false presumption by which one places oneself above things, above truth itself, while making the extension of one’s power, one’s domination over things, the objective of one’s thought.”³⁴ Here is the misunderstanding of atheists who are far from deepening reason.

9.3 God and metaphysic: I have found that Pope Benedict emphasizes three main ideas, which firstly is “man’s transcendent dignity,” which also “requires a deeper critical evaluation of the category of relation (CV³⁵ 53).” Secondly, “the revealed mystery of the Trinity” means “the three divine Persons are pure (CV 54). Lastly, “The Christian revelation of the unity of humanity presupposes a metaphysical interpretation of the ‘humanum’ in which relationality is an essential element” (CV 55)”. I am confident in insisting that these three fundamentals of believers are undeniably rational because human beings are composed of material, spiritual, social, psychological, and mysterious elements that enable us to relate to Otherness.

³⁴ Some Reflections on the Encyclical Letter *Fides et Ratio*,” in *The Essential Pope Benedict XVI: His Central Writings and Speeches*, ed. John F. Thornton and Susan B. Varenne (New York: Harper One, 2007), 368.

³⁵ CV means Pope Benedict XVI, Encyclical *Caritas in Veritate* (2009).

10. Conclusion

Why does Dawkins, in this book, change from being a serious scientist to a secular holy warrior? We can only speculate, but as McGrath suggests, perhaps Dawkins, like other militant atheists, is feeling threatened, threatened that he might in fact be wrong, maybe even deluded.

As McGrath concludes, the fact that ‘Dawkins relies so excessively on rhetoric, rather than the evidence that would otherwise be his natural stock in trade, clearly indicates that something is wrong with his case.. .. Might atheism be a delusion about God?

References

- Clemens, S. (1897). **Following the equator (eBook #2859)**. Project Gutenberg.
<https://www.gutenberg.org/ebooks/2859>
- Deepak Chopra. (2014). **The future of God; a practical approach to spirituality for times**. Ebury Publishing.
- David Bentley Hart. (2009). **Atheist Delusion**. Sheridan Books.
- Francis Collins. (1988). **The language of God; A scientist presents evidence for Belief**. Britain.
- Hattenstone Simon. (2008). **The Guardian; Darwin's child**. London.
- James Porter Moreland. (2012). **Love your God with all your mind**. NavPress.
- McGrath, A., & McGrath, J. C. (2007). **Atheist fundamentalism and the denial of the divine**. IVP Books
- Muehlenberg, B. (2007, March 20). **A review of The Dawkins Delusion by Alister McGrath**. CultureWatch. <https://billmuehlenberg.com/2007/03/20/a-review-of-the-dawkins-delusion-by-alister-mcgrath/>
- Pope Benedict XVI. (2009). **Encyclical Caritas in Veritate**. CV.

- Richard Dawkins. (1989). **The Selfish Gene** (2nd ed.). Oxford University Press.
- Richard Dawkins. (2006). **The God delusion**, Transworld Publishers. Britain.
- Ravi Zacharias. (2008). **The End of Reason**. Michigan.
- Ronald D. Witherup. (1999). **The Bible companion; a handbook for Beginners**.
Claretian Publication.

การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบดิจิทัลโดยใช้การเล่าเรื่องส่วนตัว
เพื่อเสริมสร้างการตระหนักรู้ในตนเองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

Development of Digital Learning Using Personal Storytelling
to Enhance Self-Awareness of Junior High School Students

พระพงษ์ แก้วกันหา

* ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศ.ดร.เนาวนิต์ สงคราม

* คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Perapong Kaewkanha

* Master of Education in Educational Technology and Communication,
Faculty of Education, Chulalongkorn University

Prof.Dr.Naowanit Songkram

* Faculty of Education, Chulalongkorn University

ข้อมูลบทความ

* รับบทความ 25 พฤษภาคม 2566

* แก้ไข 20 มิถุนายน 2566

* ตอบรับบทความ 27 มิถุนายน 2566

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการตระหนักรู้ในตนเองของผู้เรียนจากการจัดการเรียนรู้แบบดิจิทัลโดยใช้การเล่าเรื่องส่วนตัวเพื่อเสริมสร้างการตระหนักรู้ในตนเองก่อนและหลังเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 2) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้แบบดิจิทัลโดยใช้การเล่าเรื่องส่วนตัวเพื่อเสริมสร้างการตระหนักรู้ในตนเองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบดิจิทัลโดยใช้การเล่าเรื่องส่วนตัวเพื่อเสริมสร้างการตระหนักรู้ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มตัวอย่างการวิจัย คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน จำนวน 2 ท่าน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา จำนวน 2 ท่าน ผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ ด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 1 ท่าน และ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนลาซาลโชติรวินครสวรรค์ จำนวน 50 คน จากการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบประเมินการตระหนักรู้ในตนเอง แบบประเมินพฤติกรรม และแบบประเมินความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวแบบวัดซ้ำ

ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า 1. ผลการศึกษาประสิทธิผลของการเรียนรู้แบบดิจิทัลโดยใช้การเล่าเรื่องส่วนตัวแบบวัดซ้ำจำนวน 4 ครั้ง พบว่าการตระหนักรู้ในตนเองในภาพรวมของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้แบบดิจิทัลโดยใช้การเล่าเรื่องส่วนตัว สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในการนำการจัดการเรียนรู้แบบดิจิทัลโดยใช้การเล่าเรื่องส่วนตัวไปใช้ในการจัดการเรียนรู้นั้นผู้สอนควรศึกษาความหมาย แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง หลักการและองค์ประกอบของบทเรียน เนื้อหาที่เหมาะสม เพื่อให้เข้าใจอย่างลึกซึ้งมากยิ่งขึ้นเพื่อที่จะสามารถเสริมสร้างการตระหนักรู้ในตนเองของผู้เรียนได้ดียิ่งขึ้น 2. ผลการศึกษา

การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบดิจิทัลโดยใช้การเล่าเรื่องส่วนตัว เพื่อเสริมสร้างการตระหนักรู้ในตนเอง
ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

พฤติกรรมการจัดการเรียนรู้แบบดิจิทัลโดยใช้การเล่าเรื่องส่วนตัวเพื่อเสริมสร้างการตระหนักรู้ในตนเองแบบวัดซ้ำจำนวน 3 ครั้ง คะแนนค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านพบว่า การประเมินพฤติกรรมโดยค่าเฉลี่ยด้านสืบข้อมูล 4.87 อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านข้อเสนอแนะมีค่าเฉลี่ย 4.75 อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านระดับดำเนินการมีค่าเฉลี่ย 4.89 อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านประเมินผลมีค่าเฉลี่ย 4.95 อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการเผยแพร่มีค่าเฉลี่ย 4.26 ระดับมากที่สุด และ 3. ผลศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบดิจิทัลโดยใช้การเล่าเรื่องส่วนตัวเพื่อเสริมสร้างการตระหนักรู้ ด้านจัดการเรียนมีค่าเฉลี่ย 4.29 อยู่ในระดับมาก ด้านผู้สอนมีค่าเฉลี่ย 4.24 อยู่ในระดับมาก ด้านระดับเตรียมการมีค่าเฉลี่ย 4.32 อยู่ในระดับมาก ด้านวางแผนมีค่าเฉลี่ย 4.29 อยู่ในระดับมาก ด้านประเมินผลมีค่าเฉลี่ย 4.15 ระดับมาก ด้านนำไปใช้มีค่าเฉลี่ย 4.12 อยู่ในระดับมาก ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้ด้วยการเล่าเรื่องแบบดิจิทัลโดยใช้การเล่าเรื่องส่วนตัว สามารถเสริมสร้างการรู้เรื่องการตระหนักรู้ในตนเองได้

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้
 การเล่าเรื่องแบบดิจิทัล
 การเล่าเรื่องส่วนตัว

Abstract

The objectives of this research were 1) to study about self-awareness of students before and after studying with digital storytelling personal to strengthen the self-awareness of junior high school students 2) to study the effect of learning management with digital storytelling personal storytelling to strengthen the self-awareness of junior high school students and 3) to study about satisfactions of with digital storytelling personal storytelling to strengthen the self-awareness of junior high school students The sample groups used in the research were two masters/specialists in curriculum and teaching, two technology and educational communication experts/specialists, one measurement and evaluation person and 50 students in grade 9 of La Salle Chotiravi Nakhonsawan School. The research instruments were the satisfaction of self-awareness and the satisfaction of learning management. Statistics used for data analysis include mean, standard deviation, and one-way ANOVA with Repeated Measures Analysis.

The results of this research indicated as follows:

1. The result of the study on the effectiveness of learning with digital storytelling personal storytelling was the overall self-awareness of students after learning with digital storytelling personal storytelling by using repeated measures analysis in 4 times was statistically significantly higher than before class at .05. Therefore, digital storytelling personal method, teachers should study more about

การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบดิจิทัลโดยใช้การเล่าเรื่องส่วนตัว เพื่อเสริมสร้างการตระหนักรู้ในตนเอง
ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

meanings, theories, texts, and the appropriate lessons for students to have more self-awareness. 2. The results of the effect of learning management by using repeated measures analysis in 3 times, the averages were found researching 4.87 highest level, suggestion of planning 4.75 highest level, processing 4.89 highest level, evaluation 4.95 highest level, and application 4.26 high level and 3. the results of satisfactions of with digital storytelling personal storytelling to strengthen the self-awareness of junior high school students in 4 times, the averages were found the part of studying 4.29 high level, teacher 4.24 high level, preparing 4.32 high level, planning 4.29 high level, evaluation 4.15 high level, and application 4.12 high level. In conclusion, learning with digital storytelling personal storytelling reinforced self-awareness of the students.

Keywords: Learning management
Digital storytelling
Personal storytelling

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากสภาพสังคมในปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงไป ส่งผลกระทบต่อนักเรียนเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะการดำเนินชีวิตท่ามกลางความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีที่ล้ำสมัย การเผชิญหน้าต่อสิ่งยั่วยุต่างๆ หรือการมีแบบอย่างที่ไม่เหมาะสมรอบๆ ตัว ปัจจัยดังกล่าวก่อให้เกิดปัญหาในเด็กและเยาวชนซึ่งนับวันยิ่งทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้น นักเรียนที่มีทักษะชีวิตในระดับต่ำหรือไม่มีภูมิคุ้มกันทางสังคม มีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องการปรับตัวและการดำเนินชีวิตทางสังคม (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2554) สอดคล้องกับทัศนคติของนักวิชาการที่มองว่า ด้านเด็กและเยาวชนไทยในปัจจุบันนี้กำลังเผชิญวิกฤตกับปัญหาสังคม เกิดภาวะกลุ่มเสี่ยง ด้อยโอกาส กระทำผิด ใช้ความรุนแรงในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาค่านิยมของต่างชาติ ใช้เวลาส่วนใหญ่กับเทคโนโลยี เช่น โทรศัพท์มือถือ เกมคอมพิวเตอร์ (สมพงษ์ จิตระดับ และสุรศักดิ์ แก้วเอียน, 2556) ปัญหาต่างๆ เหล่านี้ส่งผลกระทบโดยตรงต่อการใช้ทักษะชีวิตในด้านต่างๆ ของเยาวชน เช่น ด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะด้านความภาคภูมิใจในตนเอง และทักษะการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนักเรียนตั้งแต่ระดับประถมศึกษาไปจนถึงระดับมัธยมศึกษา (อนุชิต วรกา มณีรัตน์ อธิระวิวัฒน์ และคณะ, 2558) อย่างไรก็ตามในพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. 2550 แก้ไขเพิ่มเติมปี 2560 ได้กำหนดแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ตามวัยที่สมควร มีคุณธรรมและจริยธรรม รู้จักคิดอย่างมีเหตุผล และมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มีความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น กล้าแสดงความคิดเห็น กล้าแสดงออกอย่างถูกต้องและสอดคล้องกับความรู้ความสามารถที่พัฒนาไปตามวัยของตน อีกทั้ง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กล่าวว่า ในปัจจุบันทุกองค์กรที่มีความเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาต่างก็ยอมรับแนวคิดที่ว่า "การพัฒนาเด็กและเยาวชนจำเป็นต้องมีมิติในการพัฒนาทักษะชีวิตที่จะใช้ในการจัดการกับปัญหาต่างๆ รอบตัวในสภาพสังคมปัจจุบัน โดยหมายถึงการเตรียมพร้อมสำหรับการปรับตัวในสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปในอนาคต" ซึ่งความพยายามที่จะแก้ไขและพัฒนาทักษะชีวิตให้กับเด็กและเยาวชนนั้นเกิดขึ้นทั่วโลก ภายใต้การใช้คำที่หลากหลาย เช่น ทักษะชีวิต (life skill) ทักษะการดำรงชีวิต (living skill) ทักษะเชิงมนุษย์ (human skill) ทักษะสังคม (social skill) ซึ่งทั้งหมดล้วนมีสาระสำคัญและนิยามความหมายที่ใกล้เคียงกัน โดยประเทศไทยมีนโยบายทางการศึกษาด้านการพัฒนาทักษะชีวิต (สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2554b) เช่นเดียวกับกับองค์การยูเนสโก (UNESCO)

ที่มองถึงความสำคัญในการพัฒนาทักษะชีวิตควบคู่กับการพัฒนาทักษะทางวิชาการให้แก่เด็กและเยาวชนทุกคน เพื่อให้ทุกคนมีชีวิตตามสภาพของตนเองอย่างมีความสุข (United Nations, 2016)

ถึงแม้ว่าทักษะชีวิตมีความจำเป็นต่อการพัฒนาตัวผู้เรียน แต่จากการศึกษาพบว่าปัญหาทักษะชีวิตของผู้เรียนในแต่ละองค์ประกอบนั้น ปรากฏให้เห็นในสังคม ดังที่ ันยพร ทวีชัย (2555) กล่าวว่าปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในช่วงวัยรุ่นนั้นเป็นเพราะส่วนใหญ่มีการตระหนักรู้ในตนเองซึ่งอยู่ในระดับต่ำ จึงทำให้ไม่สามารถที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ด้วยตนเอง สังเกตได้จากการที่นักเรียนไม่สามารถจัดการกับปัญหาและการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์เฉพาะหน้าได้ ตลอดจนไม่สามารถที่จะสื่อสารตามความต้องการของตนเองด้วยความมั่นใจได้ ผู้วิจัยยังพบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษามีภาวะความเครียด มีสภาวะทางอารมณ์ที่ไม่คงที่ อยากรับอิสระ และรู้สึกไม่ได้เห็นคุณค่าในตนเอง ถ้านักเรียนสามารถรู้จักตนเองได้ เข้าใจอารมณ์ของตนเองดีแล้วนั้นจะช่วยให้นักเรียนสามารถตัดสินใจ และแก้ปัญหาด้วยตนเองได้อย่างเหมาะสมในด้านต่างๆ อาทิเช่น ปัญหาด้านการเรียน ปัญหาการทำงานกับเพื่อน ปัญหาการปรับตัวและการจัดการกับความเครียด ปัญหาด้านอารมณ์ปัญหาด้านสุขภาพ (Jegannathan, Dahlblom, & Kullgren, 2014; ชนิตดา เทียนฤกษ์, 2557) และจากการศึกษาปัญหาที่กล่าวมาข้างต้นแล้วนั้น ทำให้ผู้วิจัยเห็นปัญหาที่มีจุดร่วมกันซึ่งเกี่ยวกับคุณสมบัติของนักเรียนในด้านการจัดการตนเอง ทั้งในด้านการรับรู้เกี่ยวกับอารมณ์ของตนเอง ความเชื่อมั่นในตนเอง รวมถึงการประเมินตนเอง โดยเมื่อนำไปเทียบกับองค์ประกอบของทักษะชีวิต ผู้วิจัยพบว่า องค์ประกอบดังกล่าวเกี่ยวข้องกับทักษะชีวิตด้านการตระหนักรู้ในตนเอง

การตระหนักรู้ในตนเองนั้นเป็นความสามารถในการปรับตัว และเป็นพฤติกรรมที่ช่วยให้บุคคลสามารถจัดการกับความต้องการและความท้าทายในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถปรับตัวได้สถานการณ์ที่แตกต่างกัน แก้ปัญหาสถานการณ์ที่ยากลำบากได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยผู้ที่มีการตระหนักรู้ในตนเองที่ดีนั้นต้องมีความสามารถทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย (พัชรภรณ์ ทัทมาลี, 2558) การส่งเสริมการตระหนักรู้ในตนเอง จึงต้องเกิดขึ้นในทุกภาคที่จัดการศึกษาจนเกิดเป็นการดูแลเด็กวัยเรียนแบบบูรณาการ (holistic and holistic approach) คือ การดูแลแบบองค์รวมให้ครบทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา โดยการดูแลทักษะชีวิตเด็กวัยเรียนจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่พหุระบบโรงเรียนเข้ามาเกี่ยวข้อง และบุคลากรที่สำคัญที่สุดคือครูผู้ดูแลนักเรียน

การเล่าเรื่องแบบดิจิทัลโดยใช้การเล่าเรื่องส่วนตัว เป็นการเล่าเรื่องแบบดิจิทัลที่มีลักษณะการเล่าเรื่องเป็นเรื่องราวส่วนตัว มีเรื่องราวมาจากมุมมองของตนเอง จากการค้นพบตนเอง การใคร่ครวญ และรู้จักตนเอง รวมทั้งจากการรับฟังจากผู้อื่นอีกด้วย ซึ่งผู้เล่าเรื่องต้องการจะสื่อสารกับผู้ชมโดยใช้ภาพ น้ำเสียงของผู้เล่าเรื่อง คำบรรยาย ดนตรีประกอบ เพื่อให้ผู้ชมพบกับเรื่องราวบางสิ่งบางอย่างที่เกี่ยวกับเรื่องส่วนตัวของผู้เขียน โดยทั่วไปแล้วการเล่าเรื่องแบบดิจิทัลโดยใช้เล่าเรื่องส่วนตัวมักเป็นวิดีโอสั้นๆ ความยาวประมาณ 3-5 นาที (Robin Bernard, 2008; Diana Madrigal, 2013; Jane Van Galen, 2017; University of Minnesota, 2021) โดยมีขั้นตอนการเล่าเรื่อง 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นเตรียมการ 1.1 แนะนำบทเรียนเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบดิจิทัลโดยใช้การเล่าเรื่องส่วนตัว 1.2 เตรียมผู้เรียนด้านการถ่ายภาพและเทคนิคการถ่ายภาพดิจิทัล 1.3 เตรียมผู้เรียนด้านการตัดต่อภาพจากโปรแกรมคอมพิวเตอร์ 1.4 เตรียมผู้เรียนด้านการสืบค้นข้อมูล 2) ขั้นวางแผน 2.1 การเลือกหัวข้อ 2.2 การค้นหาตนเอง (Self-Research/ Self-Explore/ Self-Reflection) 2.3 การกำหนดโครงเรื่อง 3) ขั้นดำเนินการ 3.1 การเขียนบทและการเขียนstoryboard 3.2 การสร้างและตัดต่อชิ้นงาน 3.3 การปรับปรุงชิ้นงาน 4) ขั้นประเมินผล 4.1 การนำเสนอ 4.2 การประเมินผล 5) ขั้นเผยแพร่ 5.1 การเผยแพร่ผลงานลงเว็บไซต์ 5.2 การต่อยอดความรู้ (Morra, 2004; Sylvester, R., & Greenidge, W., 2009; เนาวนิตย์ สงคราม, 2554; University of Minnesota, 2021; Digital Storytelling Cookbook, อ้างถึงใน ภัทรี ภัทรโสภสกุล, 2561)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบดิจิทัลโดยใช้การเล่าเรื่องส่วนตัวเพื่อเสริมสร้างการตระหนักรู้ในตนเองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อเป็นแนวทางการนำเทคโนโลยีการเล่าเรื่องแบบดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการตระหนักรู้ในตนเองของนักเรียน ในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เป็นกิจกรรมการเรียนการสอนที่สร้างประสบการณ์ที่มีความหมาย โดยการสะท้อนตนเอง ตามมุมมองของตนเอง ในลักษณะเนื้อหาการเล่าเรื่องแบบดิจิทัล ผู้เรียนสามารถเรียนรู้จากการสร้างสรรค์เรื่องเล่าเกี่ยวกับเรื่องราวส่วนตัว ในสื่อวิดีโอให้มีความสมบูรณ์ สวยงามและสมจริงตามจินตนาการของผู้สร้าง ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนในปัจจุบัน มีจุดเด่นดึงดูดความสนใจสำหรับผู้เรียนผ่านอุปกรณ์หรือสื่อที่สามารถมองเห็นกระบวนการ การสร้างสรรค์ ทั้งก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ และทำให้เกิดผลตอบรับจากความคิดไปสู่การสร้างความคิดทำให้กระบวนการเรียนรู้สนุกไม่น่าเบื่อ และเป็นกิจกรรมที่ต้องการเล่า

การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบดิจิทัลโดยใช้การเล่าเรื่องส่วนตัว เพื่อเสริมสร้างการตระหนักรู้ในตนเอง
ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

เรื่องของตนเองด้วยความรู้สึจากประสบการณ์ชีวิตของตนเอง มีการแลกเปลี่ยนแบ่งปันจากผู้อื่น
ทำให้มีความเข้าใจตนเอง ตระหนักรู้ในตนเองและผู้อื่นมากขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการตระหนักรู้ในตนเองของผู้เรียนจากการจัดการเรียนรู้แบบดิจิทัลโดยใช้การเล่าเรื่องส่วนตัวเพื่อเสริมสร้างการตระหนักรู้ในตนเองก่อนและหลังเรียน
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้แบบดิจิทัลโดยใช้การเล่าเรื่องส่วนตัวเพื่อเสริมสร้างการตระหนักรู้ในตนเอง
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบดิจิทัลโดยใช้การเล่าเรื่องส่วนตัวเพื่อเสริมสร้างการตระหนักรู้

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบดิจิทัลโดยใช้การเล่าเรื่องส่วนตัว มีค่าเฉลี่ยของคะแนนการตระหนักรู้ในตนเองหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก
3. นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ในระดับมาก

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบดิจิทัลโดยใช้การเล่าเรื่องส่วนตัว เพื่อเสริมสร้างการตระหนักรู้ในตนเอง
ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบดิจิทัลโดยใช้การเล่าเรื่องส่วนตัวเพื่อเสริมสร้างการตระหนักรู้ในตนเองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยการวิธีการวิจัยได้แบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ ระยะที่ 2 การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ระยะที่ 3 การศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ และระยะที่ 4 การประเมินผลของการจัดการเรียนรู้ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ การศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ และการรับรองประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้ ตัวอย่างคือ ผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน จำนวน 2 ท่าน ผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา จำนวน 2 ท่าน ผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 1 ท่าน และนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนลาซาล โชติรวินครสวรรค์ ปีการศึกษา 2564 จำนวน 50 คน จากการเลือกตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยได้แบ่งเครื่องมือในการวิจัยเป็น 4 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 แบบสังเคราะห์เอกสารและการจัดบันทึกงานวิจัย และวรรณกรรม เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัย ดังนี้ ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับแนวคิดการตระหนักรู้ในตนเองและแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบดิจิทัลโดยใช้การเล่าเรื่องส่วนตัว โดยศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อหาความหมาย องค์ประกอบ กระบวนการต่างๆ เพื่อนำมาศึกษาเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการกำหนดตัวบ่งชี้การประเมิน และวิเคราะห์ข้อมูลเป็นความเรียงเพื่อให้ได้กรอบแนวคิด คำจำกัดความ และรายละเอียดในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้

ระยะที่ 2 แผนการเรียนรู้ และแบบประเมินการจัดการเรียนรู้ สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยระยะนี้คือ แผนการจัดการเรียนรู้ และแบบประเมินการจัดการเรียนรู้แบบดิจิทัลโดยใช้การเล่าเรื่องส่วนตัวเพื่อเสริมสร้างการตระหนักรู้ในตนเอง สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด 3 ท่าน เพื่อประเมินและหาคุณภาพของเครื่องมือ และนำคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญมาปรับแก้ไขการจัดการเรียนรู้

ระยะที่ 3 การศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้ โดยเครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยระยะนี้ มีทั้งหมด 4 เครื่องมือ ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้ โดยการศึกษาและวิเคราะห์การจัดการเรียนรู้ กำหนดแนวทางการสร้างแผนการเรียนรู้ และการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้

2. แบบวัดการตระหนักรู้ในตนเอง มีขั้นตอนการพัฒนาเครื่องมือ ดังนี้

1) ศึกษาแนวคิด นิยามทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการตระหนักรู้ในตนเอง จากนั้นนำมาเปรียบเทียบกับตัวชี้วัดของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2554) และผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการตระหนักรู้ในตนเอง

2) แบบวัดการตระหนักรู้ในตนเอง ผู้วิจัยได้ศึกษาว่าการวัดการตระหนักรู้ในตนเองควรจะวัดตามการใช้ชีวิตในบริบทของโรงเรียน จึงสรุปกำหนดขอบเขตการตระหนักรู้ในตนเองของการเรียนอยู่ในขอบข่าย 3 มิติ ดังนี้ 1. มิติด้านวิชาการ 2. มิติด้านสังคมภายในโรงเรียน 3. มิติด้านครอบครัว โดยผู้วิจัยได้ออกแบบสัดส่วนของแบบวัดการตระหนักรู้ในตนเอง จากนั้นนำแบบวัดการตระหนักรู้ในตนเองให้ผู้ทรงคุณวุฒิได้ตรวจสอบ โดยใช้การวัดความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ IC (Index of Consistency) ซึ่งต้องมีมากกว่า .05 ขึ้นไป และนำไปปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

3. แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบดิจิทัลโดยใช้การเล่าเรื่องส่วนตัวเพื่อเสริมสร้างการตระหนักรู้ในตนเองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ออกแบบข้อคำถามเพื่อประเมินการจัดการเรียนรู้ และนำแบบประเมินความพึงพอใจให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมิน โดยใช้การวัดความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ IC (Index of Consistency) และนำมาปรับปรุงก่อนนำไปใช้จริง

4. แบบสังเกตพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้แบบดิจิทัลโดยใช้การเล่าเรื่องส่วนตัวเพื่อเสริมสร้างการตระหนักรู้ในตนเองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยการสร้างแบบสังเกตพฤติกรรมตามขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ และนำแบบสังเกตพฤติกรรมให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมิน โดยใช้การวัดความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ IC (Index of Consistency) และนำมาปรับปรุงก่อนนำไปใช้จริง หลังจากนั้นทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้สอนเป็นผู้สังเกตพฤติกรรมผู้เรียนในระหว่างดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ความถี่ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบดิจิทัลโดยใช้การเล่าเรื่องส่วนตัว เพื่อเสริมสร้างการตระหนักรู้ในตนเอง
ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ขั้นตอนในการวิจัยในระยะที่ 3 ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองโดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้กับกลุ่มตัวอย่างเป็นแบบวิจัยเชิงทดลอง โดยกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน โดยใช้ระยะเวลา 39 ชั่วโมง และหลังจากนั้นทำการเก็บรวบรวมข้อมูล จากการวัดการตระหนักรู้ในตนเองและแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้

ระยะที่ 4 แบบประเมินรับรองรูปแบบการเล่าเรื่องแบบดิจิทัลโดยใช้การเล่าเรื่องส่วนตัวเพื่อเสริมสร้างการตระหนักรู้ในตนเองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีการพัฒนาเครื่องมือดังนี้

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการรับรองการจัดการเรียนรู้
 2. กำหนดข้อคำถามตามวัตถุประสงค์ของแบบประเมินรับรองการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เกณฑ์การประเมินค่า 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert's scale)
 3. นำแบบประเมินรับรองการจัดการเรียนรู้ให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาและแก้ไขตามคำแนะนำ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่านที่ตอบแบบประเมินรับรองการจัดการเรียนรู้ และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา เพื่อหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1 โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้แบบดิจิทัลโดยใช้การเล่าเรื่องส่วนตัวเพื่อเสริมสร้างความตระหนักรู้ในตนเอง
2. กำหนดกรอบแนวคิด คำจำกัดความและรายละเอียดในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้
3. ออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบดิจิทัลโดยใช้การเล่าเรื่องส่วนตัวเพื่อเสริมสร้างการตระหนักรู้ในตนเอง
4. นำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาและแนะนำเพื่อนำมาปรับแก้ไขด้วยแบบประเมินการจัดการเรียนรู้แบบดิจิทัลโดยใช้การเล่าเรื่องส่วนตัวเพื่อเสริมสร้างการตระหนักรู้ในตนเอง

วิธีการดำเนินการวิจัย

งานวิจัยและพัฒนานี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน มีรายละเอียดในการดำเนินงานวิจัยแบ่งออกเป็น 4 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้แบบดิจิทัล โดยการใช้การเล่าเรื่องส่วนตัวเพื่อเสริมสร้างการตระหนักรู้ในตนเอง โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย คือ การศึกษาแนวคิดการตระหนักรู้ในตนเองและการจัดการเรียนรู้ ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อหาความหมาย องค์ประกอบ กระบวนการต่างๆ เพื่อนำมาศึกษาเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการกำหนดตัวบ่งชี้การประเมิน และมีการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการศึกษาคำวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสารที่กล่าวมาข้างต้น โดยพิจารณาจากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิเป็นสำคัญและข้อมูลระดับทุติยภูมิในลำดับต่อมา

ระยะที่ 2 การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบดิจิทัลโดยใช้การเล่าเรื่องส่วนตัวเพื่อเสริมสร้างการตระหนักรู้ในตนเอง โดยมีขั้นตอนการพัฒนาเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากการดำเนินการวิจัยในระยะที่ 1
2. กำหนดกรอบแนวคิดของการจัดการเรียนรู้ เพื่อนำมาเป็นพัฒนาการในการพัฒนาการ
3. ร่างต้นแบบของการจัดการเรียนรู้
4. นำแบบการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจ และนำคำแนะนำมาปรับแก้ไขการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ด้วยแบบประเมินการจัดการเรียนรู้ และนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ระยะที่ 3 การศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้แบบดิจิทัลโดยใช้การเล่าเรื่องส่วนตัวเพื่อเสริมสร้างการตระหนักรู้ในตนเองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้ทำการทดลองการใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้กับกลุ่มตัวอย่างเป็นแบบวิจัยเชิงทดลอง โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แผนกเข้มข้นทางภาษา โรงเรียนลาซาล ไซตรีนครสวรรค์ ปีการศึกษา 2564 จำนวน 50 คน

การดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยได้จัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ระยะเวลา 39 ชั่วโมง (เรื่องที่ 1 My Favorite Subjects ใช้เวลา 13 ชั่วโมง เรื่องที่ 2 My Classmate ใช้เวลา 13 ชั่วโมง เรื่องที่ 3 My Family ใช้เวลา 13 ชั่วโมง) และเก็บรวบรวมข้อมูลจากการวัดการตระหนักรู้ในตนเองของผู้เรียนทั้ง 3 ครั้ง ในการทดลอง 39 ชั่วโมง และแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ จำนวน 50 คน โดยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบดิจิทัลโดยใช้การเล่าเรื่องส่วนตัว เพื่อเสริมสร้างการตระหนักรู้ในตนเอง
ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ระยะที่ 4 การประเมินผลของการจัดการเรียนรู้แบบดิจิทัลโดยใช้การเล่าเรื่องส่วนตัวเพื่อเสริมสร้างการตระหนักรู้ในตนเองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ตอบแบบประเมินรับรองการจัดการเรียนรู้ และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวม ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 4 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 โดยการศึกษาวเคราะห์และสังเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้แบบดิจิทัลโดยใช้การเล่าเรื่องส่วนตัว กระทั่งรู้ในตนเอง โดยพิจารณาจากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิเป็นสำคัญและข้อมูลทุติยภูมิ

ระยะที่ 2 เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ด้วยแบบประเมินการจัดการเรียนรู้แบบดิจิทัลโดยใช้การเล่าเรื่องส่วนตัวเพื่อเสริมสร้างการตระหนักรู้ในตนเองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ระยะที่ 3 แบ่งออกเป็น 2 วิธีการ 1) เก็บรวบรวมข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน โดยเก็บข้อมูลจากการวัดการตระหนักรู้ในตนเองของผู้เรียน 3 ครั้ง ในการทดลอง 39 ชั่วโมง 2) เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน ด้วยแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบดิจิทัลโดยใช้การเล่าเรื่องส่วนตัวเพื่อเสริมสร้างการตระหนักรู้ในตนเองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ระยะที่ 4 เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน จากการตอบแบบประเมินรับรองการจัดการเรียนรู้แบบดิจิทัลโดยใช้การเล่าเรื่องส่วนตัวเพื่อเสริมสร้างการตระหนักรู้ในตนเองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการตระหนักรู้ในตนเองและหลังการเรียนรู้ ด้วยการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยการวัดซ้ำของคะแนนเฉลี่ย จำนวน 4 ครั้ง

2. การสรุปผลและการวิเคราะห์ข้อมูลแบบประเมินพฤติกรรม โดยการวัดซ้ำของคะแนนเฉลี่ย จำนวน 3 ครั้ง

3. การสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบการวัดซ้ำของคะแนนเฉลี่ยแบบประเมินความพึงพอใจ ในด้านการจัดการเรียน ด้านผู้สอน ด้านระดับเตรียมการ ด้านการวางแผน ด้านประเมินผล และด้านนำไปใช้

ผลการวิจัย

จากการวิจัยสามารถสรุปได้ 3 ตอน ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังต่อไปนี้

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน จำนวน 2 ท่าน ผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา จำนวน 2 ท่าน ผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 1 ท่าน และนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนลาซาลโชติรวินครสวรรค์ ปีการศึกษา 2564 จำนวน 50 คน

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบดิจิทัลโดยใช้การเล่าเรื่องส่วนตัวเพื่อเสริมสร้างการตระหนักรู้ในตนเองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยการตระหนักรู้ด้วยตนเองก่อนและหลังเรียนรู้แบบดิจิทัลโดยใช้การเล่าเรื่องส่วนตัว ด้วยการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการเปรียบเทียบการเรียนรู้แบบดิจิทัลโดยใช้การเล่าเรื่องส่วนตัวในภาพรวมของนักเรียนระหว่างก่อนและหลังเรียน สรุปได้ดังนี้

ผลวัดการตระหนักรู้ในตนเองในภาพรวมของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยการเล่าเรื่องแบบดิจิทัลโดยใช้การเล่าเรื่องส่วนตัว เท่ากับ ($\bar{X} = 106.34$, $SD = 7.45$) ซึ่งสูงกว่าก่อนเรียน ($\bar{X} = 84.15$, $SD = 10.39$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 หรือกล่าวได้อีกนัยหนึ่งว่า การจัดการเรียนรู้ด้วยการเล่าเรื่องแบบดิจิทัลแบบการเล่าเรื่องส่วนตัว สามารถเสริมสร้างการเรียนรู้เรื่องการตระหนักรู้ในตนเองในภาพรวมได้ โดยผู้วิจัยได้ให้กลุ่มตัวอย่างทำการประเมินการตระหนักรู้ในตนเองจำนวน 4 ครั้ง และทำการวิเคราะห์ข้อมูลแบบการวัดซ้ำ ได้ข้อมูลดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบการวัดซ้ำของคะแนนเฉลี่ยการตระหนักรู้ในตนเอง ครั้งที่ 1 พบว่าด้านตระหนักรู้มีค่าเฉลี่ย 2.79 อยู่ในระดับน้อย ด้านประเมินตนเองมีค่าเฉลี่ย 2.64 อยู่ในระดับน้อย ระดับความเชื่อมั่นมีค่าเฉลี่ย 2.6 อยู่ในระดับน้อย ระดับตั้งเป้าหมายมีค่าเฉลี่ย 2.78 อยู่ในระดับน้อย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบการวัดซ้ำของคะแนนเฉลี่ยการตระหนักรู้ในตนเอง ครั้งที่ 2 พบว่าด้านตระหนักรู้มีค่าเฉลี่ย 4.02 อยู่ในระดับมาก ด้านประเมินตนเองมีค่าเฉลี่ย 3.73 อยู่ในระดับมาก ระดับความเชื่อมั่นมีค่าเฉลี่ย 3.5 อยู่ในระดับมาก ระดับตั้งเป้าหมายมีค่าเฉลี่ย 3.53 อยู่ในระดับมาก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบการวัดซ้ำของคะแนนเฉลี่ยการตระหนักรู้ในตนเอง ครั้งที่ 3 พบว่าด้านตระหนักรู้มีค่าเฉลี่ย 2.79 อยู่ในระดับน้อย ด้านประเมินตนเองมีค่าเฉลี่ย 2.23 อยู่ในระดับน้อย ระดับความเชื่อมั่นมีค่าเฉลี่ย 2.68 อยู่ในระดับน้อย ระดับตั้งเป้าหมายมีค่าเฉลี่ย 2.78 อยู่ในระดับน้อย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบการวัดซ้ำของคะแนนเฉลี่ยการตระหนักรู้ในตนเอง ครั้งที่ 4 พบว่าด้านตระหนักรู้มีค่าเฉลี่ย 4.42 อยู่ในระดับมาก ด้านประเมินตนเองมีค่าเฉลี่ย 4.42 อยู่ในระดับมาก ระดับความเชื่อมั่นมีค่าเฉลี่ย 4.39 อยู่ในระดับมาก ระดับตั้งเป้าหมายมีค่าเฉลี่ย 4.48 อยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้แบบดิจิทัลโดยใช้การเล่าเรื่องส่วนตัว เพื่อเสริมสร้างการตระหนักรู้ในตนเอง ทั้งหมด 3 ครั้ง พบว่า

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบการวัดซ้ำของคะแนนเฉลี่ยแบบประเมินพฤติกรรมครั้งที่ 1 พบว่าด้านสืบข้อมูลมีค่าเฉลี่ย 4.80 อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านข้อเสนอแนะมีค่าเฉลี่ย 4.42 อยู่ในระดับมาก ด้านระดับดำเนินการมีค่าเฉลี่ย 4.86 อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านประเมินผลมีค่าเฉลี่ย 5.00 อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการเผยแพร่มีค่าเฉลี่ย 4.88 ระดับมากที่สุด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบการวัดซ้ำของคะแนนเฉลี่ยแบบประเมินพฤติกรรมครั้งที่ 2 พบว่าด้านสืบข้อมูลมีค่าเฉลี่ย 4.86 อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านข้อเสนอแนะวางแผนมีค่าเฉลี่ย 4.90 อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านระดับดำเนินการมีค่าเฉลี่ย 4.86 อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านประเมินผลมีค่าเฉลี่ย 4.90 อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการเผยแพร่มีค่าเฉลี่ย 4.96 ระดับมากที่สุด ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบการวัดซ้ำของคะแนนเฉลี่ยแบบประเมินพฤติกรรมครั้งที่ 3 พบว่าด้านสืบข้อมูลมีค่าเฉลี่ย 4.94 อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านข้อเสนอแนะวางแผนมีค่าเฉลี่ย 4.93 อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านระดับดำเนินการมีค่าเฉลี่ย 4.94 อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านประเมินผลมีค่าเฉลี่ย 4.94 อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการเผยแพร่มีค่าเฉลี่ย 2.94 ระดับน้อย

ตอนที่ 3 ผลความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบดิจิทัลโดยใช้การเล่าเรื่องส่วนตัวเพื่อเสริมสร้างการตระหนักรู้ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบการวัดซ้ำของคะแนนเฉลี่ยแบบประเมินความพึงพอใจพบว่าด้านจัดการเรียนมีค่าเฉลี่ย 4.29 อยู่ในระดับมาก ด้านผู้สอนมีค่าเฉลี่ย 4.24 อยู่ในระดับมาก ด้านระดับเตรียมการมีค่าเฉลี่ย 4.32 อยู่ในระดับมาก ด้านวางแผนมีค่าเฉลี่ย 4.29 อยู่ในระดับมาก ด้านประเมินผลมีค่าเฉลี่ย 4.15 ระดับมาก ด้านนำไปใช้มีค่าเฉลี่ย 4.12 อยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

จากการวิจัย ผลการพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบดิจิทัลโดยใช้การเล่าเรื่องส่วนตัวเพื่อเสริมสร้างการตระหนักรู้ในตนเอง ซึ่งได้อธิบายผลจากสมมติฐานว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบดิจิทัลโดยใช้การเล่าเรื่องส่วนตัว มีค่าเฉลี่ยของคะแนนการตระหนักรู้ในตนเองหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พบว่า ผลวัดการตระหนักรู้ในตนเองในภาพรวมของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้ เท่ากับ ($\bar{X}$ = 106.34, SD = 7.45) ซึ่งสูงกว่าก่อนเรียน ($\bar{X}$ = 84.15, SD = 10.39) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือกล่าวได้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบดิจิทัลโดยใช้การเล่าเรื่องส่วนตัว สามารถเสริมสร้างการรู้เรื่องการตระหนักรู้ในตนเองในภาพรวมได้ ซึ่งแสดงว่า การจัดการเรียนรู้แบบดิจิทัลโดยใช้การเล่าเรื่องส่วนตัวทำให้นักเรียนมีความตระหนักรู้ในตนเอง ซึ่งประกอบไปด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นเตรียมความพร้อมแก่ผู้เรียนในด้านเนื้อหาต่างๆ ซึ่งเป็นการตั้งเป้าหมายที่จะรู้จักและเข้าใจตนเองให้ดีขึ้นรวมทั้งการเตรียมผู้เรียนด้านการถ่ายภาพและเทคนิคต่างๆ 2) ขั้นวางแผน การเลือกหัวข้อที่สนใจและการค้นหาตนเอง 3) ขั้นตอนการเขียนบท การสร้างและตัดต่อชิ้นงาน 4) ขั้นตอนการประเมินผลงาน และ 5) ขั้นเผยแพร่ผลงานลงเว็บไซต์และการต่อยอดความรู้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเนาวนิตย์ สงคราม (2554) ที่ได้นำเสนอการบูรณาการดิจิทัลวิถีทัศน์กับการเรียนรู้ด้วยโครงงานเป็นกิจกรรมการเรียนการสอนตามลำดับ 5 ขั้นตอน พบว่าการบูรณาการเรียนการสอนแบบนี้เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมและบริบทของนักเรียน และสามารถออกแบบชิ้นงานที่เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมต่างๆ ได้

นอกจากนี้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบการวัดซ้ำของคะแนนเฉลี่ยแบบประเมินพฤติกรรมทั้ง 3 ครั้ง ซึ่งประกอบไปด้วยด้านสืบข้อมูล ด้านข้อเสนอแนะวางแผน ด้านระดับดำเนินการที่สุด ด้านประเมินผล ด้านการเผยแพร่ พบว่าในแต่ละด้านมีค่าเฉลี่ยของการประเมินอยู่ในระดับมาก ซึ่งทำให้เห็นว่าการทำเป็นลำดับขั้นตอนนั้น ทำให้นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีการทำงานที่เป็นกระบวนการมากยิ่งขึ้น ทำให้งานนั้นมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Cordell (2013) ได้จัดทำข้อเสนอแนะในการจัดทำนโยบายสาธารณะของ ALA และห้องสมุดต่างๆ เพื่อนำไปสู่การสร้างมาตรฐานการรู้ดิจิทัลในอนาคต ข้อเสนอแนะนี้เน้นถึงการรู้ดิจิทัลในระดับบุคคลมี 5 ข้อ ต่อไปนี้ 1. การมีทักษะที่หลากหลายรวมถึงกระบวนการคิดและเทคนิคที่จำเป็นต้องใช้ในการค้นหา การทำความเข้าใจ การประเมิน การสร้างและการ

สื่อสารสนเทศดิจิทัล 2. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีที่หลากหลาย โดยเลือกใช้ได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพเพื่อสืบค้นและดึงข้อมูล สามารถตีความผลการสืบค้นได้ รวมถึงสามารถตัดสินใจในเรื่องคุณภาพ ของสารสนเทศดิจิทัลที่ตนสืบค้นได้มา 3. ความเข้าใจในความสัมพันธ์ต่างๆ ในกลุ่มเทคโนโลยี มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีความรู้เรื่องสิทธิส่วนบุคคลและการใช้สารสนเทศที่เหมาะสม 4. สามารถใช้ทักษะในการสื่อสารและเลือกใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารที่เหมาะสมในการทำงาน ร่วมกับเพื่อนๆ เพื่อนร่วมงาน ครอบครัวและกลุ่มสาธารณะทั่วไป 5. สามารถใช้ทักษะการรู้ดิจิทัลในการเข้าร่วมกิจกรรมกับประชาคม

ผลผลความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบดิจิทัลโดยใช้การเล่าเรื่องส่วนตัวเพื่อเสริมสร้างการตระหนักรู้ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบการวัดซ้ำของคะแนนเฉลี่ยแบบประมินความพึงพอใจพบว่าด้านจัดการเรียนมีค่าเฉลี่ย 4.29 อยู่ในระดับมาก ด้านผู้สอนมีค่าเฉลี่ย 4.24 อยู่ในระดับมาก ด้านระดับเตรียมการมีค่าเฉลี่ย 4.32 อยู่ในระดับมาก ด้านวางแผนมีค่าเฉลี่ย 4.29 อยู่ในระดับมาก ด้านประเมินผลมีค่าเฉลี่ย 4.15 ระดับมาก ด้านนำไปใช้มีค่าเฉลี่ย 4.12 อยู่ในระดับมาก ซึ่งแสดงให้เห็นว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีความพึงพอใจกับการจัดการเรียนรู้แบบดิจิทัลโดยใช้การเล่าเรื่องส่วนตัวเพื่อเสริมสร้างการตระหนักรู้ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Jane Van Galen (2017) ศึกษาเรื่อง The power of personal narratives in the classroom การวิจัยพบว่า มัลติมีเดียสามารถช่วยให้ “คนรุ่นดิจิทัล” เข้าใจประเด็นที่ซับซ้อนได้ดีขึ้น เมื่อนักเรียนถูกขอให้แบ่งปันเรื่องราวของตนเองภายในบริบทของสิ่งที่พวกเขาเรียนรู้ในชั้นเรียนบทเรียนจะฝังรากลึกมากขึ้น กระบวนการสร้างเรื่องราวดิจิทัลหรือสารคดีผลักดันการเรียนรู้ของนักเรียนในหลายๆ วิธี นักเรียนใช้ความสามารถในการสร้างสรรค์ค้นคว้าอย่างรอบคอบคิดอย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับคำถามที่ถูกถามและให้ความสำคัญกับการเขียนบทของพวกเขา นักเรียนหลายคนพัฒนาทักษะการสื่อสารเพราะต้องจัดระเบียบความคิดและสร้างการบรรยายในลักษณะที่ผู้ชมสามารถเข้าใจเรื่องที่ซับซ้อนได้ และยังพบว่า งานวิจัยของพรชนิตว์ สีนาราช (2560) ได้ศึกษาทักษะการรู้ดิจิทัลเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ พบว่าเทคโนโลยีสารสนเทศมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วและในยุคที่รัฐบาลไทยให้ความสำคัญกับสภาพแวดล้อมดิจิทัลด้วยการขับเคลื่อนสู่โมเดลประเทศไทย 4.0 การเรียนรู้เกี่ยวกับดิจิทัลจึงเป็นประเด็นสำคัญ เนื่องจากประเทศไทยยังไม่ปรากฏมาตรฐานการรู้สารสนเทศดิจิทัลที่ชัดเจนที่จะสามารถนำไปใช้เป็นบรรทัดฐานในการศึกษาและการสอนในระดับต่างๆ การที่ผู้เรียนมีทักษะการ

เรียนรู้เกี่ยวกับดิจิทัลนั้นผู้เรียนได้มีทักษะที่มีความจำเป็นครบถ้วนในการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพ ในสภาพแวดล้อมวัฒนธรรมดิจิทัล ซึ่งถือได้ว่าเป็น “ทักษะของการอยู่รอด” ในสังคมดิจิทัลที่มีความซับซ้อน ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้สอนจะต้องเรียนรู้เพื่อให้เกิดความเข้าใจ ตระหนักรู้ ศึกษาวิจัย และนำมาพัฒนางานให้เท่าทันกับบริบทของสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำงานวิจัยไปใช้

1. ผู้สอนควรศึกษาความหมาย แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง หลักการและองค์ประกอบของบทเรียนแสวงความรู้บนเว็บให้เข้าใจอย่างลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น และมีเนื้อหาที่เหมาะสมต่อกลุ่มตัวอย่างที่จะใช้ในการทำวิจัย

2. ผู้สอนควรศึกษาวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน บทบาทผู้สอนและผู้เรียนในแต่ละขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ด้วยการเล่าเรื่องแบบดิจิทัลแบบการเล่าเรื่องส่วนตัว ให้เข้าใจก่อนนำงานวิจัยไปใช้เพื่อให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3. ผู้สอนควรมีการเตรียมพร้อมในส่วนของภาพนิ่งหรือภาพวาด ภาพวิดีโอ บทบรรยายเสียงประกอบ และเทคนิคพิเศษ ในหัวข้อที่หลากหลาย น่าสนใจดึงดูดความสนใจ และอารมณ์จากผู้เรียนได้ ผ่านมุมมองการเล่าเรื่องของผู้สร้างให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสมต่อกลุ่มตัวอย่าง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การจัดการเรียนรู้แบบดิจิทัลโดยใช้การเล่าเรื่องส่วนตัว สามารถเสริมสร้างการตระหนักรู้ในตนเองของผู้เรียนได้ ซึ่งหากผู้เรียนเป็นผู้รู้เรื่องการตระหนักรู้ในตนเองก็ย่อมสามารถที่จะใช้การจัดการเรียนรู้แบบดิจิทัลโดยใช้การเล่าเรื่องส่วนตัวในรายวิชาอื่นๆ ได้ ผู้วิจัยเห็นว่าควรน่าจะมีการทำวิจัยในการเสริมสร้างการตระหนักรู้ในตนเองที่ควรเน้นในเนื้อหาสาระการเรียนรู้ในรายวิชา เช่น ภาษาไทย คณิตศาสตร์ เป็นต้น โดยผู้สอนสามารถหยิบยกเหตุการณ์ปัจจุบัน หรือประเด็นปัญหาที่น่าสนใจในเนื้อหาสาระนั้นๆ มาสร้างสถานการณ์การตระหนักรู้ในตนเองให้ผู้เรียนได้ด้วย และมีการให้นักเรียนได้มีแนวทางในนำเสนอในสื่อที่หลากหลาย สามารถบูรณาการกับวิชาอื่นๆ ได้

2. การจัดทำสื่อการสอนควรจัดทำสื่อที่น่าสนใจ เหมาะสมกับวัยของผู้เรียนเพื่อกระตุ้นความสนใจมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ควรใช้สื่อดิจิทัลที่มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้นกว่าเดิม มีการประเมินผลงานหรือความพึงพอใจในแต่ละระยะให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบดิจิทัลโดยใช้การเล่าเรื่องส่วนตัว เพื่อเสริมสร้างการตระหนักรู้ในตนเอง
ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

เอกสารอ้างอิง

- ฉันทพร ทวีชัย. (2555). ผลการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตด้านการตระหนักรู้ในตนเอง
ตามแนวทางความฉลาดทางสุขภาวะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนปิ่นส
รอยแยลส์วิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่. <https://1th.me.ltPHg>
- เนาวนิตย์ สงคราม. (2554). การสร้าง Digital video digital storytelling เพื่อการเรียนรู้
การสอนยุคดิจิทัล. สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์.
- พัชรภรณ์ ทัทมาลี. (2558). แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้เวลาว่างของนักเรียนระดับ
มัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้ดีพิมพ์].
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรชนิตร์ ลีนาราช. (2560). ทักษะการรู้ดิจิทัลเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้. วารสารห้องสมุด,
61(2), 76-92.
- สมพงษ์ จิตระดับ และสุระศักดิ์ แก้วเอี่ยม. (2556). โครงการการพัฒนาสมรรถนะระบบที่ปรึกษา
ให้สภาเด็กและเยาวชนในประเทศไทย. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ.
สำนักวิชาการ และมาตรฐานการศึกษา. (2554a). แนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตบูรณาการ
การเรียนการสอน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่ง
ประเทศไทย.
- อนุชิต วรกา มณีรัตน์ ธีระวิวัฒน์ และคณะ. (2558). ทักษะชีวิตกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจังหวัดกาญจนบุรี. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้ดีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยมหิดล.
- Cordell, R. (2013). Information literacy and digital literacy: Competing
or complementary?. Communication in Information literacy, 7(2), 177-183.
- Jane, V. G. (2017). Agency, shame, and identity: Digital stories of teaching.
Teaching and Teacher education, 61, 84-93.
- Jegannathan, B., Dahlblom, K., & Kullgren, G. (2014). Outcome of a school-based
Intervention to promote life-skills among young people in Cambodia.
Asian Journal of Psychiatry, 9, 78-84.
- Robin, B. R. (2008). Digital storytelling: A powerful technology tool for the
21st century classroom. Theory into practice, 47(3), 220-228.

การพัฒนาการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้สื่อแอปพลิเคชัน TikTok
ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน

The Development of English Speaking by Using Tiktok Application
with Flipped Classroom Learning

พิมพนารา ลิมปังกัญจนวัฒน์

* ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้
วิทยาลัยนวัตกรรมการศึกษา มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น

ดร.สุดาพร พงษ์พิษณุ

* วิทยาลัยนวัตกรรมการศึกษา มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น

Pimnara Limkanjanawat

* Master of Education Program in Curriculum and Learning Management,
College of Educational Innovation, Saint John's University

Dr.Sudaporn Pongpisanu

* College of Educational Innovation, Saint John's University

ข้อมูลบทความ

* รับบทความ 6 เมษายน 2566

* แก้ไข 11 พฤษภาคม 2566

* ตอบรับบทความ 19 พฤษภาคม 2566

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การพูดภาษาอังกฤษก่อนและหลังเรียนโดยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านโดยใช้สื่อแอปพลิเคชัน TikTok (2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การพูดภาษาอังกฤษโดยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านโดยใช้สื่อแอปพลิเคชัน TikTok กับ วิธีสอนตามคู่มือครู และ (3) เพื่อศึกษาเจตคติต่อการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านโดยใช้สื่อแอปพลิเคชัน TikTok ในการพูดภาษาอังกฤษ โดยกลุ่มตัวอย่างในครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทศบาลวัดไทรอารีรักษ์ (มณีวิทยา) จำนวน 2 ห้องเรียน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายด้วยวิธีการจับฉลาก เป็นกลุ่มทดลอง 35 คน และกลุ่มควบคุม 32 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบไปด้วย แผนการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านโดยใช้สื่อแอปพลิเคชัน TikTok จำนวน 3 แผน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการพูดภาษาอังกฤษ และแบบวัดเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านโดยใช้สื่อแอปพลิเคชัน TikTok สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ค่า t-test แบบ dependent และ independent

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการเรียนแบบห้องเรียนกลับด้านโดยใช้สื่อTikTok สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 2) ผลสัมฤทธิ์ด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการเรียนแบบห้องเรียนกลับด้านโดยใช้สื่อ TikTok สูงกว่า นักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบคู่มือครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 3) เจตคติต่อการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านโดยใช้สื่อแอปพลิเคชัน TikTok ในการพูดภาษาอังกฤษในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.76, S.D. = 1.01)

คำสำคัญ: การพูดภาษาอังกฤษ
แอปพลิเคชัน TikTok
ห้องเรียนกลับด้าน

Abstract

The purpose of this study were 1) to compare the students Grade 7's English speaking achievement before and after by using Flipped classroom learning activities with TikTok application. 2) to compare the student Grade 7's English speaking achievement which was taught by flipped classroom learning and teacher's manual 3) to study the students Grade 7's attitude towards flipped classroom learning with TikTok application in English speaking. The sample of research were the students Grade 7 of Tetsabanwatsaiareerakmaneewittaya school, in the second semester of the 2022 academic year, which were divided into 2 groups consisting of 35 students' sample group and 32 students' control group by simple random sampling through raffle method. The research instruments were three lesson plans, a pre-test and post-test and the attitude questionnaire for measuring the attitude's student by using flipped classroom with TikTok application. The data was analyzed by percentage, mean, standard deviation-test for dependent and t-test independent. The research findings were as follows, 1) English speaking achievements of the sample group's students were higher than pre-test at the .00 level of significance. 2) English speaking achievements of the sample group's students were higher than the control group's students who were taught teacher's manual at the .00 level of significance. 3) the attitude's students who learned by using flipped classroom activities with TikTok application in English speaking was at high level. ($\bar{X}$ = 3.76, S.D. = 1.01)

Keywords: English speaking
TikTok application
flipped classroom

บทนำ

ภาษาอังกฤษมีบทบาทสำคัญเป็นอย่างยิ่งในฐานะภาษาสากล (English as Global Language) ที่นิยมใช้ติดต่อสื่อสารกันในสังคมโลก รวมถึงยังเป็นเครื่องมือสำคัญในการศึกษา แสวงหาความรู้ และการประกอบอาชีพ ปัจจุบันในโลกของเราก้าวเข้าสู่โลกที่เรียกว่า ศตวรรษที่ 21 ที่เป็นโลกแห่งโลกาภิวัตน์ (Globalization) ที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งสภาพประเทศ สังคม จนสู่ส่วนย่อยอย่างสถาบันครอบครัว ที่จะต้องรู้จักประยุกต์สิ่งต่างๆ ที่มีความใหม่ จากทุกๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็น การศึกษา เทคโนโลยี เป็นต้น (Sorn Potsathorn, 2018) ในปัจจุบันเทคโนโลยี สื่อดิจิทัลต่างๆ มีความสำคัญในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่เป็นภาษาที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ข้อมูลต่างๆ และการติดต่อสื่อสารของผู้คนทั่วโลกเทคโนโลยีทำให้ ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นสนใจใฝ่ใจศึกษาภาษาอังกฤษเพิ่มมากขึ้นสื่อดิจิทัลที่ใช้ในการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษ เช่น บล็อก ทวิตเตอร์ เว็บไซต์ แอปพลิเคชัน ยูทูบ ซึ่งการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้ เทคโนโลยีสื่อดิจิทัลเหล่านี้จะทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาและมีความรู้ความสามารถทางภาษาอังกฤษที่จะสามารถนำไปใช้ในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ข้อมูลต่างๆ ได้ด้วยตนเองเกิดทักษะการเรียนรู้ ตลอดชีวิตเพื่อนำไปดำรงชีพในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพ (Phimonwan, 2562)

ปัจจุบันกระทรวงศึกษาธิการได้มีการบรรจุหลักสูตร Coding ไว้ในนโยบายหลักของ กระทรวงฯ ให้สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 –2579 เพื่อพัฒนาผู้เรียนมี คุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 กล่าวคือ 3Rs8Cs (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) จึงจำเป็นต้องพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาโดยด่วน เพื่อให้มีความพร้อมในการใช้ สื่อสมัยใหม่เข้ามามีบทบาท การ จัดรูปแบบการเรียนการสอนให้เหมาะสมตามความต้องการของ นักเรียนในปัจจุบัน (กัลยา โสภณพนิช, 2564) ซึ่งทางกระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดให้สถาน ศึกษาในสังกัด จัดการเรียนการสอนโดยใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560) เพื่อให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษ สามารถใช้ภาษาอังกฤษ

สื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ แสวงหาความรู้ประกอบอาชีพและศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น (คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551, หน้า 4) ซึ่งโรงเรียนเทศบาลวัดไทรอารีรักษ์มณีวิทยาเป็นหนึ่ง在教育ศึกษาที่อยู่ในสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น โดยมุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา เป็นคนดี คนเก่ง มีความสุข มีความรู้ มีความสามารถ ตามมาตรฐาน และ บริหารจัดการศึกษาด้วยระบบคุณภาพ มีแหล่งเรียนรู้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่มีคุณภาพและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน (ประมวล พุทธิพิฏ, 2021)

ปี 2021 มีการทำผลสำรวจและการจัดอันดับที่ว่าการสำรวจทักษะความสามารถทางด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษ หรือ English Proficiency Index โดยมีประเทศที่ถูกทดสอบทั้งหมด 112 ประเทศ ด้วยการให้ประชากรแต่ละประเทศรวม 2 ล้านคน ร่วมทำแบบทดสอบภาษาอังกฤษ ซึ่งทั้งหมดล้วนเป็นประเทศที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลัก ซึ่งผลการสำรวจพบว่า ประเทศเนเธอร์แลนด์ ที่ถูกจัดอยู่ในกลุ่มความรู้ภาษาอังกฤษระดับสูงมาก (very high) อันดับ 2 คือ ประเทศออสเตรีย ตามมาด้วยอันดับ 3 เดนมาร์ก และอันดับที่ 4 คือ สิงคโปร์ ทำให้สิงคโปร์กลายเป็นประเทศที่มีทักษะภาษาอังกฤษสูงที่สุดในเอเชีย และเป็นประเทศในเอเชียเพียงประเทศเดียวที่ติดอันดับ 1 ใน 10 ส่วนของไทยอยู่อันดับที่ 100 จาก 112 ประเทศ ถูกจัดให้อยู่ในท้ายตารางทั้งระดับอาเซียนและระดับโลก (ตรีนุช อิงคุทานนท์, 2564) ซึ่งบ่งชี้ได้ว่านักเรียนไทยยังคงขาดทักษะในภาษาอังกฤษ สาเหตุเกิดจากปัจจัยต่างๆทั้งตัวผู้เรียนและผู้สอนที่ทำให้ความสามารถทางภาษาอังกฤษยังไม่เป็นไปตามผลสัมฤทธิ์

จากผลสำรวจจากสถาบันสอนภาษาอังกฤษออนไลน์ ENGNOW ได้เปิดเผยข้อมูลผลการสำรวจกลุ่มผู้เรียนภาษาอังกฤษ จำนวน 105 คน ในประเด็นปัญหาว่ากว่า 33% ของผู้เรียนประสบปัญหาเรื่องคำศัพท์ (Vocabulary) ผู้เรียนขาดคลังคำศัพท์และขาดทักษะการใช้งานคำศัพท์ในรูปแบบต่างๆ รวมถึงจำเป็นต้องเรียนรู้คำศัพท์เพื่อใช้ในการสอบสนามต่างๆ และ 21% ของผู้เรียนมีปัญหาด้านทักษะการพูด (Speaking-Conversation) ซึ่งผู้เรียนต้องการสื่อสารภาษาอังกฤษได้ และต้องการสร้างบทสนทนากับคู่สนทนา แต่ไม่รู้ว่าประโยคในการพูดแบบที่ถูกต้องเป็นอย่างไร การออกเสียงที่ถูกต้อง รวมถึงการเริ่มและตอบสนทนาในสถานการณ์ต่างๆ อุปสรรคหลักๆ ที่พบจะเป็นความกล้าในการใช้ภาษาอังกฤษ ความกลัวในการใช้ภาษา กลัวการพูดหรือการใช้คำที่ผิด จึงทำให้ขาดทักษะการพูด (พนิตพรณ เอี่ยมมนนท์, 2564) อีกทั้งยังมีงานวิจัยที่

ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาไทยพบว่า นักศึกษารู้สึกกังวลเมื่อต้องพูดภาษาอังกฤษ คิดคำศัพท์ไม่ออก ทำให้นักศึกษาขาดความมั่นใจ และรู้สึกกลัวเมื่อต้องพูดภาษาอังกฤษ ส่งผลให้ภาษาอังกฤษของนักศึกษาไม่เกิดการพัฒนา (ณัฐธนรี ฤทธิรัตน์ และ ธัญภา ชีระมณี, 2014)

ห้องเรียนกลับด้านเป็นการจัดการเรียนรู้แนวใหม่ในศตวรรษที่ 21 ในยุคแห่งโลกาภิวัตน์ โดยให้นักเรียนศึกษาความรู้ผ่านอินเทอร์เน็ต นอกห้องเรียน นอกเวลาเรียนมาก่อน เพื่อใช้เวลาในห้องเรียนในการทำการบ้านและทำกิจกรรมแทน ซึ่งการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาในการช่วยกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน บวกกับการจัดกิจกรรมในห้องเรียน (Bussaba Mahachai, 2020) อีกทั้งยังมีผู้วิจัยศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกับกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านเพื่อพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ พบว่าห้องเรียนกลับด้านเป็นสื่อการสอนที่มุ่งเน้นกระบวนการเรียนการสอนที่เข้าใจง่ายไม่ซับซ้อนทำให้เกิดแรงจูงใจในการเรียนการสอน และนักเรียนยังสามารถทบทวนเนื้อหาที่ไม่เข้าใจได้ตลอดเวลาเพื่อให้เกิดความเข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้น อีกทั้งนักเรียนยังสามารถทำกิจกรรมร่วมเมื่อศึกษาจบแต่ละเรื่อง พร้อมทั้งทบทวนเนื้อหาในบทเรียนที่ไม่เข้าใจ ช่วยย้าให้เกิดความเข้าใจได้ดียิ่งขึ้น และการสอนที่ยึดนักเรียนเป็นสำคัญมีลำดับขั้นตอนของเนื้อหา นักเรียนจึงมีพฤติกรรมเปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้น รวมถึงนักเรียนรู้สึกพึงพอใจในการเรียนแบบห้องเรียนกลับด้านมาก (ภัทราทิพย์ ธงवास, 2562)

ปัจจุบันสื่อออนไลน์อย่างเช่น TikTok แพลตฟอร์มที่มีผู้ใช้งานจำนวนมากจากทั่วทุกภูมิภาค โดยเฉพาะคนรุ่นใหม่ ถือได้ว่าเป็นจุดเด่นสำคัญในการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีในการเข้าถึงผู้คนกลุ่มเป้าหมาย และนำเสนอคอนเทนต์ที่น่าสนใจ โดยนำภาษาอังกฤษ หรือความรู้ด้านใดๆ ก็ตามเข้าไป เป็นส่วนหนึ่งในชีวิตของพวกเขาได้อย่างแยบยลที่สุด (อมรศักดิ์ เดชห้วยไผ่, 2562) ซึ่งในปี 2020 ทาง TikTok เปิดตัวแคมเปญ #TikTokUni ขึ้น เพื่อเปิดโอกาสให้กับหน่วยราชการ สถาบันการศึกษา และครีเอเตอร์ สามารถพัฒนาคอนเทนต์เพื่อการเรียนรู้ โดย #TikTokUni เป็นแคมเปญระยะยาว มีระยะเวลาครอบคลุมตลอดทั้งปี เนื้อหาที่น่าสนใจสามารถเป็นได้ทั้งรูปแบบการศึกษาทางตรงอย่างเช่น การสอนภาษา หรือการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ (ลักขมี จง, 2020)

จากการวิเคราะห์ ศึกษาปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนไทย รวมถึงการใช้ห้องเรียนแบบกลับด้านโดยใช้สื่อ TikTok มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญที่จะพัฒนาด้านการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้สื่อแอปพลิเคชัน TikTok ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน ทั้งนี้ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้สอนภาษาอังกฤษหรือบุคลากรทางการศึกษาได้นำไปปรับใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ด้านการพูดภาษาอังกฤษได้ดียิ่งขึ้น และมีแรงกระตุ้นในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมถึงให้ผู้เรียนได้มีทักษะสำหรับการออกไปดำรงชีวิตในโลกแห่งศตวรรษที่ 21 สืบต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การพูดภาษาอังกฤษก่อนและหลังเรียนโดยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านโดยใช้สื่อแอปพลิเคชัน TikTok ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การพูดภาษาอังกฤษโดยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านโดยใช้สื่อแอปพลิเคชัน TikTok กับวิธีสอนตามคู่มือครูของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
3. เพื่อศึกษาเจตคติต่อการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านโดยใช้สื่อแอปพลิเคชัน TikTok ในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

สมมติฐานการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านโดยใช้สื่อแอปพลิเคชัน TikTok หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
2. ผลสัมฤทธิ์ด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านโดยใช้สื่อแอปพลิเคชัน TikTok สูงกว่าวิธีสอนตามคู่มือครู
3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีเจตคติต่อการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านโดยใช้สื่อแอปพลิเคชัน TikTok ในด้านการพูดภาษาอังกฤษอยู่ในระดับมาก

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองศึกษาการเปรียบเทียบด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยนักเรียนกลุ่มทดลอง ที่ 1 ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านโดยใช้สื่อแอปพลิเคชัน TikTok กับกลุ่มทดลองที่ 2 ที่จัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู รวมถึงการศึกษาเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านโดยใช้สื่อแอปพลิเคชัน TikTok ในการพูดภาษาอังกฤษ

ตัวแปรต้น

1. การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านโดยใช้สื่อแอปพลิเคชัน TikTok
2. การจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู

ตัวแปรตาม

1. ผลสัมฤทธิ์ด้านการพูดภาษาอังกฤษ
2. เจตคติต่อการเรียนแบบห้องเรียนกลับด้าน โดยใช้สื่อแอปพลิเคชัน TikTok

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยทดลอง ใช้รูปแบบการวิจัยแบบการทดลองแท้จริง คือตัวอย่างมีทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม (True experimental Designs) โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 ของโรงเรียนเทศบาลวัดไทรอารีรักษ์ (มณีวิทยา) อำเภอโพธาราม จ.ราชบุรี ทั้งหมด 3 ห้อง จำนวน 102 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนเทศบาลวัดไทรอารีรักษ์ (มณีวิทยา) อำเภอโพธาราม จ.ราชบุรี ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) จำนวน 2 ห้อง โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่มด้วยวิธีการจับสลาก แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง 1 ห้อง และ กลุ่มควบคุม 1 ห้อง

2.1 กลุ่มทดลอง คือ นักเรียนที่เรียนโดยวิธีการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้านโดยใช้สื่อแอปพลิเคชัน TikTok ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 จำนวน 32 คน

2.2 กลุ่มควบคุม คือ นักเรียนที่เรียนโดยวิธีการสอนแบบตามคู่มือครู ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 จำนวน 30 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านโดยใช้แอปพลิเคชัน TikTok เพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 ประกอบไปด้วย 3 แผน จำนวน 9 คาบเรียน (ยังไม่รวมระยะเวลาในการ Pre-test และ Posttest)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง Hobbies and leisure time (3 คาบ)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง Asking and giving direction (3 คาบ)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง Ordering some food (3 คาบ)

2. แบบทดสอบการวัดผลสัมฤทธิ์ด้านพูดภาษาอังกฤษจำนวน 15 ข้อ โดยใช้รูปแบบ Multiple choice และ 5 ข้อ โดยใช้รูปแบบ Oral Test รวมเป็นจำนวน 20 ข้อคำถาม

3. แบบสอบถามเพื่อวัดเจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านโดยใช้แอปพลิเคชัน TikTok

ขั้นตอนการทดลอง

1. ขออนุญาตจากมหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น เพื่อขอความร่วมมือในการดำเนินการทดลองตามแนวทางที่พัฒนาขึ้นจากโรงเรียนเทศบาลวัดไทรอารีรักษ์ มณีวิทยา อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน โดยใช้สื่อแอปพลิเคชัน TikTok

2. ทำการทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ด้วยแบบทดสอบเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์การพูดภาษาอังกฤษ แบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก Multiple choice จำนวน 15 ข้อ และ แบบ Oral test จำนวน 5 ข้อ โดยให้คะแนนแบบ 0,1 (ผิด 0, ถูก 1) รวม 20 ข้อคำถาม ทั้งนี้เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการสอบถามข้อมูลซึ่งกันและกัน และการหลอมน้ำในการทำการทดสอบ นักเรียนที่ทำการสอบแล้วจะถูกแยกออกไป

3. ดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านโดยใช้สื่อแอปพลิเคชัน TikTok กับกลุ่มทดลอง และจัดการเรียนการสอนแบบตามคู่มือครูกับกลุ่มควบคุม ทั้งหมด 9 คาบ ใน 3 หน่วยการเรียนรู้

4. ทำการทดสอบหลังเรียน (Post-test) กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม โดยให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดด้านการพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้ชุดข้อสอบ จำนวน 20 ข้อ โดยแบ่งเป็น แบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก Multiple choice จำนวน 15 ข้อ และ แบบ Oral test จำนวน 5 ข้อ โดยให้คะแนนแบบ 0,1 (ผิด 0, ถูก 1) ในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

5. แจกแบบสอบถามกับกลุ่มทดลอง เพื่อสำรวจเจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการเรียนแบบห้องเรียนกลับด้านโดยใช้สื่อแอปพลิเคชัน TikTok ในการพูดภาษาอังกฤษ

6. นำผลไปวิเคราะห์ทางสถิติ

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1.1 การหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบและแบบวัดเจตคติ

1.2 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1.3 การหาค่าความยากง่าย และอำนาจจำแนกแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2. สถิติพื้นฐาน

2.1 การคำนวณค่าเฉลี่ยของคะแนน

2.2 การคำนวณหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมุติฐาน

3.1 เปรียบเทียบความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ระหว่างกลุ่มทดลองซึ่งได้รับการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านโดยใช้สื่อแอปพลิเคชัน TikTok กับกลุ่มควบคุมซึ่งได้รับการสอนตามคู่มือครู โดยใช้ T-test Independent ในการคำนวณด้วยโปรแกรมทดสอบสำเร็จรูปทางสถิติ

3.2 เปรียบเทียบความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการพูดภาษาอังกฤษ ที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียนและการทดสอบหลังเรียนแบบห้องเรียนกลับด้านโดยใช้สื่อแอปพลิเคชัน TikTok และวิธีการสอนตามคู่มือครูโดยใช้ T-test dependent ในการคำนวณด้วยโปรแกรมทดสอบสำเร็จรูปทางสถิติ

ผลการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการศึกษาการพัฒนาการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้สื่อแอปพลิเคชัน TikTok ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1.การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การพูดภาษาอังกฤษก่อนและหลังเรียนโดยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านโดยใช้สื่อแอปพลิเคชัน TikTok ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์การพูดภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียนโดยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านใช้สื่อแอปพลิเคชัน TikTok

กลุ่มตัวอย่าง	n	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t	sig	p-value
ก่อนเรียน	35	20	8.23	3.14	12.409**	.00	0.000
หลังเรียน	35	20	12.03	3.09			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00

จากตารางที่ 1 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านโดยใช้สื่อแอปพลิเคชัน TikTok มีผลสัมฤทธิ์การพูดภาษาอังกฤษสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .00

2.การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การพูดภาษาอังกฤษโดยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านโดยใช้สื่อแอปพลิเคชัน TikTok กับ วิธีสอนตามคู่มือครู ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	n	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	df	t	sig	p-value
ก่อนเรียน	35	20	12.03	3.09	65	5.702**	.00	0.000
หลังเรียน	32	20	8.03	2.60				

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00

จากตารางที่ 2 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านโดยใช้สื่อแอปพลิเคชัน TikTok สูงกว่า นักเรียนที่ได้รับวิธีการสอนตามคู่มือครู อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติ .00

3.การศึกษาเจตคติต่อการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านโดยใช้สื่อแอปพลิเคชัน TikTok ในการพูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเจตคติต่อการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านโดยใช้สื่อแอปพลิเคชัน TikTok ในการพูดภาษาอังกฤษ

ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านบุคคล	3.71	0.95	มาก
1. นักเรียนกระตือรือร้นที่จะได้รับการฝึกพูดภาษาอังกฤษมากขึ้น	3.69	0.83	มาก
2. นักเรียนรู้สึกสนุกและตื่นเต้นที่ได้ร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ	3.71	1.07	มาก
3. นักเรียนอยากเรียนวิชาภาษาอังกฤษทุกวัน	3.71	0.89	มาก
4. นักเรียนมีพัฒนาการด้านการพูดภาษาอังกฤษเพิ่มมากขึ้น	3.97	0.82	มาก
5. นักเรียนชอบเรียนวิชาภาษาอังกฤษมากขึ้น	3.57	0.95	มาก
6. นักเรียนมีความมั่นใจและกล้าแสดงออกมากขึ้นในด้านการพูดภาษาอังกฤษ	3.49	1.01	ปานกลาง
7. เมื่อมีเวลาว่าง หรือไม่เข้าใจบทเรียน นักเรียนจะทบทวนเนื้อหาด้วยตนเอง	3.60	1.06	มาก
8. นักเรียนมีความคาดหวังที่มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในการเรียนวิชาอื่นๆ	3.94	0.94	มาก
ด้านสภาพแวดล้อม	3.97	0.96	มาก
9. นักเรียนคิดว่ากิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ทำให้นักเรียนเข้าใจเรื่องที่เรียนมากขึ้น	4.23	1.04	มาก
10. นักเรียนคิดว่ากิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษมีส่วนช่วยในการฝึกด้านการพูดภาษาอังกฤษ	3.71	1.02	มาก
รวม	3.76	0.95	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีเจตคติต่อการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านโดยใช้สื่อแอปพลิเคชัน TikTok ในการพูดภาษาอังกฤษในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$, S.D = 0.95) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน 1) ด้านบุคลิก มีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X} = 3.71$, S.D = 0.95) อยู่ในระดับมาก 2) ด้านสภาพแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X} = 3.97$, S.D = 0.96) อยู่ในระดับมาก

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การพูดภาษาอังกฤษก่อนและหลังเรียนโดยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านโดยใช้สื่อแอปพลิเคชัน TikTok ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่าผลสัมฤทธิ์การพูดภาษาอังกฤษสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .00 ซึ่งเป็นตามข้อสมมุติฐานข้อที่ 1 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า วิธีการจัดการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านทำให้ผู้เรียนได้ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง รวมถึงสรุปลองความรู้อย่างมีประสิทธิภาพผ่านการใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ด้วยตนเอง เมื่อนักเรียนพบปัญหาในการทำแบบฝึกหัดหรือการบ้าน ครูจะคอยทำหน้าที่เป็นโค้ชในการสอนการบ้านนักเรียน อีกทั้งยังสามารถทบทวนเนื้อหาที่ไม่เข้าใจได้ทำให้เกิดความเข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้นผ่านสื่อการสอนออนไลน์ รวมการเปลี่ยนบรรยากาศในห้องเรียนจากเดิมที่ต้องเรียนเนื้อหาสาระทั้งหมดในชั้นเรียน แต่การเรียนห้องเรียนกลับด้านทำให้นักเรียนได้มีเวลาในการทำกิจกรรมภายในห้องเรียนเพิ่มมากขึ้น หากไม่เข้าใจสามารถซักถามครูได้ทันที ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ (วิจารณ์ พานิช ,2556) กล่าวว่า ห้องเรียนกลับด้านเป็นการเปลี่ยนแปลงบทบาทของครูจากเดิมอย่างสิ้นเชิง คือไม่ใช่ผู้ถ่ายทอดความรู้ แต่ทำบทบาทไปทางเป็นติวเตอร์หรือเรียกว่าเป็นโค้ช หรือเป็นผู้จุดประกาย โดยครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียน เวลาของครูจะใช้สำหรับ มีปฏิสัมพันธ์สองทางกับศิษย์ ทำให้เด็กที่เรียนช้าหรือหัวช้า ได้รับการเอาใจใส่เพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหา อีกทั้งยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ (พิศิษพงษ์ นาคภู, 2564) ศึกษาเกี่ยวกับผลการใช้นวัตกรรมห้องเรียนกลับด้าน (Flipped classroom) เพื่อพัฒนาทักษะการปฏิบัติถ้ารำเพลงรำวงมาตรฐานสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่สองโรงเรียนรัตนโกสินทร์ สมโภชบวรนิเวศศาลายาในพระสังฆราชูปถัมภ์ ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนด้วยนวัตกรรมห้องเรียนกลับด้านสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติอยู่ที่ระดับ .05 เนื่องจากการเรียนแบบห้องเรียนกลับด้านมีความสำคัญในการช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จ ซึ่งจะเห็นได้ว่าเป็นสื่อการเรียนการสอนที่เข้าถึงได้ง่ายทุกที่ทุกเวลา อีกทั้งยังสามารถ

ทบทวนซ้ำได้ตลอดเวลา และสามารถนำมาใช้ร่วมกับการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านได้จากแอปพลิเคชันนอกห้องเรียนด้วยตนเอง

2. จากการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การพูดภาษาอังกฤษโดยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านโดยใช้สื่อแอปพลิเคชัน TikTok กับวิธีสอนตามคู่มือครู ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านโดยใช้สื่อแอปพลิเคชัน TikTok สูงกว่า นักเรียนที่ได้รับวิธีการสอนตามคู่มือครู อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติ .00 เป็นตามข้อสมมุติฐานข้อที่ 2 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้เรียนที่อยู่ในกลุ่มทดลองได้ทำกิจกรรมที่หลากหลายมากขึ้นภายในห้องเรียน และนอกห้องเรียน โดยที่ได้แสดงความคิดเห็น และแสดงออกในด้านต่างๆ ในกิจกรรมการเรียนการสอน รวมถึงได้มีโอกาสในการฝึกพูดบทสนทนาภาษาอังกฤษสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ผ่านฟังก์ชัน Duet ในแอปพลิเคชัน TikTok ซึ่งจำนวนการฝึกฝนการพูดภาษาอังกฤษของผู้เรียนในกลุ่มทดลองมีมากกว่าผู้เรียนที่อยู่ในกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ (สหรัฐ ลักษณะสุด, 2565) กล่าวคือ ผู้เรียนได้เรียนรู้และฝึกฝนทักษะการพูดภาษาอังกฤษผ่านการประยุกต์ใช้แอปพลิเคชัน TikTok เพื่อสร้างสรรค์วิดีโอสนทนาภาษาอังกฤษทั้งในและนอกชั้นเรียนอย่างต่อเนื่องช่วยให้ผู้เรียนกลุ่มนี้เกิดความคุ้นชินและความคล่องแคล่วในการพูดภาษาอังกฤษ อีกทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Zaitun ,Muhammad Sofian Hadi & Emma Dwi Indriani ,2021) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับ TikTok as a Media to Enhancing the Speaking Skills of EFL Student's ซึ่งผลการวิจัยพบว่า การใช้แอปพลิเคชัน TikTok เป็นเทคนิคที่สามารถใช้ในการโต้ตอบการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาความสามารถในการพูด การใช้แอปพลิเคชัน TikTok ในการเรียนภาษาอังกฤษนั้นความสามารถในการโต้ตอบของนักเรียนมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น อีกทั้งยังช่วยพัฒนาความมั่นใจในการพูดภาษาอังกฤษ ซึ่งจะเห็นได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ในด้านการพูดภาษาอังกฤษสูงขึ้น

3. จากการศึกษาเจตคติต่อการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านโดยใช้สื่อแอปพลิเคชัน TikTok ในการพูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีเจตคติต่อการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านโดยใช้สื่อแอปพลิเคชัน TikTok ในการพูดภาษาอังกฤษในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$, S.D = 0.95) เป็นตามข้อสมมุติฐานข้อที่ 3 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า หลังจากทีนักเรียนกลุ่มทดลองได้รับการเรียนแบบห้องเรียนกลับด้านโดยใช้สื่อแอปพลิเคชัน TikTok ซึ่งพบว่า นักเรียนมีเจตคติที่ดีขึ้น และเห็นความสำคัญต่อการเรียนวิชา

ภาษาอังกฤษ เนื่องด้วยสื่อแอปพลิเคชัน TikTok เป็นที่นิยมสำหรับนักเรียนอย่างมาก ทำให้นักเรียนเกิดความสนใจที่จะเข้าไปเรียนรู้ผ่านสื่อที่ได้จัดทำขึ้น และรู้สึกถึงความแปลกใหม่ในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ รวมถึงมีสนใจที่อยากเรียนภาษาอังกฤษมากขึ้นซึ่งสอดคล้องกับ (จันทมา ชูวานนท, ธัญวรรณ กำคำ และ ชมพูนุท ถาวรวงศ์, 2562) กล่าวว่า เจตคติเป็นสิ่งสำคัญมากในการเรียนรู้ภาษา ซึ่งครูผู้สอนควรให้ความสนใจกับเจตคติของผู้เรียน โดยการบูรณาการวิธีการเรียนการสอน จัดกิจกรรมการเรียนการสอนตลอดจนสื่อการเรียนให้น่าสนใจ กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ภาษา และยังคงสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Jenni Ferstephanie & Theodesia Lady Pratiwi, 2021) ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนได้มีประสบการณ์ใหม่ในการเรียนภาษา ทำให้นักเรียนรู้สึกเพลิดเพลินและสนุกสนานในการเรียนจากสื่อ TikTok อีกทั้งแอปพลิเคชัน TikTok ยังกระตุ้นให้นักเรียนได้ฝึกพูดมากขึ้น และนักเรียนรู้สึกสบายใจที่จะแบ่งปันไอเดียต่างในการสร้างคอนเทนต์และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้าน ที่ช่วยให้นักเรียนได้สามารถเรียนรู้เนื้อหาที่ไม่เข้าใจได้ซ้ำ อย่างต่อเนื่อง ผ่านสื่อแอปพลิเคชัน TikTok ทำให้นักเรียนเกิดองค์ความรู้ที่ได้รับอย่างเข้าใจ และสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการเรียนในบทเรียนครั้งต่อไป

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 ผู้สอนควรคำนึงถึงความพร้อมของผู้เรียนในด้านอุปกรณ์ หากผู้เรียนไม่มีโทรศัพท์มือถือ คอมพิวเตอร์ หรืออุปกรณ์ไอทีที่สามารถเข้าถึงการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตได้ ก่อนการจัดการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้าน ไม่เช่นนั้นการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านโดยใช้สื่อแอปพลิเคชัน TikTok ก็ไม่อาจสัมฤทธิ์ผล

1.2 ผู้สอนควรเร่งผลิตสื่อการจัดการเรียนการสอนที่จะให้นักเรียนนำไปเรียนที่บ้าน รวมถึงครูควรผลิตสื่อการเรียนการสอนเอง เพื่อให้นักเรียนจะได้ไม่รู้สึกแปลกที่จะเรียนกับคนแปลกหน้า อีกทั้งเนื้อหาของสื่อควรมีความหลากหลายมากขึ้น เพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจที่อยากจะเรียนรู้

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรนำรูปแบบจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านโดยใช้สื่อแอปพลิเคชัน TikTok ไปใช้ในหน่วยการเรียนรู้อื่น วิชาอื่น หรือ ระดับชั้นอื่น ตามความเหมาะสม

การพัฒนาการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้สื่อแอปพลิเคชัน TikTok ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน

2.2 ควรมีเนื้อหาหรือกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีความแปลกใหม่และเข้ากับวิถีชีวิตของผู้เรียนในปัจจุบันและอนาคต เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ

2.3 ควรนำการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านไปผสมผสานร่วมกับการจัดการเรียนรู้หรือรูปแบบการสอนอื่นๆ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เอกสารอ้างอิง

- กัลยา โสภณพนิช. (2565, 13 มิถุนายน). Coding แบบไม่ต้องเสียบบล็อก วิธีคิด "เด็กไทย" ในโลกผันผวน. กรุงเทพธุรกิจ. <https://www.bangkokbiznews.com/lifestyle/1009568>
- คณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างประเทศ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. <https://drive.google.com/file/d/0B9t56k6dmUe5a1l3eVFpUFpmM0U/view?resourcekey=0-UBYxbtI7N6A3cEoMigXJQ>
- จันทิมา ชูวานนท์, ธัญวรรณ กำคำ และ ชมพูนุท ถาวรวงศ์. (2562). เจตคติและพฤติกรรม การเรียนของนักศึกษาต่อการเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษ เพื่ออุตสาหกรรมบริการ. มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- ณัฏฐ์นรี ฤทธิรัตน์ และ ธัญภา ชีระมณี. (2557). ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาไทย. มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- ตรีสุข อิงคุทานนท์. (2564, 23 พฤศจิกายน). ทักษะภาษาอังกฤษของคนไทยอยู่อันดับ 100 จาก 112 ประเทศ และต่ำที่สุดในอาเซียน. <https://plus.thairath.co.th/topic/politics&society/100737>
- ประมวล พุทพิกุล. (2565, 10 กุมภาพันธ์). พันธกิจและเป้าหมายโรงเรียนวัดไทรอารีรักษ์ (มณีวิทยา). โรงเรียนวัดไทรอารีรักษ์ (มณีวิทยา). http://tetsabanwatsaischool.ac.th/datashow_69098
- พนิตพรรณ เอี่ยมนนท์. (2564, 16 พฤศจิกายน). ENGNOW เปิดผลสำรวจปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษของผู้เรียน พร้อมวิเคราะห์แนวทางแผนการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาให้ตรงจุด. ผู้จัดการออนไลน์. <https://mgronline.com/entertainment/detail/9640000113614>

- พิศิษพงษ์ นาคภู. (2564). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องคำภาษาต่างประเทศในภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับแอปพลิเคชันสำหรับเรียนรู้ผ่านแบบมีปฏิสัมพันธ์ (Edpuzzle) [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ภัทรทิพย์ ธงวาส. (2562). การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกับกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน เพื่อพัฒนาการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ลักขมิ จง. (2563, 11 พฤศจิกายน). ปล่อยแคมเปญ #TikTokUni หนุนสร้างคอนเทนต์การศึกษา. ฐานเศรษฐกิจ. <https://www.thansettakij.com/tech/433820>
- วิจารณ์ พานิช. (2556). วิถีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ (พิมพ์ครั้งที่ 3). ฝ่ายโรงพิมพ์ บริษัท ตาตาพับลิเคชั่น.
- สหรัฐ ลักษณะสุด. (2565). ผลการใช้แอปพลิเคชัน TikTok เพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของผู้เรียนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศระดับมัธยมศึกษาตอนปลายท่ามกลางสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019. วารสารนวัตกรรมการเรียนรู้และเทคโนโลยี, 2(1), 61-71. <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/JLIT/article/download/255379/173266>.
- Jenni Ferstephanie and Theodesia Lady Pratiwi. (2021). **TikTok Effect to Develop Students' Motivation in Speaking Ability**. English Journal for Teaching and Learning, 9(2), 163-178.
- Phimonwan. (2562, 5 ธันวาคม). การใช้สื่อดิจิทัลในการเรียนภาษาอังกฤษ. <https://phimonwans.blogspot.com/2019/12/blog-post.html>
- Sorn Potsathorn. (ม.ป.ป.). **English for All - ภาษาอังกฤษกับอนาคตของเด็กรุ่นใหม่**. <https://www.disruptignite.com/blog/english-for-all-phaasaa-angkrskab-naakhtkh-ngedkrunaihm>
- Zaitun Zaitun, Muhammad Sofian Hadi and Emma Dwi Indriani (2021). **TikTok as a Media to Enhancing the Speaking Skills of EFL Student's**. Jurnal Studi Guru dan Pembelajaran, 4(1), 89-94. <https://e-journal.my.id/jsdp/article/view/525/434>

การพัฒนาสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ด้านการจัดการเรียนรู้
เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียน โรงเรียนพระแม่มารีสาทร กรุงเทพมหานคร

The Development of Teachers' Competency in the 21st Century
on Learning Management to Develop Students' Thinking Skills at
Phramae Maree Sathorn School, Bangkok

ประภาพร บวกหาร

* ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

รศ.ดร.กาญจนา บุญส่ง

* คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

รศ.ดร.มณฑา จำปาเหลือง

* คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

Prapaporn Buakharn

* Master of Education, Phetchaburi Rajabhat University

Assoc.Prof.Dr.Kanchana Boonsong

* Faculty of Education, Phetchaburi Rajabhat University

Assoc.Prof.Dr.Monta Jumpaluang

* Faculty of Education, Phetchaburi Rajabhat University

ข้อมูลบทความ

* รับบทความ 27 กุมภาพันธ์ 2566

* แก้ไข 14 มีนาคม 2566

* ตอบรับบทความ 22 มีนาคม 2566

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียน โรงเรียนพระแม่มารีสาสตร กรุงเทพมหานคร 2) เพื่อศึกษาผลของการพัฒนาสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียน โรงเรียนพระแม่มารีสาสตร กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2-3 ในรายวิชา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ จำนวน 5 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ โปรแกรมการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบประเมินสมรรถนะครูด้านการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียน และแบบทดสอบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์บนพื้นฐาน 5 วิชา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ร้อยละ และค่า t - test โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. ผลการพัฒนาสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะ การคิดของนักเรียน โรงเรียนพระแม่มารีสาสตร กรุงเทพมหานคร พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีคะแนนเฉลี่ยหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน โรงเรียนพระแม่มารีสาสตร กรุงเทพมหานคร

2. การศึกษาผลของการพัฒนาสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียน โรงเรียนพระแม่มารีสาสตร กรุงเทพมหานคร พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.47 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดของผู้เรียนมากที่สุด มีค่า

เฉลี่ยเท่ากับ 4.43 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.43 รองลงมาคือ
ความสามารถในการออกแบบกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการ
คิด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.48 และ
ความสามารถในการจัดสภาพแวดล้อมเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดของ
ผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.46
ตามลำดับ ก่อนฝึกได้คะแนนรวมเฉลี่ย 2.67 คะแนน คิดเป็นร้อยละ
53.40 หลังฝึกได้คะแนนรวมเฉลี่ย 4.66 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 93.20

คำสำคัญ: การพัฒนาสมรรถนะ
 การจัดการเรียนรู้
 ทักษะการคิด
 การคิดวิเคราะห์

Abstract

The objectives of this research were to 1) develop teachers' competencies in the 21st century in teaching management in order to improve students' thinking skills in Phramae Maree Sathon School, Bangkok; 2) a study the consequences of the development of teachers' competency and students' thinking skills at Phramae Maree Sathon School, Bangkok. The sampling method was purposive. The sample was the five secondary teachers teaching in mathematics, science, social study, Thai language, and English language. The research instruments were developed from (1) training workshop program (2) learning management plans; (3) a teacher competency assessment form in the preparation of learning management plans to develop students' thinking skills; (4) and analytical thinking test based on the above subjects. The statistics concepts were mean, standard deviation, percentage, and t-test by using a statistical package program. The research findings were the following.

1. The teachers' competency development in the 21st century on learning management to develop students' thinking skills at Phramae Maree Sathon School, Bangkok, was statistically significant difference at 0.05, with the average score after the learning management was higher than the average score before the learning management.

2. The overall level of teachers' competency was high (mean = 4.35, standard deviation = 0.47). The mean and standard deviation of the ability to organize learning activities to promote thinking skills of learners were 4.43 and 0.43 respectively. The mean and standard deviation of ability to design a learning process to promote thinking skills were 4.37 and 0.48 respectively. The mean and standard deviation of the ability to organize an environment to enhance the thinking skills of the learners were 4.31 and 0.46 respectively. Before the development, the total average score was 2.6, representing 53.40 percent. After the development, the total average score was 4.66 points, representing 93.20 percent.

Keywords: competency development
learning management
thinking skills
analytical thinking

บทนำ

สถานการณ์โลกช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมา นับตั้งแต่โลกก้าวเข้าสู่สังคมยุคใหม่แห่งศตวรรษที่ 21 ยุคไร้พรมแดนหรือสังคมดิจิทัล (Digital) ถือเป็นยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงในโลกอย่างรวดเร็วและตลอดเวลา จากความก้าวหน้าด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้มนุษย์เข้าถึงข่าวสารข้อมูลได้อย่างไร้ขีดจำกัด การเปลี่ยนแปลงค่อนข้างมากนี้ ส่งผลกระทบต่อวิถีการดำรงชีวิตและการทำงานของมนุษย์ในแง่มุมต่างๆ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องปรับตัวให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงนี้ และเตรียมพร้อมในการเรียนรู้ให้มีทักษะสำหรับการออกไปดำรงชีวิตในโลกแห่งศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การศึกษา เป็นเครื่องมือในการพัฒนาคนและพัฒนาสังคมโดยเฉพาะอย่างยิ่งสังคมที่อยู่ในโลกแห่งศตวรรษที่ 21 ยุทธศาสตร์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ (2560-2579) ข้อ 3 ได้เน้นเรื่องการพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัยและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยมีเป้าหมายข้อที่ 1 คือ ผู้เรียนมีทักษะและคุณลักษณะพื้นฐานของพลเมืองโลกและทักษะแห่งคุณลักษณะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ส่วนเป้าหมายข้อที่ 2 ได้เน้นคน ทุกช่วงวัย มีทักษะความรู้ ความสามารถ และสมรรถนะตามมาตรฐานการศึกษาและมาตรฐานวิชาชีพ และพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ตามศักยภาพ โดยบทบาทของผู้เรียนจะต้องเรียนรู้และพัฒนาทักษะ ความรู้ และคุณลักษณะจากการเรียนรู้ในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ที่เน้นการฝึกปฏิบัติมากขึ้น ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการคิดทักษะ การใช้เหตุผลและทักษะกระบวนการกลุ่มมากขึ้น ซึ่งผู้ที่สำเร็จการศึกษาจะเป็นบุคคลที่มีความรู้ ทักษะ การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (3R 8C) ตามมาตรฐานหลักสูตร ทักษะการดำรงชีวิต และคุณลักษณะของการเป็นพลเมือง ส่วนบัณฑิตเน้นให้มีทักษะ ความรู้ และสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพ และความต้องการจำเป็นของประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติและยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0 (แผนการศึกษาแห่งชาติ, 2560-2579) นอกจากนี้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ยังได้กำหนดสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน 5 ประการ ซึ่งสมรรถนะสำคัญประการหนึ่ง คือ ความสามารถในการคิดของผู้เรียน โดยเฉพาะความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศ เพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551:6-7)

สมรรถนะ เป็นมาตรฐานและเครื่องมือสำคัญ สมรรถนะจะเป็นตัวบ่งบอกว่า ถ้าเราต้องการจัดการเรียนการสอนให้ประสบความสำเร็จและบรรลุผลตามเป้าหมายจะต้องใช้บุคคลที่มีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะด้านใดบ้าง เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา (2549:1) ได้กล่าวถึงสมรรถนะ ในด้านการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา ซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนโดยตรง สมรรถนะจึงเป็นแกนหลักในการกำหนดเป้าหมาย การพัฒนาผู้เรียน ครูและบุคลากรการศึกษาที่เกี่ยวข้องที่จะต้องมีการสร้างความรู้ ความเข้าใจ และความชำนาญในการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 (วัฒนาพร ระจิบทุกษ์, 2563:14-16) สมรรถนะครูไทยในยุคปัจจุบัน ครูจึงควรให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แม้ครูมีความสำคัญในบทบาทที่แตกต่าง กัน แต่มีเป้าหมายเดียวกันคือ การพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ มีทักษะ และเจตคติที่ดีในการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ (อัญชลี สุขในสิทธิ์, 2560:344) การพัฒนาสมรรถนะครู ถือเป็นยุทธศาสตร์สำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เนื่องจากครูเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญที่สุดในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ ครูจึงเป็นเป้าหมายแรกของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (วิชัย ต้นศิริ, 2549:364) ซึ่งตามหลักการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Development : HRD) มีการพัฒนา 3 รูปแบบ คือ การศึกษา (Education) การฝึกอบรม (Training) และการสนับสนุน (Supporting) (โชติชวัล พุกกิจกาญจน์, 2559: 26-35) การพัฒนาสมรรถนะครู สามารถดำเนินการได้หลายรูปแบบ เช่น การฝึกอบรม การประชุมครูปฏิบัติการ การศึกษา ดูงาน การศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง (Maskey, 2009:63) การฝึกอบรม (training) คือ กระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ เพื่อสร้างความรู้หรือเพิ่มพูนความรู้ (knowledge) ทักษะ (skill) ความสามารถ (ability) และเจตคติ (attitude) ของบุคลากรอันจะช่วยปรับปรุงให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพสูงขึ้น (ชูชัย สมितिไกร, 2554:5) แสดงให้เห็นว่าการฝึกอบรมที่มีประสิทธิภาพภายใต้แนวคิดของสมรรถนะมีความสำคัญยิ่ง เพราะเป็นเครื่องมือในการสร้าง ส่งเสริม เพิ่มพูน ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงความรู้ ทักษะ ทศนคติ และเพิ่มความสามารถของครู ให้สามารถทำงานเพื่อตอบสนองนโยบายและเป้าหมายขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งยังช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อพัฒนาอย่างต่อเนื่องอีกด้วย (ดุสิต ขาวเหลือง, 2554:23)

ทักษะการคิด มีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับการจัดการศึกษาในปัจจุบัน และมีความจำเป็นสำหรับการดำรงชีวิต การเรียนรู้ตลอดชีวิต การปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายและประสบผลสำเร็จ โดยเฉพาะในยุคปัจจุบัน ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและพลิกผัน ดังที่มึนัการศึกษากล่าวถึงความสำคัญองทักษะการคิด ในยุคศตวรรษที่ 21 ว่า ทักษะที่มีความสำคัญที่สุดคือ ทักษะการคิดองบุคคล และทักษะชีวิต (Life Skills) เพื่อจะได้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงนี้ได้ (วัชรนา เล่าเรียนดี, 2554:11) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดอง วิหาญ พละพระ (2555:95) กล่าววว่า ทักษะการคิด มีความสำคัญและจำเป็นสำหรับเด็กและเยาวชน ซึ่งจะเป็นกำลังสำคัญองประเทศชาติในอนาคต ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรส่งเสริมและพัฒนาให้พวกเขาเหล่านั้น มีความสามารถในการคิดและดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข โดยเฉพาะครูผู้สอน ซึ่งมีส่วนสำคัญยิ่งที่จะช่วยพัฒนาและส่งเสริมทักษะการคิดโดยตรง สำหรับวิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒผล (2558:1) ได้ให้ความคิดเห็นวว่า ทักษะที่สำคัญและจำเป็นในยุคปัจจุบันอีกประการหนึ่งคือ ทักษะการคิดวิเคราะห์ (Analytical Thinking) เพราะเราต้องใช้ทักษะในการแก้ปัญหา ตัดสินใจ วางแผน การทำงาน คาดการณ์สิ่งที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต การคิดวิเคราะห์จัดเป็นการคิดขั้นสูงองผู้เรียน เป็นพื้นฐานที่สำคัญองการคิดสร้างสรรค์ ที่ต้องได้รับการพัฒนาผ่านการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวคิดอง ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ (2556:69) กล่าววว่า การคิดวิเคราะห์ เป็นรากฐานสำคัญองการเรียนรู้และการดำเนินชีวิต และเป็นพื้นฐานองการคิดทั้งมวล บุคคลที่มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ จะมีความสามารถในการด้านต่างๆ เหนือกว่าบุคคลทั่วไป ฉะนั้น ในการจัดการเรียนรู้เพื่อเอื้อต่อการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ให้กับผู้เรียน ครูผู้สอนต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการคิดวิเคราะห์ให้ดีเสียก่อน หลังจากนั้น จึงค่อยๆ สอดแทรกหรือบูรณาการ การคิดวิเคราะห์เข้าไปในกระบวนการจัดการเรียนรู้ ด้วยเหตุนี้ การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์สำหรับผู้เรียนแห่งศตวรรษที่ 21 จึงเป็นเรื่องจำเป็นและท้าทายสำหรับครู ที่จะต้องพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์องนักเรียนในยุคปัจจุบัน

โรงเรียนพระแม่มาลีสาทร กรุงเทพมหานคร เป็นโรงเรียนคาทอลิกประเภทสามัญศึกษาสังกัด สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ ก่อตั้งโดย บาทหลวงการโล เดลลา โตร์เร มิซชันนารี ชาวอิตาเลียน เป็ดทำการสอน ตั้งแต่ระดับก่อนประถม ศึกษา ถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย และบริหารงานโดยสถาบันธิดาพระราชนิมาเรียผู้นิรมล จัดการ

ศึกษาตามหลักของการศึกษาคาทอลิก ที่มุ่งเน้นงานอภิบาลและการอบรมหล่อหลอมนักเรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในทุกมิติ ทั้งร่างกาย สติปัญญา จิตใจ และจิตวิญญาณ ด้วยจิตตารมณ์แห่งพระวรสาร เพื่อให้นักเรียนดำเนินชีวิตในหนทางของความเป็นหนึ่งเดียวกันกับผู้อื่นและสร้างสันติสุขในสังคมไทยและสังคมโลก (สภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย: ก้าวไปข้างหน้าด้วยอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิก ปี ค.ศ. 2012-2015:5) โรงเรียนพระแม่มารีย์สาทร กรุงเทพมหานคร มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่าและมีคุณภาพ มีภาวะอย่างสมดุล กอปรด้วยคุณธรรมและจริยธรรม มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นเลิศทางวิชาการ เป็นผู้นำทางความคิดและการสร้างสรรค์ รักการศึกษาค้นคว้า รู้เท่าทันสื่อเทคโนโลยี สามารถปรับตัวให้ทันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก รู้จักการตัดสินใจและใช้เหตุผล มีจิตอาสา นำความรู้ที่ได้มาสร้างประโยชน์ให้แก่ส่วนรวม ทั้งในชุมชน สังคมและประเทศชาติ อีกทั้งยังมุ่งพัฒนาครู บุคลากรสู่มาตรฐานวิชาชีพ มีความรู้ ความสามารถและทักษะตามมาตรฐานสากล อย่างไรก็ตาม จากรายงานเปรียบเทียบผลการสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Educational Test:O-NET) ของนักเรียน โรงเรียนพระแม่มารีย์สาทร กรุงเทพมหานคร ในแต่ละรายวิชาระหว่างระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับประเทศ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในระหว่างปีการศึกษา 2560-2563 ได้บ่งชี้ให้เห็นว่า ระดับผลการสอบของนักเรียนไม่มีการพัฒนาในวิชาคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ อีกทั้งครูผู้สอนยังขาดความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการและวิธีการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียน ผู้วิจัยเห็นถึงความสำคัญและมีความสนใจที่จะพัฒนาสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ด้านการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียน ให้เกิดความรู้ ทักษะ และ เจตคติเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน โรงเรียนพระแม่มารีย์สาทร กรุงเทพมหานคร อันจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพครู คุณภาพผู้เรียน คุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์

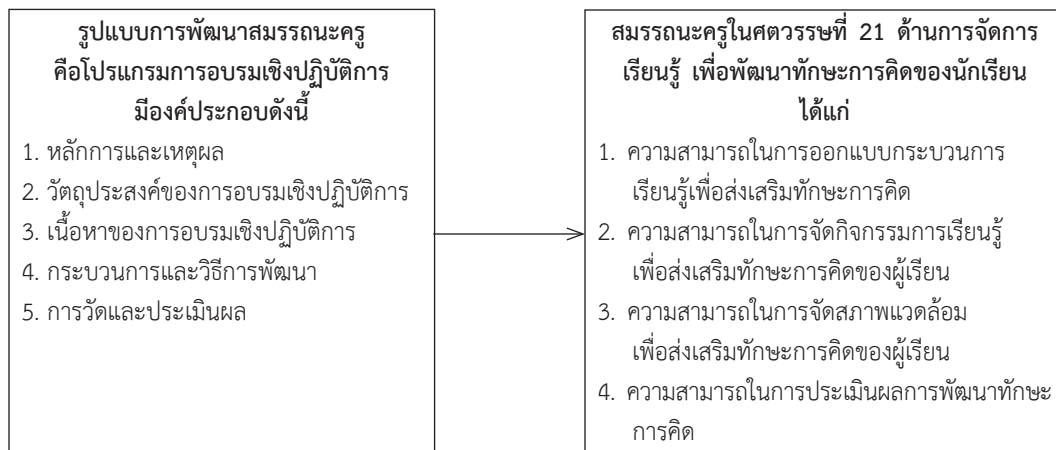
1. เพื่อพัฒนาสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียน โรงเรียนพระแม่มารีย์สาทร กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาผลของการพัฒนาสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียน โรงเรียนพระแม่มารีย์สาทรกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานการวิจัย

การพัฒนาสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียน โรงเรียนพระแม่มารีย์สาทร กรุงเทพมหานคร หลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ด้านการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียน โรงเรียนพระแม่มารีย์สาทร กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพที่ 1

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนพระแม่มารีย์สาทร กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2565 จำนวน 100 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนพระแม่มารีย์สาทร กรุงเทพมหานคร ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2-3 ในรายวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ จำนวน 5 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยมีเกณฑ์ในการเลือก คือ (1) เป็นหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้

รัฐวิทยาศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (2) เป็นครูผู้สอนที่อยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (3) เป็นครูผู้สอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่สนใจและยินดีเข้าร่วมพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีทั้งหมด 4 ชนิด ดังต่อไปนี้

2.1 โปรแกรมการอบรมเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียน โรงเรียนพระแม่มารีย์สาทร กรุงเทพมหานคร

2.2 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้แนวคิดของมาร์ซาโน (Marzano) ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม 5W 1H ในรายวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ วิชาละ 5 แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 25 แผน สำหรับนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2-3

2.3 แบบประเมินสมรรถนะครูด้านการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียน

2.4 แบบทดสอบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์บนพื้นฐาน 5 วิชา เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดของมาร์ซาโน (Marzano) ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม 5W 1H ซึ่งเป็นแบบทดสอบปรนัย วิชาละ 20 ข้อ

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้า ได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 โปรแกรมการอบรมเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียน โรงเรียนพระแม่มารีย์สาทร กรุงเทพมหานคร

2.1.1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียน และจัดทำเอกสารประกอบการอบรม

2.1.2 กำหนดโปรแกรมการอบรมเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียน โรงเรียนพระแม่มารีย์

สาทร กรุงเทพมหานคร โดยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในข้อ 2.2.1 มากำหนดวัตถุประสงค์และเนื้อหาในการอบรมเชิงปฏิบัติการ ประกอบด้วย (1) การพัฒนาสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ด้านการจัดการเรียนรู้ (2) ความรู้ ความเข้าใจในหลักการ แนวคิด เกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียน (3) การจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนตามแนวคิดของมาร์ซาโน (Marzano) (4) เทคนิคการตั้งคำถามแบบ 5W 1H เพื่อการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน

2.1.3 นำโปรแกรมการอบรมเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียน โรงเรียนพระแม่มารีย์สาทร กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีองค์ประกอบ ได้แก่ หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการและวิธีการพัฒนาการวัดและประเมินผล เสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง

2.1.4 นำโปรแกรมการอบรมเชิงปฏิบัติการ ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องตามเกณฑ์ที่กำหนดในแบบประเมินหลักสูตรการอบรมเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียน โรงเรียนพระแม่มารีย์สาทร กรุงเทพมหานคร และนำข้อมูลที่รวบรวมจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.5 ขึ้นไป ถือว่ามีความสอดคล้องอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้

2.2 แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดของมาร์ซาโน (Marzano) ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม 5W 1H ในรายวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ วิชาละ 5 แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 25 แผน สำหรับนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2-3 โดยครูกลุ่มเป้าหมายที่ผ่านการอบรมเชิงปฏิบัติการได้ดำเนินการ ดังนี้

2.2.1 ศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนพระแม่มารีย์สาทร กรุงเทพมหานคร ในรายวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2-3 ในรายวิชาที่รับผิดชอบสอน

2.2.2 ศึกษาหลักการและวิธีการเรียนรู้การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน โดยใช้แนวคิดของมาร์ซาโน (Marzano) ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม 5W 1H ในรายวิชา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2-3 ในรายวิชาที่รับผิดชอบสอน

2.2.3 วิเคราะห์และเลือกเนื้อหาสาระ เพื่อนำมาสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน โดยใช้แนวคิดของมาร์ซาโน (Marzano) ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม 5W 1H ในรายวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2-3 ในรายวิชาที่รับผิดชอบสอน

2.2.4 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน โดยใช้แนวคิดของมาร์ซาโน (Marzano) ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม 5W 1H ในรายวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2-3 ในรายวิชาที่รับผิดชอบสอน วิชาละ 5 แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 10 ชั่วโมง

2.2.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ โดยใช้แนวคิดของมาร์ซาโน (Marzano) ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม 5W 1H ในรายวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2-3 ในรายวิชาที่รับผิดชอบสอน วิชาละ 5 แผนการจัดการเรียนรู้ ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องตามเกณฑ์ที่กำหนดในแบบประเมินสมรรถนะครูด้านการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียน และนำข้อมูลที่รวบรวมจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.5 ขึ้นไป ถือว่ามีความสอดคล้องอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้

2.2.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ โดยใช้แนวคิดของมาร์ซาโน (Marzano) ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม 5W 1H ในรายวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2-3 ที่ผ่านการปรับปรุงตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดลองใช้จริงกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ครูกลุ่มเป้าหมายรับผิดชอบสอน

2.3 แบบประเมินสมรรถนะครูด้านการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียน ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

2.3.1 แบบประเมินสมรรถนะครูด้านการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียน ซึ่งผู้วิจัยกำหนดแนวทางการประเมิน โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนน 5 ระดับ (Rating Scale) มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด (2) จุดประสงค์การเรียนรู้ (3) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (4) สื่อการเรียนรู้ และ (5) การวัดและประเมินผล

2.3.2 นำแบบประเมินสมรรถนะครูด้านการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียน เสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง

2.3.3 นำแบบประเมินสมรรถนะครูด้านการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียน เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ประเมินคุณภาพของเครื่องมือ ตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสม และนำผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) และคัดเลือกแบบประเมินสมรรถนะครูด้านการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียน ที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป และปรับปรุงแบบประเมินสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ ที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องต่ำกว่า 0.5 ให้ความถูกต้องและนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญวิเคราะห์หาค่า IOC อีกครั้งเพื่อให้ถูกต้องสมบูรณ์

2.4 แบบทดสอบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์บนพื้นฐานวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดของมาร์ซาโน (Marzano) ร่วมกับทักษะการตั้งคำถาม 5W 1H ซึ่งเป็นแบบทดสอบปรนัย แบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก วิชาละ 20 ข้อ ตามแนวคิดของมาร์ซาโน (Marzano) ซึ่งแบ่งตัวชี้วัดออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการจำแนก 2) ด้านการจัดหมวดหมู่ 3) ด้านการเชื่อมโยง 4) ด้านการสรุปความ 5) ด้านการประยุกต์ โดยผู้วิจัยและครูกลุ่มเป้าหมายร่วมกันสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ดังนี้

2.4.1 ศึกษาแนวคิดหลักการทฤษฎีเกี่ยวกับรูปแบบการวัดและประเมินผลทักษะการคิดวิเคราะห์ ตามแนวคิดทฤษฎีของมาร์ซาโน (Marzano) จากเอกสารและวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบ

2.4.2 วิเคราะห์เนื้อหาตามตัวชี้วัด เพื่อนำมาสร้างแบบทดสอบแบบปรนัยบนพื้นฐาน 5 รายวิชา ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2-3 ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ที่ต้องการวัดทักษะ การคิดวิเคราะห์ของนักเรียน

2.4.3 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาสร้างแบบประเมินความสามารถการคิดวิเคราะห์ ในรายวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ เป็นรายบุคคล

2.4.4 สร้างแบบทดสอบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ รายวิชาละ 1 ฉบับ เป็นแบบทดสอบปรนัยจำนวน 20 ข้อ แบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ที่ครอบคลุมทักษะการคิดวิเคราะห์ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการจำแนก 2) ด้านการจัดหมวดหมู่ 3) ด้านการเชื่อมโยง 4) ด้านการสรุปความ 5) ด้านการประยุกต์ เพื่อใช้สำหรับทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) และหลังเรียน (Post-test)

2.4.5 นำแบบทดสอบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ ที่ผู้วิจัยและครูผู้สอนกลุ่มเป้าหมายร่วมกันสร้างขึ้น ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์การเรียนรู้กับสิ่งที่ต้องการวัด ความชัดเจนของคำถาม ความถูกต้องของเนื้อหา และปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ จากนั้น นำไปหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบ เลือกข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป

2.4.6 นำแบบทดสอบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ที่สร้างขึ้นบนพื้นฐานรายวิชา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ ที่ผ่านการปรับปรุงตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญแล้ว ไปทดสอบกับนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2-3 ที่ครูกลุ่มเป้าหมายรับผิดชอบสอนในแต่ละห้อง โดยทดสอบทั้งก่อน (Pre-test) และหลังการจัดการเรียนรู้ (Post-test)

3. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

3.1 วิเคราะห์ตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินโปรแกรมการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียน โรงเรียนพระแม่มารีย์สาทร กรุงเทพมหานคร โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ (Index of Item Objective Congruence: IOC)

3.2 วิเคราะห์ตรวจสอบคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดของมาร์ซาโน (Marzano) ร่วมกับเทคนิคการตั้งคำถาม 5W 1H โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ (Index of Item Objective Congruence: IOC)

3.3 วิเคราะห์ตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินสมรรถนะครูด้านการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียน โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ (Index of Item Objective Congruence: IOC)

3.4 วิเคราะห์ตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์บนพื้นฐานในรายวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ (Index of Item Objective Congruence: IOC) และวิเคราะห์ทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนบนพื้นฐานรายวิชา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ โดยการหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าที (t-test)

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

4.1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละ

4.2 สถิติทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ t-test

ผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียน โรงเรียนพระแม่มาลีสาทร กรุงเทพมหานคร ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงผลการเปรียบเทียบสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูในศตวรรษที่ 21 ด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียน หลังการจัดการเรียนรู้และก่อนการจัดการเรียนรู้โดยภาพรวม

แบบประเมิน	จำนวนนักเรียน (คน)	$\bar{X}$	S.D.	t	p
ก่อนเรียน	173	7.93	3.50		
หลังเรียน	173	15.12	2.09	24.332*	0.00

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลการเปรียบเทียบคะแนนการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียนโรงเรียนพระแม่มาลีสาทร กรุงเทพมหานคร มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีคะแนนเฉลี่ยหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าคะแนนเฉลี่ย ก่อนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน โรงเรียนพระแม่มาลีสาทร กรุงเทพมหานคร

การพัฒนาสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ด้านการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียน
โรงเรียนพระแม่มารีย์สาทร กรุงเทพมหานคร

2 ผลของศึกษาผลของการพัฒนาสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียน โรงเรียนพระแม่มารีย์สาทร กรุงเทพมหานคร ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงผลของการศึกษาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูในศตวรรษที่ 21 ด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียน โรงเรียนพระแม่มารีย์สาทร กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม

สมรรถนะการจัดการเรียนรู้	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ความสามารถในการออกแบบกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการคิด	4.37	0.48	มาก
2. ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดของผู้เรียน	4.43	0.43	มาก
3. ความสามารถในการจัดสภาพแวดล้อมเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดของผู้เรียน	4.31	0.46	มาก
4. ความสามารถในการประเมินผลการพัฒนาทักษะการคิด	4.28	0.45	มาก
รวม	4.35	0.47	มาก

จากตารางที่ 2 การศึกษาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูในศตวรรษที่ 21 ด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียน โรงเรียนพระแม่มารีย์สาทร กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.47 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดของผู้เรียนมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.43 รองลงมาคือ ความสามารถในการออกแบบกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการคิด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.48 และความสามารถในการจัดสภาพแวดล้อมเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.46 ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียน โรงเรียนพระแม่มาลีสาทร กรุงเทพมหานคร พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีคะแนนเฉลี่ยหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน โรงเรียนพระแม่มาลีสาทร กรุงเทพมหานคร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อังคณา อ่อนธานี (2564:บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดขั้นสูง สำหรับผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษา พบว่า สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดขั้นสูง ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ความสามารถในการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดขั้นสูง ความสามารถในการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการคิดขั้นสูง ความสามารถในการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้สำหรับผู้เรียน และความสามารถในการประเมินผลการคิดขั้นสูง โดยสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูหลังเข้าร่วมกิจกรรมสูงกว่าก่อนเข้าร่วมกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จากผลที่พบว่า ครูมีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้สูงขึ้นนั้น อาจเป็นเพราะกระบวนการที่ผู้วิจัยใช้ในการพัฒนาสมรรถนะครูเป็นกระบวนการที่เป็นระบบ สอดคล้องกับบริบทในการทำงานจริงของครูที่เข้าร่วมโครงการ เนื่องจากผู้วิจัยได้ค้นคว้าแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะของครูจากแนวคิดของการพัฒนาวิชาชีพ (Professional Development) แนวคิดของการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ รวมทั้งนำแนวทางการพัฒนาทักษะ มาวิเคราะห์จนได้แนวทางในส่งเสริมการคิดขั้นสูงผ่านกระบวนการสำคัญ 5 ประการ ดังนี้ 1) ปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์ครูที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดขั้นสูง 2) วิเคราะห์สถานการณ์และบริบทที่แวดล้อมทั้งทางกายภาพ และจิตวิทยาอันจะนำไปสู่การออกแบบการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับผู้เรียนและบริบทของโรงเรียน 3) ร่วมมือแบบร่วมรับผิดชอบกับสมาชิกคนอื่นๆ เพื่อพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดขั้นสูง 4) การกำกับ ติดตาม ประเมินและให้ข้อเสนอแนะอย่างเป็นกัลยาณมิตรจากผู้เกี่ยวข้อง 5) การแบ่งปันและให้ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาการดำเนินงานในรูปแบบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) อีกทั้ง ทำการตรวจสอบคุณภาพ ศึกษา และปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยพบว่า การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมเรียนรู้โดยใช้เทคนิคและวิธีการที่มีประสิทธิภาพ ให้มีความยืดหยุ่นต่อการเรียนรู้และช่วยให้บรรลุผลสูงสุดตามศักยภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Fitts and Posner

(1967) ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า การพัฒนาทักษะถือเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ต้องมีการจัดเรียงลำดับจากทักษะง่ายไปยาก จากทักษะพื้นฐานสู่ทักษะที่เข้มข้นและสูงขึ้น จากทักษะที่เป็นฐานไปสู่อีกทักษะหนึ่ง เพราะทักษะหนึ่งๆ มักจะมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกับทักษะอื่นๆ คนเราจะเรียนรู้ทักษะใหม่ๆ ได้จากการฝึกทำตามพร้อมๆ กับการได้ Feedback ที่ถูกต้อง มีการเชื่อมโยง และถ่ายโอนทักษะไปใช้ในสถานการณ์ต่างๆ ได้จนเป็นปกติวิสัย อีกทั้งเป็นไปตามทฤษฎีการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ตามหลักการของโนลส์ (Knowles) ซึ่งถูกนำเสนอโดย Spec (1996:13-16) กล่าวว่า ผู้ใหญ่ต้องการเรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องที่สามารถนำไปใช้ในโลกแห่งความเป็นจริงได้ การจัดโปรแกรมสำหรับผู้ใหญ่นั้นจะมีความหมายต่อผู้ใหญ่มาก หากเขารู้สึกว่าสามารถนำความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้ไปใช้ในการทำงานได้ การวิจัยในครั้งนี้จะมีการนำเสนอแนวทาง การพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นขั้นเป็นตอน และค่อยๆ ให้ครูได้เรียนรู้ มีกิจกรรมการปฏิบัติที่สอดคล้องกับสิ่งที่ครูต้องนำไปสร้างให้ผู้เรียนใช้ในการชีวิตการสอนปกติ และมีการให้ Feedback ในทุกครั้งที่ครูทดลองทำ ทำให้เกิดการเรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติและได้นำมาใช้จริงในการปรับปรุงแก้ไข มีการท้าทายกระตุ้นให้ครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเติมเต็มองค์ความรู้กันมากยิ่งขึ้น รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมให้มีบรรยากาศเชิงบวกที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ให้มีอิสระในการทำงานร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Powell and Kalina (as cited in Lisa & Valle. 2013: 395-411) กล่าวว่า การเรียนรู้ เป็นกิจกรรมหลักทางสังคม การสร้างสภาพแวดล้อมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันของแต่ละบุคคล รวมทั้งการมีความเข้าใจส่วนบุคคล จะทำให้การเรียนรู้เกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Vanich watanaworachai (2015) กล่าวว่า การวางแผนการประเมินการจัดการเรียนรู้ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาและเพิ่มศักยภาพของตนเอง การประเมินระหว่างการเรียนรู้การสอน ซึ่งจะเป็นข้อมูลในการช่วยในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ ได้ตรงตามความต้องการของผู้เรียนมากยิ่งขึ้น

2. การศึกษาผลของการพัฒนาสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียน โรงเรียนพระแม่มาริสาทร กรุงเทพมหานคร พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.47 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดของผู้เรียนมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.43 รองลงมาคือ ความสามารถในการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิด มีค่าเฉลี่ย

เท่ากับ 4.37 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.48 และความสามารถในการจัดสภาพแวดล้อม เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.46 ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อังคณา อ่อนธานี (2564:บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดขั้นสูง สำหรับผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษา พบว่า ครูมีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการคิดขั้นสูงสำหรับผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.42) สอดคล้องกับงานวิจัยของน้ำฝน ชื่นชม (2560) ที่ได้ศึกษา เรื่องการพัฒนาแนวทางเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 พบว่า สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยพบว่า ข้อที่มีระดับความต้องการสูงสุดคือการใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี รองลงมาคือความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ การสร้างและพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และข้อที่มีระดับความต้องการน้อยที่สุดคือ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของกฤษฎากร พลมณี (2561) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ข้อที่มีระดับความต้องการสูงสุดคือ 1) ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร 2) ด้านการออกแบบการเรียนรู้ 3) ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 4) ด้านการใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยี และ 5) ด้านการวัดและประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชฎาพร สีหาวงศ์ (2560) ที่ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาแนวทางเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 พบว่า โดยรวมมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด ความเป็นไปได้ระดับมาก และความเป็นประโยชน์ระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของหัตถดาว โยงไทยสง (2560) ที่ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาแนวทางเสริมสร้างสมรรถนะครูในการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ สำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 พบว่า โดยรวมมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤษฎากร พลมณี (2561) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า โดยรวมมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียน โรงเรียนพระแม่มารีย์สาทร กรุงเทพมหานคร พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 โดยมีคะแนนเฉลี่ยหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน โรงเรียนพระแม่มารีย์สาทร กรุงเทพมหานคร

2. ผลของศึกษาผลของการพัฒนาสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียน โรงเรียนพระแม่มารีย์สาทร กรุงเทพมหานคร พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.47 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดของผู้เรียนมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.43 รองลงมาคือ ความสามารถในการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.48 และความสามารถในการจัดสภาพแวดล้อมเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.46 ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

1. ควรส่งเสริมให้มีการนำการจัดการเรียนรู้รูปแบบนี้ไปปรับใช้ในรายวิชาอื่นๆ ให้ครบทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ครูผู้สอนที่ผ่านการอบรมควรมีการประชุมและร่วมกันจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียน เพื่อนำไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

2. หลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ ควรมีการติดตามผลการนำความรู้ และทักษะการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียนไปใช้อย่างจริงจัง รวมทั้งการติดตามผลการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน

3. ควรมีการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียนให้ครบทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้

4. ควรมีการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการวัดและประเมินผลทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนในระดับชั้น และรายวิชาอื่นๆ ด้วย

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**.
คุรุสภาลาดพร้าว.
- กฤษฎาภรณ์ พลมณี. (2561). **การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและ
การจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา** [วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุษาบัณฑิต ไม่ได้อ
ตีพิมพ์].มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- จันจิรา อินตะเสาร์. (2550). **การบริหารงานบุคลากรในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่**
[วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้อตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ชูชัย สมितिไกร. (2554). **การฝึกอบรมบุคลากรในองค์การ** (พิมพ์ครั้งที่ 7). โรงพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชฎาพร สีหางค์. (2560). **การพัฒนาแนวทางเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตร
และการจัดการเรียนรู้สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม
ศึกษาหนองคาย เขต 1** [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้อตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม.
- โชติชวลี พุกิจกาญจน์. (2559). **การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์**. กรุงเทพมหานคร: เลียงเชียง.
- ดุสิต ขาวเหลือง. (2554). **การฝึกอบรมที่มีประสิทธิภาพและสมรรถนะ**. วารสารการศึกษาและ
พัฒนาสังคม, 7(1), 18-32.
- หัตถดาว โยงไทยสง. (2560). **การพัฒนาแนวทางเสริมสร้างสมรรถนะครูในการบริหารหลักสูตร
และการจัดการเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม
ศึกษา เขต 21** [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้อตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ. (2556). **การพัฒนาการคิด** (พิมพ์ครั้งที่ 8). 9119 เทคนิคพรันตัง.
- น้ำฝน ชื่นชม. (2560). **การพัฒนาแนวทางเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ใน
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7**
[วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้อตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). **การวิจัยเบื้องต้น** (พิมพ์ครั้งที่ 10). สุวีริยาสาส์น.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. (2549). **หลักเกณฑ์และวิธี
การพัฒนาข้าราชการครูฯ ให้มีหรือเลื่อนเป็นวิทยฐานะชำนาญการพิเศษและเชี่ยวชาญ**.
สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา.

- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579**. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สภาการศึกษาคาทอลิก. (2556). **ก้าวไปข้างหน้าด้วยอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิก**. โรงพิมพ์ อัสสัมชัญ.
- วัชรรา เล่าเรียนดี. (2554). **รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิด**. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิหาร พลพระ. (2555). **การวิจัยและพัฒนาเพื่อพัฒนาทักษะการคิด (Research and Development for Thinking Skills)**. วิจัยและประเมินผลอุบลราชธานี, 1(1), 94-101.
- วิชัย ต้นศิริ. (2549). **อุดมการณ์ทางการศึกษา: ทฤษฎีและภาคปฏิบัติ**. โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิชัย วงษ์ใหญ่ และ มารุต พัฒนาผล. (2562). **การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์**. ศูนย์ผู้นำนวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2563). **สมรรถนะเด็กไทยในยุคโลกพลิกผัน (VUCA World)**. cursa วิทยากร, 1(1), 14-17.
- อังคณา อ่อนธานี. (2564). **การพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมการคิดขั้นสูง สำหรับผู้เรียนขั้นมัธยมศึกษา**. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร. 23(4), 406-418.
- อัญชลี สุขในสิทธิ์. (2560). **การประเมินความต้องการจำเป็น ในการพัฒนาสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21**. วารสารสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 20(20), 342-354.
- Fitts, P. M., & Posner. M. I. (1967). **Human performance**. Brooks and Cole.
- Lisa M. S., & Valle, B. E. (2013). **Social constructivist teaching strategies in the small group classroom**. Small Group Research, 44(4), 395-411.
- Maskey, Cynthia L. (2009). **Cognitive coaching has an exciting place in nursing education**. Teaching and Learning in Nursing, 4(2), 63-65.
- Spec, M. (1996). **Professional values & practice for teachers and student teachers**. Powell and Kalina.
- Vanich watanaworachai, S. (2015). **General teaching**. Faculty of Education, Silpakorn University.

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูคาทอลิกของโรงเรียนเซนต์โยเซฟทิพวัล
เพื่อเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์

The Development Of Catholic Teachers Training Curriculum
At St. Joseph Thiphawan School To Enhance Analytical
Thinking Skills

เพชรดาวัลย์ วรสาร

* ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้
วิทยาลัยนวัตกรรมการศึกษา มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น

ดร.สุดาพร พงษ์พิษณุ

* วิทยาลัยนวัตกรรมการศึกษา มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น

Petchdawan Worasan

* Master of Education, Curriculum and Learning Management,
College of Innovation In Educational, Saint John's University

Dr.Sudaporn Pongpisanu

* College of Innovation In Educational, Saint John's University

ข้อมูลบทความ

* รับบทความ 3 มีนาคม 2566

* แก้ไข 12 เมษายน 2566

* ตอบรับบทความ 11 พฤษภาคม 2566

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูคาทอลิกของโรงเรียนเซนต์โยเซฟทิพวัล เพื่อเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูคาทอลิกเพื่อเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ 2. เปรียบเทียบทักษะการคิดวิเคราะห์ของครูคาทอลิก ก่อนและหลังฝึกอบรม 3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของครูคาทอลิกที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรม โดยออกแบบเป็นการทดลองขั้นต้น (Pre-experimental research) สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ จำนวน ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัยการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูคาทอลิกของโรงเรียนเซนต์โยเซฟทิพวัลเพื่อเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ พบว่า

1. ครูคาทอลิกที่เข้ารับการฝึกอบรม สามารถนำกิจกรรมไปปรับใช้ในการจัดการเรียนการสอนกับนักเรียนทุกระดับชั้น เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิดวิเคราะห์
2. ผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตรฝึกอบรม ครูคาทอลิกมีทักษะการคิดวิเคราะห์ มีความรู้ ความเข้าใจ หลังฝึกอบรมสูงกว่าก่อนเข้ารับการฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ
3. ครูคาทอลิกมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: การพัฒนา
 หลักสูตรฝึกอบรม
 ทักษะการคิดวิเคราะห์

Abstract

The purposes of this research were 1) to develop a curriculum for Catholic Teacher Training at Saint Joseph Thiphawan School, 2) to compare the results of the Catholic teachers Training Course before and after the training, and 3) to study the satisfaction of Catholic teachers towards the training course by using a quasi-experimental research design which consists of 4 steps:

Step 1 Study the conceptual framework of the training course.

Step 2 Design a training course and research tools.

Step 3 Apply the training course.

Step 4 Evaluate the effectiveness of the training and improve the curriculum.

The tools used to collect data were 1) a questionnaire given to the teachers regarding the training course, 2) The research population was the 93 Catholic teachers of three Saint Joseph Schools in Bangkok and Samut Prakan: 39 from Saint Joseph Convent, 24 from Saint Joseph Bangna, and 30 from Saint Joseph Thiphawan. The statistics used to analyze the data were Mean, and Standard Deviation.

The study finding revealed the following:

1. The results of research on developing the Catholic Teacher Training Curriculum at Saint Joseph Thiphawan School to enhance the analytical thinking skills showed that Catholic teachers who received the training applied the curriculum to the teaching management of students in all level.

2. The Catholic teachers had higher analytical thinking skill, knowledge and understanding after the training than before the training with statistical significance at .05.

3. The results of the training is satisfactory.

Keywords: Development
Training Course
Analytical Thinking Skills

บทนำ

ในปัจจุบันโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเพราะความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและการสื่อสารก่อให้เกิดปรากฏการณ์ที่มีข้อมูลข่าวสารจำนวนมากอยู่ในแหล่งข้อมูลต่างๆ รวมถึงการแข่งขันกันเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจการค้า ส่งผลให้ทุกประเทศต้องเร่งพัฒนาประชากรของตนให้มีคุณภาพสูงขึ้นเพื่อสามารถดำรงชีวิตและแข่งขันในตลาดแรงงานกับนานาชาติของประเทศได้ ประเทศไทยให้ความสำคัญกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนี้จึงได้มีการปฏิรูปการศึกษา เพราะเชื่อว่าการศึกษาคือการสร้างคน การปฏิรูปการศึกษามุ่งเน้นการปฏิรูปการเรียนรู้เป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ ประกอบอาชีพได้ โดยมีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงตนเป็นพลเมืองโลก และมีจิตใจที่ดีงามพร้อมที่จะทำประโยชน์เพื่อตนเองและสังคม ดังมีผู้กล่าวไว้ว่า ผู้คนในสังคมไม่อาจใช้ชีวิตในแบบเดิมๆ ได้ มนุษย์จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาตนเอง โดยจะต้องได้รับการศึกษาเพิ่มขึ้น เพื่อสามารถดำรงชีวิตอยู่ในโลกที่เต็มไปด้วยการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วได้ ด้วยเหตุนี้กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ดำเนินการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (2552-2561) โดยมุ่งเน้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ครู สถานศึกษา แหล่งเรียนรู้ และระบบการบริหารจัดการ ดังคำกล่าว “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ, 2554)

อย่างไรก็ตาม ความสำเร็จในการปฏิรูปการศึกษานั้น ไม่ได้ขึ้นอยู่กับนโยบายที่ดียิ่งเดียว แต่ยังขึ้นอยู่กับปัจจัยที่เกี่ยวข้องอีกหลายประการ ปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญเป็นอันดับต้นๆ คือการพัฒนาครูให้มีคุณภาพ มีความเป็นครูที่แท้จริง เหมาะสมกับบริบทของสังคมโลกในปัจจุบันและอนาคต (สาธิต วงศ์อนันต์นนท์, 2557) นอกจากนี้สภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย (2556:13) ยังได้สนับสนุนให้มีการจัดการศึกษาแบบคาทอลิก โดยให้มีการจัดตั้งโรงเรียนคาทอลิกในพื้นที่ต่างๆ ซึ่งมีการพัฒนาการศึกษาคาทอลิกให้เหมาะสมกับบริบทของสภาพแวดล้อม สังคม และท้องถิ่น โดยมีอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิกเป็นเป้าหมายของการจัดการศึกษาในโรงเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนดำเนินชีวิตในหนทางแห่งความเป็นหนึ่งเดียวกับผู้อื่น สร้างสันติสุขในสังคมไทยและสังคมโลก เป็นฐานของการประกาศข่าวดีแห่งความรักขององค์พระผู้เป็นเจ้า นำความรอดพ้นสู่ชีวิตนิรันดร์ และเป็นสนามของการแพร่ธรรมด้วยกระบวนการศึกษาที่มุ่งแปรสภาพบุคคล เพื่อสร้างนักเรียนที่มีจิตอาสาและเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในสังคม

การปฏิรูปการศึกษาจะประสบความสำเร็จ และเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติหรือไม่นั้น ย่อมเกี่ยวกับปัจจัยหลายด้าน และปัจจัยหนึ่งที่สำคัญ ได้แก่ “ครู” เพราะครูถือว่าเป็นผู้ที่ใกล้ชิดกับเด็กและเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดของการปฏิรูปการเรียนรู้ในการจัดการเรียนรู้ทั้งในระบบและนอกระบบ ด้วยเหตุนี้ครูต้องปรับปรุงและพัฒนา รูปแบบของกระบวนการเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา (กิตติพันธ์ อุดม เศรษฐ์, 2558) จากกระบวนการทัศน์เดิมที่ครูเป็นผู้มอบความรู้ ก็จะเปลี่ยนเป็นการช่วยกันออกแบบ กระบวนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างครูกับผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามารถ ความชำนาญในการคิดทุกประเภท ซึ่งได้แก่ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดประเมินค่า การคิดแก้ปัญหา การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดอย่างละเอียดลออ การคิดไตร่ตรอง และการคิดสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นทักษะหนึ่งในการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ดังนั้นจะเห็นได้ว่า การเรียนในศตวรรษที่ 21 ทุกคนต่างตระหนักดีถึงบทบาทของตนที่จะต้องศึกษาค้นคว้าหาความรู้ และพัฒนานตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างสรรค์สังคมไทยและสังคมโลกให้ดียิ่งขึ้นกว่าเดิม

จากรายงานการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนคาทอลิกเอกชน ประจำปีการศึกษา 2561 พบว่าครูโรงเรียนเอกชนมีข้อจำกัดในการปฏิบัติหน้าที่ด้านวิชาชีพครู เนื่องจากมีภาระงานอื่นๆ ค่อนข้างมากนอกเหนือจากการสอน สอนไม่ตรงกับวิชาเอก ขาดทักษะด้านไอที ครูรุ่นใหม่มีจิตวิญญาณความเป็นครูลดน้อยลง การจัดการเรียนการสอนยังไม่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมีภาระหนี้สินมากเกินไป จากผลการสำรวจพบว่าปัจจัยที่ทำให้การปฏิบัติหน้าที่ของครูไม่ประสบความสำเร็จในการจัดการศึกษา เพราะขาดความตระหนักถึงการปฏิบัติตนและอัตลักษณ์ของการเป็นครูที่แท้จริง โดยปัญหาดังกล่าวก็พบในโรงเรียนเซนต์โยเซฟพิวาลเช่นเดียวกัน ด้วยเหตุนี้ทางโรงเรียนจึงดำเนินการแก้ปัญหาโดยเริ่มจากครูผู้สอนวิชาคริสต์ศาสนา พบว่าครูคาทอลิกที่สอนวิชาคริสต์ศาสนา ควรได้รับการพัฒนาด้านทักษะการสอน โดยเฉพาะทักษะทางด้านการคิดวิเคราะห์ การถ่ายทอดความรู้ด้านคุณค่าพระวรสาร บริบทของเนื้อหา หลักในการปฏิบัติตนที่ชัดเจนและถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับพระดำรัสของพระสันตะปาปาฟรังซิส ที่ว่า “การให้การศึกษาแก่เยาวชน เพื่อรู้จักรัก รับผิดชอบ และอุทิศตน ซึ่งเป็นอัตลักษณ์ประการสำคัญของโรงเรียนคาทอลิกที่ผ่านมามีในอดีต และก็จะเป็นอย่างนี้ต่อไปในอนาคต” (สภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย 2556)

การฝึกอบรมเป็นเรื่องเฉพาะเจาะจง และส่วนใหญ่จะเป็นการเตรียมหรือฝึกอบรมคนที่ จะเข้าทำงานหรือกำลังปฏิบัติงานให้สามารถปฏิบัติตนได้เหมาะสมกับงานที่ทำ สอดคล้องกับแนวคิด ของสมคิด บางโม (2553:14) กล่าวว่า การฝึกอบรมเป็นการเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ ในการปฏิบัติงานเฉพาะอย่าง อาจจำแนกวัตถุประสงค์ในการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้ บุคคลากรมีความรู้ใน หลักการ ทฤษฎี แนวคิดนำไปสู่การปฏิบัติงานเป็นลักษณะที่ต่อเนื่องจาก ความรู้กล่าวคือ เมื่อรู้ในหลักการ และทฤษฎีแล้ว สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในงานส่วนต่างๆ ได้ การฝึกอบรมแตกต่างจากการศึกษา กล่าวคือ การศึกษาจะมุ่งพัฒนาในลักษณะของส่วนรวม แต่การฝึกอบรมจะเป็นการฝึกอบรมให้แก่บุคคลซึ่งในที่นี้หมายถึงครูในโรงเรียนเซนต์โยเซฟทิพวัล พัฒนาตนเองได้ความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะกระบวนการจัดการเรียนการสอน มีความสามารถในการ คิดวิเคราะห์เหตุการณ์ สถานการณ์ และวิธีแก้ไขปัญหา

จากเหตุผลข้างต้นที่กล่าวมานั้น ผู้วิจัยเห็นว่า การฝึกอบรมเป็นการเสริมทักษะที่จะช่วยให้ ครูมีโอกาสเรียนรู้และพัฒนาความสามารถของตน โดยอาศัยประสบการณ์ใหม่ๆ มีการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ เพื่อให้เกิดคุณภาพในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาคริสต์ศาสนา สร้างความเชื่อมั่น เสริมสร้างอัตลักษณ์ เอกลักษณ์ และประสิทธิภาพของความเป็นครูคาทอลิกให้ครบถ้วนสมบูรณ์ มีความเชื่อ ศรัทธา มีคุณธรรม จริยธรรม มุ่งมั่นที่จะปฏิบัติ พัฒนาตน และผู้เรียน ให้เป็นมนุษย์ ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ และจิตวิญญาณ มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ต่อองค์กร และต่อสังคม โดยรวม

วัตถุประสงค์

ในการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้

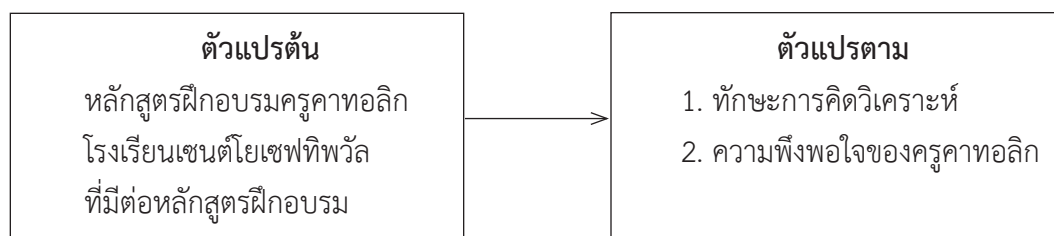
1. เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมให้เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์ของครูคาทอลิก โรงเรียน เซนต์โยเซฟทิพวัล
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการคิดวิเคราะห์ของครูคาทอลิก ก่อนและหลังเข้ารับการอบรม
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมครูคาทอลิกโรงเรียนเซนต์โยเซฟ ทิพวัลเพื่อเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์

สมมติฐานการวิจัย

1. ครูที่เข้ารับการอบรมด้วยหลักสูตรฝึกอบรมมีทักษะการคิดวิเคราะห์สูงกว่าก่อนเข้ารับการอบรม
2. ครูที่เข้ารับการฝึกอบรมมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรการฝึกอบรมอยู่ในระดับมาก

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้จัดทำหลักสูตรการฝึกอบรม เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูคาทอลิกของโรงเรียนเซนต์โยเซฟทิพวัลเพื่อเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและงานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัยอย่างเป็นลำดับขั้นตอน และได้นำกำหนดกรอบแนวคิดงานวิจัยไว้ดังนี้

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูคาทอลิกเพื่อเสริมทักษะการคิดและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนเซนต์โยเซฟทิพวัล ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็น ครูคาทอลิกของโรงเรียนเซนต์โยเซฟในเขตกรุงเทพมหานครและสมุทรปราการ 3 แห่ง ได้แก่ 1. โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์สลิมน จำนวน 39 คน 2. โรงเรียนเซนต์โยเซฟบางนา จำนวน 24 คน และ 3. โรงเรียนเซนต์โยเซฟทิพวัล จำนวน 30 คน รวมทั้งสิ้น 93 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็น ครูคาทอลิกโรงเรียนเซนต์โยเซฟทิพวัล จำนวน 30 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) โดยมีโรงเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตรฝึกอบรมครูคาทอลิกของโรงเรียนเซนต์โยเซฟทิพวัล เพื่อเสริมทักษะการด้านการคิดวิเคราะห์

ตอนที่ 2 ศึกษาความพึงพอใจของหลักสูตรฝึกอบรมครูคาทอลิกของโรงเรียนเซนต์โยเซฟทิพวัล เพื่อเสริมทักษะการด้านการคิดวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูคาทอลิกของโรงเรียนเซนต์โยเซฟทิพวัล เพื่อเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ ผลการวิเคราะห์แบ่งเป็น 2 ตาราง ดังนี้

ตารางที่ 1 ตารางวิเคราะห์ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนและหลังฝึกอบรม

	จำนวน (คน)	Mean	S.D.	t	df	Sig
Pre-test	30	25.10	4.70	24.88	29	.000*
Post-Test	30	33.90	5.03			

* $p > .05$

จากตาราง พบว่าคะแนนผลการทดสอบก่อนและหลังฝึกอบรมของครูคาทอลิก จำนวน 30 คน เมื่อนำมาเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยพบว่า ผู้เข้ารับการอบรมกลุ่มนี้มีผลคะแนนการทดสอบก่อนฝึกอบรมและหลังฝึกอบรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 24.88$, $Sig = .000$) โดยคะแนนหลังเรียนมีผลคะแนนสูงกว่า ($Mean = 33.90$, $S.D. = 5.03$) เมื่อเทียบกับคะแนนก่อนเรียน ($Mean = 25.10$, $S.D. = 4.70$)

ตารางที่ 2 ตารางวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรม เรื่องการพัฒนาทักษะและการจัดกิจกรรมเสริมการสอนวิชาคริสตศาสนา

ประเด็นความคิดเห็น	Mean	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
ด้านวิทยากร	4.62	0.53	มากที่สุด
1. การเตรียมตัวและความพร้อมของวิทยากร	4.73	0.45	มากที่สุด
2. การถ่ายทอดของวิทยากร	4.70	0.47	มากที่สุด
3. สามารถอธิบายเนื้อหาได้ชัดเจนและตรงประเด็น	4.67	0.47	มากที่สุด
4. ใช้ภาษาที่เหมาะสมและเข้าใจง่าย	4.52	0.68	มากที่สุด
5. การตอบคำถามของวิทยากร	4.57	0.52	มากที่สุด
6. เอกสารประกอบการบรรยายเหมาะสม	4.52	0.59	มากที่สุด
ด้านสถานที่/ระยะเวลา/อาหาร	4.43	0.73	มาก
1. สถานที่สะอาดและมีความเหมาะสม	4.60	0.68	มากที่สุด
2. ความพร้อมของอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์	4.43	0.82	มาก
3. ระยะเวลาในการอบรม/สัมมนามีความเหมาะสม	4.32	0.72	มาก
4. อาหาร มีความเหมาะสม	4.38	0.69	มาก
ด้านความรู้ความเข้าใจ	4.41	0.80	มาก
1. ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องนี้ก่อนการอบรม	4.01	0.80	มาก
2. ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องนี้หลังการอบรม	4.29	0.91	มาก
3. สามารถบอกประโยชน์ ได้	4.38	0.89	มาก
4. สามารถบอกข้อดีได้	4.57	0.73	มากที่สุด
5. สามารถอธิบายรายละเอียดได้	4.50	0.82	มากที่สุด
6. สามารถจัดระบบความคิด/ประมวลความคิดสู่การพัฒนางานอย่างเป็นระบบ	4.50	0.78	มากที่สุด
7. บุคลากรทางความคิดสู่การทำงานเป็นทีม/การปรับตัวของบุคลากร/การปฏิรูประบบการทำงานในการปฏิบัติงาน	4.60	0.67	มากที่สุด

ประเด็นความคิดเห็น	Mean	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
ด้านการนำความรู้ไปใช้	4.53	0.73	มากที่สุด
1. สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้	4.63	0.68	มากที่สุด
2. สามารถนำความรู้ไปเผยแพร่/ถ่ายทอดแก่ชุมชนได้	4.46	0.74	มาก
3. สามารถให้คำปรึกษาแก่เพื่อนร่วมงานได้	4.47	0.78	มาก
4. มีความมั่นใจและสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ได้	4.57	0.73	มากที่สุด
รวม	4.50	0.70	มากที่สุด

ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นพบว่าค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในแต่ละด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก มีดังนี้ (1) ด้านวิทยากร (Mean = 4.62, S.D. = 0.53) (2) ด้านการนำความรู้ไปใช้ (Mean = 4.53, S.D. = 0.73) และ (3) ด้านสถานที่/ระยะเวลา/อาหาร (Mean = 4.43, S.D. = 0.73) ตามลำดับ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ด้านวิทยากร ผลการวิเคราะห์พบว่าค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในแต่ละข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก มีดังนี้ (1) การเตรียมตัวและความพร้อมของวิทยากร (Mean = 4.73, S.D. = 0.45) (2) การถ่ายทอดของวิทยากร (Mean = 4.70, S.D. = 0.47) และ (3) สามารถอธิบายเนื้อหาได้ชัดเจนและตรงประเด็น (Mean = 4.67, S.D. = 0.48) ตามลำดับ

ด้านสถานที่/ระยะเวลา/อาหาร ผลการวิเคราะห์พบว่า ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในแต่ละข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก มีดังนี้ (1) สถานที่สะอาดและมีความเหมาะสม (Mean = 4.60, S.D. = 0.68) (2) ความพร้อมของอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์ (Mean = 4.43, S.D. = 0.82) และ (3) อาหาร มีความเหมาะสม (Mean = 4.38, S.D. = 0.69) ตามลำดับ

ด้านความรู้ความเข้าใจ ผลการวิเคราะห์พบว่า ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในแต่ละข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก มีดังนี้ (1) บุคลากรทางความคิดสู่การทำงานเป็นทีม/การปรับตัวของบุคลากร/การปฏิรูประบบการทำงานในการปฏิบัติงาน (Mean = 4.60, S.D. = 0.68) (2) สามารถบอกข้อดีได้ (Mean = 4.57, S.D. = 0.73) และ

(3) สามารถอธิบายรายละเอียดได้ (Mean = 4.50, S.D. = 0.82) และ จัดระบบความคิด/ประมวลความคิดสู่การพัฒนาอย่างเป็นระบบ (Mean = 4.50, S.D. = 0.78) ตามลำดับ

ด้านการนำความรู้ไปใช้ ผลการวิเคราะห์พบว่า ผู้เข้ารับการอบรม มีความคิดเห็น ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในแต่ละข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก มีดังนี้ (1) สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้ (Mean = 4.63, S.D. = 0.67) และ (2) มีความมั่นใจและสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ได้ (Mean = 4.57, S.D. = 0.73) และ (3) (Mean = 4.47, S.D. = 0.78) สามารถให้คำปรึกษาแก่เพื่อนร่วมงานได้ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูคาทอลิกของโรงเรียนเซนต์โยเซฟทิพวัล เพื่อเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของหลักสูตรการฝึกอบรมครูคาทอลิกของโรงเรียนเซนต์โยเซฟทิพวัล เพื่อเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ พบว่า การพัฒนาหลักสูตร อยู่ในระดับดี ทั้งนี้เป็นเพราะกระบวนการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม แต่ละขั้นตอนมีกิจกรรมเพื่อการจัดทำหลักสูตรให้ตอบสนองกับความต้องการของผู้เรียน สภาพการณ์ของสังคมที่คล้ายคลึงกัน สอดคล้องกับ มาร์ช และ วิลลิส (Marsh & Willis, 1995:278) ที่ได้สรุปแนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรว่าเป็นกระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการเปลี่ยนแปลงหลักสูตร แม้จะมีหลายแนวคิด แต่เมื่อสรุปรวมแต่ละแนวคิดแล้วล้วนอยู่บนพื้นฐานความต่อเนื่องเป็นอนุกรม โดยเริ่มจากแรงกดดันและผลกระทบจากปัจจัยบริบทและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสู่การปรับปรุงหลักสูตร การนำหลักสูตรไปสู่สถาบัน ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงหลักสูตรขึ้นมาอีกในระยะต่อไปอย่างต่อเนื่อง ซึ่งพบว่ามีการพัฒนาหลักสูตร 4 ขั้นตอน ที่นำมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตร และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของอัคพงศ์ สุขมาตย์ (2553:149-151) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง พัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษา โดยมีขั้นตอนการพัฒนาตามรูปแบบการวิจัยและพัฒนา 4 ขั้นตอน โดยทุกขั้นตอนได้ผ่านการประเมินคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญก่อนนำไปทดลองใช้ ซึ่งสอดคล้องกับกระบวนการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้นำวิธีการฝึกอบรมเพื่อพัฒนา (Innovative Training Program) มาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการฝึกอบรม เพื่อช่วยให้ครูที่เข้ารับการฝึกอบรมสามารถพัฒนาหลักสูตรให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม โดยวิธีการฝึกอบรมผู้วิจัยได้มีเครื่องมือหรือกิจกรรมต่างๆ ที่ใช้ในการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ระหว่างผู้ฝึกอบรม และผู้เข้ารับการฝึกอบรม เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะ เจตคติ ตามวัตถุประสงค์การฝึกอบรมที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของไพบูลย์ อ่อนมั่ง และคณะ (2557:73-76) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ของครูโรงเรียนราษฎร์บำรุง ตำบลแสนตอ อำเภอนาทม จังหวัดน่าน พบว่า การพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมเป็นกระบวนการที่ช่วยให้บุคคลมีความรู้เกิดทักษะสามารถประเมินผลและพัฒนาคุณภาพงานได้ดี จึงทำให้ผลการประเมินคุณภาพการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมมีคุณภาพอยู่ในระดับดี ซึ่งสอดคล้องกับผลการประเมินคุณภาพและแนวทางการฝึกอบรมของผู้วิจัย

2. ทักษะการคิดวิเคราะห์ของครูคาทอลิกโรงเรียนเซนต์โยเซฟทิพวัล พบว่า ครูมีความรู้ ความ เข้าใจหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม ซึ่งเป็นเครื่องชี้วัดว่า หลักสูตรฝึกอบรมมีประสิทธิภาพสูงในด้านการเสริมสร้างให้ครูมีทักษะด้านการคิดวิเคราะห์เพิ่มขึ้น เพื่อนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาคริสต์ศาสนาในโรงเรียนได้อย่างเหมาะสม และสามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ในระดับที่น่าพอใจ เนื่องจากหลักสูตรนี้จัดอบรมครูที่เป็นครูคาทอลิกโดยตรงอาจทำให้มีความรู้พื้นฐานเดิมอยู่แล้ว และอาจมีประสบการณ์ตรงที่มีความรู้ความเข้าใจอยู่บ้างแล้ว ดังนั้นครูคาทอลิกที่เข้ารับการอบรมจึงมีความรู้เดิม เพียงแต่เข้ามาอบรมเพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์จากความรู้เดิม แลกเปลี่ยนประสบการณ์สอนซึ่งกันและกัน ทำให้เกิดนวัตกรรมใหม่ ซึ่งผู้วิจัยจัดให้ครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีทั้งความรู้ ความเข้าใจ และการนำไปใช้ในการปฏิบัติการสอน รวมทั้งบทบาทผู้เข้ารับการฝึกอบรมในการปฏิบัติเป็นกลุ่ม และรายบุคคล ผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย ทำให้ครูผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ความเข้าใจอย่างชัดเจน ครูสามารถนำเอาแนวคิด กระบวนการ รูปแบบการสอน และการจัดกิจกรรมไปออกแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อเป็นการเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ให้กับผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับ ชูชัย สมิตทไกร (2558) ที่กล่าวว่า หลักการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากรให้เกิดการพัฒนาอย่างเป็นระบบ ต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรได้รับการพัฒนาและปรับปรุงให้ตนเองมีทักษะความรู้ และความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างเต็มศักยภาพ และส่งผลให้การปฏิบัติงานของ

ครูผู้สอนได้มีการปรับปรุงและพัฒนานวัตกรรมทางการสอนใหม่ขึ้นมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน

3. ความพึงพอใจของครูที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมครูคาทอลิกของโรงเรียนเซนต์โยเซฟทิพวัล เพื่อเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ พบว่า ครูมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรมอยู่ในระดับมากที่สุด จากผลวิจัยพบว่า ในภาพรวมครูมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.50 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.70 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ในการฝึกอบรม ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน คือ ความรู้ เจตคติและทักษะ นอกจากนี้ยังเลือกเนื้อหาในการฝึกอบรมเกี่ยวกับด้านการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวิชาคริสต์ศาสนา มีการยกตัวอย่างที่หลากหลาย และลงมือปฏิบัติอย่างชัดเจน ซึ่งผู้เข้ารับการอบรมเห็นว่าเป็นสิ่งที่สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้การฝึกอบรมเน้นกระบวนการกลุ่ม โดยให้ครูได้ทำงานร่วมกัน เปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการอบรมได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ระดมสมอง และลงมือปฏิบัติจริง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนาถยา แก้วเมฆ (2563) ที่กล่าวขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรของไทเลอร์ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผนหลักสูตร (Curriculum Planning) เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูคาทอลิก ของโรงเรียนโรงเรียนเซนต์โยเซฟทิพวัล เพื่อเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาหลักสูตร (Curriculum Development) ตามแนวคิดการพัฒนาหลักสูตรของไทเลอร์ เน้นขั้นตอนการวางแผนหลักสูตร

ขั้นตอนที่ 3 การเลือกเนื้อหาและจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่คาดหวัง และ

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผล เพื่อตรวจสอบว่าการจัดการเรียนการสอนได้บรรลุตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ สมควรที่จะมีการปรับปรุงแก้ไขในส่วนใดบ้าง

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ของครูคาทอลิกโรงเรียนเซนต์โยเซฟทิพวัล สรุปผลการวิจัยดังนี้

1. ผลประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของหลักสูตรการฝึกอบรมครูคาทอลิกของโรงเรียนเซนต์โยเซฟทิพวัล เพื่อเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ พบว่า เนื้อหาและกิจกรรมของ

หลักสูตรฝึกอบรมโดยผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 3 ท่านนั้น โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย

2. ผลการเปรียบเทียบทักษะการคิดวิเคราะห์ของครูคาทอลิกของโรงเรียนเซนต์โยเซฟทิพวัล พบว่า คะแนนก่อนการฝึกอบรม (Mean = 25.10, S.D = 4.70) และคะแนนหลังฝึกอบรม (Mean = 33.90, S.D. = 5.03) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ สรุปได้ว่า ทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ของครูคาทอลิกหลังฝึกอบรม สูงกว่าก่อนการฝึกอบรม ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย

3. ผลความพึงพอใจของครูที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมครูคาทอลิกของโรงเรียนเซนต์โยเซฟทิพวัลเพื่อเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ พบว่า ครูมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรมทั้ง 4 ด้านในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย พบว่า ครูมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรมครูคาทอลิก ด้านวิทยากร (Mean = 4.62, S.D. = 0.52) มากที่สุด ด้านนำความรู้ไปใช้ (Mean = 4.53, S.D. 0.73) และด้านสถานที่/ระยะเวลา/อาหาร (Mean = 4.43, S.D. 0.73) ส่วนด้านความรู้ ความเข้าใจ (Mean = 4.41, S.D. 0.80) น้อยที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญกับหลักสูตรฝึกอบรมครูทุกกลุ่มสาระให้มีความต่อเนื่อง และติดตามผลการจัดกิจกรรมในแต่ละกลุ่มสาระ

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาให้การสนับสนุนในการใช้หลักสูตรอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาและพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูเรื่องการออกแบบเครื่องมือในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน

2.2 ควรมีการศึกษาและพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรมคิดสร้างสรรค์

เอกสารอ้างอิง

- กิตติพันธ์ อุดมเศรษฐ์. (2558). การพัฒนารูปแบบ การออกแบบการเรียนการสอน แบบการเรียนรู้กลับด้านตามกรอบแนวคิดและทฤษฎีขยายความคิดสำหรับครูมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน [วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชูชัย สมितिไกร. (2558). การฝึกอบรมบุคลากรในองค์กร (พิมพ์ครั้งที่ 3). โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- นารถา แก้วเมฆ. (2563). การพัฒนาหลักสูตรประเพณีและวัฒนธรรมไทยทรงดำกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จังหวัดสุพรรณบุรี [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น.
- ไพบุลย์ อ่อนมั่ง และคณะ. (2557). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย. (2556). อัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิก. โรงพิมพ์อัสสัมชัญ.
- สมคิด บางโม. (2558). องค์กรและการจัดการ (พิมพ์ครั้งที่ 6). บริษัท วิทย์พัฒน์ จำกัด.
- สุวิทย์ เมชินทรีย์. (2557). แนวทางการพัฒนาการศึกษาไทยกับการเตรียมความพร้อมสู่ศตวรรษที่ 21. ThaiEdResearch ฐานข้อมูลงานวิจัยทางการศึกษา. <http://www.thaiedresearch.org/home/paperview/45>
- สำนักนโยบายและแผนการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2554). ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาทศวรรษที่สอง 2552-2561. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- อัคพงศ์ สุขมาตย์. (2553). การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามแนวคิดจิตปัญญาศึกษา [วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Colin J. Marsh and George Willis. (1995). Curriculum: alternative Approaches, Ongoing Issues. Merrill/Prentice Hall.

การเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 สำหรับการศึกษาคาทอลิกในประเทศไทย

21st Century Learning and Teaching for Catholic Education in Thailand

ศิครินทร์ โกศลล์วัฒนา

* คณะศิลปศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม
(วิทยาเขตเซเวียร์ เชียงราย)

บาทหลวง ดร.พิเชฐ แสงเทียน, เอส.เจ.

* คณะศิลปศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม
(วิทยาเขตเซเวียร์ เชียงราย)

จำเรียง พรหมบุตร

* คณะศิลปศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม
(วิทยาเขตเซเวียร์ เชียงราย)

สมิทร เชอมี

* คณะศิลปศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม
(วิทยาเขตเซเวียร์ เชียงราย)

บาทหลวง ดร.วีรศักดิ์ ยงค์ปนิธาน

* คณะมนุษยศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

บาทหลวง ผศ.ดร.วัชศิลป์ กฤษเจริญ

* คณะศาสนศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

บาทหลวง ธีรพล กอบวิทย์กุล

* คณะศาสนศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

บาทหลวง ดร.นันทพล สุขสำราญ

* คณะศาสนศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

ผศ.ดร.ศรัญญู พงศ์ประเสริฐสิน

* คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

Sikarin Kosanwattana

* Faculty of Arts, Saengtham College
(Xavier Campus, Chiang Rai)

Rev.Dr.Pichet Saengthien, S.J.

* Faculty of Arts, Saengtham College
(Xavier Campus, Chiang Rai)

Jamriang Prombutr

* Faculty of Arts, Saengtham College
(Xavier Campus, Chiang Rai)

Sumit Choemue

* Faculty of Arts, Saengtham College
(Xavier Campus, Chiang Rai)

Rev.Dr.Werasak Yongsripanithan

* Faculty of Humanities, Saengtham College

Rev.Asst.Prof.Dr.Watchasin Kritjaroen

* Faculty of Divinity, Saengtham College

Rev.Theeraphol Kobvithayakul

* Faculty of Divinity, Saengtham College

Rev.Dr.Nantapon Suksamran

* Faculty of Divinity, Saengtham College

Asst.Prof.Dr.Saranyu Pongprasertsin

* Faculty of Education, Saengtham College

ข้อมูลบทความ

* รับบทความ 11 เมษายน 2567

* แก้ไข 27 พฤษภาคม 2567

* ตอรับบทความ 10 มิถุนายน 2567

บทคัดย่อ

การศึกษานี้ เป็นงานวิจัยเชิงเอกสาร (Document Research) มีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนารูปแบบการศึกษาของสถาบันการศึกษาคาทอลิก เพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพของครูผู้สอน และประสิทธิผลจากการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และเพื่อให้ครูผู้สอนได้ทราบถึงความสำคัญและประโยชน์ของการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21

การวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) โดยผู้วิจัยศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่จัดทำขึ้นโดยทั้งผู้วิจัยภายในประเทศ ไทยและต่างประเทศ ในเรื่องการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 และการศึกษาคาทอลิก

ผลการวิจัยพบว่า เพื่อเป็นการพัฒนาการศึกษาคาทอลิกไทยให้สอดคล้องกับการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ครูผู้สอนต้องปรับตัวให้เข้ากับพัฒนาการของยุคสมัยของโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และสามารถยอมรับความหลากหลายของความเป็นปัจเจกบุคคลของผู้เรียนได้ ต้องมีการให้ความร่วมมือของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนา และแลกเปลี่ยนแนวคิดในการพัฒนาการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21 อาทิเช่น รูปแบบของการเรียนการสอน หรือนวัตกรรมทางการศึกษา รวมทั้งส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือแรงร่วมใจกันของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามหนึ่งในอัตลักษณ์ของการศึกษาคาทอลิกไทย เพื่อหาหรือแนวทางการพัฒนาการศึกษา

ครูผู้สอนควรบูรณาการแนวคิด 4Cs ของสมาคมการศึกษาแห่งชาติ ที่ให้ผู้เรียนได้มีทักษะในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ มีทักษะการสื่อสารที่ดี สามารถร่วมมือกับผู้อื่น และมีความคิดสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรม เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ และสามารถต่อยอดไปสู่การใช้ชีวิตและการประกอบอาชีพในอนาคตได้

คำสำคัญ: การศึกษา
นวัตกรรมการเรียนการสอน
คาทอลิก
ศตวรรษที่ 21

ศศิธร โกศลวัฒนา, พิเชษฐ แสงเทียน, จำเรียง พรหมบุตร, สุมิตร เขมมื่อ, วีรศักดิ์ ยงศรีปนิธาน,
วัชศิลป์ ฤกษ์เจริญ, อีรพล กอบวิทยากุล, นันทพล สุขสำราญ และ ศรัณยู พงศ์ประเสริฐสิน

Abstract

This research's aims are 1) to study the guidelines for developing learning and teaching methodology for Catholic Education to enhance teachers' efficiency and effectiveness in teaching corresponding to 21st learning and teaching, and 2) to emphasize the importance and benefits of 21st learning and teaching.

The researcher of this documentary research has studied multiple national and international research papers. They are related to 21st learning and teaching, and Catholic education in Thailand.

The findings of the research indicate that teachers must adjust themselves to the rapidly changing world in order to develop Catholic Education in Thailand corresponding to 21st Century learning and teaching. Also, the teachers have to perceive the difference of learners' individuality. There must be a collaboration for those who concern to develop and exchange the concepts in developing learning and teaching in the 21st Century. For instance, learning and teaching methodologies or teaching innovations are taken to the account. Also, there must be a support for collaboration of those who concern that follows one of the identities of Catholic Education in Thailand to seek a way to develop the education.

The teachers should integrate the concept of 4Cs which is established by National Education Association. This concepts focus on the learners to have skills of critical thinking, well-executed communication, collaboration, and creativity and innovative thinking. Through this, the learners will be granted a high-quality learning experience. Thus, they are able to extend what they have learned in their livings and career paths in the future.

Keywords: Education
Learning & Teaching Innovations
Catholic
21st Century

บทนำ

ในศตวรรษที่ 21 นั้น สมาคมการศึกษาแห่งชาติ (National Education Association, 2012) ได้กล่าวถึงแนวคิด 4Cs ที่เกี่ยวข้องกับทักษะที่ผู้เรียนควรได้รับ ก็คือผู้เรียนควรมีทักษะในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ มีทักษะการสื่อสาร มีทักษะการร่วมมือกับผู้อื่น และมีทักษะการใช้ความคิดสร้างสรรค์และเชิงนวัตกรรม ซึ่งมุ่งหวังให้ผู้เรียนสามารถสร้างความคิดอย่างมีวิจารณญาณ สามารถแก้ไขปัญหาต่างๆ กอปรกับการใช้เหตุผลอย่างมีประสิทธิภาพ การคิดอย่างมีระบบ การตัดสินใจหรือตัดสินใจบางสิ่งบางอย่างอย่างยุติธรรม นอกจากนี้ ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งเป็นวัจนภาษาหรืออวัจนภาษาผ่านทางรูปแบบ บริบท หรือเทคโนโลยีที่หลากหลาย อีกทั้งสามารถฟังเพื่อตีความความหมายและเจตนาารมณ์ของอีกฝ่ายได้ รวมทั้งทักษะทางในการร่วมมือกับผู้อื่นในสังคมทั้งในการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพและเคารพผู้อื่นจากสังคมที่แตกต่างกัน สามารถแจกแจงหน้าที่รับผิดชอบร่วมกันภายในสมาชิกภายในกลุ่มได้ และผู้เรียนสามารถเพิ่มพูนทักษะความคิดสร้างสรรค์และสร้างนวัตกรรมได้ รวมถึงการสร้างความคิดที่ใหม่และยั่งยืน และสามารถอธิบาย ชัดเจน วิเคราะห์ และประเมินผลความคิดดังกล่าวได้เพื่อพัฒนาและต่อยอดต่อไปในอนาคต

Germaine, Richards, Koeller, & Schubert-Irstorza (2016) กล่าวว่า ในขณะที่ช่วงศตวรรษที่ 21 กำลังดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง ครูผู้สอนจะหาทางในการยอมรับและประยุกต์ใช้แนวคิด 4Cs เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะดังกล่าวข้างต้นเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ เช่นเดียวกับเป็นการให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีคุณภาพ สุภาวรรณ ฤกษ์กำลัง (2021) กล่าวถึงการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ว่าการเรียนรู้เครื่องมือที่ใช้ในการเรียนการสอนและสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ เป็นสิ่งที่ต้องคำนึงถึงในการที่จะต่อยอดไปสู่การทำงานในอนาคต โดยนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษามาประยุกต์เข้ากับการเรียนการสอน และส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพที่ดีขึ้นในการจัดการการเรียนรู้ในทุกระดับชั้นและเกิดการเปลี่ยนแปลงห้องเรียนแบบดั้งเดิมไปสู่สภาพแวดล้อมที่เน้นการมีปฏิสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของผู้เรียนผ่านเทคโนโลยีในการเรียนรู้ที่หลากหลาย

วิวัฒน์ มีสุวรรณ (2018) ได้ให้คำนิยามของนวัตกรรมการเรียนการสอนว่าเป็นแนวคิด สิ่งประดิษฐ์ กระบวนการ หรือวิธีการใหม่ๆ ในขณะที่นวัตกรรมการศึกษา ประกอบไปด้วย ชุดการสอน เกม กิจกรรม แบบฝึกหัด และนวัตกรรมรูปแบบเทคนิควิธีการสอน ซึ่งเครื่องมือ

ดังกล่าวช่วยส่งผลให้ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการเรียนการสอนดียิ่งขึ้น อีกทั้งบรรลุมิติวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนได้ ด้วยเหตุนี้ การที่จะสร้างสรรค์เครื่องมือนวัตกรรมทางการเรียนรู้ได้ ต้องอาศัยผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการออกแบบ สร้าง และพัฒนานวัตกรรมจากการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีต่างๆ ได้อย่างเหมาะสมในยุคปัจจุบัน และนวัตกรรมการเรียนการสอนส่งผลให้ผู้สอนนำศักยภาพของเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการผลิตสื่อการสอนในรูปแบบใหม่ๆ เป็นจำนวนมาก ซึ่งสื่อการสอนเหล่านี้สามารถเป็นการเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรูปแบบกลุ่ม (อัสตรา ประเสริฐสิน, เทพสุตา จิตรระกูล, จอย ทองกล่อมศรี, 2017) ในขณะที่ Subramani และ Iyappan (2018) กล่าวว่า การสอนโดยใช้เทคโนโลยีสามารถทำให้นักเรียนเกิดความสนใจผ่านทางกิจกรรมการเรียนรู้หลายๆ รูปแบบ เทคโนโลยีทำให้สื่อการสอนมีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น ผู้เรียนและผู้สอนได้รับทักษะเกี่ยวกับสื่อเทคโนโลยี เป็นสิ่งที่สามารถเป็นตัวกลางระหว่างหลักสูตรการเรียนรู้และห้องเรียนได้ เพื่อที่จะใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพได้ จึงจำเป็นต้องมีการวางรูปแบบของเทคโนโลยีในระเบียบวินัยในการดำรงชีวิตและการเรียนการสอน

สำหรับในด้านของการศึกษาคาทอลิก Frabutt, Nuzzi, Hung, & Solic (2008) ได้กล่าวไว้ว่า การศึกษาคาทอลิกจำเป็นต้องมีผู้นำที่มีความกระตือรือร้น แต่ความเป็นผู้นำดังกล่าวจำเป็นต้องประกอบกับองค์ความรู้ที่แม่นยำ งานวิจัยเชิงวิทยาศาสตร์ และการตัดสินใจกระทำการบางอย่างที่ถูกขับเคลื่อนโดยภารกิจที่ได้รับมอบหมาย สถาบันการศึกษาคาทอลิกนั้น จะแข็งแกร่งขึ้นได้โดยอาศัยความร่วมมือร่วมใจของครูผู้สอนในการค้นคว้าวิจัยให้เกิดความก้าวหน้ายิ่งขึ้นและความร่วมมือจากเครือข่ายของสถาบันอุดมศึกษาของสถาบันการศึกษาคาทอลิก

สุรินทร์ จารยอุปการะ (2013) ผู้วิจัยหัวข้อ “การจัดการศึกษาโรงเรียนคาทอลิกในประเทศไทยตามอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิก” ได้กล่าวว่า การศึกษาคาทอลิก คือรูปแบบการศึกษาที่ถูกจัดขึ้นโดยสถาบันการศึกษาของเอกชนที่บริหารงานโดยสังฆมณฑล ซึ่งการจัดการศึกษาแบบคาทอลิกมุ่งเน้นไปยังงานอภิบาลและการอบรมหล่อหลอมผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และจิตวิญญาณ ด้วยจิตตารมณ์ของพระวรสาร ผู้เรียนสามารถเป็นตัวกลางในการประกาศข่าวดีแห่งความรักของพระเจ้าซึ่งนำความรอดพ้นไปสู่ชีวิตนิรันดร์ และสามารถเป็นสนามเผยแผ่ธรรม ด้วยการสร้างนักเรียนให้มีจิตอาสา เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงสู่สังคม ซึ่งควรมีการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพสำหรับทุกสาระการเรียนรู้ โดยมีการนำคุณค่าของพระวรสารมาร่วมบูรณาการในการเรียนการสอน โดยใช้เทคโนโลยีสนับสนุนอย่าง

เหมาะสม อีกทั้งควรมีการอบรมในเรื่องคุณค่าของการศึกษาคาทอลิกและทักษะที่จำเป็นในการเรียนการสอนให้แก่ ผู้บริหาร คณะครูผู้สอน บุคลากร ผู้ปกครอง และชุมชน ซึ่งการบริหารงานวิชาการสำหรับการศึกษาคาทอลิก ประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญคือ งานหลักสูตร สถานศึกษา งานการเรียนการสอน งานวัดประเมินผล งานนิเทศการสอน งานสื่อการเรียนการสอน และงานส่งเสริมด้านวิชาการแก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง

ดังนั้น ในการที่จะให้สถาบันการศึกษาคาทอลิกมีความยั่งยืนและสามารถเทียบเท่ากับการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 สถาบันการศึกษาคาทอลิกต้องมีความโดดเด่นจากสถาบันอื่นๆ โดยการเปิดโอกาสให้มีรูปแบบการเรียนรู้ที่โดดเด่นที่สอดคล้องกับการศึกษาในยุคปัจจุบันนี้ได้ ซึ่งควบคู่ไปกับการส่งเสริมค่านิยมของการศึกษาคาทอลิก มีการตระหนักถึงความจำเป็นในการปรับแนวทางปฏิบัติการเรียนการสอนให้ทันสมัย มีความสมดุลระหว่างการเรียนการสอนและค่านิยมของสถาบันการศึกษาคาทอลิก และมุ่งเน้นไปยังงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาคาทอลิก (Swallow, 2015)

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาหลักการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 สำหรับการศึกษาคาทอลิกในประเทศไทย จุดประสงค์ของการวิจัยเชิงเอกสารในครั้งนี้ คือเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนารูปแบบการศึกษาของสถาบันการศึกษาคาทอลิก เพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพของครูผู้สอน และประสิทธิผลจากการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ซึ่ง Jez, Ramers, Burgess และ Cantillon (2021) ได้กล่าวว่า ในปัจจุบันนี้ มีความจำเป็นที่จะฝึกฝนอบรมคณาจารย์ในการตอบสนองต่อวัฒนธรรมที่หลากหลายในกลุ่มผู้เรียน เนื่องจากผู้เรียนมาจากภูมิหลังที่แตกต่างกันออกไป รวมทั้งมีความต้องการที่หลากหลาย ซึ่งหน้าที่ของคณาจารย์ในสถาบันการศึกษาคาทอลิกต้องมีการปรับเปลี่ยนวิธีการสอนจากวิธีแบบดั้งเดิมให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ในด้านของความสามารถทางการเรียนรู้ ภาษา ประสบการณ์ต่างๆ ที่ประสบมาในอดีต และสภาพเศรษฐกิจและสังคม และท้ายที่สุดแล้ว การให้อบรมฝึกฝนวิธีการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพจะสามารถส่งเสริมให้คณาจารย์ทราบถึงหลักการสอนที่จำเป็น และมีความเติบโตด้านสายอาชีพ ชีวิตจิต และชีวิตกลุ่ม ที่ทางสถาบันการเรียนการสอนคาทอลิกได้ตั้งใจไว้

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนารูปแบบการศึกษาของสถาบันการศึกษาคาทอลิก เพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพของครูผู้สอน และประสิทธิผลจากการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) ซึ่งผู้วิจัย ได้พิจารณาถึงคุณลักษณะของเอกสารที่นำมาวิจัยตามหลักการของ Scott (1990) ดังนี้

1. การวิจัยเอกสารเป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) เพื่อเสาะหาข้อเท็จจริง หรืออธิบายปรากฏการณ์ในปัจจุบัน ซึ่งการวิจัยนี้ สามารถศึกษาแบบสำรวจหรือหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร หรือแบบพัฒนาการได้เช่นกัน และที่สำคัญ ผลที่ได้รับจากการศึกษาต้องสามารถตอบคำถามถึงสภาพการณ์ปัจจุบันได้

2. การวิจัยเอกสารเป็นประเภทหนึ่งของการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งการวิจัยส่วนใหญ่นั้นจะมาจากการสืบค้นข้อมูลจากเอกสารต่างๆ ซึ่งเป็นการศึกษาถึงปัญหาอย่างกว้างๆ เพื่อทราบถึงสภาพความเป็นจริงหรือองค์รวมของหัวข้อที่ทำการศึกษา

3. การวิจัยเอกสารเป็นการวิจัยจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) จากงานวิจัยต่างๆ ที่ได้ถูกตีพิมพ์เผยแพร่เรียบร้อยแล้ว

4. การวิจัยเอกสารเป็นการวิจัยห้องสมุด (Library Research) เนื่องจากต้องพึ่งพาข้อมูลจากเอกสารสิ่งพิมพ์ หรือข้อมูลอื่นๆ ในรูปแบบต่างๆ ที่บุคคลอื่นๆ ได้เผยแพร่เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ซึ่งนักวิจัยไม่จำเป็นต้องลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูลทำการวิจัย แต่จะเป็นศึกษาค้นคว้าจากข้อมูลที่มีอยู่แล้ว

5. การวิจัยเอกสาร ไม่ใช่เพียงแค่ศึกษาข้อมูลจากเอกสารหรือสิ่งที่ถูกเขียนเป็นลายลักษณ์อักษรเท่านั้น แต่รวมถึงข้อมูลในรูปของหนังสือและเอกสารต่างๆ ได้เช่นกัน

ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์ของ Scott (1990) ในการคัดเลือกเอกสารสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ โดยพิจารณาถึงเกณฑ์ทั้ง 4 ข้อ ดังต่อไปนี้

1. ความจริง (Authenticity) ซึ่งผู้วิจัยคัดเลือกเอกสารที่แท้จริง มีความสำคัญต่อประเด็นที่ทำการศึกษา และตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับผู้เขียนและหน่วยงานที่เขียนเอกสารว่ามีความน่าเชื่อถือเพียงใด

ศศิรินทร์ โกศลพัฒน์, พิเชษฐ แสงเทียน, จำเรียง พรหมบุตร, สุมิตร เขมมื่อ, วีรศักดิ์ ยงศรีปนิธาน,
วัชศิลป์ กฤษเจริญ, อีรพล กอบวิทยากุล, นันทพล สุขสำราญ และ ศรัณยู พงศ์ประเสริฐสิน

2. ความถูกต้องน่าเชื่อถือ (Credibility) ซึ่งผู้วิจัยทำการคัดเลือกเอกสารที่ข้อมูลถูกต้อง ไม่คลาดเคลื่อนไปจากความเป็นจริง

3. การเป็นตัวแทน (Representativeness) โดยผู้วิจัยคำนึงถึงระดับของการเป็นตัวแทนที่ว่า เอกสารนั้นสามารถทดแทนเอกสารประเภทเดียวกันได้มากน้อยเท่าใด และข้อมูลที่ได้มาจากเอกสารที่ค้นคว้าจะสามารถเป็นตัวแทนของประชากรในการวิจัยได้เช่นกัน

4. ความหมาย (Meaning) คือการค้นคว้าเอกสารที่ผู้วิจัยสามารถเข้าใจความหมายได้ง่าย และสามารถตีความเนื้อหาของเอกสารเหล่านั้นในระดับที่เป็นข้อเท็จจริง สามารถสรุปสาระสำคัญของเอกสาร และความข้อมูลที่มีนัยซ่อนแฝงอยู่

โดยผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าจากเอกสารที่จัดทำขึ้นภายในประเทศไทยและต่างประเทศ ประกอบไปด้วย วิทยานิพนธ์ บทความวารสาร รายงานวิจัย และหนังสือ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง การเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 และการศึกษาคาทอลิก ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้เอกสารหลักในการศึกษา 2 เอกสาร ประกอบไปด้วย 1) Jahanian & Mahjoubi (2013) ในหัวข้อเรื่องการศึกษาในศตวรรษที่ 21 (Education in 21st Century) จากวารสาร Journal of Catholic Education ฉบับที่ 20 ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในปี 2560 และ 2) วิทยานิพนธ์ของ สุรินทร์ จารย์อุปการะ ศึกษาเรื่อง การจัดการศึกษาโรงเรียนคาทอลิกในประเทศไทยตามอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิกที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในปี 2556 ณ มหาวิทยาลัยศิลปากร สาขาวิชาการบริหารการศึกษา และผู้วิจัยทำการค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารอื่นๆ สำหรับเป็นข้อมูลสนับสนุนใจความสำคัญของเอกสารหลักทั้งสอง

ผลการวิจัย

การจัดการระบบการศึกษาในศตวรรษที่ 21

Jahanian และ Mahjoubi (2013) กล่าวว่า ในศตวรรษนี้ การจัดการการศึกษานั้นมีอุปสรรคมากมาย อาทิเช่น ระบบการจัดการที่ล้าสมัย การไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สภาพที่ไม่เพียงพอต่อการเรียนการสอน ครูผู้สอนที่ไม่มีประสิทธิภาพในการถ่ายทอดกระบวนการเรียนรู้ การยึดติดต่อระบบการศึกษาแบบดั้งเดิม การมาของขอบข่ายทักษะและการเรียนรู้แบบใหม่ ความขัดแย้งระหว่างยุคสมัย ผู้คนไม่ให้ความร่วมมือในกระบวนการการศึกษา และคุณภาพที่ไม่พึงประสงค์ของผู้เรียนที่จบการศึกษาแล้ว ในปัจจุบันนี้ ผู้ที่มีหน้าที่ในการจัดการ

ระบบศูนย์การศึกษาไม่ใช่เพียงแค่ต้องมีความรู้และความเป็นมืออาชีพในการรับรู้ถึงปัญหาของการศึกษาเพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่ต้องตระหนักถึงการฝึกฝนผู้เรียนให้พร้อมต่อการประกอบอาชีพในอนาคตที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องในสังคมอีกด้วย ด้วยเหตุนี้ มีความต้องการให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในด้านการจัดการนวัตกรรมการศึกษาภายในสถานศึกษา ให้มีความเข้าใจและสนใจ รวมทั้งจัดการประชุมเพื่อจัดทำนวัตกรรมการเรียนรู้ โดยครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการเสนอแนะการใช้นวัตกรรมหรือให้คำปรึกษาแก่ผู้ที่กำลังจะสร้างนวัตกรรมในการเรียนรู้ขึ้นมา มีการแลกเปลี่ยนวิธีการและผลลัพธ์จากการใช้นวัตกรรมซึ่งกันและกัน (อจศรา ประเสริฐสิน, เทพสุตา จิวตระกูล, จอย ทองกล่อมศรี, 2013)

Jerald (2009) กล่าวว่า ในขั้นแรก ควรมีความพยายามอย่างจริงจังในการเข้าใจว่าทักษะใดที่เป็นที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนในการประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพและชีวิตส่วนตัว และควรมีการสื่อสารในส่วนของคุณสมบัติดังกล่าวด้วยความชัดเจนและหนักแน่น เพื่อที่ครูผู้สอนสามารถเข้าใจถึงสิ่งที่ตนต้องรับผิดชอบในการสอนผู้เรียน ครูผู้สอนสามารถที่จะสำรวจสิ่งที่เป็สมันิยมที่เปลี่ยนแปลงไปตามความต้องการของชีวิตการทำงานและคุณภาพชีวิตส่วนบุคคลตลอดช่วงเวลาในอดีตที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันนี้ สิ่งที่สำคัญที่สุดที่ต้องพิจารณา ประกอบด้วย การนิยมใช้เครื่องยนต์ในการทำงานและการดำรงชีวิต สภาพะโลกวิวัฒน์ การเปลี่ยนแปลงของสถานปฏิบัติงาน และนโยบายในการเพิ่มพูนความรับผิดชอบของตัวบุคคล นอกจากนี้ การศึกษาเรื่องประชากร (ประชากรศาสตร์) สามารถเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการคาดการณ์ที่แม่นยำยิ่งขึ้นได้เช่นกัน

หน้าที่ของสถาบันการศึกษาในศตวรรษที่ 21

Jahanian & Mahjoubi (2013) กล่าวว่า สถาบันการศึกษาต้องมีสถานะและสิ่งอำนวยความสะดวกที่ไม่ใช่เพียงแค่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนเท่านั้น แต่ต้องสอดคล้องกับความต้องการของสังคมอีกด้วย ในการสร้างแนวทางสำหรับการพัฒนาบุคคลและสังคม ซึ่งสถาบันการศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ 1) มีอิสรภาพในการตัดสินใจ 2) มีแผนการศึกษาที่มีความสมบูรณ์และเป็นสากล 3) มีบุคลากรที่ใจดี ทรงพลัง และเห็นอกเห็นใจผู้อื่น 4) ให้ความร่วมมือกับผู้ปกครองในทุก ๆ หน่วยงาน 5) มีการสื่อสารกับทุกสถาบันการศึกษาที่พัฒนาแล้ว 6) ปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ 7) มีความเกี่ยวเนื่องกันระหว่างการศึกษาและความจำเป็นของสังคมและชุมชน 8) สามารถมอบแนวคิดของการศึกษาและปรับปรุงแก้ไขได้ 9) ใช้สิ่งอำนวยความสะดวกที่พัฒนาแล้ว 10) ใช้รูปแบบการสอนที่ใหม่ 11) มีสติปัญญา 12) สถาบัน

ศศิธรินทร์ โกสัลล์วัฒนา, พิเชษฐ แสงเทียน, จำเรียง พรหมบุตร, สุมิตร เขมมื่อ, วีรศักดิ์ ยงศรีปณิธาน,
วัชศิลป์ ฤกษ์เจริญ, อธิพล กอบวิทยากุล, นันทพล สุขสำราญ และ ศรัณยู พงศ์ประเสริฐสิน

การศึกษา เป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ร่วมกัน 13) สถาบันการศึกษา เป็นการเกี่ยวเนื่องระหว่างบุคคล สังคม และโลก 14) มีความเท่าเทียมกันของโอกาส 15) มีสิ่งแวดล้อมที่เปิดกว้างแทนที่จะเป็นการสภาพแวดล้อมที่ปิดแคในในห้องเรียน 16) การมีส่วนร่วมกับนักเรียนในกิจการของสถาบันการศึกษาต่างๆ 17) การผสมผสานกันระหว่างการเรียนรู้ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ 18) บทบาทหน้าที่ของผู้เรียนในการประคับประคองสถาบันการศึกษา 19) ครูผู้สอน คือผู้นำชีวิต 20) ยกระดับพัฒนาการของผู้เรียน

การเปลี่ยนแปลงในศตวรรษใหม่นั้น เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ไม่ว่าจะเป็นพัฒนาการของความรู้ การใช้คอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์ต่างๆ และเครือข่ายรอบโลกที่เป็นสื่อกลางในการเรียนรู้แทนที่จะเป็นหนังสือตำราเรียน แต่ครูผู้สอนได้ปรับตัวไปตามสถานการณ์ใหม่อย่างช้าๆ ครูผู้สอนไม่ยอมรับการเปลี่ยนแปลงใหม่อย่างง่ายดาย เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอย่างอัตโนมัติและครูผู้สอนไม่สามารถควบคุมการเปลี่ยนแปลงนั้นได้ ด้วยเหตุนี้ ครูผู้สอนรู้สึกว่ามีเวลาเพียงพอที่จะปรับตัวตามยุคสมัยส่งผลให้พวกเขามีความรู้สึกว่าไม่ได้อยู่ร่วมกันในสมัยที่เปลี่ยนแปลงไป รู้สึกโดดเดี่ยว ขาดความสามารถ ต่อต้านการเปลี่ยนแปลง และแสดงอาการปฏิกิริยาที่เกลียดชังต่อผู้จัดระบบการศึกษาที่ไม่สามารถเข้าใจความรู้สึกของพวกเขาได้

ดังนั้นจึงต้องมีแผนการศึกษาเพื่อให้การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนเป็นไปตามการเปลี่ยนแปลงได้อย่างง่ายดาย ซึ่งการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมจะสามารถเสริมแรงทางบวกให้แก่ครูผู้สอนส่งผลให้ครูผู้สอนสร้างผลงานที่ดีออกมา ทำให้พวกเขามีความรู้สึกว่าตนมีประโยชน์และสำคัญท่ามกลางกระแสความเปลี่ยนแปลง ครูผู้สอนจำเป็นต้องมีช่วงเวลาที่เหมาะสมในการทดสอบและดำเนินการแผนการสอนใหม่ๆ และต้องมีเวลาที่เพียงพอในการทำให้ตนปรับตัวให้เข้ากับแนวคิดของการศึกษาในรูปแบบใหม่

นอกจากนี้ การสื่อสารเป็นกระบวนการที่สร้างความร่วมมือในกลุ่มครูผู้สอนท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงให้เป็นไปอย่างง่ายดาย ผ่านทางการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น คุณค่า และความรู้สึกดังนั้น จึงเป็นสิ่งสำคัญสำหรับองค์กรและผู้จัดระบบการศึกษาที่จะสนับสนุนครูผู้สอนเพื่อที่จะสามารถเข้าถึงข้อมูลการสื่อสารได้อย่างต่อเนื่อง

ลักษณะของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21

Jahanian & Mahjoubi (2013) ได้สรุปลักษณะของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 ดังต่อไปนี้

ก) ด้านข้อมูล

ครูผู้สอนต้องมีความคุ้นเคยกับเทคโนโลยีการศึกษาและคุณภาพของการทำงานตามหลักมาตรฐานสากล มีการพัฒนาปรับปรุงความรู้รอบตัว มีการสอนที่ทันสมัย มีส่วนร่วมกับการเรียนการสอน มีความคุ้นเคยกับรากฐานของจิตวิทยาการศึกษา และมีแผนการสำหรับการสอนผู้เรียน

ข) ด้านนวัตกรรม

ครูผู้สอนต้องมีความคิดสร้างสรรค์ สามารถสร้างโลกแห่งความสงสัย และการตั้งคำถามภายในห้องเรียน สร้างโลกแห่งจินตนาการภายในห้องเรียน ไม่มีความกลัวที่จะพ่ายแพ้ หรือเจอความล้มเหลว มีความกล้าเสี่ยง สามารถปรับเปลี่ยนข้อสันนิษฐานได้ ทราบถึงความต้องการของผู้เรียน สามารถรักษาความบกพร่องทางการเรียนรู้ของผู้เรียน และเข้าใจความแตกต่างของแต่ละบุคคลได้

ครูผู้สอนมีความสามารถในการใช้นวัตกรรมสื่อการสอนในการถ่ายทอดองค์ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์จากแหล่งความรู้ไปสู่ผู้เรียน ทำให้เกิดการเรียนรู้เป็นอย่างดี โดยสื่อการเรียนรู้เป็นตัวกลางในการให้ผู้เรียนผู้สอนได้แสดงบทบาท และเกิดความเข้าใจในคาบเรียนได้ดียิ่งขึ้น (อัจฉรา ประเสริฐสิน, เทพสุตา จิตรระกูล, จอย ทองกล่อมศรี, 2017)

ค) ด้านทักษะและความเร็ว

ทักษะสำคัญที่ครูผู้สอนต้องมี คือ ทักษะส่วนบุคคล ทักษะในการสร้างความสัมพันธ์ ทักษะในการสอน สามารถใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอนได้ ทักษะในการคิดอย่างเป็นนามธรรม และทักษะในการวิเคราะห์ปัญหา

ง) ด้านคุณธรรมและจริยธรรม

คุณธรรมและจริยธรรมที่ครูผู้สอนต้องมี คือ การคิดถึงส่วนรวม มีความร่าเริงแจ่มใส จัดการรูปลักษณ์ภายนอกได้ดี มีความใจกว้างและจริงใจ สร้างตัวตนให้แก่ผู้อื่นได้ ปฏิบัติด้วยความมุนะ อูสาหะรู้จักชมใจตนเอง มีความรับผิดชอบ มีความใจดี มีรูปลักษณะภายนอกที่ถูกกาลเทศะ และเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน

ศศิธรินทร์ โกสัลลวัฒนา, พิเชษฐ แสงเทียน, จำเรียง พรหมบุตร, สุมิตร เขมมื่อ, วีรศักดิ์ ยงศรีปณิธาน,
วัชศิลป์ ฤกษ์เจริญ, อีรพล กอบวิทยากุล, นันทพล สุขสำราญ และ ศรัณยู พงศ์ประเสริฐสิน

นอกเหนือจากการสอนของครูผู้สอนแล้ว การส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ร่วมกันนั้น มีความเกี่ยวข้องกับผู้นำของสถาบันการศึกษาคาทอลิกและผู้จัดทำนโยบายต่างๆ ซึ่งจากงานวิจัยของ Swallow (2015) กล่าวว่า มีหลักฐานจำนวนน้อยที่ชี้ให้เห็นถึงการให้ความร่วมมือกันระหว่างครูผู้สอนกับโรงเรียนคาทอลิกหรือโรงเรียนเอกชนอื่นๆ ซึ่งในการที่จะส่งเสริมวิสัยทัศน์ของการศึกษาคาทอลิกในศตวรรษที่ 21 จึงควรมีการร่วมมือกันภายในสถานศึกษาซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จ

ในขณะที่ Nuzzi et. Al (2012) เสนอว่า ควรมีความร่วมมือกันของทุกภาคส่วนภายในเขตการศึกษา เพื่อให้การศึกษาคาทอลิกยังคงเดิมและแข็งแกร่งยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้อง สุรินทร์ จารย์อุปการะ (2013) กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมตามอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิกเป็นอีกหนึ่งปัจจัยสำคัญส่งผลให้เกิดการบริหารงานการศึกษาคาทอลิกให้เป็นไปได้อย่างดี ควรเปิดโอกาสให้บุคลากรทุกระดับ ผู้เรียน ผู้ปกครอง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมในการวางแผนและสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ภายในสถาบันการศึกษา ควรมีช่องทางในการสื่อสารที่มากขึ้นระหว่างสมาชิกเหล่านี้ มีการประชุมหารือกันบ่อยๆ นอกจากนี้ การบริหารบุคคลเป็นอีกหนึ่งตัวแปรสำคัญ เนื่องจากบุคลากรคือบุคคลสำคัญในการจัดการศึกษาในสถาบันการศึกษาคาทอลิก จึงควรพัฒนาครูผู้สอนให้มีคุณภาพ มีจรรยาบรรณ มีจิตวิญญาณความเป็นครู มีเป้าหมายในการทำงาน มีระเบียบวินัย รวมทั้งช่วยกันกำลังใจในการทำงาน

สรุปผลการวิจัย

จากผลการศึกษาเรื่อง การเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 สำหรับการศึกษาคาทอลิกในประเทศไทย สามารถสรุปได้ดังนี้

บทบาทหน้าที่ของครูผู้สอนในสถาบันการศึกษาคาทอลิก

Jez, Cantillon, Ramers & Burgess (2021) ได้กล่าวว่า บทบาทและหน้าที่ของครูผู้สอนในสถาบันการศึกษาคาทอลิกได้มีการเปลี่ยนแปลง จึงควรมีการปรับรูปแบบการสอนจากรูปแบบดั้งเดิมให้มีความสอดคล้องกับความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียนที่แตกต่างกันออกไป รวมทั้งความแตกต่างด้านภาษา ประสบการณ์ในชีวิต และสภาพสังคมเศรษฐกิจของผู้เรียนแต่ละคน

การพัฒนาการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21

ครูผู้สอนไม่ใช่เพียงแค่มิทักษะความรู้ ความชำนาญในวิชาใดวิชาหนึ่งเท่านั้น แต่ต้องสามารถปรับตัวให้เข้ากับยุคสมัยของโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว รวมทั้งยอมรับความแตกต่างของผู้เรียนที่มาจากสังคมที่แตกต่างกันออกไป และจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องหลายงาน ได้มุ่งเน้นไปยังการให้มีการประชุมหารือ และให้ความร่วมมือกันในการพัฒนาและแลกเปลี่ยนนวัตกรรม การศึกษาและรูปแบบการเรียนการสอนให้สอดคล้องให้เข้ากับศตวรรษที่ 21 เนื่องจากหนึ่งในอัตลักษณ์ของการศึกษาคาทอลิก คือการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อให้การดำเนินงานการศึกษาคาทอลิกเป็นไปได้อย่างดี จึงควรมีการหารือวางแผนกันในกลุ่มของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ประกอบไปด้วย บุคลากรทุกระดับ ผู้เรียน ผู้ปกครองของผู้เรียน และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และครูผู้สอนจำเป็นต้องทราบถึงว่า มีทักษะใดบ้างที่ควรพึงมีในการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 อาทิ เช่น การมีอิสรภาพในการตัดสินใจ มีแผนการที่ชัดเจนและเป็นระบบ มีความใจกว้าง เคารพสิทธิผู้อื่น เป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่ผู้เรียน สามารถปรับตัวไปพร้อมกับเทคโนโลยีทางการศึกษาที่พัฒนาไปอย่างต่อเนื่องและทันสมัย มีความคิดสร้างสรรค์ ให้ผู้เรียนเกิดข้อสงสัยซักถามได้ มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียน วิเคราะห์และแก้ไขปัญหาได้ และเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม มากกว่าประโยชน์ส่วนตน (Jez, Cantillon, Ramers & Burgess, 2021)

แนวคิด 4Cs

ครูผู้สอนควรให้ผู้เรียนได้รับการฝึกฝนทักษะที่สำคัญภายใต้แนวคิด 4Cs ที่สมาคมการศึกษาแห่งชาติ (National Education Association, 2012) ได้กล่าวไว้ คือ ควรให้ผู้เรียนได้มีทักษะในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ สามารถสื่อสารกับผู้อื่น ร่วมมือกับผู้อื่นได้ และมีความคิดสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรม โดยจะเป็นการดียิ่งสำหรับการยอมรับและบูรณาการแนวคิดดังกล่าวในการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการเรียนการสอนที่มีคุณภาพดี และสามารถนำไปต่อยอดในการใช้ชีวิตประจำวันและการประกอบอาชีพในอนาคตได้

อภิปรายผลการวิจัย

จากการที่ครูผู้สอนต้องเตรียมความพร้อมในการรับมือกับความแตกต่างของผู้เรียนที่มาจากสังคมครอบครัว และภูมิหลังที่แตกต่างกันออกไปให้เข้ากับยุคสมัยและวัฒนธรรมที่เปลี่ยนไปตามกระแสนิยมของโลก สังคมชนบทและสถาบันการศึกษาจะได้รับประโยชน์จากการส่งเสริมให้เกิด

ศศิธร โกศลวัฒนา, พิเชษฐ แสงเทียน, จำเรียง พรหมบุตร, สุมิตร เขมมื่อ, วีรศักดิ์ ยงศรีปนิธาน,
วัชศิลป์ ฤกษ์เจริญ, ธีรพล กอบวิทยากุล, นันทพล สุขสำราญ และ ศรัณยู พงศ์ประเสริฐสิน

ความร่วมมือกันของผู้ให้การศึกษา ในการให้คำแนะนำและฝึกอบรมครูผู้สอนด้วยกัน โดยเฉพาะครูผู้สอนรุ่นใหม่ที่ต้องการได้รับความสนับสนุนหรือคลายข้อสงสัยต่างๆ ซึ่งการอบรมครูผู้สอนควรมีการบูรณาการถึงเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อ เนื่องจากครูผู้สอนจะได้รับประโยชน์จากการสอนผู้เรียนรวมทั้งการดำเนินชีวิตภายใต้จิตตารมณ์ของการศึกษาคาทอลิก และมีการบูรณาการหลักคำสอนกับเนื้อหาการเรียนการสอน

อีกทั้งควรมุ่งเน้นไปยังการเสริมสร้างความร่วมมือภายในองค์กรสถาบันการศึกษาคาทอลิกจากบุคลากรทุกระดับ รวมถึงพูดคุยปรึกษาหารือกับผู้เรียนรวมถึงผู้ปกครองของผู้เรียนเอง อาศัยการประสานงานจากหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของการศึกษาคาทอลิก

ครูผู้สอนควรส่งเสริมให้การเรียนการสอนพัฒนาทักษะที่สำคัญในศตวรรษที่ 21 ให้แก่ผู้เรียนได้จริง ประกอบไปด้วย ความสามารถในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การทำงานร่วมกับผู้อื่น และการคิดอย่างสร้างสรรค์เพื่อก่อให้เกิดนวัตกรรม เพื่อเป็นแนวทางสู่การดำเนินชีวิตในปัจจุบันและอนาคตได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยในครั้งนี้คือ ควรมีการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมในประเด็นของนวัตกรรมการเรียนการสอนสำหรับสถาบันการศึกษาคาทอลิกในประเทศไทย เพื่อให้สอดคล้องกับการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ให้มากยิ่งขึ้น เนื่องจากครูผู้สอนควรเรียนรู้เกี่ยวกับการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่สร้างเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนและผู้เรียน ซึ่งจำเป็นต้องมีการศึกษาค้นคว้ารูปแบบของการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้เข้าใจถึงระบบการเรียนการสอนคาทอลิกไทยให้มากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไปคือ ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ภายใต้ระบบการศึกษาคาทอลิกไทย เช่น ผู้บริหารสถาบันการศึกษา ผู้จัดการระบบการศึกษา ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ และผู้อำนวยการโรงเรียน เป็นต้น นอกจากนี้ ควรมีการศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยอื่น ๆ มีผลต่อการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 อาทิเช่น รูปแบบการเรียนการสอน นวัตกรรมทางการศึกษา หรือความหลากหลายของผู้เรียน เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- สิน งามประโคน, เกษม แสงนนท์, และ พระมหาสมบัติ ธนปัญญา. (2561). **นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ**. สารนิพนธ์พุทธศาสตรบัณฑิต. 20(4), 236-244.
- สุรินทร์ จารยอุปการะ. (2556). **การจัดการศึกษาโรงเรียนคาทอลิกในประเทศไทยตามอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิก**. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุภาวรรณ ฤกษ์กำลัง. (2564). **นวัตกรรมห้องเรียน: การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21**. วารสารครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย. 15(2), 30-39.
- อัสรา ประเสริฐสิน, เทพสุตา จิตรระกุล, และ จอย ทองล่อมศรี. (2560). **การศึกษาแนวทางการจัดการนวัตกรรมการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนและการทำวิจัยครู**. วารสารบรรณศาสตร์ มศว., 10(2), 79-89.
- Jerald, D. C. (2009). **Defining a 21st Century Education**. The Center for Public Education.
- Frabutt, M. J., Nuzzi, J. R., Hunt, C. T., & Solic, A. M. (2008). **Catholic Education: A Journal of Inquiry and Practice: A Ten-Year Retrospective Review of Catholic Educational Research**. Catholic Education: A Journal of Inquiry and Practice, 11(4), 428-441.
- Germaine, R., Richards, J., Koeller, M., & Schubert-Irastorza, C. (2016). **Purposeful Use of 21st Century Skills in Higher Education**. Journal of Research in Innovative Teaching, 9(1), 19-29.
- Jahanian, R., & Mahjoubi, S. (2013). **Education in 21st Century**. International Journal of Learning & Development, 3(6), 19-25.
- Jez, J. R., Cantillon, C. J., Ramers, H. L., & Burgess, M. M. (2021). **Preparing New Catholic School Educators for Inclusive Schools: An Analysis of University and Diocesan Teacher Training Research**. Journal of Catholic Education, 24(2), 84-103.
- National Education Association. (2012). **Preparing 21st century students for a global society: An educator's guide to the four "Cs."**. <http://www.nea.org/assets/docs/A-Guide-to-Four-Cs.pdf>

ศศิธรินทร์ โกศลพัฒน์, พิเชษฐ แสงเทียน, จำเรียง พรหมบุตร, สุมิตร เขมมื่อ, วีรศักดิ์ ยงศรีปณิธาน,
วัชศิลป์ กฤษเจริญ, อธิพล กอบวิทยากุล, นันทพล สุขสำราญ และ ศรัณยู พงศ์ประเสริฐสิน

- Swallow, M. (2015). **Exploring Catholic Education in Twenty-First Century: Teaching Practices, Technology Integration, and Educational Goals.** Graduate College Dissertations and Theses.
- Swallow, M. (2017). **The Influence of Technology on Teaching Practices at a Catholic School.** *Journal of Catholic Education*, 20(2), 154-172.
- Scott, J. (1990). **Matter of record: Documentary sources in Social Research.** Polity.
- Subramani, N. C. P., & Iyappan, V. (2018). **Innovative methods of teaching and learning.** *Journal of Applied and Advanced Research*, 3(1), 20-22.

การศึกษาทักษะด้านการฟังคำศัพท์ภาษาจีนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ
เทคนิค TGT ร่วมกับเกมมิฟิเคชัน ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1

A Study of Listening Skills In Chinese Vocabulary Through
Cooperative Learning Techniques TGT With Gamification of
Students In Grade 1

พรกนก นาคเกลี้ยง

* ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น

ดร.สุพจน์ เกิดสุวรรณ

* สาขาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น

Pornkanok Nakkliamg

* Master of Education, Curriculum and Learning Management, Saint John's University

Dr.Suphot Koedsuwan

* Curriculum and Learning Management, Saint John's University

ข้อมูลบทความ

* รับบทความ 18 สิงหาคม 2566

* แก้ไข 25 ตุลาคม 2566

* ตอรับบทความ 26 ตุลาคม 2566

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อเปรียบเทียบทักษะด้านการฟังระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT ร่วมกับเกมมิฟิเคชัน (2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT ร่วมกับเกมมิฟิเคชัน โดยกลุ่มตัวอย่างในครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพหุลักษณ์ จำนวน 4 ห้องเรียน ภาคเรียนที่ 2 ปี การศึกษา 2565 โดยใช้วิธีการสุ่มแบบกลุ่มโดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม จำนวน 23 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบไปด้วย แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคTGTร่วมกับเกมมิฟิเคชัน จำนวน 3 แผน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ด้านการฟังภาษาจีน และความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT ร่วมกับเกมมิฟิเคชัน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า t-test แบบ dependent และ independent ผลการวิจัยพบว่า (1) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT ร่วมกับเกมมิฟิเคชัน มีผลสัมฤทธิ์การฟังภาษาจีนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01 (2) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT ร่วมกับเกมมิฟิเคชัน ในด้านการฟังคำศัพท์ภาษาจีนในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.44)

คำสำคัญ: การฟังภาษาจีน
เกมมิฟิเคชัน
เทคนิคTGT

Abstract

This research has the objectives (1) To compare listening skills between before and after the cooperative learning technique. TGT together with gamification (2) to study the satisfaction of students towards the technical cooperative learning management. TGT with Gamification The sample group this time was Secondary 1 students Phatthalung School, 4 classrooms, 2nd semester, academic year 2022, using group random sampling, using the classroom as a random sampling unit, 23 students. The tools used in this research consisted of a cooperative learning management plan, TGT techniques combined with gamification, 3 plans, an achievement test Chinese listening and the students' satisfaction toward cooperative learning using TGT techniques and gamification. The statistics used for analysis were percentage, mean, standard deviation and dependent and independent t-test. The results showed that (1) Mathayomsuksa 1 students who received the cooperative learning management technique TGT with gamification. Chinese listening achievement is higher than before. statistically significant .01 (2) Mathayomsuksa 1 students were satisfied with the cooperative learning using TGT and gamification techniques. in listening to Chinese at a high level ($\bar{x} = 4.44$)

Keywords: Chinese listening
Gamification
TGT technique

บทนำ

ประเทศไทยให้ความสำคัญด้านการศึกษามาอย่างต่อเนื่องโดยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา โดยมุ่งการจัดการศึกษา ให้คนไทยสามารถเข้าถึงโอกาสและความเสมอภาคในการศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนาระบบ การบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ พัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในการทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ โดยเน้นการให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมและการยอมรับของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง อันจะส่งผลให้การขับเคลื่อนการศึกษาแห่งชาติ ไปสู่การปฏิบัติให้ประสบความสำเร็จ ด้านความก้าวหน้าของเทคโนโลยี ดิจิทัลแบบก้าวกระโดดที่ส่งผลต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ภูมิภาคและโลก การเปลี่ยนแปลงโดยโครงสร้างประชากร ไปสู่สังคมสูงวัย และทักษะของประชากรในศตวรรษที่ 21 และมุ่งพัฒนาประเทศไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ยุค 4.0 แผนการศึกษาแห่งชาติ วางเป้าหมาย คือ ด้านผู้เรียน (Learner Aspirations) มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มี คุณลักษณะ และทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่เด็กจะต้องมี คือ ทักษะ 3Rs 8Cs เป็นทักษะและคุณลักษณะต่อไปนี้ ได้แก่ การอ่านออก (Reading) การเขียนได้ (Writing) และการคิดเลขเป็น (Arithmetics) 8Cs ได้แก่ ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving) ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creativity and Innovation) ทักษะ ด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์ (Cross – cultural Understanding) ทักษะด้าน ความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ (Collaboration, Teamwork and Leadership) ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศ และการรู้เท่าทันสื่อ (Communications, Information and Media Literacy) ทักษะด้าน คอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Computing and ICT Literacy) ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้ (Career and Learning Skills) และความมี เมตตา กรุณา มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม (Compassion) (แผนการศึกษาชาติ พ.ศ.2560-2579)

โรงเรียนพทุลง จังหวัดพทุลง ได้เปิดสอนภาษาจีน เป็นรายวิชาเพิ่มเติมในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จากผลการเรียนรายวิชาภาษาจีนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ผ่านมาข้างต้น พบว่า การวัดทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาจีนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ที่เริ่มต้นเรียนภาษาจีนอยู่ในระดับที่ค่อนข้างต่ำ ผลการเรียนของนักเรียนส่วนใหญ่อยู่ในระดับเกรด 1 และมีนักเรียนที่มีคะแนนไม่ผ่านเกณฑ์จำนวนมาก มีนักเรียนส่วนหนึ่งมากกว่า

การศึกษาทักษะด้านการฟังคำศัพท์ภาษาจีนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT ร่วมกับเกมมิฟิเคชัน
ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1

ร้อยละ 40 ที่มีผลการเรียนอยู่ในระหว่างเกรด 1 – เกรด 2.5 กลุ่มเหล่านี้ผู้วิจัยต้องการแก้ไข
ผลดังกล่าวสามารถสะท้อนให้เห็นว่านักเรียนส่วนใหญ่ยังไม่ประสบความสำเร็จในการเรียนวิชาภาษา
จีน ซึ่งสอดคล้องกับ (ปิยะพงษ์ , 2556) พบว่า ปัญหาในการเรียนภาษาจีนผลสัมฤทธิ์ไม่เท่าที่
ควร เนื่องจากนักเรียนส่วนใหญ่มองว่าการเรียนภาษาจีนนั้นยากโดยเฉพาะการฟัง ซึ่งการฟังถือเป็น
ทักษะแรกของการเรียนภาษาจีนถ้าเราสามารถพัฒนาทักษะด้านการฟังได้ ทักษะด้านอื่นๆ
ก็จะมีการพัฒนาตามมา จากปัญหาดังกล่าวส่งผลทำให้ นักเรียนไม่สามารถฟังคำศัพท์ได้และ
ส่งผลให้นักเรียนแปลความหมายของคำศัพท์ไม่ออกตามไปด้วย ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำการจัดการ
เรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT ร่วมกับเกมมิฟิเคชัน เพื่อที่จะพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะด้านการฟ
ังภาษาจีนได้ดียิ่งขึ้น และมีแรงกระตุ้นในการเรียนรู้ภาษาจีนได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ภาษาจีนเป็นรายวิชาหนึ่งที่อยู่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศที่จะช่วยส่งเสริมให้
นักเรียนได้มีการพัฒนาและสามารถสื่อสารภาษาจีนเป็นภาษาที่สามได้ นอกจากนี้ภาษาจีนก็มีความ
สำคัญไม่น้อยเมื่อนำมาคำนึงถึงบทบาทของประเทศจีนที่มีต่อสมาคมโลก การจัดการเรียนการสอนเพื่อ
ให้ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ปัจจุบันที่มีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงไปอย่าง
รวดเร็ว การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนนั้นยังมีข้อจำกัดด้านการจัดการเรียนการสอนหลายอยู่
ไม่น้อยเช่น การขาดแคลนหนังสือแบบเรียนและสื่อการเรียนการสอนขาดครูและบุคลากรที่มีความ
เชี่ยวชาญในวิชาที่สอน นักเรียนไม่ให้ความสำคัญและสนใจเรียนเท่าที่ควร (มณฑนา ชินนาพันธ์,
2562, หน้า 6)

ในการวัดทักษะด้านการฟังคำศัพท์ภาษาจีน ผู้วิจัยได้ใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค
TGT เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้วิธีหนึ่งที่จะสามารถทำให้นักเรียนเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด
หรือที่เรียกว่าเทคนิคทีมการแข่งขันเป็นเทคนิควิธีเรียนแบบร่วมมือ เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
ที่ช่วยให้ผู้เรียนได้ใช้ความสามารถเฉพาะในการร่วมมือแก้ปัญหาและการมีปฏิสัมพันธ์กลุ่ม โดยให้
สมาชิกในกลุ่มตระหนักว่าแต่ละคนเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม เป็นเทคนิควิธีการโดยเน้นผู้เรียนเป็น
ศูนย์กลาง โดยมีการจัดให้นักเรียนร่วมกันเป็นกลุ่มย่อย โดยสมาชิกในกลุ่มมีระดับความสามารถ
แตกต่างกัน แบบคละความสามารถเก่ง ปานกลาง อ่อน สมาชิกในกลุ่มแต่ละคนจะศึกษาค้นคว้า
และทำงานร่วมกัน ผู้เรียนจะมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันเพื่อช่วยเหลือสนับสนุน ส่งเสริมการทำงานของ
เพื่อนในกลุ่ม ต่อจากนั้นก็มีกิจกรรมการแข่งขันตอบปัญหาเพื่อสะสมคะแนนความสามารถของกลุ่ม
โดยจัดให้มีการแข่งขันภายในกลุ่มซึ่งแต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่มีความสามารถใกล้เคียงกัน

เมื่อเสร็จสิ้นการแข่งขันแต่ละครั้งผู้เรียนจะกลับมาสู่กลุ่มเดิม นำคะแนนที่สมาชิกในกลุ่มแต่ละคนได้จากการตอบปัญหารวมกันเป็นคะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม (Slavin,1990:84-93 อ้างถึงใน กฤษกร สุขอนันต์, 2558:4-5)

จากข้อมูลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะด้านการฟังคำศัพท์ภาษาจีนผ่านเกมมิฟิเคชันด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แบบฝึกทักษะด้านการฟัง เพื่อพัฒนาความทักษะในด้านการฟังคำศัพท์ภาษาจีนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เป็นวิธีช่วยเหลือนักเรียนในด้านการฟังคำศัพท์ภาษาจีน ส่งผลดีต่อความพึงพอใจของนักเรียน

ในการส่งเสริมหรือพัฒนาหรือมีทักษะความรู้ความสามารถต้องมีการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนนั้นในรูปแบบต่างๆ ซึ่งการจัดการเรียนรู้แบบเทคนิค TGT เป็นรูปแบบหนึ่งที่ทำให้นักเรียนมีทักษะในการฟังหรือมีทักษะในการเรียนภาษาจีนเพิ่มขึ้น การนำแนวคิด ของเกมมาใช้ในการบริหารการเรียนการสอนแบบร่วมมือจึงมีส่วนช่วยให้นักเรียนมีแรงจูงใจ ซึ่งแนวคิดเกี่ยวกับเกมกำลังได้รับความสนใจและใช้กันอย่างแพร่หลายในวงการธุรกิจ นั่นคือ เกมมิฟิเคชัน (Gamification) ที่เป็นแนวคิดหนึ่งที่น่ามาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีส่วนร่วมได้ดีขึ้นและนำมาซึ่งความสำเร็จในการเรียนรู้วิชาภาษาจีนในปัจจุบัน ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างแรงจูงใจในการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมในชั้นเรียนได้ดี ทำให้เกิดเป็นสภาพแวดล้อมบรรยากาศการเรียนรู้ที่เต็มไปด้วยความสนุกสนาน ยังสามารถสนับสนุนความกล้าแสดงออกและความมั่นใจในตัวเอง (กิ่งกมล ศิริประเสริฐ, 2563) สามารถจูงใจให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว ฝึกทักษะการร่วมมือการแข่งขัน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม การมีปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียน การนำแนวคิดเกมมิฟิเคชันมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนต่างกับการเรียนโดยใช้เกมเป็นฐานตรงที่เกมมิฟิเคชันจะสอดแทรกแนวคิดของเกม เข้าไปเป็นส่วนหนึ่งในการเรียนรู้ ซึ่งแม้จะไม่สามารถสัมผัสได้โดยตรงแต่ทำให้นักเรียนรู้สึกสนุกเหมือนได้เล่นเกม ในขณะที่การเรียนโดยใช้เกมเป็นฐาน (Game-Based Learning) จะให้ความสำคัญกับ การสร้างเกมเพื่อนำมาใช้ประกอบการเรียนรู้ซึ่งในระหว่างเล่นเกมผู้เล่นจะได้เรียนรู้เนื้อหาการเรียนไปด้วยจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เกมมิฟิเคชัน

การศึกษาทักษะด้านการฟังคำศัพท์ภาษาจีนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT ร่วมกับเกมมิฟิเคชั่น
ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1

วัตถุประสงค์

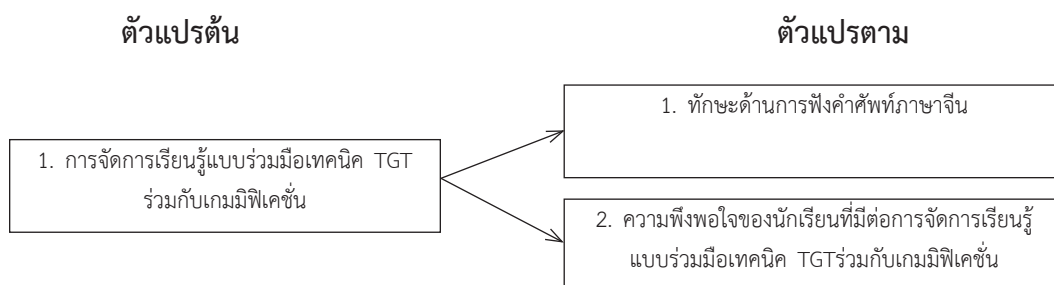
1. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาจีนระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT ร่วมกับเกมมิฟิเคชั่น
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT ร่วมกับเกมมิฟิเคชั่น

สมมติฐานการวิจัย

1. ทักษะด้านการฟังคำศัพท์ภาษาจีนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT ร่วมกับเกมมิฟิเคชั่น หลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียน
2. ความพึงพอใจของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT ร่วมกับเกมมิฟิเคชั่น อยู่ในระดับ มาก

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ศึกษาการวัดทักษะด้านการฟังคำศัพท์ภาษาจีนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดย ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT ร่วมกับเกมมิฟิเคชั่น รวมถึงการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT ร่วมกับเกมมิฟิเคชั่น

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยทดลอง ใช้รูปแบบการวิจัยแบบการทดลอง การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองแบบ one group pretest - posttest design โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนพัทลุง อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง มีจำนวน 4 ห้องเรียน คือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/6 , 1/7 , 1/9 , 1/12 จำนวนประชากรทั้งสิ้น 70 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.12 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนพัทลุง อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง จำนวน 23 คนซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (cluster random sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาทักษะด้านการฟังคำศัพท์ภาษาจีนผ่านเกมมิฟิเคชันด้วยการจัดการเรียนรู้แบบเทคนิค TGT มีเครื่องมือที่ใช้วิจัยในครั้งนี้ คือ

1. แผนการจัดการเรียนรู้แบบเทคนิค TGT โดยผ่านเกมมิฟิเคชัน เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการฟังคำศัพท์ภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 ประกอบไปด้วย 3 แผน จำนวน 9 คาบเรียน (ยังไม่รวมระยะเวลาในการ Pre-test และ Posttest)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง 你今年多大了 (ปีนี้คุณอายุเท่าไรแล้ว) (3 คาบ)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง 今天几月几号 (วันนี้วันที่เท่าไรเดือนอะไร)

(3 คาบ)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง 你去哪儿 (เธอไปไหน) (3 คาบ)

2. แบบวัดทักษะด้านการฟังคำศัพท์ภาษาจีน โดยใช้รูปแบบ Multiple choice ซึ่งเป็นแบบวัดที่พัฒนาเอง

3. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT ร่วมกับเกมมิฟิเคชัน

ขั้นตอนการทดลอง

1. ขออนุญาตจากมหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น เพื่อขอความร่วมมือในการดำเนินการทดลองตามแนวทางที่พัฒนาขึ้นจากโรงเรียนพัทลุง อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัด พัทลุง

การศึกษาทักษะด้านการฟังคำศัพท์ภาษาจีนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT ร่วมกับเกมมิฟิเคชัน
ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคTGT ร่วมกับเกมมิฟิเคชัน

2. ทำการทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) นักเรียนกลุ่มตัวอย่างด้วยแบบทดสอบความสามารถด้านการฟังคำศัพท์ภาษาจีน ชุดที่ 1 แบบปรนัย จำนวน 30 ข้อ โดยให้คะแนนแบบ 0,1 (ผิด 0, ถูก 1)

3. ดำเนินการจัดการเรียนสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT ร่วมกับเกมมิฟิเคชัน ทั้งหมด 9 คาบ (ยังไม่รวมระยะเวลาในการ Pre-test และ Posttest)

4. ทำการทดสอบหลังเรียน (Post-test) โดยให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดด้านการฟังคำศัพท์ภาษาจีน โดยใช้ชุดข้อสอบฉบับเดิม สลับข้อ จำนวน 30 ข้อ ในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

5. แจกแบบสอบถามเพื่อสำรวจความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค TGT ร่วมกับเกมมิฟิเคชัน เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการฟังคำศัพท์ภาษาจีน

6. นำผลทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนไปวิเคราะห์ทางสถิติ

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1.1 หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

1.2 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทักษะด้านการฟังคำศัพท์ภาษาจีน

1.3 การหาค่าความยากง่าย และอำนาจจำแนก ของแบบวัดทักษะ

2. สถิติพื้นฐาน

2.1 การหาค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$)

2.2 การคำนวณหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2.3 การหาค่าร้อยละ

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมุติฐาน

เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะการฟังระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ TGT ร่วมกับเกมมิฟิเคชันโดยใช้สถิติทดสอบ T-test dependent ในการคำนวณด้วยโปรแกรมทดสอบสำเร็จรูปทางสถิติ

ผลการวิจัย

การศึกษารั้ครั้งนี้เป็นการศึกษาการทักษะด้านการฟังคำศัพท์ภาษาจีนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT ร่วมกับเกมมิฟิเคชั่น สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การเปรียบเทียบทักษะด้านการฟังคำศัพท์ภาษาจีนก่อนและหลังเรียนโดยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT ร่วมกับเกมมิฟิเคชั่น ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยวิธีการทางสถิติ t - test แบบ Dependent Group ได้ผล ดังตาราง 1

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบทักษะด้านการฟังคำศัพท์ภาษาจีนก่อนและหลังเรียนโดยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT ร่วมกับเกมมิฟิเคชั่น

กลุ่มตัวอย่าง	n	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t	sig
ก่อนเรียน	23	30	13.91	2.13	31.15**	.01
หลังเรียน	23	30	27.57	2.02		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 1 พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT ร่วมกับเกมมิฟิเคชั่น มีทักษะด้านการฟังคำศัพท์ภาษาจีนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01

2. การศึกษาความพึงพอใจต่อการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT ร่วมกับเกมมิฟิเคชั่น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยวิธีการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังตาราง 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจต่อการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคTGTร่วมกับเกมมิฟิเคชั่น

ข้อ	ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	นักเรียนสามารถนำเนื้อหาที่ได้เรียนรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.83	0.39	มากที่สุด
2	นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาการเรียนรู้	4.17	0.72	มาก
3	นักเรียนสามารถฟังบทสนทนาและแปลความหมายได้	3.96	0.71	มาก
4	นักเรียนได้เรียนรู้และลงมือปฏิบัติ กิจกรรมอย่างสนุกสนาน	4.22	0.67	มาก

การศึกษาทักษะด้านการฟังคำศัพท์ภาษาจีนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT ร่วมกับเกมมิฟิเคชั่น
ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1

ข้อ	ข้อความถาม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
5	นักเรียนได้รับการส่งเสริมพัฒนาทักษะ ภาษาจีนจากกิจกรรมนี้	4.26	0.75	มาก
6	นักเรียนสามารถปฏิบัติตามขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT ร่วมกับเกมมิฟิเคชั่น	4.43	0.90	มาก
7	กิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT ร่วมกับเกมมิฟิเคชั่น เป็นวิธีการที่ ส่งเสริมการทำงานร่วมกัน	4.70	0.63	มากที่สุด
8	กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT ร่วมกับเกมมิฟิเคชั่น ช่วยพัฒนาการคิด วิเคราะห์และการตัดสินใจ	4.70	0.47	มากที่สุด
9	กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT ช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้การทำงานเป็นทีม	4.61	0.66	มากที่สุด
10	นักเรียนมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT ร่วมกับเกมมิฟิเคชั่น ของแต่ละชั่วโมง	4.57	0.59	มากที่สุด
ภาพรวมของความพึงพอใจต่อการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT		4.44	0.65	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT ร่วมกับเกมมิฟิเคชั่น ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$, S.D = 0.65) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากที่สุดและรองลงมา ดังนี้

- 1). นักเรียนสามารถนำเนื้อหาที่ได้เรียนรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ($\bar{X} = 4.83$, S.D = 0.39)
- 2). กิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT ร่วมกับเกมมิฟิเคชั่นเป็นวิธีการที่ ส่งเสริมการทำงานร่วมกัน ($\bar{X} = 4.70$, S.D = 0.63)
- 3). กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT ร่วมกับเกมมิฟิเคชั่น ช่วยพัฒนาการคิด วิเคราะห์และการตัดสินใจ ($\bar{X} = 4.70$, S.D = 0.47)
- 4). กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT ช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้การทำงานเป็นทีม ($\bar{X} = 4.61$, S.D = 0.66)
- 5). นักเรียนมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT ร่วมกับเกมมิฟิเคชั่น ของแต่ละชั่วโมง ($\bar{X} = 4.57$, S.D = 0.59) เมื่อแปลผลอยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับและ
- 6). นักเรียนสามารถปฏิบัติตามขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT ร่วมกับเกมมิฟิเคชั่น ($\bar{X} = 4.43$, S.D = 0.90)
- 7). นักเรียนได้รับการส่งเสริมพัฒนาทักษะ ภาษาจีนจากกิจกรรมนี้ ($\bar{X} = 4.26$, S.D = 0.75)
- 8). นักเรียนได้เรียนรู้และลงมือปฏิบัติ กิจกรรมอย่างสนุกสนาน ($\bar{X} = 4.22$, S.D = 0.67)

9). นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.17$, S.D = 0.72) และ 10) นักเรียนสามารถฟังบทสนทนาและแปลความหมายได้ ($\bar{X} = 3.96$, S.D = 0.71) อยู่ในระดับมาก

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าเป็นการศึกษาการพัฒนาทักษะการฟังคำศัพท์ภาษาจีนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT ร่วมกับเกมมิฟิเคชัน สามารถอภิปรายผลของการศึกษาตามลำดับสมมติฐานของการศึกษาได้ดังนี้

1. การเปรียบเทียบทักษะด้านการฟังคำศัพท์ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT ร่วมกับเกมมิฟิเคชัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

จากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT ร่วมกับเกมมิฟิเคชัน มีทักษะด้านการฟังคำศัพท์ภาษาจีนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01 ซึ่งเป็นตามข้อสมมติฐานข้อที่ 1 อาจเป็นเพราะว่า วิธีการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือเทคนิค TGT ทำให้ผู้เรียนได้ศึกษาหาความรู้ทำงานกันเป็นทีม รวมถึงสรุปองค์ความรู้และทักษะผ่านการเล่นเกมในการเรียนรู้ เมื่อนักเรียนพบปัญหาในการทำแบบฝึกหัดหรือการบ้าน ครูจะคอยทำหน้าที่ในการสอนการบ้านนักเรียน อีกทั้งยังสามารถทบทวนเนื้อหาที่ไม่เข้าใจได้ทำให้เกิดความเข้าใจชัดเจนยิ่งขึ้นผ่านเกม หากไม่เข้าใจสามารถซักถามครูได้ทันที ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สลาวิน (Slavin, 1990:66) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบ TGT (Team Game Tournament) คือ การเรียนเป็นกลุ่มที่ผู้เรียนจะได้เรียนรู้โดยการลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง มีการแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4-5 คน แต่ละกลุ่มประกอบด้วยผู้เรียนที่มีความสามารถแตกต่างกัน เพื่อช่วยเหลือกันในการเรียน ครูผู้สอนเป็นผู้สอนแบบกลุ่มย่อยในแต่ละเนื้อหาแล้วให้แต่ละกลุ่มรับใบ งานเพื่อไปศึกษาร่วมกัน สมาชิกกลุ่มที่เข้าใจดีแล้ว จะต้องอธิบายให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มเข้าใจเนื้อหาทั้งหมด และสมาชิกแต่ละคนจะต้องเข้าร่วมกันแข่งขันตอบปัญหากับสมาชิกกลุ่มอื่นที่มีความสามารถ ระดับเดียวกันที่จะแข่งขัน คะแนนที่ได้จากการแข่งขันของแต่ละคน จะนำมารวมกันเป็นคะแนนกลุ่ม มีการประกาศผลคะแนน กลุ่มที่ผ่านเกณฑ์จะได้รับรางวัล ดังนั้นทุกคนในกลุ่มจะต้องรับผิดชอบใน การเรียนเพื่อความสำเร็จของกลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของอิสระพงศ์ โสภกาโฮ (2560:13) จากการศึกษาความหมายและขั้นตอนการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT สรุปได้ว่าการเรียนรู้ ด้วยเทคนิค TGT หมายถึง การเรียนรู้

การศึกษาทักษะด้านการฟังคำศัพท์ภาษาจีนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT ร่วมกับเกมมิฟิเคชัน
ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1

ที่ผู้สอนจัดให้ผู้เรียนแบ่งเป็นกลุ่มเล็กๆ ประมาณ 4-6 คน เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยการทำงานร่วมกันช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และร่วมกันรับผิดชอบงานในกลุ่มที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้เกิดเป็นความสำเร็จของกลุ่มโดยมีขั้นตอนการจัดกิจกรรม 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 ขั้นนำ ขั้นที่ 2 ขั้นสอน ขั้นที่ 3 ขั้นจัดทีม ขั้นที่ 4 ขั้นการแข่งขันตอบปัญหา และขั้นที่ 5 ขั้นสรุปผล การที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้เป็นแบบ การแข่งขันเป็นทีม ซึ่งการแข่งขันเป็นทีมนี้สมาชิกในทีมจะต้องมีความสามัคคีและคอยช่วยเหลือกัน อีกทั้งยังต้องทำให้ดีที่สุดเพื่อทีม นักเรียนจึงให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรม

2. ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT ร่วมกับเกมมิฟิเคชัน ในการฟังภาษาจีน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

จากผลการวิจัยพบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT ร่วมกับเกมมิฟิเคชัน ในการฟังภาษาจีนในระดับมาก ($\bar{x} = 4.44$) เป็นตามข้อสมมุติฐานข้อที่ 2 อาจเป็นเพราะว่า หลังจากทีนักเรียนกลุ่มทดลองได้รับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT ร่วมกับเกมมิฟิเคชัน ซึ่งพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจที่มากขึ้น และเห็นความสำคัญต่อการเรียนวิชาภาษาจีน เนื่องด้วยเกมมิฟิเคชันค่อนข้างเป็นที่นิยมสำหรับนักเรียน ทำให้นักเรียนเกิดความสุขที่จะได้แข่งขันได้ทำงานเป็นทีมกับเพื่อนๆ และรู้สึกถึงความแปลกใหม่ในการเรียนรู้ภาษาจีน รวมถึงมีสนใจที่อยากเรียนภาษาจีนมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเพ็ญมาศ คำธนะ, มาลินี จำเริญ และพรทิพย์ สีนประเสริฐ (2553:30-31) ที่กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกหรือทัศนคติทางบวกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อสิ่งนั้นสามารถตอบสนองความต้องการให้บุคคลนั้นได้ แต่ทั้งนี้ความพึงพอใจของแต่ละบุคคลย่อมมีความแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับค่านิยมและประสบการณ์ที่ได้รับ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของจุฑามาศ มีสุข (2558) ซึ่งผลการวิจัยพบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของนักเรียนโดยใช้เทคนิคเกมมิฟิเคชันสำหรับนักเรียนห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคเกมมิฟิเคชันมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมกับการเรียนอย่างสม่ำเสมอ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและมีความ พึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ครูจัดสรรเวลาในการทำกิจกรรม เนื่องด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยเทคนิควิธีนี้จำเป็นต้องมีการใช้เวลาอย่างพอเหมาะ เพื่อให้ นักเรียนทุกคนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมการเล่นได้อย่างเต็มที่ ต้องมีการวางแผนให้กิจกรรมไม่ให้ล้นเวลา

1.2 คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งแสดงถึง การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT ร่วมกับเกมมิฟิเคชัน พัฒนาความสามารถในการฟังภาษาจีนให้สูงขึ้นได้ โรงเรียนควรสนับสนุนให้ครูได้นำการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT ร่วมกับเกมมิฟิเคชัน ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาภาษาจีนในหน่วยการเรียนรู้อื่นๆ ด้วย

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีเนื้อหาหรือกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีความแปลกใหม่และเข้ากับวิถีชีวิตของผู้เรียนในปัจจุบันและอนาคต เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ

2.2 ควรนำการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT ไปผสมผสานร่วมกับการจัดการเรียนรู้ หรือ รูปแบบการสอนอื่นๆ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**.
ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ปิยะพงษ์ วงศ์ชุมเงิน. (2556). การพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาจีนของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้รูปแบบ 4 MAT. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น,
36(4), 53
- จุฑามาศ มีสุข. (2558). การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมมีส่วนร่วมของ
นักเรียนโดยใช้เทคนิคเกมมิฟิเคชัน สำหรับนักเรียนห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ ชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนอนุกุลนารี [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์].
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

การศึกษาทักษะด้านการฟังคำศัพท์ภาษาจีนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT ร่วมกับเกมมิฟิเคชัน
ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1

- มัทนา ชินนาพันธ์. (2562). การพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงสัทอักษร(พินอิน) โดยใช้สื่อ
มัลติมีเดีย สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านคลองนามิตรภาพที่ 201 อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- อิสระพงศ์ โสภโธ. (2560). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
โดยใช้การเรียนรู้เทคนิค TGT สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏ
[วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาควิชาบริหารธุรกิจ]. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560, 17 มีนาคม). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐-
๒๕๗๙. <http://backoffice.onec.go.th/uploads/Book/1540-file.pdf>
- Slavin, Rober E. (1990). Cooperative Learning : Theory, Research and Practices. Prentice Hall.

การศึกษาสภาพการดำเนินงานจิตตาทิบาลในโรงเรียนคาทอลิก

A Study of The Operational Conditions for Spiritual Governance in Catholic Schools

กมลลา สุริยพงศ์ประไพ

* คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

จินตนา กิจแก้ว

* โรงเรียนนักบุญเปโตร (สามพราน)

บาทหลวง ทศมะ กิจประยูร

* คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

ผศ.ดร.ศรัญญู พงศ์ประเสริฐสิน

* คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

บาทหลวง ผศ.ดร.อภิสิทธิ์ กฤษเจริญ

* คณะศิลปศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

(วิทยาเขตเซเวียร์ เชียงราย)

บาทหลวง ธรรมรัตน์ เรือนงาม

* คณะศาสนศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

บาทหลวง ผศ.ดร.ฟรังซิส ไก้ส์

* คณะศาสนศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

บาทหลวง ดร.เชิดชัย เลิศจิตรเลขา

* คณะศาสนศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

Kommala Suriyapongprapai

* Faculty of Education, Saengtham College

Chintana Kitkaew

* St.Peter School (Sam Phran)

Rev.Tassama Kitprayoon

* Faculty of Education, Saengtham College

Asst.Prof.Dr.Saranyu Pongprasertsin

* Faculty of Education, Saengtham College

Rev.Asst.Prof.Dr.Aphisit Kitcharoen

* Faculty of Arts, Saengtham College

(Xavier Campus, Chiang Rai)

Rev.Thammarat Ruangnam

* Faculty of Divinity, Saengtham College

Rev.Asst.Prof.Dr.Francis Cais

* Faculty of Divinity, Saengtham College

Rev.Dr.Cherdchai Lertjitlekha

* Faculty of Divinity, Saengtham College

ข้อมูลบทความ

* รับบทความ 3 กรกฎาคม 2567

* แก้ไข 31 กรกฎาคม 2567

* ตอรับบทความ 24 ตุลาคม 2567

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อ 1) เพื่อศึกษาการดำเนินงานจิตตาศึกษาภายในโรงเรียนคาทอลิก 2) เพื่อทราบสภาพการดำเนินงานจิตตาศึกษาในโรงเรียนคาทอลิกในปัจจุบัน และ 3) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครู นักเรียน และผู้ปกครองที่มีต่องานจิตตาศึกษาในโรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้ช่วยผู้บริหาร ฝ่ายต่างๆ ครูหัวหน้ากลุ่มสาระ/ครูหัวหน้าระดับฯ ครูที่สังกัดหน่วยงานฝ่ายจิตตาศึกษา ครูผู้สอนในโรงเรียนคาทอลิก และผู้ปกครอง จำนวน 1,628 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานจิตตาศึกษาในโรงเรียนคาทอลิก 2) แบบสัมภาษณ์สนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ในหัวข้องานวิจัย : การศึกษาสภาพการดำเนินงานจิตตาศึกษาในโรงเรียนคาทอลิก จำนวน 5 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการดำเนินงานจิตตาศึกษาในโรงเรียนคาทอลิกมีเป็นไปตามกรอบงานที่กำหนด ตามแผนงานทั้ง 5 แผนงานของจิตตาศึกษา 2) ผลการศึกษาสภาพของงานจิตตาศึกษาภายในโรงเรียนคาทอลิกในปัจจุบันจะส่งผลต่อการพัฒนางานจิตตาศึกษาในอนาคต อยู่ในระดับมากขึ้นไป โดยมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: จิตตาศึกษา
โรงเรียนคาทอลิก

Abstract

This research had the research objectives: 1) To study the operations of pastoral ministry within Catholic schools, 2) To know the current state of pastoral ministry operations in Catholic schools, and 3) To study the opinions of teachers, students, and parents towards pastoral ministry work in schools. The sample group consisted of school administrators, teacher assistants of various departments, subject group heads/level heads, teachers under the pastoral ministry unit, teachers teaching in Catholic school networks, and parents, totaling 1,628 people. The research instruments used were: 1) A questionnaire regarding the state of pastoral ministry operations in Catholic schools, 2) A focus group discussion guideline on the research topic: A Study of the State of Pastoral Ministry Operations in Catholic Schools with 5 questions. The statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation, and content analysis. The research findings were:

1. The state of pastoral ministry operations in Catholic schools proceeded according to the set framework, following the 5 pastoral ministry plans.

2. The study of the current state of pastoral ministry work in Catholic schools will affect the development of future pastoral ministry work to a high level and higher, with the average score being at a high level.

Keywords: A postoral work
Catholic schools

บทนำ

จากสถานการณ์ในยุคปัจจุบัน จะพบถึงการเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าในด้านต่างๆ เช่น ทางด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ ทางด้านสังคม การเติบโตทางเศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงของวัฒนธรรมและค่านิยม การหมุนเวียนทางการเมือง การปกครอง และเรื่องของการศึกษา ฯลฯ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ได้ส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิต ทำให้วิถีชีวิตของคนในสังคมนั้นเปลี่ยนไป ในโลกที่มนุษย์กำลังเผชิญหน้ากับการแข่งขันเพื่อแย่งชิง เพื่อเอาตัวรอด อยากมี อยากได้ อยากประสบความสำเร็จ อยากมีความสุข คิดถึงแต่ผลประโยชน์ของตนเอง มากกว่าประโยชน์ส่วนรวม จนในบางครั้งก็อาจละเลยความดีงาม ความถูกต้อง และก่อให้เกิดปัญหาทางสังคมมากมาย เช่น ปัญหาทางเศรษฐกิจ ปัญหาทางครอบครัว ปัญหาทางศีลธรรม ฯลฯ แล้วเราจะเตรียมตัวรับมือกับเรื่องราวเหล่านั้นได้อย่างไร? ท่ามกลางโลกที่กำลังเปลี่ยนไป บุคคลต่างๆ ล้วนแต่ต้องแข่งขันกันเพื่อจะเอาชนะ ต่อสู้กันเพื่อความอยู่รอด การหล่อหลอมและการปลูกฝังจึงเป็นเรื่องที่สำคัญ ที่เริ่มจากเด็ก โดยเน้นไปที่เรื่องของคุณภาพทางการศึกษา ซึ่งถือได้ว่าเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการปลูกฝังคุณลักษณะนิสัยที่ดี ที่จะได้รับการหล่อหลอมและปรับตัวเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น ซึ่งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) ได้มีการกล่าวไว้ว่า ประเทศไทยต้องมีการเตรียมพร้อมคนในศตวรรษที่ 21 โดยที่จะเตรียมความพร้อมในด้านกำลังคนและในด้านการเสริมสร้างศักยภาพของประชากรในทุกช่วงวัย ที่จะต้องมุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพทุนของประเทศ โดยพัฒนาบุคคลให้เหมาะสมตามช่วงวัย ก่อให้เกิดการเติบโตอย่างมีคุณภาพ หล่อหลอมให้เด็กและเยาวชนไทยมีค่านิยมที่ดีตามบรรทัดฐานทางสังคม เป็นคนดี มีสุข ภาวะที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย มีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคมส่วนรวม ดังนั้น การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนจะต้องมีความสามารถในการเรียนรู้และสามารถพัฒนาตนเองได้ และต้องถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดในการวางแผนการศึกษา โดยกระบวนการจัดการศึกษาจึงต้องเน้นไปที่การส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาได้ตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพของเขา

ในฐานะที่เป็นโรงเรียนคาทอลิก จึงควรสร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการพัฒนาจิตทางด้านจิตวิญญาณด้วยสอดคล้องกับสมณสาส์น มิติทางด้านศาสนาของการศึกษาในโรงเรียนคาทอลิก (The religious dimension of education in a catholic school) ข้อที่ 27-29 ได้พูดถึงความจำเป็นต้องสร้างสภาพแวดล้อมของโรงเรียนให้รู้สึกเหมือนกับบ้านของพวกเขา มีสิ่งอำนวยความสะดวกทางกายภาพที่เพียงพอ ได้แก่ พื้นที่ห้องเรียน กีฬา และนันทนาการที่กว้างขวางพอดี

ตลอดจนห้องอำนวยความสะดวกอื่นๆ เช่น ห้องพักรู ห้องพบปะผู้ปกครอง ห้องทำงานกลุ่ม ฯลฯ มีอุปกรณ์ทางเทคโนโลยีที่จำเป็นสำหรับการศึกษายุคใหม่ ตลอดจนมีรูปพระแม่มาเรีย อันเป็นเครื่องหมายของการประทับอยู่ของผู้เป็นมารดาและครูแห่งพระศาสนจักร นอกจากนี้การมีพื้นที่โรงเรียนคาทอลิกอยู่ใกล้วัดทำให้ได้เห็นถึงเครื่องหมายของการประทับอยู่ของพระเจ้าที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

จากเรื่องราวที่กล่าวมาข้างต้น เราจะพบว่าการวางแผนการจัดการศึกษาจึงมีความสำคัญ และมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีสุขภาวะที่ดีทั้งทางร่างกายและจิตใจ ผู้เรียนมีโอกาสในการพัฒนาตนเองทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา สังคม อารมณ์ และจิตใจ ฝ่ายการศึกษาอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ จึงได้มีงานจิตตาสถาปนาขึ้นภายในโรงเรียน ทั้งนี้เพื่อทำหน้าที่ในการอภิบาลผู้เรียนฝ่ายจิตใจ เพราะ "งานจิตตาสถาปนา" เป็นกระบวนการเน้นคุณค่าของ "ชีวิตจิต" ให้เป็นหลักสำคัญของการพัฒนามนุษย์ในด้านอื่นๆ ซึ่งไปสอดคล้องกับนโยบายของพระศาสนจักรคาทอลิกในประเทศไทย ในข้อ 6 ที่มุ่งเน้นดำเนินการให้สถานศึกษาเป็นสนามแห่งการประกาศข่าวดีมากขึ้น จิตตาสถาปนาจึงเป็นพันธกิจของบุคคลแห่งพระศาสนจักรและงานสำคัญที่เสริมสร้างให้การศึกษาเป็นเครื่องมืออันทรงคุณค่าของการแพร่ธรรมหรือการประกาศพระวรสารในโลกปัจจุบันให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น คู่มือแนวทางการพัฒนางานจิตตาสถาปนาของโรงเรียนในอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ได้กำหนดอย่างชัดเจนในหัวข้อจิตตาสถาปนาเกี่ยวกับการจัดการศึกษา ไว้ดังนี้ว่า ระบบการจัดการศึกษาคาทอลิก มีธรรมชาติการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณค่าและความสำคัญของมนุษย์ และเป็นกระบวนการพัฒนามนุษย์เพื่อเป็นบุคคลที่สมบูรณ์ ตามคำสอนแห่งพระวรสารของพระเยซูคริสตเจ้าและพระศาสนจักร โดยเน้นไปที่ความสำคัญของครู ที่มีความสำคัญเป็นลำดับแรกในการจัดการศึกษา ให้ความสำคัญกับการศึกษาด้านจิตใจและอภิบาลเอาใจใส่นักเรียนโดยสนับสนุนให้ปฏิบัติศาสนกิจตามศาสนาที่แต่ละคนนับถือ เน้นการอภิบาลโดยให้ความสำคัญต่อการจัดบรรยากาศของโรงเรียน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ส่งเสริมและอภิบาลเอาใจใส่ต่อชีวิต ปลูกฝังค่านิยมที่ดีแห่งการรับใช้ และการบำเพ็ญประโยชน์ในการดำเนินชีวิตประจำวัน เพื่อเป็นสมาชิกของสังคมและพลเมืองที่ดีของประเทศ และส่งเสริมการทำงานร่วมกับผู้อื่น เน้นความรับผิดชอบหน้าที่ และมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันแม้จะนับถือศาสนาหรือมีบุคลิกลักษณะวัฒนธรรมต่างกัน บนพื้นฐานของคุณภาพและจิตใจดีงาม

งานจิตตภาลในโรงเรียนจึงถือเป็นเอกลักษณ์ของการศึกษาคาทอลิก เป็นภารกิจบริการ และรับใช้ประชาชนคนไทย เพื่อพัฒนาเยาวชนและผู้ใหญ่ให้มีการศึกษาที่ดี จะได้สามารถตระหนัก ในศักดิ์ศรีและคุณค่าแห่งความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ และมีศักยภาพ ความสามารถในการทำหน้าที่ ของตนและการทำงานเพื่อสังคมด้วยความรับผิดชอบและสร้างสรรค์ให้เจริญก้าวหน้า เป็นสังคม แห่งความรักใคร่ปรองดอง สมานฉันท์ และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขในบริบททางสังคม การ สืบสานภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย (คู่มือแนวทางการพัฒนางานจิตตภาลของโรงเรียนในอัคร สังฆมณฑลกรุงเทพฯ : ฝ่ายการศึกษา อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ) โดยงานจิตตภาลจะมีกรอบ งานที่ควรต้องปฏิบัติอยู่ทั้งหมด 5 กรอบงาน ดังนี้ คือ

1. กรอบงานด้านงานอภิบาล
2. กรอบงานด้านงานประกาศข่าวดี
3. กรอบงานด้านงานศาสนสัมพันธ์
4. กรอบงานด้านงานคุณธรรมจริยธรรม
5. กรอบงานด้านงานสังคมสงเคราะห์

กรอบงานด้านการจัดการและมาตรฐานสภาพการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย ได้ให้ความ สนใจเป็นพิเศษกับการดำเนินงานจิตตภาลในโรงเรียน โดยกำหนดให้ทุกโรงเรียนในเครือ ได้มี หน่วยงานที่รับผิดชอบดูแลเรื่องงานจิตตภาลโดยตรง เพื่อให้ความสนใจและเอาใจใส่ในการดูแล ชีวิตฝ่ายจิตกับนักเรียนทั้งที่นับถือศาสนาคริสต์ และนับถือศาสนาอื่นๆ โดยเท่าเทียมกัน จัดกิจกรรมต่างๆ ให้สอดคล้องกับการดูแลและส่งเสริมคุณค่าและชีวิตจิต ให้กับทุกคนในโรงเรียน ไม่ว่าจะเป็น คณะผู้บริหาร คณะครู ผู้ปกครอง บุคลากรทุกคนในโรงเรียน ภายใต้กรอบงานต่างๆ

จากสภาพปัญหาและการศึกษาจากวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง พบว่า การวางแผนทางการ ศึกษาคาทอลิก ความสำคัญของการดำเนินงานของงานจิตตภาลในโรงเรียนดังกล่าวข้างต้นทำให้ ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาศาภาพการดำเนินงานจิตตภาลในโรงเรียนคาทอลิกในปัจจุบัน ว่ายังคงรักษา ความเป็นเอกลักษณ์ และแสดงตัวตนแห่งความรักและรับใช้ผ่านการดำเนินงาน การทำกิจกรรม ร่วมกันในโรงเรียนของคณะผู้บริหาร คณะครู ผู้ปกครอง และนักเรียนในโรงเรียนให้เป็นที่ประจักษ์ ตามเจตนารมณ์ที่วางไว้หรือไม่ โดยการทำวิจัยในครั้งนี้จะศึกษาสภาพจริงของการดำเนินงาน จิตตภาลภายในโรงเรียน ความคิดเห็นของบุคคลต่างๆ ที่มีต่องานจิตตภาล เพื่อจะได้นำ ผลการศึกษาไปเป็นแนวทางในการพัฒนางานจิตตภาลให้มีประสิทธิภาพตรงตามที่ฝ่ายการศึกษา คาดหวังต่อไป

กมลลา สุริยพงศ์ประไพ, จินตนา กิจแก้ว, ทศมะ กิจประยูร, ศรัญญู พงศ์ประเสริฐสิน, อภิลิทธิ์ กฤษเจริญ,
ธรรมรัตน์ เรือนงาม, พรังซิส ไก่ส์ และ เชิดชัย เลิศจิตรเลขา

วัตถุประสงค์การวิจัย

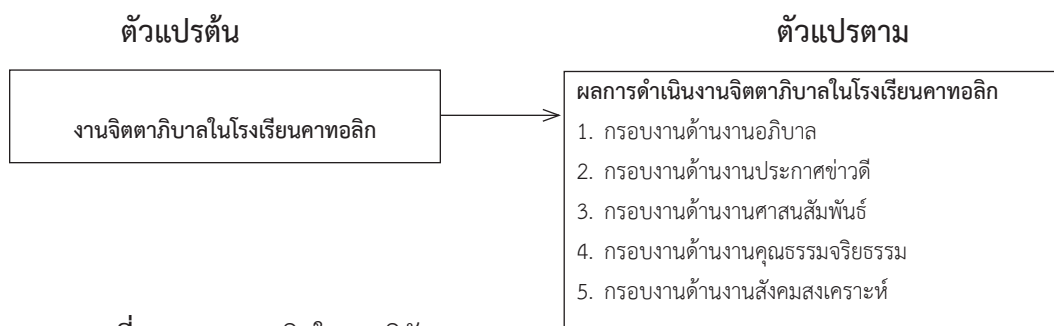
1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานจิตตาศาสนาภายในโรงเรียนคาทอลิก
2. เพื่อทราบสภาพการดำเนินงานจิตตาศาสนาภายในโรงเรียนคาทอลิกในปัจจุบัน
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครู นักเรียน และผู้ปกครองที่มีต่องานจิตตาศาสนาภายในโรงเรียน

สมมติฐานการวิจัย

1. การดำเนินงานจิตตาศาสนาภายในโรงเรียนคาทอลิกมีเป็นไปตามกรอบงานที่กำหนด
2. ผลการศึกษาสภาพของงานจิตตาศาสนาภายในโรงเรียนคาทอลิกในปัจจุบันจะส่งผลต่อการพัฒนา
งานจิตตาศาสนาในอนาคต อยู่ในระดับดี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบความคิดในการศึกษาสภาพการดำเนินงานจิตตาศาสนาภายในโรงเรียนคาทอลิก ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง และจากสภาพการดำเนินงานด้านจิตตาศาสนาในปัจจุบัน ตามกรอบงาน ทั้ง 5 กรอบงาน ดังนี้ 1) กรอบงานด้านงานอภิบาล 2) กรอบงานด้านงานประกาศข่าวดี 3) กรอบงานด้านงานศาสนสัมพันธ์ 4) กรอบงานด้านงานคุณธรรมจริยธรรมและ 5) กรอบงานด้านงานสังคมสงเคราะห์ เพื่อทราบถึงผลการดำเนินงานจิตตาศาสนาภายในโรงเรียนคาทอลิกเป็นไปตามกรอบงานที่กำหนด จากบรรดาผู้บริหาร ครูจิตตาศาสนา ครูในโรงเรียน ผู้ปกครอง และนักเรียน ซึ่งจากแนวคิดดังกล่าวข้างต้นนั้นจะได้เป็นกรอบแนวคิด ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องสภาพการดำเนินงานจิตตาศึกษาในโรงเรียนคาทอลิก เป็นการวิจัยเชิงสำรวจเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานด้านจิตตาศึกษา ในกรอบงาน ทั้ง 5 กรอบงาน ดังนี้ 1) กรอบงานด้านงานอภิบาล 2) กรอบงานด้านงานประกาศข่าวดี 3) กรอบงานด้านงานศาสนสัมพันธ์ 4) กรอบงานด้านงานคุณธรรมจริยธรรม และ 5) กรอบงานด้านงานสังคมสงเคราะห์ เพื่อทราบถึงผลการดำเนินงานจิตตาศึกษาในโรงเรียนคาทอลิกเป็นไปตามกรอบงานที่กำหนด จากบรรดาผู้บริหาร ครูจิตตาศึกษา ครูในโรงเรียน ผู้ปกครอง และนักเรียน

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายต่างๆ ครูหัวหน้ากลุ่มสาระ/ครูหัวหน้าระดับฯ ครูที่สังกัดหน่วยงานฝ่ายจิตตาศึกษา ครูผู้สอนในโรงเรียนคาทอลิก และผู้ปกครอง จำนวนทั้งหมด 1,628 คน ที่ได้มาจากการวิธีการสุ่ม (Cluster Random Sampling) ตามโรงเรียนในแต่ละสังฆมณฑล

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ตัวแปรต้น (Independent variable) คือ งานจิตตาศึกษาในโรงเรียนคาทอลิก

2.2 ตัวแปรตาม (Dependent variables) คือ ผลการดำเนินงานจิตตาศึกษาในโรงเรียนคาทอลิก ได้แก่ 1. กรอบงานด้านงานอภิบาล 2. กรอบงานด้านงานประกาศข่าวดี 3. กรอบงานด้านงานศาสนสัมพันธ์ 4. กรอบงานด้านงานคุณธรรมจริยธรรม 5. กรอบงานด้านงานสังคมสงเคราะห์

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานจิตตาศึกษาในโรงเรียนคาทอลิก ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามลักษณะของระบบงานจิตตาศึกษาภายในโรงเรียนคาทอลิก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทราบสภาพการดำเนินงานจิตตาศึกษาในโรงเรียนคาทอลิก ศึกษาสภาพของงานจิตตาศึกษาภายในโรงเรียนคาทอลิกที่จะส่งผลต่อการพัฒนางานจิตตาศึกษาในอนาคต และศึกษาความคิดเห็นของครู นักเรียน และผู้ปกครองที่มีต่องานจิตตาศึกษา โดยแบบสอบถามฉบับนี้ มี 4 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 จัดลำดับความโดดเด่นงานจิตตาศึกษาในโรงเรียน

คาทอลิก ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการศึกษาสภาพการดำเนินงานจิตตาศาสนาในโรงเรียนคาทอลิก และ ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาจิตตาศาสนาในโรงเรียนคาทอลิกโดยสร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของลิเคอร์ท (Likert Five Rating Scale) โดยกำหนดช่วงเป็น 5 ระดับ คือ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย และ เห็นด้วยน้อยที่สุด เป็นมาตราส่วน จำนวน 30 ข้อ โดยในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้ผู้วิจัยได้รับรองว่าข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามนี้จะเป็นความลับ การนำเสนอข้อมูลจะเป็นข้อมูลในภาพรวมเท่านั้น

3.2 แบบสัมภาษณ์สนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ในหัวข้องานวิจัย : การศึกษาสภาพการดำเนินงานจิตตาศาสนาในโรงเรียนคาทอลิก จำนวน 5 ข้อ

4. การดำเนินการทดลอง และเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้เวลาในการทดลอง ตั้งแต่เดือนธันวาคม 2566 – เดือนมีนาคม 2567 ซึ่งมีรายละเอียดในการดำเนินการทดลอง ดังนี้

1. กำหนดประชากร และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย โดยจะเลือกประชากรและกลุ่มตัวอย่างจากวิจัย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายต่างๆ ครูหัวหน้ากลุ่มสาระ/ครูหัวหน้าระดับฯ ครูที่สังกัดหน่วยงานฝ่ายจิตตาศาสนา ครูผู้สอนในโรงเรียนคาทอลิก และผู้ปกครอง

2. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- 2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานจิตตาศาสนาในโรงเรียนคาทอลิก ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามลักษณะของระบบงานจิตตาศาสนาภายในโรงเรียนคาทอลิก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทราบสภาพการดำเนินงานจิตตาศาสนาในโรงเรียนคาทอลิก ศึกษาสภาพของงานจิตตาศาสนาภายในโรงเรียนคาทอลิกที่จะส่งผลกระทบต่อการพัฒนาจิตตาศาสนาในอนาคตและศึกษาความคิดเห็นของครู นักเรียน และผู้ปกครองที่มีต่องานจิตตาศาสนา โดยแบบสอบถามฉบับนี้ มี 4 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 จัดลำดับความโดดเด่นงานจิตตาศาสนาในโรงเรียนคาทอลิก ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการศึกษาสภาพการดำเนินงานจิตตาศาสนาในโรงเรียนคาทอลิก และตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาจิตตาศาสนาในโรงเรียนคาทอลิกโดยสร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของลิเคอร์ท (Likert Five Rating Scale) โดยกำหนดช่วงเป็น 5 ระดับ คือ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย และเห็นด้วยน้อยที่สุด เป็นมาตราส่วน จำนวน 30 ข้อ

2.2 แบบสัมภาษณ์สนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ในหัวข้องานวิจัย : การศึกษาศาภาพการดำเนินงานจิตตภาลในโรงเรียนคาทอลิก จำนวน 5 ข้อ

3. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยรูปแบบในการเก็บข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามผ่านระบบออนไลน์ด้วย Google Form สำหรับแบบสอบถามแบบออนไลน์นี้มีข้อความให้ความยินยอมในการดำเนินการวิจัย เพื่อให้ผู้ที่ตอบแบบสอบถามได้ตัดสินใจให้ข้อมูลเพื่อการวิจัยในครั้งนี้

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้ตอบกลับมาและรวบรวม มาจัดทำข้อมูลและวิเคราะห์ตามหลักสถิติ

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 จัดลำดับความโดดเด่นของงานจิตตภาลในโรงเรียนคาทอลิก

ตารางที่ 1 แสดงความถี่ ร้อยละ และข้อมูลของความโดดเด่นของงานจิตตภาลในโรงเรียนของผู้ตอบแบบสอบถามที่เด่นชัดมากที่สุด

สังฆมณฑล	ด้าน อภิบาล	ด้าน การประกาศข่าวดี	ด้านคุณธรรม จริยธรรม	ด้าน ศาสนสัมพันธ์	ด้าน สังคมสงเคราะห์	อื่นๆ
อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ	16.97	12.10	44.71 (1)	13.61	11.43	1.18
สังฆมณฑลราชบุรี	23.30	16.48	32.39 (1)	14.77	11.36	1.7
สังฆมณฑลจันทบุรี	19.67	6.56	48.36 (1)	9.84	14.75	0.82
สังฆมณฑลเชียงราย	18.75	6.25	43.75 (1)	12.50	18.75	-
สังฆมณฑลเชียงใหม่	33.33 (1)	16.67	16.67	16.67	16.67	-
สังฆมณฑลนครสวรรค์	11.54	9.62	36.54 (1)	26.92	11.54	3.85
สังฆมณฑลสุราษฎร์ธานี	11.56	4.08	71.09 (1)	9.18	2.38	1.7
สังฆมณฑลอุบลราชธานี	21.88	6.25	40.63 (1)	15.63	15.63	-
สังฆมณฑลอุดรธานี	17.23	13.43	49.10 (1)	12.02	5.41	2.81
อัครสังฆมณฑลท่าแร่-หนองแสง	20.00	4.44	51.11 (1)	13.33	6.67	4.44
สังฆมณฑลนครราชสีมา	20.49	9.84	42.62 (1)	13.93	9.02	4.10
รวม	17.30	10.79	48.45	12.82	8.65	1.98
จัดลำดับ	อันดับที่ 2	อันดับที่ 4	อันดับที่ 1	อันดับที่ 3	อันดับที่ 5	

กมลลา สุริยพงศ์ประไพ, จินตนา กิจแก้ว, ทศมะ กิจประยูร, ศรัญญู พงศ์ประเสริฐสิน, อภิลิทธิ์ กฤษเจริญ,
ธรรมรัตน์ เรือนงาม, พรังซิส ไก่ส์ และ เชิดชัย เลิศจิตรเลขา

จากตารางที่ 1 พบว่าผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายต่างๆ หัวหน้ากลุ่มสาระ/
หัวหน้าระดับ ครูจิตตาภิบาล ครูผู้สอน เจ้าหน้าที่/บุคลากรสายสนับสนุน และผู้ปกครองโรงเรียน
คาทอลิกที่สังกัดสภาการศึกษาคาทอลิก ได้จัดลำดับความโดดเด่นของงานจิตตาภิบาลในโรงเรียน
ในด้านที่เด่นชัด ตามลำดับ ดังนี้ อันดับที่ 1 ด้านคุณธรรม จริยธรรม ร้อยละ 48.45 อันดับที่ 2
ด้านงานอภิบาล ร้อยละ 17.30 อันดับที่ 3 ด้านศาสนสัมพันธ์ ร้อยละ 12.82 อันดับที่ 4 ด้าน
การประกาศข่าวดี ร้อยละ 10.79 และ อันดับที่ 5 ด้านสังคมสงเคราะห์ ร้อยละ 8.65 ตาม
ลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาสภาพการดำเนินงานจิตตาภิบาลในโรงเรียนคาทอลิก

ตารางที่ 2 สภาพการดำเนินงานจิตตาภิบาลในโรงเรียนคาทอลิก

แผนงานจิตตาภิบาล	N	M	เกณฑ์อยู่ในระดับตามเกณฑ์ในภาพรวม
ภาพรวมของแผนงานด้านอภิบาล	6	87.73	มาก
ภาพรวมของแผนงานด้านคุณธรรมจริยธรรม	6	86.95	มาก
ภาพรวมของแผนงานด้านประกาศข่าวดี	6	86.50	มาก
ภาพรวมของแผนงานด้านศาสนสัมพันธ์	6	86.20	มาก
ภาพรวมของแผนงานด้านสังคม สงเคราะห์	6	85.09	มาก
ภาพรวมของสภาพการดำเนินงาน ในแต่ละด้าน	30	86.49	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า สภาพการดำเนินงานในโรงเรียนคาทอลิก เมื่อแบ่งออกตามแผนงาน
ของจิตตาภิบาล 5 แผนงาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็น ในการดำเนินงาน
จิตตาภิบาลในโรงเรียน ดังนี้ ด้านการอภิบาล อยู่ในระดับมากที่สุด ร้อยละ 87.73 รองลงมา คือ
ด้านคุณธรรม จริยธรรม ร้อยละ 86.95 ด้านการประกาศข่าวดี ร้อยละ 86.50 ด้านศาสนสัมพันธ์
ร้อยละ 86.20 และ ด้านสังคมสงเคราะห์ ร้อยละ 85.09 ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการสรุปข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานจิตตภาล และเพื่อพัฒนางานจิตตภาล ในโรงเรียนคาทอลิก

จากข้อคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานจิตตภาลในโรงเรียนคาทอลิก สามารถสรุปได้ว่า ควรมีการจัดทำแผนงานอภิบาลเพื่อเป็นการกำหนดทิศทางการทำงานจิตตภาลที่ชัดเจนเพื่อจะได้เป็นแนวทางที่ชัดเจนในการทำงานจิตตภาล จัดการอบรมเกี่ยวกับแผนงานจิตตภาลให้กับคุณครูภายในโรงเรียนเพื่อสร้างความตระหนักให้ทุกคนในโรงเรียนได้เห็นความสำคัญของงานจิตตภาล แต่ละโรงเรียนควรสนับสนุนและให้ความเอาใจใส่ต่องานจิตตภาลให้มากขึ้น ชี้แจง อบรม เพื่อแบ่งแผนงานทั้ง 5 แผนงานของจิตตภาลอย่างชัดเจน ส่งเสริมให้ครูจิตตภาลได้รับการอบรมอย่างต่อเนื่อง และมีเวลาทำงานด้านจิตตภาลอย่างเต็มที่ ฝ่ายการศึกษาฯ หรือส่วนกลาง เยี่ยมชม ติดตาม ให้กำลังใจ เสริมแรงครูจิตตภาล/ครูคำสอนในแต่ละโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง และจัดกิจกรรมพัฒนาครูจิตตภาลทั้งเรื่องชีวิตฝ่ายกายและฝ่ายจิต และการเพิ่มพูนความรู้ให้ครูจิตตภาล/ครูคำสอนอย่างต่อเนื่อง

จากข้อคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาจิตตภาลในโรงเรียนคาทอลิก สามารถสรุปได้ว่า ควรมีการอบรมครูจิตตภาลในโรงเรียนคาทอลิกอย่างน้อยปีละครั้ง เพื่อเป็นการพัฒนาครูจิตตภาลและสร้างเครือข่ายครูจิตตภาล และเพื่อปลูกจิตสำนึกให้คนในองค์กรเข้าใจความเป็นคาทอลิกเพื่อจะได้ปฏิบัติได้อย่างถูกต้องและเป็นแนวทางเดียวกัน มีการจัดการอบรมครูที่ทำงานอยู่ในฝ่ายจิตตภาลทุกคนรวมทั้งครูที่นับถือศาสนาพุทธ ผู้บริหารควรให้ความสำคัญและมีบทบาทในการร่วมดำเนินงานกับงานจิตตภาล พร้อมให้คำปรึกษา เสนอแนะ ให้กำลังใจกับผู้ปฏิบัติงาน ส่งเสริมงาน กิจกรรมต่าง ๆ ของจิตตภาล ให้ปรากฏชัดเจนเป็นรูปธรรมที่สามารถเผยแพร่ให้กับบุคคลภายนอกได้ศึกษา เรียนรู้ นำไปเป็นตัวอย่างได้

ตอนที่ 4 ผลสรุปประเด็นการสนทนากลุ่ม (Focus group Discussion) เรื่องการศึกษาศาภาพ การดำเนินงานจิตตภาลในโรงเรียนคาทอลิก

1. เสนอให้มีหน่วยงานและคณะกรรมการที่รับผิดชอบงานจิตตภาลในระดับสภาพระสังฆราชฯ เพื่อกำกับติดตามการดำเนินงานในแต่ละปีร่วมกัน
2. กำหนดกรอบงานจิตตภาลที่ชัดเจน จัดค่าตอบแทน และสวัสดิการที่เหมาะสมให้กับครู จิตตภาล

กมลลา สุริยพงศ์ประไพ, จินตนา กิจแก้ว, ทศมะ กิจประยูร, ศรัญญู พงศ์ประเสริฐสิน, อภิลิทธิ์ กฤษเจริญ,
ธรรมรัตน์ เรือนงาม, พรังซิส ไก่ส์ และ เชิดชัย เลิศจิตรเลขา

3. ปรับปรุงคู่มือปฏิบัติงานจิตตภาลให้เหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานด้านจิตตภาล

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่องสภาพการดำเนินงานจิตตภาลในโรงเรียนคาทอลิก ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. สภาพการดำเนินงานจิตตภาลในโรงเรียนคาทอลิกมีเป็นไปตามกรอบงานที่กำหนดตามแผนงานทั้ง 5 แผนงานของจิตตภาล ซึ่งยอมรับสมมติฐานการวิจัยในข้อที่ 1
2. ผลการศึกษาสภาพของงานจิตตภาลภายในโรงเรียนคาทอลิกในปัจจุบันจะส่งผลต่อการพัฒนางานจิตตภาลในอนาคต อยู่ในระดับมากขึ้นไป โดยมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งยอมรับสมมติฐานการวิจัยในข้อที่ 2

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่องสภาพการดำเนินงานจิตตภาลในโรงเรียนคาทอลิก นำมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. สภาพการดำเนินงานจิตตภาลในโรงเรียนคาทอลิกมีเป็นไปตามกรอบงานที่กำหนดตามแผนงานทั้ง 5 แผนงานของจิตตภาล ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานในข้อที่ 1 ที่ว่า สภาพการดำเนินงานจิตตภาลในโรงเรียนคาทอลิกมีเป็นไปตามกรอบงานของงานจิตตภาล ซึ่งเมื่อมองถึงองค์ประกอบหลักของโรงเรียนคาทอลิก คือ การอบรมคนและการประสานพัฒนาการทุกอย่างเข้าด้วยกัน ซึ่งรวมแต่ละบุคคลให้มีความใกล้ชิดกับพระเจ้ามากยิ่งขึ้น โดยผ่านทางกระบวนการคำสอนทางศาสนาเข้ากับการศึกษาทั้งสิ้นของนักเรียน (มิติด้านศาสนาของการศึกษาในโรงเรียนคาทอลิก ข้อ 66) ก็จะพบว่างานจิตตภาลในโรงเรียนมีความสำคัญ และมีความจำเป็นอย่างยิ่งในกระบวนการศึกษาอบรมแบบคริสต์ ทั้งนี้ก็เพื่อพัฒนาความสามารถแต่ละด้านของนักเรียนแต่ละคนอย่างเป็นลำดับขั้นตอน ทำให้แต่ละคนได้รับการศึกษาอบรมเชิงบูรณาการแบบครบองค์ภายในบริบทของการศึกษา คือ มิติด้านศาสนาคริสต์และการตระหนักถึงพระพรของพระเจ้าที่มีต่อมนุษย์ โดยที่กระบวนการจัดการศึกษาคาทอลิกจะต้องแสดงลักษณะเด่นชัด และแสดงให้เห็นถึงความสอดคล้องกลมกลืนกันของความเชื่อและความศรัทธาต่อพระเจ้ากับการจัดการศึกษา และพัฒนาชีวิตมนุษย์ที่เต็มเปี่ยมด้วยคุณค่า ศักดิ์ศรีและความรับผิดชอบทั้งต่อชีวิตตนเองและสังคมอย่างเหมาะสมกับบริบททางสังคมหรือวัฒนธรรมที่ดำรง

ดังที่พระสันตะปาปา ยอห์น ปอล ที่ 2 ที่ได้ทรงเคยกล่าวในสมณสาสน์ “เริ่มต้นสหัสวรรษใหม่” ถึงงานจิตตภาลไว้ว่า จิตตภาลจะต้องทำหน้าที่ประกาศสอน และนำประชาชนให้รู้จักพระคัมภีร์ ดังที่นักบุญเยโรมสอนเราอย่างแข็งขันว่า “การไม่รู้จักพระคัมภีร์ ก็คือการไม่รู้จักพระคริสตเจ้า” จิตตภาลจึงต้องเอาใจใส่อย่างเข้มแข็ง ให้ทุกคนได้รู้จักพระคัมภีร์ และให้พระวาจาของพระเจ้านำทางชีวิตมนุษย์ เพื่อให้พวกเขาได้รู้จักพระคริสตเจ้า ดังที่เราเปิดใจของเราต้อนรับการกระทำของพระจิตเจ้า ซึ่งไปสอดคล้องกับเป้าหมายของโรงเรียนคาทอลิกที่บอกไว้อย่างชัดเจนว่า โรงเรียนคาทอลิกต้องเป็นทางเลือกที่โดดเด่นของสังคมไทยด้วยเอกลักษณ์และอัตลักษณ์ การศึกษาคาทอลิกที่ปรากฏชัดเจนเสมอ โดยการจัดการศึกษาแบบคาทอลิกที่เน้นการพัฒนา นักเรียนเป็นรายบุคคล ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในทุกมิติและพัฒนาตนเองสู่ความเป็นเลิศเต็มตามศักยภาพ บ่มเพาะนักเรียนให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการ และเป็นคนดีมีหลักธรรมและหลักยึดเหนี่ยวในการดำเนินชีวิตด้วยความรักเมตตา รับผิดชอบ ซื่อสัตย์ พอเพียง และมีภูมิคุ้มกัน รู้จักไตร่ตรอง โรงเรียนต้องเป็นชุมชนที่เป็นฐานและสถานแห่งความเป็นหนึ่งเดียวที่นำแสงสว่างและความรักของพระเยซูเจ้าสู่ทุกคน โดยเฉพาะผู้อ่อนแอในสังคม ดังนั้น โรงเรียนคาทอลิกจึงต้องเป็นสนามแห่งการประกาศข่าวดีอย่างแท้จริง โดยตระหนักและลงมือปฏิบัติจริง ด้วยจิตวิญญาณของความรักและการรับใช้ ภายใต้โครงสร้างและกรอบงานจิตตภาล ที่สามารถกระจายลงสู่ทุกคนในโรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ดังที่แผนงานอภิบาลอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ค.ศ. 2011-2015 ข้อ 57 ที่บอกว่าสถานศึกษาคาทอลิกทุกระดับจะต้องตอบสนองต่อแผนงานอภิบาลโดยการแสดงอัตลักษณ์ของตนให้เด่นชัดโดยมีพระคริสตเจ้าเป็นรากฐาน มุ่งให้เป็นสนามและฐานแห่งการประกาศข่าวดีแก่ทุกคน สร้างบรรยากาศคาทอลิก สอนคำสอน ปลุกฝังความเชื่อ ผสมผสานวัฒนธรรมกับความเชื่อ และความเชื่อกับชีวิต และเน้นการบริหารจัดการหลักสูตรทั้งในและนอกระบบที่เปี่ยมด้วยคุณธรรมจริยธรรมตามคุณค่าพระวรสาร และในข้อ 59 ที่ว่าให้สถานศึกษาในอัครสังฆมณฑลฯ ทุกระดับ เป็นสนามแห่งการอบรมและเป็นฐานเพื่อการประกาศข่าวดี อาศัยการศึกษาอบรมความเชื่อ การพัฒนาเด็กเยาวชนในเรื่องการศึกษา จริยธรรมและศีลธรรม และการเสวนาฯ ซึ่งงานจิตตภาลได้แบ่งกรอบงานไว้ทั้งหมด 5 แผนงานตามที่ฝ่ายการศึกษาอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ได้กำหนดกรอบงานหลักเพื่อพัฒนางานจิตตภาลซึ่งถือเป็นจิตวิญญาณแห่งการจัดการศึกษาของอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ออกเป็น 5 กรอบงานหลักดังนี้ คือ กรอบงานด้านการอภิบาล กรอบงานด้านการประกาศข่าวดี กรอบงานด้านคุณธรรมจริยธรรม

กรอบงานด้านสังคมสงเคราะห์ และกรอบงานด้านศาสนสัมพันธ์ และในงานวิจัย ผู้วิจัยได้ทำการ
จำแนกงานในแต่ละกรอบงานเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้ทำการสำรวจงานจิตตาทิบาลภายใน
โรงเรียนของตนเอง ซึ่งในกิจกรรมแต่ละกิจกรรม มีการตอบสนองต่อกรอบงานต่างๆ ซึ่งพบว่า
กิจกรรมบางอย่างที่โรงเรียนแต่ละโรงเรียนทำได้ตอบสนองต่องานต่างๆ แต่เพียงผู้ตอบแบบสอบ
ถามยังไม่มั่นใจว่ากิจกรรมบางอย่างนั้นเข้ากับกรอบงานในด้านใด ทำให้ผลการศึกษามีความคลาด
เคลื่อนไป อีกทั้งผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อาจจะยังไม่มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับ
งานจิตตาทิบาล หรืออาจจะไม่มีประสบการณ์ในการทำงานจิตตาทิบาลเท่าที่ควร ทำให้ผลของ
การตอบแบบสอบถามบางข้อนั้นอาจจะไม่ตรงตามสิ่งที่คาดหวังไว้

2. ผลการศึกษาสภาพของงานจิตตาทิบาลภายในโรงเรียนคาทอลิก ในปัจจุบันจะส่งผลต่อ
การพัฒนาจิตตาทิบาลในอนาคต ซึ่งสอดคล้องสมมติฐานการวิจัยในข้อที่ 2 พบว่า ผลการ
ตอบแบบสอบถามในภาพรวมอยู่ในระดับมากขึ้นไป โดยมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยที่กรอบ
งานในด้านต่างๆ นั้น มีกิจกรรมที่ตอบสนองต่อวิสัยทัศน์และพันธกิจของงานจิตตาทิบาลอย่าง
ชัดเจน ซึ่งกิจกรรมได้มุ่งเน้นคุณค่าและความสำคัญของมนุษย์ เป็นกระบวนการพัฒนามนุษย์
เพื่อเป็นบุคคลที่สมบูรณ์ ตามคำสอนแห่งพระวรสารของพระเยซูคริสตเจ้าและพระศาสนจักร ดังนี้
1) กรอบงานด้านการอภิบาล เป็นงานที่สร้างความศักดิ์สิทธิ์ การอบรม สั่งสอนและการปกครอง
ดูแลเด็กและเยาวชน รวมทั้งบุคลากรทุกคนในโรงเรียน และผู้ปกครอง กรอบงานด้านการอภิบาล
ประกอบด้วย 2 งานหลักที่สำคัญ คือ งานด้านพระวาจา หรือ การสอนคริสตศาสนธรรม และ
งานด้านศีลศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งกรอบงานด้านนี้จะมุ่งพัฒนาให้ทุกคนในโรงเรียน ได้รับการอบรม ส่งเสริม
และพัฒนาความเชื่อตามศาสนาที่ตนนับถือ เพื่อนำไปสู่การดำเนินชีวิตที่ดี และมีความสุขในการ
ดำเนินชีวิต 2) กรอบงานด้านการประกาศข่าวดี เป็นงานการประกาศข่าวดีที่เน้นการเป็นประจักษ์
พยานถึงพระคริสตเจ้าและข่าวดีแห่งความรอดของพระองค์อย่างเป็นรูปธรรม ที่จะสามารถทำให้
แผ่ขยายและซึมซับเข้าไปสู่วิถีการดำเนินชีวิตของผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยกรอบงานนี้จะ
มุ่งเน้นไปที่นักเรียนต่างศาสนา ทั้งนี้ก็เพื่อเป็นการประกาศข่าวดี สอดคล้องกับคำที่ว่า โรงเรียนคาทอลิก
จะต้องเป็นสนามแห่งการแพร่ธรรม 3) กรอบงานด้านคุณธรรม จริยธรรม เป็นงานปลูกฝังส่งเสริม
และพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมแก่ผู้เรียนทุกคนให้เข้าถึงคุณค่าความดี มุ่งเน้นเป็นพิเศษในเรื่องของ
คุณธรรม มีความรักรับใช้และแบ่งปัน มีจริยธรรม คุณธรรมและศีลธรรม เคารพในคุณค่าและ
ศักดิ์ศรีของตนเองและผู้อื่น โดยการบูรณาการ คุณธรรมจริยธรรมเข้าไปในเนื้อหาสาระการเรียนรู้

รู้โดยบูรณาการตั้งแต่จุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ และผ่านทางกิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้นภายในโรงเรียน 4) กรอบงานด้านสังคมสงเคราะห์ เป็นงานที่เป็นพยานถึงความรักและจิตตารมณ์แห่งการรับใช้ ที่แสดงให้เห็นว่าพระศาสนจักรจะต้องอยู่เคียงข้างคนยากจนเช่นเดียวกับพระคริสตเจ้า ด้วยเหตุนี้ เด็ก เยาวชนทุกคน จึงมีโอกาสเท่าเทียมกันในการเข้ารับการศึกษาในโรงเรียนคาทอลิก และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง เด็กและเยาวชนคาทอลิกทุกคนควรจะต้องได้มีโอกาสเข้าเรียนในโรงเรียนคาทอลิกเพื่อเขาจะได้รับการปลูกฝัง ส่งเสริม และพัฒนา ความเชื่อ ความศรัทธา โดยการสร้างโอกาสและสร้างความเท่าเทียมกันทางการศึกษา ให้ทุนการศึกษา และดูแลเอาใจใส่เป็นกรณีพิเศษ และ 5) กรอบงานด้านศาสนสัมพันธ์ เป็นการเสวนาระหว่างศาสนา เพื่อสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจที่ดีต่อกัน เพื่อความดีร่วมกัน เน้นการเสวนา และการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่างบ้าน วัด โรงเรียน ชุมชน และองค์กรต่างๆ โดยที่โรงเรียนคาทอลิกแต่ละโรงเรียนที่ได้ตอบแบบสอบถามก็ได้ดำเนินงานจิตตภาลตามกรอบงานต่างๆ ของจิตตภาลอย่างดี และจากผลการศึกษาสภาพของงานจิตตภาลภายในโรงเรียนคาทอลิกในปัจจุบันได้ส่งผลต่อการพัฒนางานจิตตภาลในอนาคตซึ่งจะมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและจะดำเนินการต่อไปตามลำดับขั้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากการศึกษาพบว่าผู้ตอบสอบถามเรื่อง การศึกษาศาภาพการดำเนินงานจิตตภาลภายในโรงเรียนคาทอลิก มีความหลากหลายกันในหลายๆ ด้าน ทำให้ผลการวิจัยในบางข้ออาจมีความคลาดเคลื่อน ผู้วิจัยอาจจะต้องมีการอธิบายรายละเอียดให้ชัดเจน รวมไปถึงกำหนดและจำแนกแบบสอบถามตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามไว้เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป
2. สามารถนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการจัดทำกำหนดกรอบงานจิตตภาลที่ชัดเจน และเพื่อทำการปรับปรุงคู่มือปฏิบัติงานจิตตภาลให้เหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานด้านจิตตภาลในอนาคตต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ในการศึกษาครั้งต่อไป อาจจะต้องมีการแบ่งแยกแบบสอบถาม ตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เช่น ศาสนา ประสบการณ์ในการทำงานจิตตภาล การศึกษาด้านศาสนจาก

กมลลา สุริยพงศ์ประไพ, จินตนา กิจแก้ว, ทศมะ กิจประยูร, ศรัญญู พงศ์ประเสริฐสิน, อภิลิทธิ์ กฤษเจริญ,
ธรรมรัตน์ เรือนงาม, พรังซิส ไก่ส์ และ เชิดชัย เลิศจิตรเลขา

ศูนย์คริสตศาสนธรรมระดับชาติ (NCC) หรือสาขาวิชาคริสตศาสนศึกษา วิทยาลัยแสงธรรม เพื่อจะได้พบข้อมูลที่มาจากผู้ทำงานจิตตภาลอย่างแท้จริง และอาจมีการกำหนดจำนวนผู้ตอบ สอบถามของแต่ละสังฆมณฑล เนื่องจากบริบทของการทำงานจิตตภาลของแต่ละสังฆมณฑล ที่มีความแตกต่างกัน ทั้งนี้เพื่อจะได้นำผลของการวิจัยไปใช้เพื่อพัฒนางานจิตตภาลในแต่ละ สังฆมณฑลได้อย่างแท้จริง

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542**. บริษัท สยามสปอร์ต ซินดิเคท จำกัด.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ฝ่ายการศึกษา อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ. (2531). **คู่มือแนวทางการพัฒนางานจิตตภาลของ โรงเรียนในอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ**. ม.ป.ท.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวง ศึกษาธิการ. (2549). **เอกสารแนวทางการดำเนินงานปฏิรูปการเรียนการสอน ตามเจตนารมณ์กระทรวงศึกษาธิการ “2549 ปี แห่งการปฏิรูปการเรียนการสอน” แนวทางการจัดการการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์**. สำนักวิชาการและ มาตรฐานการศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎมนตรี. (2560). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 - 2564**. สำนักงาน คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎมนตรี.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎมนตรี. (2562). **ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี พ.ศ. 2561 - 2580**. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎมนตรี.
- มาเรียม นิลพันธุ์. (2555). **วิธีวิจัยทางการศึกษา** (พิมพ์ครั้งที่ 6). โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- มาเรียม นิลพันธุ์. (2558). **วิธีวิจัยทางการศึกษา** (พิมพ์ครั้งที่ 7). ศูนย์วิจัยและพัฒนา.

- ราชบัณฑิตสถาน. (2546). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542**. นานมีบุ๊คส์
พับลิเคชั่น.
- ราชบัณฑิตสถาน. (2558). **พจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ร่วมสมัย**. เจียฮั่ว.
- วิวัฒน์ แพร่ศิริ. (2544). **จิตตภาล : เอกลักษณะของการศึกษาคาทอลิก**. ฝ่ายการศึกษาอัคร
สังฆมณฑลกรุงเทพฯ.
- วรสาร ปิยชาติวงศ์. (2546). **การศึกษาความคิดเห็นของครูคาทอลิกต่องานจิตตภาลของ
โรงเรียนคาทอลิก สังกัดอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ**. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สมณกระทรวงการศึกษาคาทอลิก. (2520). **โรงเรียนคาทอลิก**. สภาการศึกษาคาทอลิกแห่ง
ประเทศไทย.
- สมณกระทรวงการศึกษาคาทอลิก. (2531). **มิติด้านศาสนาของการศึกษาในโรงเรียนคาทอลิก**.
สภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย.
- สมณกระทรวงการศึกษาคาทอลิก. (2540). **โรงเรียนคาทอลิกขณะเข้าสู่สหัสวรรษที่สาม**.
สภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย.
- สมณกระทรวงการศึกษาคาทอลิก. (2545). **นักบวชและพันธกิจในโรงเรียน - ข้อคิดและแนวทาง**.
สภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย.
- สภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย. (2544). **คู่มืองานอภีลในโรงเรียนคาทอลิก**.
สภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย.
- สภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย. (2555). **ก้าวไปข้างหน้าด้วยอัตลักษณ์การศึกษา
คาทอลิก**. สภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย.
- สภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย. (2557). **ก้าวต่อไปด้วยอัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิกเข้า
สู่ชีวิต**. สภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย.
- สภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย. (2561). **เมื่ออัตลักษณ์การศึกษาคาทอลิก**. สภาการ
ศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย.
- Catholic Education Council of Thailand. (2018, n.d.). **Revisit the Identity of
Catholic Education in Thailand**. [https://www.catholic-education.or.th/
home/index.php/about/%E0%B8%82%E0%B9%89%E0%B8%AD%E0%B8%A
1%E0%B8%B9%E0%B8%A5%E0%B8%9C%E0%B8%B9%E0%B9%89%E0%B8
%9A%E0%B8%A3%E0%B8%B4%E0%B8%AB%E0%B8%B2%E0%B8%A3.html](https://www.catholic-education.or.th/home/index.php/about/%E0%B8%82%E0%B9%89%E0%B8%AD%E0%B8%A1%E0%B8%B9%E0%B8%A5%E0%B8%9C%E0%B8%B9%E0%B9%89%E0%B8%9A%E0%B8%A3%E0%B8%B4%E0%B8%AB%E0%B8%B2%E0%B8%A3.html)

คุณธรรมที่สามเผยแสงธรรมได้รับการเสริมสร้างจากการเข้าร่วมพิธีกรรมทำวัตร

The Deepening on virtues that Lux Mundi's Seminarians Receive by Participating in the Liturgy of the Hours

รัฐพล งามอัชฌา

* ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทววิทยาจริยธรรม คณะศาสนศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

บาทหลวง ดร.ออกัสติน สุกีโย ปีโตโย, เอส.เจ.

* คณะศาสนศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

บาทหลวง ดร.สุรัชย์ ชุ่มศรีพันธุ์

* คณะศาสนศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

บาทหลวง ผศ.ดร.ชาติชาย พงษ์ศิริ

* คณะมนุษยศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

ผศ.ดร.ลัดดาวรรณ ประสูตร์แสงจันทร์

* คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

Rattapon Ngamautcha

* Master of Arts Program in Moral Theology, Faculty of Divinity, Saengtham College

Rev.Dr.Agustinus Sugiyo Pitoyo, S.J.

* Faculty of Divinity, Saengtham College

Rev.Dr.Surachai Chumsriphan

* Faculty of Divinity, Saengtham College

Rev.Asst.Prof.Dr.Chartchai Phongsiri

* Faculty of Humanities, Saengtham College

Asst.Prof.Dr.Laddawan Prasootsaengchan

* Faculty of Education, Saengtham College

ข้อมูลบทความ

* รับบทความ 26 มิถุนายน 2567

* แก้ไข 2 กันยายน 2567

* ตอบรับบทความ 16 กันยายน 2567

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) คุณธรรมที่สามเณรแสงธรรมได้รับการเสริมสร้างจากการเข้าร่วมพิธีกรรมทำวัตร และ 2) ผลการนำคุณธรรมที่สามเณรแสงธรรมได้รับการเสริมสร้างจากการเข้าร่วมพิธีกรรมทำวัตรไปใช้เป็นหลักในการดำเนินชีวิตตามมติดการอบรม 4 ด้าน กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ สามเณรแสงธรรม ชั้นปีที่ 1-7 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 34 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูลใช้ค่าความถี่และค่าร้อยละ การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า

1. คุณธรรมที่สามเณรแสงธรรมได้รับการเสริมสร้างจากการเข้าร่วมพิธีกรรมทำวัตร คือ คุณธรรมความเชื่อ ความหวัง และความรัก เป็นคุณธรรมที่สามเณรได้รับที่ละเล็กทีละน้อย และได้ซึมซับลงไปในชีวิตของสามเณรทำให้ได้เติบโตในชีวิตที่มีความเชื่อและความสนิทสัมพันธ์กับพระเจ้าในทุกๆ วัน มีความรักในพระเป็นเจ้าผู้ทรงมอบความเชื่อให้กับสามเณร และพร้อมเดินต่อไปด้วยความหวังว่าพระเจ้าจะอยู่เคียงข้างเสมอในการดำเนินชีวิตตามกระแสเรียก และพระองค์จะเสด็จมาอีกครั้งหนึ่ง การเข้าร่วมพิธีกรรมทำวัตรทำให้สามเณรได้รู้จักรักผู้อื่น และมีความเป็นหนึ่งเดียวกันในพระศาสนจักรผ่านทาง การสวดภาวนา และเป็นการแสดงออกของความเชื่อ ความหวัง และความรักเราต่อพระเจ้าในรูปแบบหนึ่งอีกด้วย

สำหรับคุณธรรมอื่นที่สามเณรได้รับจากการร่วมพิธีกรรมทำวัตร คือ คุณธรรมความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ ความสุภาพถ่อมตน ความรอบคอบ ความยุติธรรม การรู้จักประมาณตน และความเสมอต้นเสมอปลายเหล่านี้ ล้วนมีส่วนช่วยให้สามเณรได้พัฒนาชีวิตในการฝึกฝนตนเองในด้านมิติต่างๆ ทั้งด้านความเป็นมนุษย์ ด้านชีวิตจิต ด้านสติปัญญา และด้านงานอภิบาล เพื่อเตรียมตัวเป็นบาทหลวงที่ดีในอนาคต

2. ผลการนำคุณธรรมที่สามเณรแสงธรรมได้รับการเสริมสร้างจากการเข้าร่วมพิธีกรรมทำวัตรไปใช้เป็นหลักในการดำเนินชีวิตตามมิตการอบรม 4 ด้าน ได้แก่

2.1 มิติด้านความเป็นมนุษย์ สามเณรสามารถนำคุณธรรมที่ได้รับมาใช้ในการดำเนินชีวิตในด้านมิติการเป็นมนุษย์ คือ ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายและในหน้าที่ต่างๆ ดีขึ้น สามเณรได้ฝึกฝนให้รู้จักควบคุมตนเอง ควบคุมอารมณ์ความรู้สึกของตนได้ดีมากขึ้น มีความเป็นผู้ใหญ่มากขึ้น มีวุฒิภาวะในการจัดการเวลาส่วนตัว พัฒนาบุคลิกภาพ เสริมสร้างความเป็นหนึ่งเดียวในชีวิตหมู่คณะ สร้างระเบียบวินัยให้กับตนเอง มีความซื่อสัตย์ ต่อนหน้าที่การงาน ซื่อสัตย์ต่อพระเจ้าและต่อเพื่อนพี่น้อง และมีความสุขภาพต่อพระเจ้า สุขภาพต่อผู้ให้การอบรมและสุขภาพต่อเพื่อนพี่น้องอีกด้วย

2.2 มิติด้านชีวิตจิต สามเณรนำคุณธรรมที่ได้รับมาส่งเสริมด้านชีวิตจิต ด้วยการมีความสนิทสัมพันธ์กับพระเจ้ายิ่งขึ้นโดยเฉพาะการสวดส่วนตัว การมีความสนิทสัมพันธ์กับพระเจ้า ผ่านทางการรำพึงไตร่ตรองในบทสวดต่างๆ ในพิธีกรรมทำวัตรจะช่วยให้ชีวิตสามเณรได้สนิทกับพระเจ้า

2.3 มิติด้านสติปัญญา สามเณรได้นำคุณธรรมที่ได้รับมาใช้ในการเรื่องของการใช้เหตุผลและผลการคิดวิเคราะห์ ไตร่ตรองมากขึ้น รู้จักคิดวิเคราะห์แยกแยะสิ่งต่างๆ ได้ดีขึ้น ทำให้มีมโนธรรมที่เที่ยงตรงในตนเอง ไม่ปล่อยตนเองไปตามอารมณ์ความรู้สึก ให้ความเชื่อ นำมาสู่ภาคปฏิบัติ

2.4 มิติด้านการอภิบาล สามเณรได้นำคุณธรรมที่ได้รับมาใช้ในการภาวนาเพื่อผู้อื่น อุทิศตนเพื่อผู้อื่น มีความรักต่อผู้อื่น รักและรับใช้อุทิศตน เสียสละตนเองเพื่อผู้อื่นได้มากขึ้น การร่วมพิธีกรรมทำวัตร ช่วยให้สามเณรได้สละตนเองเพื่อเป็นเครื่องมือในการสวดภาวนาเพื่อสัตบุรุษ เป็นเครื่องหมายภายนอกที่แสดงถึงชีวิตภาวนาภายในของสามเณรที่เกิดผลอย่างแท้จริง

คำสำคัญ: คุณธรรม; พิธีกรรมทำวัตร; สามเณร

Abstract

This research is qualitative research. The objectives are to study 1) The deepening on virtues that Lux Mundi Seminarians gain from participating in the Divine Liturgy and 2) The impact of applying the deepening on virtues that Lux Mundi Seminarians gain from participating in the Divine Liturgy is to be used as the main way of life according to four training dimensions. The following is a representative sampling of the research data: 1) A total of 34 Lux mundi seminarians from year 1 to year 7 in the academic year 2021 are selected by simple random sampling. Semi-structured interviews are employed to collect data. The research uses descriptive statistics to conduct research analysis by using the personal data analysis of the providers, showing frequency and percentage.

The result of this research reveals:

1. The deepening on virtues that Lux Mundi seminarians by participating in the divine liturgy are faith, hope, and love. These virtues are gradually acquired and absorbed into seminarians' lives, allowing them to grow in faith and intimacy with God in a daily life, having faith in the God who has given them faith and being prepared to go on with hope that God will always be by side with them to live this vocation. Participating in the divine liturgy allows seminarians learning to love others and having unity in the Church through prayer. And it is an expression of our faith, hope, and love for God in some form as well.

The other virtues that seminarians receive from participating in the divine liturgy are morality and honesty, responsibility, modesty, prudence, justice, moderation, and consistency. All of these assist seminarians in developing life of self-cultivated in various dimensions, including humanity, spiritual life, intelligence, and pastoral care, in order to prepare them to be good pastors with the future.

2. The results of applying the deepening on virtues that seminarians have gained from participating in the divine liturgy as the basis for living according to the dimensions of training in four aspects are as follows:

2.1 The result of applying the deepening on virtues that Lux Mundi seminarians received from participating in the divine liturgy is to be used as the basis for living according to human dimensions. The seminarians can apply the virtues that they have received in their lives in the dimension of being human, which is the responsibility of the assigned duties. And in various functions, seminarians have practiced how to control themselves. They are better self-control in emotion and are more mature. Seminarians have the ability to manage their personal time and personality development. Lux Mundi seminary focuses in community life, Self-discipline, responsibility, faithfulness to God and brothers and sisters, be polite to God, formators, and friends.

2.2 For Spiritual dimensions, by participating in divine liturgy. Seminarians are able to promote their spiritual life by having a closer relationship with God, especially through private prayer. Having a close relationship with God through contemplation of the psalms in the divine liturgy will help seminarians live closer to God.

2.3 In the intellectual dimension, seminarians have brought the virtues from participating in the divine liturgy which is the matter of claiming cause and effect. Analytical thinking and increased introspection are required. Learn to think, evaluate, and differentiate things more effectively. To have a clear conscience in one's own mind and allowing oneself to be carried away by his emotions that is not a good idea and allowing faith to lead to action.

2.4 The pastoral dimension, participating in the divine liturgy has been a virtue for seminarians. Sacrifice oneself more for others by praying for them, devoting oneself to them, loving them, and serving them with devotion. Taking part in the rite permits seminarians to offer themselves up in prayer as tool for the faithful. An external sign that depicts a seminarians meditation life is quite beneficial.

Keywords: Virtues
The Liturgy of the Hours
Seminarians

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระศาสนจักรคาทอลิกสากลได้ให้ความสำคัญและคุณค่าของการสวดภาวนาเป็นอย่างมาก จึงได้มีการเรียกร้องให้คริสตชนทุกคนได้สวดภาวนาสรรเสริญพระเจ้าเพื่อชำระจิตใจ ยกจิตใจขึ้นหาพระเจ้า และใกล้ชิดกับพระเจ้ายิ่งขึ้น การภาวนาของคริสตชนนั้นมีหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นการภาวนาในรูปแบบทางการโดยใช้บทสวดภาวนาที่พระศาสนจักรแต่งตั้งขึ้น เพื่อความเป็นหนึ่งเดียวกันของการสวดภาวนาหรือ การสวดภาวนาแบบไม่เป็นทางการหรือที่มาจากใจของคริสตชน

พิธีกรรมทำวัตรหรือการสวดทำวัตร เป็นการสวดภาวนารูปแบบหนึ่งที่พระศาสนจักรเรียกร้องให้คริสตชนทุกคนได้เอาใจใส่และถือว่าเป็นหน้าที่ที่คริสตชนจะละเลยการสวดนี้ไม่ได้ พิธีกรรมทำวัตรเป็นการปฏิบัติตามคำเตือนของบรรดาอัครสาวกอย่างซื่อสัตย์ “ให้อิฐฐานภาวนาอย่างสม่ำเสมอ” และ “ถูกจัดตั้งขึ้นเพื่อถวายเป็นการสรรเสริญแด่พระเจ้า ทำให้เวลากลางวันกลางคืนศักดิ์สิทธิ์” เป็น “การอิฐฐานภาวนาทางการของพระศาสนจักร” ในการอิฐฐานภาวนานี้ บรรดาผู้มีความเชื่อ ไม่ว่าจะเป็นบรรพชิต นักบวชและฆราวาส แสดงบทบาทสมณราชตระกูลของผู้รับศีลล้างบาป เมื่อพระศาสนจักรประกอบพิธีกรรมทำวัตร ‘ตามรูปแบบที่ได้รับรองแล้ว’ (CCC ข้อที่ 1174) (คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อคริสตศาสนธรรม แผนกคริสตศาสนธรรม, 2019)

พิธีกรรมทำวัตรมีเจตนาให้เป็นการอิฐฐานของประชากรทั้งหมดของพระเจ้า ในพิธีกรรมนี้พระคริสตเจ้าเอง “ยังทรงปฏิบัติหน้าที่สมณะต่อไปในพระศาสนจักร” แต่ละคนมีส่วนร่วมในพิธีกรรมนี้ตามบทบาทและสภาพชีวิตเฉพาะของตนในพระศาสนจักรคาทอลิก บรรดาพระสงฆ์ในฐานะเป็นผู้รับผิดชอบในงานอภิบาล ได้รับเรียกมาเพื่อเอาใจใส่ในการอิฐฐานภาวนา และศาสนบริการเกี่ยวกับพระวาจา บรรดานักพรตชายหญิง ก็ต้องมีส่วนร่วมในพิธีกรรมนี้ ตามพระพรพิเศษการถวายเป็นพระสงฆ์ ส่วนบรรดาฆราวาสก็มีส่วนร่วมในพิธีกรรมนี้เท่าที่สามารถด้วย ตามคำสอนของพระศาสนจักรคาทอลิก ระบุว่า “ผู้อภิบาลสัตบุรุษควรเอาใจใส่ให้ประกอบพิธีกรรมทำวัตรเป็นชั่วโมงสำคัญ โดยมีสัตบุรุษมาร่วมพิธีในวัด เฉพาะอย่างยิ่งการทำวัตรเย็นในวันอาทิตย์และวันสมโภช ควรแนะนำฆราวาสให้ประกอบพิธีกรรมทำวัตรพร้อมกับพระสงฆ์หรือร่วมเป็นกลุ่มหรือเป็นการส่วนตัว” (CCC ข้อที่ 1175) (คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อคริสตศาสนธรรม แผนกคริสตศาสนธรรม, 2019) พิธีกรรมทำวัตรเป็นช่วงเวลาที่มียุคคุณค่าที่สุดของคริสตชนเพราะว่าเป็นการทำให้ช่วงเวลาแต่ละวันศักดิ์สิทธิ์ไป เป็นช่วงเวลาที่เรียกร้องคริสตชนให้สรรเสริญพระเจ้าและรำพึงภาวนาให้ระลึกถึงการประทับ อันเต็มไปด้วยพระเมตตาและความรักของพระเจ้าในท่ามกลาง

พระศาสนจักรของพระองค์ พิธีกรรมทำวัตร ควรจะเป็นการถือปฏิบัติของสมาชิกพระศาสนจักรทั้งหมด แต่กลับถูกมองข้ามไปอย่างน่าเสียดายในหลายศตวรรษที่ผ่านมา เพราะได้ถือว่าเป็นการสวดภาวนาของพระสงฆ์นักบวชเท่านั้น หลายครั้งถูกกลับมองเป็น การภาวนาส่วนตัวต่างคนต่างสวด หรือซ้ำร้ายคือต้องสวดเพราะถูกบังคับให้สวด แต่ถ้าพิจารณาโครงสร้างของพิธีทำวัตรจะเห็นว่าบทสวดดีต่างๆ ก็ดี บทอ่านก็ดี บทเพลง และบทตอบรับก็ดี ตลอดจนบทภาวนาต่างๆ นั้น ถูกคิดและจัดไว้เพื่อการภาวนาสำหรับคนทั่วไปและโดยส่วนรวม เพราะพิธีกรรมทำวัตรเป็นพิธีกรรมของพระศาสนจักร ซึ่งเป็นเรื่องที่ทุกคนควรปฏิบัติและควรทำโดยพร้อมเพรียงกัน

ในปัจจุบันนี้ พระศาสนจักรคาทอลิกในประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับพิธีกรรมทำวัตร โดยเฉพาะสามเณรผู้ที่เตรียมตัวเป็นพระสงฆ์ในอนาคต ผู้มีหน้าที่ในการรับการศึกษาอบรมใน 4 มิติ คือ 1) มิติด้านความเป็นมนุษย์ให้เป็นผู้ใหญ่ มีการตัดสินใจที่ถูกต้อง มีสุขภาพแข็งแรง 2) มิติด้านชีวิตจิตให้ได้รับการหล่อเลี้ยง สนธิสัมพันธ์กับพระเจ้า 3) มิติด้านสติปัญญา ให้มีความรู้ทางด้านปรัชญา เทววิทยาและด้านอื่นๆ มีเหตุผล วิเคราะห์ ไตร่ตรอง แยกแยะ และ 4) มิติด้านการอภิบาลและแพร่ธรรม ให้มีความรักจิตตารมณ์ของผู้อภิบาล ครบทั้งสี่มิติแล้ว สิ่งที่ดีว่าเป็นหน้าที่ที่สามเณรทุกคนต้องกระทำคือ การร่วมพิธีทำวัตรตามที่กฎหมาย พระศาสนจักร มาตรา 1174 ว่าด้วยเรื่อง การวักจแด่พระเจ้า ระบุว่า “ถือเป็นข้อบังคับในการสวดทำวัตร ไม่ว่าจะพระสังฆราช พระสงฆ์ สังฆานุกร นักบวช และผู้ที่เตรียมตัวเป็นพระสงฆ์ทุกคน จะต้องถือปฏิบัติในการสวดทำวัตรอย่างสม่ำเสมอ” (คณะกรรมการที่ด้านกฎหมายพระศาสนจักรภายใต้สภาพระสังฆราชคาทอลิกแห่งประเทศไทย, 2000) สามเณรลัยแสงธรรม จึงได้กำหนดเป็นตารางการทำพิธีกรรมทำวัตรในทุกวัน วันละสามเวลา เพื่อให้สามเณรทุกคนนั้นได้ใกล้ชิดกับพระเป็นเจ้า อันจะช่วยให้สามเณรแสงธรรมเป็นบุคคลที่มีคุณธรรม มีจิตตารมณ์แห่งการภาวนาด้วยความเชื่อมั่นมั่นและเพียรทน ได้สนทนากับพระเจ้า ยืนยันความเชื่อ สรรเสริญ สำนักรู้ถึงพระประสงค์ของพระองค์ ขอบพระคุณพระเจ้าในกิจการต่างๆ และขอโทษสำหรับความอ่อนแอและบาปที่ได้กระทำวอนขอความช่วยเหลือจากพระองค์ และเป็นส่วนสำคัญในการหล่อหลอมคุณธรรมต่างๆ แก่สามเณรไม่ว่าจะเป็นคุณธรรมความเชื่อ ความหวัง ความรัก ความซื่อสัตย์ ความกล้าหาญ ฯลฯ เพื่อให้เป็นบุคคลทั้งครบทั้งสี่มิติ เพียบพร้อมไปด้วยชีวิตจิตที่ดี รวมถึงเป็นการภาวนาให้กับพระศาสนจักรและมวลสัตบุรุษอีกด้วย สามเณรทุกคนจึงต้องทำการสวดอย่างตั้งใจเป็นประจำทุกวัน โดยเฉพาะสามเณรที่เข้ารับการศึกษาศาสนาในสามเณรลัยแสงธรรม ซึ่งถือเป็นการอบรมในช่วงสุดท้ายก่อนที่สามเณรจะได้รับการบวชเป็นสังฆานุกรและบวชเป็นพระสงฆ์ต่อไป (ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนางานวิชาการ วิทยาลัยแสงธรรม, 2564)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณธรรมที่สามเณรแสงธรรมได้รับการเสริมสร้างจากการเข้าร่วมพิธีกรรมทำวัตร
2. เพื่อศึกษาผลการนำคุณธรรมที่สามเณรแสงธรรมได้รับการเสริมสร้างจากการเข้าร่วมพิธีกรรม ทำวัตรไปใช้เป็นหลักในการดำเนินชีวิตตามมติดการอบรม 4 ด้าน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหาของการวิจัย

ศึกษาคุณธรรมที่สามเณรแสงธรรมได้รับการเสริมสร้างจากการเข้าร่วมพิธีกรรมทำวัตรในภาคสวดและผลการนำมาใช้เป็นหลักในการดำเนินชีวิตตามมติดการอบรม 4 ด้าน ได้แก่ 1) มิติด้านความเป็นมนุษย์ 2) มิติด้านชีวิตจิต 3) มิติด้านการศึกษา และ 4) มิติด้านอภิบาลและแพร่ธรรม

2. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ สามเณรแสงธรรม ชั้นปีที่ 1-7 ปีการศึกษา 2564 รวม 106 คน
กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ 1) สามเณรแสงธรรม ชั้นปีที่ 1, 2, 3, 4, 6, 7 ชั้นปีละ 5 คน และสามเณร ชั้นปีที่ 5 จำนวน 4 คน รวมทั้งสิ้น 34 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย

3. ขอบเขตด้านพื้นที่

ได้แก่ สามเณรลัยแสงธรรม ตำบลท่าข้าม อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม

นิยามศัพท์เฉพาะ

คุณธรรม หมายถึง ความดีงามในจิตใจที่ทำให้บุคคลประพฤติดี ผู้มีคุณธรรมเป็นผู้มีความเคยชินในการประพฤติดีด้วยความรู้สึกลงในทางดีงามในงานวิจัยนี้ คุณธรรม หมายถึง คุณธรรมที่สามเณรได้รับการเสริมสร้างจากการเข้าร่วมพิธีกรรมทำวัตรภาคสวด ประกอบด้วย 1) คุณธรรมทางเทววิทยา ได้แก่ คุณธรรมความเชื่อ คุณธรรมความหวัง คุณธรรมความรัก และ 2) คุณธรรมอื่นๆ ได้แก่ คุณธรรมความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ ความสุภาพถ่อมตน ความรอบคอบ ความยุติธรรม การรู้จักประมาณตน และความเสมอต้นเสมอปลาย

คุณธรรมความเชื่อ หมายถึง เป็นคุณธรรมเกี่ยวกับพระเจ้าที่ทำให้เราเชื่อในพระเจ้า และทุกสิ่งที พระเจ้าตรัสและทรงเปิดเผยให้เรา รู้ และที่พระศาสนจักรเสนอให้เราเชื่อ เพราะพระเจ้าเองทรงเป็นความจริง อาศัยความเชื่อ

คุณธรรมความหวัง หมายถึง เป็นคุณธรรมเกี่ยวกับพระเจ้าที่ช่วยให้เราเฝ้ารอพระอาณาจักรสวรรค์และชีวิตนิรันดร์เป็นความสุขของเรา โดยวางความมั่นใจของเราไว้กับพระสัญญาของพระคริสตเจ้า ไม่ว่างใจในกำลังของเรา แต่วางใจในความช่วยเหลือจากพระพรหทานของพระจิตเจ้า

คุณธรรมความรัก หมายถึง เป็นคุณธรรมเกี่ยวกับพระเจ้าที่ช่วยให้เรารักพระเจ้าเหนือสิ่งใดเพราะเห็นแก่พระองค์และรักเพื่อนมนุษย์เหมือนรักตนเองเพราะเห็นแก่ความรักของพระเจ้า

คุณธรรมความซื่อสัตย์ หมายถึง ความประพฤติตรงต่อเวลา ต่อหน้าที่และต่อวิชาชีพ มีความจริงใจ ไม่มีความลำเอียง ไม่ทุจริตคดโกง ทั้งทางตรงและทางอ้อม รู้หน้าที่การงานของตนเอง ปฏิบัติเต็มกำลังความสามารถ ด้วยความบริสุทธิ์ใจ

คุณธรรมความรับผิดชอบ หมายถึง คุณลักษณะซึ่งแสดงออกโดยมีความสนใจ เอาใจใส่ ตั้งใจจริงที่จะปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งได้รับมอบหมายด้วยความพากเพียรพยายาม อดทนต่ออุปสรรคใดๆ มีการวางแผนงานอย่างละเอียดรอบคอบ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

คุณธรรมความสุภาพถ่อมตน หมายถึง กิริยามารยาท การพูดจาทักทาย ที่ผู้ปฏิบัติได้แสดงออกมาให้เห็นถึงคุณลักษณะภายในอันดีงาม ได้แก่การอ่อนน้อมถ่อมตน การพูดคุยด้วยคำที่ไพเราะอ่อนหวานไม่มีคำหยาบคายเจ็บปน การรู้จักเสียสละ การให้อภัยผู้อื่น การรู้จักกล่าวคำขอโทษเมื่อกระทำผิด หรือการขอร้องให้ผู้อื่นกระทำตาม

คุณธรรมความรอบคอบ หมายถึง คุณธรรมที่ช่วยจัดหาเหตุผลทางการปฏิบัติไม่รู้จักแยกแยะ ทำความดีที่แท้ในสถานการณ์ต่างๆ และเลือกวิธีที่ถูกต้องเพื่อทำความดีนั้น ความรอบคอบเป็นเหตุผลที่ถูกต้องของกิจการ และไม่นำความรอบคอบไปปะปนกับความกลัว และการตีสองหน้า

คุณธรรมความยุติธรรม หมายถึง คุณธรรมต่อมนุษย์ที่รักเรา เคารพสิทธิของกันและกัน และความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ มีความสามัคคี มีสันติภาพ และความดีส่วนรวม

คุณธรรมการรู้จักประมาณตน หมายถึง สิ่งที่ควบคุม และการใช้สิ่งสร้างที่คอยดึงดูดเรา ให้มีความสมดุล ช่วยเสริมเจตนาเข้มแข็ง ควบคุมสัญชาตญาณ ความปรารถนาไว้ภายในขอบเขต การรู้ประมาณเป็นการจัดระเบียบความต้องการทางประสาทของบุคคลนั้นไปในทางที่ดี หรือแสวงหาแต่ความดี รู้จักแยกแยะว่าอะไรดีอะไรไม่ดี และไม่ดำเนินตามกระแสหรือแรงผลักดันที่ทำให้ทำตามใจของตนเอง

คุณธรรมความเสมอต้นเสมอปลาย หมายถึง การรักษาระเบียบวินัยอันพึงปฏิบัติทั้งผู้ใหญ่ผู้น้อยตามหน้าที่ที่บัญญัติเอาไว้เป็นระเบียบของสถานที่หน่วยงาน เช่น กฎระเบียบของสถาบันการศึกษา กฎระเบียบของสถานที่ราชการต่างๆ เป็นต้น

พิธีกรรมทำวัตร หมายถึง การฟังสิ่งที่พระเจ้าตรัส รื้อฟื้นความรอดพ้น สรรเสริญพระเจ้าอย่างสุดจิตสุดใจ และร่วมงานไถ่บาปมนุษยโลก โดยให้ผู้เข้าร่วมพิธีกรรมทำวัตรได้มีจิตตามณ์แห่งการภาวนา ด้วยความเชื่อ มุ่งมั่นและเพียรทน ได้สนทนากับพระเจ้า ยืนยันความเชื่อ สรรเสริญ สำนักรู้ถึงพระประสงค์ของพระองค์ ขอบพระคุณพระเจ้าในกิจการต่างๆ ขอโทษสำหรับความอ่อนแอและบาปที่ได้กระทำ วอนขอความช่วยเหลือจากพระองค์และน้อมรับภารกิจที่พระองค์ทรงมอบให้ พระศาสนจักรกำหนดแนวการปฏิบัติพิธีกรรมทำวัตรในช่วงเวลาต่างๆ คือ 1) ทำวัตรเช้า (Morning Prayer) และทำวัตรเย็น (Evening Prayer) 2) ช่วงเวลา “ทำวัตรภาคบทอ่าน” ที่สวดได้ในเวลาใดๆ ของแต่ละวัน 3) ช่วงเวลา “Day time Prayer” ให้เลือกสวดในช่วงชั่วโมงที่สาม-หก-เก้า เพียงช่วงเดียวก็ได้ 4) ทำวัตรค่ำ (Night Prayer) เป็นการภาวนาสุดท้ายของวันโครงสร้างของพิธีกรรมทำวัตรประกอบด้วย 1) สรรเสริญ 2) สดุดี 3) พระวาจา (บทอ่าน/บทรับสั้น) และ 4) ภาวนาเพื่อมวลชน (บทวิงวอน/ภาวนาส่งท้าย)

พิธีกรรมทำวัตรภาคสดุดี หมายถึง การสรรเสริญ ขอบพระคุณพระเจ้า ขอโทษและวอนขอจากพระเจ้า โดยการนำข้อความในพระคัมภีร์โดยเฉพาะในหนังสือเพลงสดุดีมาภาวนา ตามที่พระศาสนจักรกำหนดในแต่ละช่วงเวลาของแต่ละวัน (บทสดุดีถูกจัดให้สวด 1 รอบ/ 1 เดือน)

มิตีการอบรม 4 ด้าน หมายถึง มิตีการอบรมสามเณรแสงธรรม ของสามเณราลัยแสงธรรม มีทั้งหมด 4 มิตี ประกอบด้วย

มิตีด้านความเป็นมนุษย์ หมายถึง การอบรมสามเณรให้เป็นคนที่มีสุขภาพดี นิสัยดี มีบุคลิกภาพ นิสัยใจคอที่ดี เมื่อบรรดาสามเณรบรรพชาเป็นบาทหลวงแล้วสามเณรต้องรักคนอื่นๆ และเข้าใจคนอื่นๆ มากที่สุดเป็นคนมีอารมณ์ดีสมดุ รู้จักควบคุมอารมณ์ความรู้สึกตนเอง บุคลิกภาพการวางตัวทุกอย่าง สิ่งเหล่านี้ต้องการการขัดเกลา

มิตีด้านสติปัญญา หมายถึง สามเณรมีความรู้อย่างลึกซึ้งในด้านปรัชญาเพื่อเข้าใจ เข้าถึงความจริง มีหลักคิด มีเหตุผล มีการตัดสินใจที่ถูกต้องเที่ยงตรง มีศาสตร์และศิลป์ทางด้านการตัดสินใจและเลือกจริยธรรมและความจริงเสมอ สามเณรต้องเรียนรู้เทววิทยา เพื่อรู้จักพระเจ้าอย่างลึกซึ้งที่สุด เชื่อในพระเจ้า โดยทาง พระวาจา เทววิทยาและการศึกษาในด้านนี้มากที่สุด

มิติด้านชีวิตจิต หมายถึง สามเณรต้องมีชีวิตจิตสนิทกับพระเจ้า ต้องรักการภาวนามีสมาธิในการภาวนา และเรียนรู้วิธีการภาวนา เรียนรู้การอบรมตนเองให้รักพระเจ้าอย่างลึกซึ้งที่สุด รักจนกระทั่งกลายเป็นความประพฤติปฏิบัติที่แสดงออกมา สามเณรมีความศรัทธา มีความศักดิ์สิทธิ์ และรักพระเจ้าเสมอ ชีวิตจิตต้องเปี่ยมด้วย “พระเจ้า” พิศเพ่งพระเจ้าเป็นศูนย์กลางของชีวิต

มิติด้านการอภิบาล หมายถึง สามเณรต้องฝึกงานและจิตตารมณ์ ความรัก ความเอาใจใส่ สัตบุรุษอย่างจริงจัง รักพี่น้องทุกคน โดยเฉพาะคนที่อ่อนแอฝ่ายวิญญาณต้องการความรักเมตตา ความรักของพระเจ้าเสมอ คนยากจน คนที่ห่างไกลจากพระเจ้า หลงทางหรือเดินทางผิด สามเณรต้องเป็น “นายชุมพาบาลที่ดี” ต้องได้รับการฝึกฝนให้คิด ให้ดำเนินชีวิตเหมือนพระเยซูเจ้าให้มากที่สุด

สามเณรแสงธรรม หมายถึง คริสตชนเพศชาย ผู้ที่เตรียมตัวเป็นพระสงฆ์ของศาสนาคริสต์ นิกายโรมันคาทอลิก เป็นผู้ที่กำลังได้รับการอบรมทางชีวิตอย่างเหมาะสม และได้รับการฝึกฝนหน้าที่ต่างๆ ของสงฆ์ ที่สามเณรลัยแสงธรรม

สามเณรลัยแสงธรรม หมายถึง สถาบันอบรมทางคริสตศาสนา ที่ให้การฝึกฝนอบรมแก่สามเณร ที่เข้ารับการฝึกฝนอบรมเพื่อเป็นบาทหลวง

วิธีการดำเนินการ

ประเภทของงานวิจัย ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยการเก็บข้อมูล เชิงคุณภาพดังต่อไปนี้

1. ศึกษาวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์จำนวน 1 ฉบับ แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ด้วยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of Item Objective Congruence) ซึ่งได้ค่า IOC ระหว่าง 0.66 – 1.00 แล้วปรับแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ
2. นำแบบสัมภาษณ์ไปใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูล โดยผู้วิจัยอธิบายทำความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนและระเบียบวิธีวิจัย การขอรับการสัมภาษณ์ และขออนุญาตในการสัมภาษณ์ โดยมีการขออนุญาต จดบันทึก และ/หรือ บันทึกเสียง แล้วนำข้อมูลที่ได้รับมาตรวจทานความครบถ้วน วิเคราะห์สังเคราะห์และสรุปผลการศึกษตามวัตถุประสงค์
3. ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ทั้งหมดมาเรียบเรียง สรุป เป็นรายงานผลการศึกษา

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 คุณธรรมที่สามเณรแสงธรรมได้รับการเสริมสร้างจากการเข้าร่วมพิธีกรรมทำวัตร จากการศึกษาพบว่า คุณธรรมที่สามเณรได้รับการเสริมสร้างจากการร่วมพิธีกรรมทำวัตร นั้น ได้แก่ คุณธรรมทางเทววิทยา คือ คุณธรรมความเชื่อ ความหวัง และความรัก รวมไปถึงคุณธรรมอื่นๆ คือ คุณธรรมความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ ความสุภาพอ่อนตน ความรอบคอบ ความยุติธรรม การรู้จักประมาณตนและความเสมอต้นเสมอปลาย

คุณธรรมความเชื่อ สามเณรให้ความสำคัญกับคุณธรรมความเชื่อเป็นอย่างมาก เพราะว่าการที่สามเณรนั้นได้ร่วมพิธีกรรมทำวัตรในทุกๆ วัน ทำให้สามเณรรู้สึกว่าได้ใกล้ชิดกับพระเจ้า มีเวลาสรรเสริญพระเจ้า โมทนาคุณพระเจ้า ขอโทษและวอนขอพระเจ้า ในบทสวดต่างๆ ในพิธีกรรมทำวัตรเป็นสิ่งที่ช่วยเสริมสร้างความเชื่อของสามเณรได้ลึกซึ้ง เป็นการตอกย้ำให้สามเณรได้เล็งเห็นถึงความเชื่อที่มั่นคงที่มีต่อพระเจ้าผ่านการสวดภาวนาในบทสวดต่างๆ คุณธรรมความเชื่อจึงมีความเด่นชัดมากในตัวของสามเณรที่มีความตั้งใจในการร่วมพิธีกรรมทำวัตร เพราะการได้ร่วมพิธีกรรมทำวัตรโดยเฉพาะในบทสวดจะเป็นเครื่องมือให้สามเณรนั้นมีชีวิตที่มั่นคงและเป็นแบบอย่างด้านความเชื่อให้กับบุคคลรอบข้างได้อีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ หนังสือคำสอนพระศาสนจักร (CCC) ข้อ 1815 ที่กล่าวว่า พระพรความเชื่อคงอยู่ในผู้ที่ไม่ได้ทำบาปต่อความเชื่อนั้น แต่ทว่า “ความเชื่อที่ไม่มีการกระทำก็ย่อมตายแล้ว” (ยก:2-26)

คุณธรรมความหวัง พระเจ้าเป็นความหวังให้แก่ทุกคนที่เชื่อในพระเจ้า และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง เป็นความหวังแก่สามเณรที่ร่วมพิธีกรรมทำวัตรเสมอ แม้ว่าในบางครั้งบางเวลาสามเณรจะมีความเบื่อหน่าย มีอุปสรรคเข้ามาในชีวิต ทำให้ชีวิตสามเณรถอยออกห่างจากพระเจ้า แต่เมื่อได้ร่วมพิธีกรรมทำวัตร ในการร่วมพิธีกรรมทำวัตร จึงได้สะท้อนและได้รับรู้ถึงความรู้สึกส่วนตัวสามเณรได้รับคุณธรรมความหวังเช่นเดียวกัน โดยเฉพาะในบทสวด การมีความหวังในพระเจ้า ทำให้สามเณรหวังในสิ่งที่พระเจ้าสอน นั่นคือการได้พบกับพระเจ้าอีกครั้งในสวรรค์ การได้ร่วมพิธีกรรมทำวัตรจึงทำให้สามเณรมีความหวังมากยิ่งขึ้น แน่นนอนว่าการร่วมพิธีกรรมทำวัตรในภาคสวดเป็นประจำ ได้เปลี่ยนแปลงชีวิตของสามเณรคือการไว้วางใจในพระเจ้า และการอยู่ในสันติสุขในพระเจ้า คุณธรรมความหวังที่ปรากฏในการร่วมพิธีกรรมทำวัตรซึ่งสอดคล้องกับบทเพลงสวดที่ 62 ข้อที่ 5-6 ที่กล่าวว่า “จิตใจข้าพเจ้าพักผ่อนในพระเจ้าเท่านั้น ความหวังของข้าพเจ้ามาจากพระองค์ พระองค์ทรงเป็นหลักศิลาและทรงเป็นความรอดพ้นของข้าพเจ้า ทรงเป็นที่มั่นป้องกันข้าพเจ้า ข้าพเจ้าจะไม่หวั่นไหว”

คุณธรรมความรัก ในการร่วมพิธีกรรมทำวัตรได้สะท้อนให้สามเณรนั้นได้สัมผัสถึงความรักของพระเจ้าผ่านทาง การช่วยเหลือของพระเจ้าที่คอยช่วยเหลือประชากรของพระองค์ผ่านทางบุคคลต่างๆ ที่พระเจ้าทรงส่งมาผ่านทางข้อเขียนต่างๆ และปรากฏอยู่ในบทสวดดี พระเจ้าทรงเป็นความรักที่แท้จริง เป็นแบบอย่างในเรื่องของความรักให้แก่สามเณร การร่วมพิธีกรรมทำวัตรจึงสัมผัสได้ถึงความรักและความเมตตาต่อพระเจ้า ผ่านทางบทเพลงสวดดี ในบทสวดดีสามเณรได้พบว่าประชากรของเจ้ามีใจแข็งกระด้าง ไม่เชื่อฟังพระเจ้า แต่พระเจ้า ก็ยังทรงช่วยเหลือเสมอ ทรงเมตตาในบทสวดดีที่สามเณรได้สวดนั้น ส่วนใหญ่เน้นถึงเรื่องความรักของพระเจ้า เป็นประวัติศาสตร์แห่งความรอด เป็นเรื่องความรักที่พระเจ้ามี่ต่อมนุษย์ สามเณรได้รับรู้ว่พระเจ้ามีความรักต่อมนุษย์ และต้องการให้มนุษย์มีความรักต่อกัน ให้มีประสบการณ์ความรักว่พระเจ้าช่วยเหลือสามเณรเหมือนที่พระเจ้าช่วยเหลือประชากรของพระองค์ พิธีกรรมทำวัตรโดยเฉพาะในบทสวดดีอาจจะไม่ได้เน้นการมีความรักในมุมมองของมนุษย์มากนัก แต่จะเน้นถึงความรักที่พระมีต่อเรามมนุษย์ โดยผ่านทางประวัติศาสตร์แห่งความรอดและเป็นการแสดงให้เห็นว่พระเจ้าทรงมีความเมตตา ทรงมีความรัก และทรงให้อภัยการที่สามเณรได้ร่วมพิธีกรรมทำวัตรอย่างจริงจังและตั้งใจ ไตร่ตรองสิ่งที่เกิดขึ้นคือ มนุษย์เป็นพระฉายาลักษณ์ของพระเจ้า ดังนั้นสามเณรก็ต้องมีความรักให้เหมือนกับภาพลักษณ์ที่พระเจ้าสร้างมา กล่าวคือ สามเณรก็ต้องรักเพื่อนมนุษย์เหมือนที่พระเจ้ารักตัวสามเณร ถ้าสามเณรร่วมพิธีกรรมทำวัตรอย่างสม่ำเสมอ สิ่งเหล่านี้จะสะท้อนถึงความเชื่อในการดำเนินชีวิตแต่ละวันสะท้อนถึงความหวัง และในความรักต่อผู้อื่นในตัวของสามเณรเสมอ ซึ่งสอดคล้องในหนังสือคำสอนพระศาสนจักร (CCC) ข้อที่ 1828 ที่กล่าวว่า ความรักเป็นรูปแบบของคุณธรรมทั้งหลาย รวมคุณธรรมต่างๆ ไว้ และจัดให้มีความสัมพันธ์กัน มีจุดมุ่งหมายและเป็นบ่อเกิดของการเป็นคริสตชนที่จะต้องปฏิบัติคุณธรรมนี้ การดำเนินชีวิตตามศีลธรรมที่ได้รับจากแรงบันดาลใจจากความรัก ทำให้คริสตชนมีอิสระทางจิตใจของบรรดาบุตรของพระเจ้า เขาจะอยู่ต่อหน้าพระเจ้าไม่ใช่ในฐานะผู้รับใช้เยี่ยงทาส แต่เขาจะเหมือนกับบุตรที่ตอบสนองความรักของพระองค์ผู้ทรงรักเราก่อน

นอกจากคุณธรรมทางเทววิทยาแล้ว การเข้าร่วมพิธีกรรมทำวัตร ยังช่วยให้สามเณรยังได้รับคุณธรรมต่างๆ คือคุณธรรมความซื่อสัตย์ เพราะพิธีกรรมทำวัตรในแต่ละช่วงเวลาของสามเณรล้วนเรียกร้องให้สามเณร เข้าร่วมพิธีกรรมทำวัตรตรงตามเวลาที่กำหนดอย่างชัดเจน สามเณรจึงมีความซื่อสัตย์กับตนเองอย่างมากในการร่วมพิธีกรรมทำวัตร โดยเฉพาะการร่วมพิธีกรรมทำวัตรที่ไม่มี

ตารางเวลาบังคับ คุณธรรมความรับผิดชอบเป็นคุณธรรมที่สามเณรได้รับต่อเนื่องจากความซื่อสัตย์
พิธีกรรมทำวัตรในแต่ละช่วงเรียกร้องให้สอดคล้องตามเวลาที่กำหนด ยังเป็นการฝึกความรับผิดชอบ
ต่อการภาวนา นอกจากนั้นสามเณรยังได้รับคุณธรรมความสุภาพอ่อนน้อมที่ได้จากการร่วมพิธีกรรม
ทำวัตร สามเณรมีความนอบน้อมต่อข้อกำหนดของพระศาสนจักรและยังเป็นการแสดงถึงความรับ
ผิดชอบต่อหน้าที่ของสามเณรในการสวดภาวนาเพื่อสัตบุรุษ การร่วมพิธีกรรมทำวัตรยังเสริมสร้าง
และยังเตือนสติสามเณรถึงความอ่อนน้อมที่สามเณรได้สัมผัสถึงพระเมตตาของพระเจ้าผ่านทาง
การร่วมพิธีกรรมทำวัตรในบทสวดต่างๆ ในการร่วมพิธีกรรมทำวัตรของสามเณรเหล่านี้ จึงทำให้เกิด
พฤติกรรม การปฏิบัติอย่างเสมอต้นเสมอปลายของสามเณรอีกด้วย บางครั้งการสวดอาจเป็นเพราะ
เป็นกิจวัตรประจำวัน ที่ต้องปฏิบัติแต่ความเสมอต้นเสมอปลาย เรียกร้องให้สามเณรสวดตรงตาม
เวลาที่สามเณรล้ายได้กำหนด การร่วมพิธีกรรมทำวัตรยังทำให้สามเณรมีสติอยู่กับปัจจุบันเสมอ
ต้องมีความรอบคอบในการอ่าน มีสมาธิ รอบคอบต่อสิ่งต่างๆ ที่จะทำการร่วมพิธีกรรมทำวัตรถือว่าเป็น
การภาวนาที่เป็นทางการและเป็นข้อเรียกร้อง จากพระศาสนจักรให้สามเณรได้ฝึกฝนตนเพื่อ
เตรียมตนเป็นผู้อภิบาล ดังนั้นสามเณรมีความกล้าที่จะก้าวออกจากความสบายส่วนตัวเพื่อร่วมสวด
ภาวนากับพระศาสนจักรและเพื่อมวลสัตบุรุษ ผู้ที่เตรียมตัวเป็นบาทหลวงที่พร้อมรักษาความ
ยุติธรรม ดังนั้นสามเณรจะคอยช่วยเสริมสร้างความยุติธรรมให้กับเพื่อนสามเณรในการใช้ชีวิตใน
สามเณรล้ายอีกด้วย การรู้จักประมาณตนเองในทางที่เหมาะสมที่ควรเสริมสร้างการให้อภัย มีแต่
สันติสุข ในชีวิตและส่งผลให้ชีวิตของสามเณรมีความเป็นหนึ่งเดียวกัน สละตนเองรู้จักที่จะอดทน
และควบคุมอารมณ์กับความทุกข์ยากต่างๆ ในชีวิต แน่แน่นอนว่าคุณธรรมที่ผู้เข้าร่วมพิธีกรรมทำวัตร
ไม่ว่าจะเป็นบาทหลวง นักบวช หรือบรรดาสามเณรผู้ที่เตรียมตัวเป็นบาทหลวงจะได้นั้น คือ ความ
เชื่อ ความหวัง และความรัก และพวกเขาอาจจะได้รับคุณธรรมอื่นๆ ด้วย เมื่อผู้สวดทำวัตรทุกวัน
ใกล้ชิดกับพระวาจาของพระเจ้าผ่านทางสวดทำวัตร คุณธรรมเหล่านี้จะปรากฏในตัวของเขา
อย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น เพราะฉะนั้นการเข้าร่วมพิธีกรรม ทำวัตรจึงมีคุณค่าอย่างยิ่งในชีวิตของการ
เป็นบาทหลวง หรือสามเณรผู้ที่เตรียมตัวเป็นบาทหลวง และใน Ratio Fundamentalis
Institutionis Sacerdotalis เอกสารระบบพื้นฐานการอบรมพระสงฆ์ ข้อที่ 105 (ศูนย์ส่งเสริม
และพัฒนางานวิชาการ วิทยาลัยแสงธรรม, 2564) ได้กล่าวไว้ว่า ชีวิตการภาวนาของผู้ที่เตรียม
ตัวเป็นพระสงฆ์ต้องไม่ขาดการสวดทำวัตร ซึ่งเป็น “โรงเรียนแห่งการภาวนา” ที่แท้จริงสำหรับ
สามเณรด้วย เมื่อสามเณรได้คุ้นเคยกับการสวดภาวนาที่ละเล็กทีละน้อยผ่านการสวดทำวัตร
สามเณรจะได้ลิ้มรสความมั่งคั่งและความงามของการภาวนานี้

ตอนที่ 2 ผลการนำคุณธรรมที่สามเณรแสงธรรมได้รับการเสริมสร้างจากการเข้าร่วมพิธีกรรมทำวัตรไปใช้เป็นหลักในการดำเนินชีวิตตามมติการอบรม 4 ด้าน คือ

2.1 ด้านความเป็นมนุษย์ สามเณรได้นำคุณธรรมที่ได้รับการเสริมสร้างนั้นมาใช้ในการดำเนินชีวิต ในด้านมติการเป็นมนุษย์ คือ ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากผู้ให้การอบรม และในหน้าที่ต่างๆ ได้ดีขึ้น จากการร่วมพิธีกรรมทำวัตรอย่างสม่ำเสมอของสามเณร สามเณรได้ฝึกฝนให้รู้จักควบคุมตนเอง ควบคุมอารมณ์ความรู้สึกของตนเองได้ดีมากขึ้น มีความเป็นผู้ใหญ่ มีวุฒิภาวะในการจัดการเวลาส่วนตัว พัฒนาบุคลิกภาพไปในทางที่ดี และนำคุณธรรมจากการที่ได้เข้าร่วมพิธีกรรมทำวัตรมาเสริมสร้างความเป็นหนึ่งเดียวในชีวิตหมู่คณะ สร้างระเบียบวินัยให้กับตนเอง มีความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่การงาน ซื่อสัตย์ต่อพระเจ้าและเพื่อนพี่น้อง รวมถึงความสุภาพต่อพระเจ้าต่อผู้ให้การอบรม สอดคล้องกับเอกสารระบบพื้นฐานการอบรมพระสงฆ์ (2564) ที่ระบุว่า สามเณรลัทธิเณรแสงธรรมเน้นการให้อิสราภาพ เพื่อช่วยให้สามเณรได้รับผิดชอบต่อตนเอง ระเบียบวินัย ตารางเวลาไว้เพื่อฝึกให้รู้จักบังคับตนเอง มีการฝึกฝนการอยู่ร่วมกันเป็นหมู่คณะ ฝึกจิตตารมณ์ความรัก การเสียสละและรู้จักรับผิดชอบร่วมกัน มีการแบ่งกลุ่มเพื่อรับผิดชอบเรื่องต่างๆ ในสามเณรลัทธิ

2.2 ด้านชีวิตจิต สามเณรได้นำคุณธรรมที่ได้รับการเสริมสร้างจากการที่ได้เข้าร่วมพิธีกรรมทำวัตรมาส่งเสริมด้านชีวิตจิตด้วยการมีความสนิทสัมพันธ์กับพระเจ้ามากขึ้นโดยเฉพาะการสวดภาวนาส่วนตัว สามเณรการมีความสนิทสัมพันธ์กับพระเจ้าผ่านทางกรรำพึงไตร่ตรองในบทสวดต่างๆ การนำคุณธรรมที่ได้จากการเข้าร่วมพิธีกรรมทำวัตรของสามเณรได้ส่งเสริมให้สามเณรมีความรักในการภาวนา สามารถที่อบรมตนเองให้มีความรักความศรัทธาต่อพระเจ้ามากขึ้น การร่วมพิธีกรรมทำวัตรซึ่งจะทำให้สามเณรมีความเชื่อ ความหวังและความรัก ซึ่งสอดคล้องกับเอกสารระบบพื้นฐานการอบรมพระสงฆ์ (2564) ที่ระบุว่า ด้านชีวิตจิตมีจุดมุ่งหมายเพื่อหล่อเลี้ยงและสนับสนุนความสนิทสัมพันธ์กับพระเจ้าและกับพี่น้องชายหญิง สามเณรลัทธิให้เวลาและโอกาสสำหรับสามเณรในการพัฒนาชีวิตฝ่ายจิต โดยปฏิบัติศาสนกิจ การรำพึง การภาวนา การร่วมพิธีมิสซา การเข้าเฝ้าส่วนรวมและในกลุ่มย่อย ชีวิตฝ่ายจิตเป็นการเสริมสร้างสภาพจิตใจให้นุ่มนวลตามธรรมชาติ อยู่ในเส้นทางที่จะทำตามการตัดสินใจกระทำทุกอย่างตามแสงสว่างแห่งพระวรสาร และตามแบบอย่างของพระคริสตเจ้า

2.3 ด้านสติปัญญา สามเณรได้นำคุณธรรมที่ได้รับการเสริมสร้างจากการเข้าร่วมพิธีกรรม ทำวัตรมาใช้ในชีวิตประจำวันในเรื่องของการใช้เหตุและผล การคิดวิเคราะห์มากขึ้น สามเณรมีวินัยที่เที่ยงตรงในตนเอง การร่วมพิธีกรรมทำวัตรที่มีการรำพึงพระวาจา การอ่านบทอ่านหรือบทราพึงในพิธีกรรมทำวัตร สามเณรได้ความรู้ในเรื่องของปรัชญาเพื่อให้เข้าใจได้ลึกซึ้งมากขึ้น เมื่อสามเณรได้ร่วมพิธีกรรมทำวัตรก็ต้องใช้ความรู้ทั้งทางปรัชญาและทางเทววิทยาในการช่วยรำพึงและยังสามารถนำสามเณรเป็นแบบอย่างของการเป็นผู้แบ่งปันให้ความรู้ผู้อื่น โดยการนำพระวาจาของพระเจ้ามาสอนบุคคลที่ยังไม่รู้จักพระเจ้าโดยให้ความเชื่อเข้ามาสู่ภาคปฏิบัติและที่สำคัญสามเณรได้เรียนรู้ถึงความหมายของเพลงสดุดีเมื่อสามเณรได้สวดภาวนาก็จะทำให้สามเณรได้รู้ถึงความหมายของบทสดุดีต่างๆ ได้ดีขึ้นอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับเอกสารระบบพื้นฐานการอบรมพระสงฆ์ (2564) ที่ระบุว่า การอบรมด้านสติปัญญามีจุดมุ่งหมายเพื่อให้สามเณรมีความรู้ความสามารถที่ลึกซึ้งด้านปรัชญาและเทววิทยา รวมทั้งการเตรียมตัวด้านวัฒนธรรมอย่างกว้างๆ เพียงพอให้สามเณรประกาศพระวรสารแก่ผู้คนได้อย่างน่าเชื่อถือและเข้าใจได้ สามเณรต้องเตรียมตัวอย่างใส่ใจและขยันขันแข็ง ด้วยการเพิ่มพูนความรู้ด้านปรัชญาและเทววิทยา พร้อมกับพื้นฐานที่ดีเพื่อนำสู่วิชากฎหมายพระศาสนจักร สังคมศาสตร์ และประวัติศาสตร์

2.4 ด้านการอภิบาล สามเณรได้นำคุณธรรมที่ได้รับการเสริมสร้างจากการที่ได้เข้าร่วมพิธีกรรมทำวัตรมาใช้โดยการภาวนาเพื่อผู้อื่น อุทิศตนเพื่อผู้อื่น มีความรักต่อผู้อื่น พิธีกรรมทำวัตรจึงช่วยให้สามเณรมีจิตตารมณ์แห่งผู้อภิบาลตามแบบอย่างของพระเยซูเจ้า นั่นคือการรักและรับใช้ ซึ่งสอดคล้องกับเอกสารระบบพื้นฐานการอบรมพระสงฆ์ (ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนางานวิชาการ วิทยาลัยแสงธรรม, 2564) ที่ระบุว่า การอบรมผู้ที่เตรียมตัวเป็นพระสงฆ์จะต้องเปี่ยมล้นไปด้วยจิตตารมณ์ของผู้อภิบาลตามภาพลักษณ์ของพระคริสตเจ้าการอบรมนี้จะทำให้สามารถแสดงความเห็นอกเห็นใจ รวมทั้งความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความรักต่อทุกคนโดยเฉพาะคนยากจนและความกระตือรือร้นที่จะทำงานเพื่อพระอาณาจักร ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของศาสนบริการ มิตงานอภิบาลและแพร่ธรรมจึงเป็นเป้าหมายของการอบรมที่มุ่งสร้างเสริมคุณลักษณะต่างๆ ของตนเองเพื่อมุ่งไปยังงานอภิบาลและแพร่ธรรม เพื่อรัก เข้าใจ และเป็นหนึ่งเดียวกับประชากรของพระเจ้า ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ได้ทราบถึง คุณธรรมทางเทววิทยาที่สามเณรแสงธรรมได้รับการเสริมสร้างจากการเข้าร่วมพิธีกรรม ทำวัตรในภาคสดุดี และผลการนำคุณธรรมที่สามเณรแสงธรรมได้รับมาใช้เป็นหลักในการดำเนินชีวิตตามมติดการอบรม 4 ด้าน ซึ่งสามารถใช้เป็นข้อมูลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สามเณรลัยแสงธรรม หรือองค์กรสังคมพล/สังคมพลต้นสังกัดของสามเณรแสงธรรมสามารถนำไปใช้ในการวางแผนพัฒนาการอบรมหรือการส่งเสริมสามเณรให้เห็นถึงความสำคัญและคุณค่าของพิธีกรรมทำวัตรและการเสริมสร้างคุณธรรมต่างๆ ให้กับสามเณรแสงธรรมได้มากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลวิจัยไปใช้

1. สามเณรทุกคนควรตระหนักถึงความสำคัญของการเข้าร่วมพิธีกรรมทำวัตร มีความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ และความเสมอต้นเสมอปลายในการเข้าร่วมพิธีกรรมทำวัตร อย่างน้อยตามวันเวลา ที่สามเณรลัยกำหนดและเพิ่มพูนความตั้งใจในการเข้าร่วมพิธีกรรมทำวัตรให้มากยิ่งขึ้น ควรให้สามเณร มีการไตร่ตรองและจดบันทึกข้อคิดหรือสิ่งที่ได้ในการร่วมพิธีกรรมทำวัตรในแต่ละวัน และนำมาแบ่งปันกับสมาชิกในชั้นปีในช่วงเวลาหลังสวดคำ
2. สามเณรลัยแสงธรรม ควรสร้างความเข้าใจและให้สามเณรตระหนักถึงคุณค่า และความหมาย ของการเข้าร่วมพิธีกรรมทำวัตรให้มากยิ่งขึ้น โดยการจัดเวลาช่วงการอบรมชีวิตจิต เดือนละ 1 ครั้งให้ความรู้เกี่ยวกับการร่วมพิธีกรรมทำวัตรให้สามเณรโดยเจาะลึกที่ตัวบทสดุดีในเทศกาลต่างๆ
3. สามเณรลัยแสงธรรม ควรประสานกับวิทยาลัยแสงธรรมในเรื่องของการเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถในการตีความพระคัมภีร์ พระวรสารให้ดียิ่งขึ้น เพื่อช่วยให้สามเณรมีความสามารถ ในการตีความบทสดุดีหรือบทอื่นๆ ในหนังสือพิธีกรรมทำวัตรได้เข้าใจลึกซึ้งมากขึ้น ก็จะช่วยช่วยให้สามเณร ได้เข้าร่วมพิธีกรรมทำวัตรได้อย่างลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น อันจะเป็นการเพิ่มพูนคุณธรรม ความเชื่อ ความหวัง และความรัก รวมทั้งคุณธรรมอื่นๆ ได้แก่ คุณธรรมความซื่อสัตย์ ความรอบคอบ ความเสมอต้นเสมอปลาย และอื่นๆ มากยิ่งขึ้นด้วย
4. สามเณรลัยแสงธรรม ควรมีการจัดเวลาให้สามเณรสวดทำวัตรนอกอาคารสถานที่ เพื่อให้สามเณรไม่เกิดความเบื่อหน่ายและจะได้มีบรรยากาศที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น เพราะการมีบรรยากาศถ่ายเทที่ดีไม่อยู่ในตัวอาคารมากเกินไป อาจจะส่งผลให้สามเณรมีความตั้งใจและอยากร่วมทำวัตรมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยทั้งเชิงบวกและเชิงลบที่ส่งผลให้สามเณรนั้นได้เข้าร่วมพิธีกรรมทำวัตร เพื่อให้ข้อมูลเชิงลึกสำหรับเป็นแนวทางในการส่งเสริมให้สามเณรได้ร่วมพิธีกรรมทำวัตรอย่างดี บรรลุถึงเป้าหมายสำคัญของการเข้าร่วมพิธีกรรมทำวัตรมากยิ่งขึ้นไป และยังสามารถนำไปใช้เป็น แนวทางการอบรมของสามเณรลัย ในการพัฒนาชีวิตจิตให้กับสามเณรต่อไป

2. ควรศึกษาการอบรมโดยเฉพาะด้านชีวิตจิตของสามเณรอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่สามเณร าลัย/สำนัก ฝึกธรรมของแต่ละสังฆมณฑล (บ้านเณรเล็ก) สามเณรลัยพระวิสุทธิวงศ์ (บ้านเณร กลาง) และสามเณรลัยแสงธรรม (บ้านเณรใหญ่) ว่ามีความสอดคล้องกันมากเพียงใดโดยเฉพาะ การร่วมพิธีกรรมทำวัตร เพื่อให้สามเณรนั้นได้ต่อยอดชีวิตจิตตามลำดับขั้นตอน และพัฒนาชีวิต จิตอย่างต่อเนื่อง

เอกสารอ้างอิง

- คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อคริสตศาสนธรรม แผนกคริสตศาสนธรรม. (2019). คำสอนพระ ศาสนจักรคาทอลิก (Catechism of the Catholic Church) ภาค 2 การประกอบ พิธีศีลศักดิ์สิทธิ์ เฉลิมฉลองพระธรรมล้ำลึกปัสกา (พิมพ์ครั้งที่ 2). โรงพิมพ์อัสสัมชัญ.
- คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อคริสตศาสนธรรม แผนกคริสตศาสนธรรม. (2019). ภาค 4 การอธิฐานภาวนาของคริสตชน (พิมพ์ครั้งที่ 2). โรงพิมพ์อัสสัมชัญ.
- คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อคริสตศาสนธรรม แผนกคริสตศาสนธรรม. (2545). จริยศาสตร์เพื่อ ชีวิต. วิทยาลัยเซนต์หลุยส์.
- คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อพิธีกรรม. (2013). ระลึกถึงวาทักันที่ 2 สังฆธรรมนูญว่าด้วยพิธีกรรม ศักดิ์สิทธิ์. โรงพิมพ์ดอนบอสโก.
- คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อสามเณรลัยและกระแสรัก. (2000). ธรรมนูญการอบรมสามเณร เล็ก ค.ศ. 2000. โรงพิมพ์อัสสัมชัญ.
- คณะกรรมการที่ด้านกฎหมายพระศาสนจักรภายใต้สภาพระสังฆราชคาทอลิกแห่งประเทศไทย. (2000). ประมวลกฎหมายพระศาสนจักรบรรพ 2 ประชากรของพระเจ้า. โรงพิมพ์ อัสสัมชัญ.

คุณธรรมที่สามเณรแสงธรรมได้รับการเสริมสร้างจากการเข้าร่วมพิธีกรรมทำวัตร

- ชาญชัย ประทุมปี. (2561). คุณธรรมความนบนอบเชื่อฟังของพระนางมารีย์ แบบอย่างชีวิตจิตพระสงฆ์. วารสารวิชาการ วิทยาลัยแสงธรรม, 10(2), 87-100.
- เชิดชัย เลิศจิตรเลขา, บาทหลวง. (2548). จริยศาสตร์พื้นฐาน. โรงพิมพ์ดอนบอสโก.
- ทัศนัย คมกฤส, บาทหลวง. (2556). สมณกฤษฎีกาเรื่องการอบรมพระสงฆ์ (OPTATAM TOTIUS). วิทยาลัยแสงธรรม.
- ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนางานวิชาการ วิทยาลัยแสงธรรม. (2564). พระพรแห่งกระแสเรียกการเป็นสงฆ์: เอกสารระบบพื้นฐานการอบรมพระสงฆ์. ปิตินาสิก.
- สำราญ วงศ์เสงี่ยม, บาทหลวง. (2535). พิธีกรรม 2 (พิมพ์ครั้งที่ 3). วิทยาลัยแสงธรรม.
- หน่วยงานสามเณรลัย สภาพระสังฆราชคาทอลิกแห่งประเทศไทย. (1990). คู่มืออภิบาลสำหรับพระสงฆ์ในพระศาสนจักรที่ขึ้นสังกัดต่อกระทรวงเผยแผ่พระวรสารสู่ปวงชน. ม.ป.ท.
- อนุสรณ์ แก้วจจร, บาทหลวง. (2564). พิธีกรรมทำวัตร. วิทยาลัยแสงธรรม.
- Casiaro, J. M. (2005). The Psalms and the song of Solsmon. sceptor publishers.
- Cronbach Lee J. (1971). Essentials of psychological testing (4th ed). Harper & Row.
- Titus H.H. (1936). Ethics for Today. American Book.

เจตคติของนักศึกษาต่อการบริหารงานกิจการนักศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ในยุค Thailand 4.0

Students' Attitudes Towards Student Affairs Administration at the
Faculty of Industrial Education, Rajamangala University of Technology
Suvarnabhumi in the Thailand 4.0 Era

ผศ.ดร.ชญารัตน์ บุญพุฒิก

* คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ

ผศ.ดร.อัชฌา ชื่นบุญ

* สำนักวิชาศึกษาทั่วไป วิทยาลัยเซนต์หลุยส์

ดร.วรเชษฐ์ สิงห์ลอ

* คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ

ผศ.ดร.ศรัญญ พงศ์ประเสริฐสิน

* คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

ผศ.ดร.จันทิมา หิรัญอ่อน

* คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ

Asst.Prof.Dr.Chayarat Boonputtikorn

* Faculty of Industrial Education,

Rajamangala University of Technology Suvarnabhumi, Suphanburi

Asst.Prof.Dr.Athcha Chuenboon

* School of General Education, Saint Louis College

Dr.Worrachet Singlor

* Faculty of Industrial Education,

Rajamangala University of Technology Suvarnabhumi, Suphanburi

Asst.Prof.Dr.Saranyu Pongprasertsin

* Faculty of Education, Saengtham College

Asst.Prof.Dr.Jantima Hiranoon

* Faculty of Industrial Education,

Rajamangala University of Technology Suvarnabhumi, Suphanburi

ข้อมูลบทความ

* รับบทความ 19 พฤศจิกายน 2567

* แก้ไข 13 ธันวาคม 2567

* ตอบรับบทความ 19 ธันวาคม 2567

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาเจตคติของนักศึกษาต่อการบริหารงานกิจการนักศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ในยุค Thailand 4.0 และ 2) เปรียบเทียบเจตคติของนักศึกษาต่อการบริหารงานกิจการนักศึกษา ระหว่างนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิตกับหลักสูตรอุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2567 จำนวน 156 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย แบ่งเป็นหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต จำนวน 100 คน และหลักสูตรอุตสาหกรรมศาสตร บัณฑิต จำนวน 56 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามเจตคติในรูปแบบมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบที (Independent Sample t-test)

ผลการวิจัยพบว่า 1) นักศึกษามีเจตคติต่อการบริหารงานกิจการนักศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณารายด้านสามารถเรียงตามลำดับ คือ เจตคติต่อด้านงานแนะแนวการศึกษาต่อและอาชีพมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านงานกิจกรรมนักศึกษาและพัฒนาวินัย ด้านงานสวัสดิการและศิษย์เก่าสัมพันธ์ และด้านงานศิลปวัฒนธรรม ตามลำดับ 2) เจตคติของนักศึกษาต่อการบริหารงานกิจการนักศึกษา ระหว่างนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิตกับหลักสูตรอุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิตไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: เจตคติ
 การบริหาร
 งานกิจการนักศึกษา
 ประเทศไทย 4.0

Abstract

This research aimed to 1) study students' attitudes towards student affairs administration at the faculty of industrial education, Rajamangala University of Technology Suvarnabhumi in the Thailand 4.0 Era and 2) compare the attitudes of students towards student affairs management between students in the Bachelor of Industrial Education Program and the Bachelor of Industrial Education Program. The sample used in the research consisted of 156 students from the Faculty of Industrial Education who are studying in the academic year 2024, selected by simple random sampling, divided into 100 students in the Bachelor of Industrial Education Program and 56 students in the Bachelor of Industrial Education Program. The research instruments were an attitude questionnaire in the form of a 5-level rating scale. Data were analyzed by finding the mean, standard deviation, and t-test statistics (Independent Sample t-test).

The research results found that: 1) Students' attitudes towards student affairs administration at a good level overall. When considering each aspect, they could be ranked in order as follows: attitudes towards further education and career guidance were the highest, followed by student activities and discipline development, welfare and alumni relations, and arts and culture, respectively. 2) Students' attitudes towards student affairs administration were not different between students of the Bachelor of Industrial Education program and the Bachelor of Industrial Science program.

Keywords: Attitude; Administration; Student Affairs;

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การอุดมศึกษาเป็นหัวใจสำคัญของการผลิตและพัฒนากำลังคน สร้างงานวิจัยและนวัตกรรมขั้นสูง เป็นแหล่งที่สร้างองค์ความรู้ เพื่อการพัฒนาประเทศ ซึ่งนโยบายของรัฐบาล ประสงค์ต้องการขับเคลื่อนประเทศสู่ Thailand 4.0 (สำนักรับนโยบายและแผนการอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2561) หน้าที่หลักของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย คือ จัดให้มีการเรียน การสอน การวิจัย การให้บริการวิชาการแก่สังคม รวมไปถึงการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของชาติให้ยั่งยืนเจริญสืบไป (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2558) โดยแต่ละสถาบันการศึกษาจะดำเนินการให้สำเร็จลุล่วงไปได้ก็ขึ้นอยู่กับความสามารถ ความพร้อมในหลายๆ ด้าน

สถาบันอุดมศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศให้ก้าวหน้าอย่างมั่นคง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการพัฒนาทางการศึกษา และด้านเศรษฐกิจ โดยเน้นตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแหล่งผลิตบัณฑิตในหลากหลายสาขาวิชา บทบาทที่สำคัญของสถาบันอุดมศึกษาในปัจจุบันจึงเป็นตัวนำการเปลี่ยนแปลง เป็นองค์กรที่ขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงของสังคมตามบทบาทและความรับผิดชอบของการเป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อนำพาประเทศไปสู่สังคมที่พึงปรารถนาในที่สุด ซึ่งการจัดการศึกษา 4.0 เป็นกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกรอบแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ที่เน้นทักษะ 3R8C ประกอบด้วย มีทักษะการอ่าน การเขียน การคำนวณ และมีทักษะในด้านการคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และแก้ไขปัญหาได้ มีทักษะการคิดอย่างสร้างสรรค์ คิดเชิงนวัตกรรมมีทักษะการทำงานเป็นทีม และภาวะ ผู้นำ มีทักษะการสื่อสาร และการรู้เท่าทันสื่อ มีทักษะในความเข้าใจความแตกต่างทางวัฒนธรรม กระบวนการ คิดข้ามวัฒนธรรมมีทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ และการรู้เท่าทันเทคโนโลยี มีทักษะทางอาชีพ และการเรียนรู้ และเป็นผู้มีคุณธรรม มีเมตตา กรุณา มีระเบียบวินัย ซึ่งเป็นคุณลักษณะพื้นฐานสำคัญของทักษะขั้นต้นทั้งหมด และเป็นคุณลักษณะที่เด็กไทยจำเป็นต้องมี (รัช อารีราษฎร์ และวรปภา อารีราษฎร์, 2562)

การจะส่งเสริมและพัฒนานักศึกษาให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์มีคุณภาพและศักยภาพในการพัฒนาเพื่อการแข่งขันทั้งในระดับชาติและระดับสากล รวมทั้งตอบสนองความต้องการของชุมชนและสังคมได้ต้องอาศัยความร่วมมือจากสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งในการเตรียมปัจจัยต่างๆ ให้มีความพร้อมทั้งการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ การพัฒนากระบวนการ

เสริมสร้างทักษะและคุณลักษณะที่จำเป็นให้นักศึกษาผ่านกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่างๆ โดยปัจจัยสำคัญในการพัฒนานักศึกษาที่จะต้องพัฒนาควบคู่ไปกับการด้านวิชาการ คือ “งานด้านกิจการนักศึกษา” ซึ่งเป็นงานที่จะต้องเตรียมการรองรับความเปลี่ยนแปลงของสังคมยุคใหม่ (พินิติ รตะนานุกูล, 2557) งานกิจการนักศึกษาจึงเป็นหน่วยงานที่สำคัญในสถาบันอุดมศึกษาที่มีบทบาทอย่างสำคัญยิ่งต่อการผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพ

การบริหารกิจการนักศึกษาเป็นกิจกรรมที่สถาบันหรือองค์กรนักศึกษาจัดดำเนินการเพื่อสนับสนุน และส่งเสริมให้นักศึกษาเป็นบัณฑิตที่มีคุณสมบัติพร้อมนอกเหนือจากการจัดการเรียนการสอนที่จัดขึ้นตามหลักสูตร โดยนักศึกษาจะได้พัฒนาร่างกาย อารมณ์ สังคม สติ ปัญญา ตลอดจนคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ได้แก่ ความรู้ ทักษะการคิด ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ความรับผิดชอบ ทักษะการวิเคราะห์และการสื่อสาร และ การพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม (รุ่งรัตน์ มีทรัพย์ และเตือนใจ ดลประสิทธิ์, 2560) ทั้งนี้คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ มีโครงสร้างการแบ่งงานภายในและอัตรากำลังปีงบประมาณ 2566-2569 (ประกาศมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ, 2566) โดยงานพัฒนานักศึกษา แบ่งงานออกเป็น 3 หน่วยงาน ได้แก่ 1) หน่วยกิจกรรมนักศึกษาและพัฒนาวินัย 2) หน่วยสวัสดิการและศิษย์เก่าสัมพันธ์ และ 3) หน่วยส่งเสริมการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ซึ่งจากโครงสร้างที่มีการแบ่งงานฯ ออกเป็น 3 หน่วยงานหลัก นั้น ทางคณะผู้วิจัยพิจารณาจากบริบทท้องถิ่นของสถานศึกษาและภาระกิจหลักของอาจารย์ที่สอดคล้องกับงานกิจการนักศึกษา อีกทั้งที่ผ่านมาในการแข่งขันทางวิชาการภายใต้โครงการ THAILAND TEACHING ACADEMY AWARD คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ได้ส่งนักศึกษาเข้าร่วมการแข่งขันศิลปวัฒนธรรมมาอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นเพื่อให้ได้ข้อมูลในการส่งเสริมและพัฒนานักศึกษาด้านศิลปวัฒนธรรม คณะผู้วิจัยจึงคิดเห็นตรงกันว่าควรศึกษาเจตคติของนักศึกษาต่อการบริหารงานกิจการศึกษาด้านศิลปวัฒนธรรมแยกจากภาระงานกิจการนักศึกษาในด้านอื่น รวมเป็นการศึกษาเจตคติต่อการบริหารงานกิจการนักศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านงานกิจกรรมนักศึกษาและพัฒนาวินัย 2) ด้านงานสวัสดิการและศิษย์เก่าสัมพันธ์ 3) ด้านงานแนะแนวการศึกษาต่อและอาชีพ และ 4) ด้านงานศิลปวัฒนธรรม

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นมานั้น คณะผู้วิจัยได้เล็งเห็นว่าการบริหารงานด้านกิจการนักศึกษาเป็นภาระงานหลักที่จะต้องดำเนินไปพร้อมๆ กับงานด้านวิชาการ จึงมีความสนใจที่จะศึกษาเจตคติ

ของนักศึกษา ต่อการบริหารงานด้านกิจการศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ในยุค Thailand 4.0 เพื่อนำผลที่ได้จากการวิจัยไปเป็นข้อเสนอสำหรับผู้บริหาร อาจารย์และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้านกิจการนักศึกษา รวมไปถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานกิจการนักศึกษา ซึ่งจะส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อการบริหารงาน ในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาเจตคติของนักศึกษาต่อการบริหารงานกิจการนักศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ในยุค Thailand 4.0
2. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติของนักศึกษาต่อการบริหารงานกิจการนักศึกษา ระหว่างนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิตกับหลักสูตรอุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต

ขอบเขตการวิจัย

1) ขอบเขตด้านเนื้อหา

มุ่งศึกษาการบริหารงานกิจการนักศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลสุวรรณภูมิ โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

- 1.1) ด้านงานกิจกรรมนักศึกษาและพัฒนาวินัย
- 1.2) ด้านงานสวัสดิการและศิษย์เก่าสัมพันธ์
- 1.3) ด้านงานแนะแนวการศึกษาต่อและอาชีพ
- 1.4) ด้านงานศิลปวัฒนธรรม

2) ขอบเขตด้านประชากร

ประชากร ได้แก่ นักศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2567

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยดำเนินการพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่างตั้งแต่การขอเข้าร่วมการวิจัยโดยความยินยอมเข้าร่วมโครงการ และมีการชี้แจงว่าการวิจัยนี้จะไม่ผลกระทบบแต่อย่างใดกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลที่ได้จากการตอบของกลุ่มตัวอย่างจะเป็นความลับ และจะนำมาใช้เพื่อวัตถุประสงค์ของการวิจัยเท่านั้น ทุกคำตอบจะนำเสนอผลการศึกษาในภาพรวม โดยมีการรับรองจริยธรรมการวิจัยจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย วิทยาลัยเซนต์หลุยส์ ตามเอกสารเลขที่รับรอง E. 030/2567

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง เจตคติของนักศึกษาต่อการบริหารงานกิจการนักศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิในยุค Thailand 4.0 มีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ปีการศึกษา 2567 จำนวนทั้งสิ้น 367 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์ร้อยละของกลุ่มประชากร เนื่องจากจำนวนประชากรมีเพียงหลักร้อย โดยใช้เกณฑ์ร้อยละ 15-30 (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) จะได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 62-123 คน ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 156 คน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างมีจำนวนเพียงพอสำหรับการนำไปวิเคราะห์ข้อมูลและการอ้างอิงสู่กลุ่มประชากรเป้าหมาย โดยแบ่งเป็นหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต จำนวน 100 คน และหลักสูตรอุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต จำนวน 56 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามเจตคติของนักศึกษาต่อการบริหารงานกิจการศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิในยุค Thailand 4.0 ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านงานกิจกรรมนักศึกษาและพัฒนาวินัย ด้านงานสวัสดิการและศิษย์เก่าสัมพันธ์ ด้านงานแนะแนวการศึกษาต่อและอาชีพ และด้านงานศิลปวัฒนธรรม โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 เจตคติของนักศึกษาต่อการบริหารงานกิจการนักศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิในยุค Thailand 4.0 ในรูปแบบมาตรประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง
- 4 หมายถึง เห็นด้วย
- 3 หมายถึง ไม่แน่ใจ
- 2 หมายถึง ไม่เห็นด้วย
- 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยเจตคติของนักศึกษาต่อการบริหารงานกิจการนักศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิในยุค Thailand 4.0 โดยใช้เกณฑ์ในแปลความหมายค่าคะแนนเฉลี่ย ดังนี้ (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2555)

- 4.50 – 5.00 หมายถึง มีเจตคติอยู่ในระดับดีมาก
- 3.50 – 4.49 หมายถึง มีเจตคติอยู่ในระดับดี
- 2.50 – 3.49 หมายถึง มีเจตคติอยู่ในระดับปานกลาง
- 1.50 – 2.49 หมายถึง มีเจตคติอยู่ในระดับไม่ดี
- 1.00 – 1.49 หมายถึง มีเจตคติอยู่ในระดับไม่ดีมาก

3. การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือเพื่อใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการโดยมีขั้นตอน ดังนี้

- 1) กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบสอบถาม
- 2) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
- 3) กำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างข้อคำถาม
- 4) เขียนข้อคำถามให้สอดคล้องกับนิยามที่ให้ไว้

5) ตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามโดยการนำแบบสอบถามไปให้เชี่ยวชาญพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามตามนิยามเชิงปฏิบัติการ ซึ่งเป็นการตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามรายข้อกับนิยามเชิงปฏิบัติการ ด้วยค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม (item-content validity of individual: I-CVI) โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน พิจารณาข้อคำถามรายข้อ โดยกำหนดระดับการแสดงความคิดเห็นในลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ ดังนี้ (ชนูรัตน์ บุญพุดธิกร, 2018 อ้างถึงใน Polit and Beck, 2008)

- 1 หมายถึง ข้อคำถามไม่สอดคล้องกับนิยามเชิงปฏิบัติการ
- 2 หมายถึง ข้อคำถามสอดคล้องกับนิยามเชิงปฏิบัติการบางส่วน
- 3 หมายถึง ข้อคำถามค่อนข้างสอดคล้องกับนิยามเชิงปฏิบัติการ
- 4 หมายถึง ข้อคำถามสอดคล้องกับนิยามเชิงปฏิบัติการมาก

พิจารณาเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (I-CVI) ตั้งแต่ 0.80 ขึ้นไป และปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามที่ค่าดัชนีความสอดคล้อง (I-CVI) น้อยกว่า 0.80 ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ได้ข้อคำถามจำนวนทั้งสิ้น 36 ข้อ

6) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยง โดยวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาด้วยสูตรของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) เท่ากับ 0.74

- 7) จัดทำแบบสอบถามเจตคติฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งในรูปแบบออนไลน์และรูปแบบเอกสาร โดยได้รับการตอบกลับมาจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวนทั้งสิ้น 156 คน แบ่งเป็นหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต จำนวน 100 คน และหลักสูตรอุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต จำนวน 56 คน สำหรับการนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้นี้ไปวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t – test แบบ Independent Sample t-test

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การรายงานผลการวิจัยเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. ผลการศึกษาเจตคติของนักศึกษาต่อการบริหารงานกิจการนักศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อ 1 ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเจตคติของนักศึกษาต่อการบริหารงานกิจการนักศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิในยุค Thailand 4.0 จากการบริหารงานกิจการนักศึกษาทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านงานกิจกรรมนักศึกษาและพัฒนานิพนธ์ ด้านงานสวัสดิการและศิษย์เก่าสัมพันธ์ ด้านงานแนะแนวการศึกษาต่อและอาชีพ และด้านงานศิลปวัฒนธรรม ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงให้เห็นว่านักศึกษามีเจตคติต่อการบริหารงานกิจการนักศึกษาโดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.55) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏว่านักศึกษามีเจตคติต่อด้านงานแนะแนวการศึกษาต่อและอาชีพมากที่สุด ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.57) รองลงมา ด้านงานกิจกรรมนักศึกษาและพัฒนานิพนธ์ ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.52) ด้านงานสวัสดิการและศิษย์เก่าสัมพันธ์ ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.59) และด้านงานศิลปวัฒนธรรม ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.73) ตามลำดับ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับเจตคติของนักศึกษาต่อการบริหารงานกิจการนักศึกษา โดยรวมในแต่ละด้าน

(n=156)			
การบริหารงานกิจการนักศึกษา	$\bar{X}$	S.D	ระดับเจตคติ
1. ด้านงานกิจกรรมนักศึกษาและพัฒนานิพนธ์	4.44	0.52	ดี
2. ด้านงานสวัสดิการและศิษย์เก่า	4.33	0.73	ดี
3. ด้านงานแนะแนวการศึกษาต่อและอาชีพ	4.47	0.57	ดี
4. ด้านงานศิลปวัฒนธรรม	4.38	0.59	ดี
รวม	4.41	0.55	ดี

2. ผลการเปรียบเทียบเจตคติของนักศึกษาต่อการบริหารงานกิจการนักศึกษา ระหว่างนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิตกับหลักสูตรอุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต เพื่อตอบวัตถุประสงค์ การวิจัยข้อ 2 โดยใช้สถิติทดสอบที (Independent Sample t-test) ผลปรากฏว่า เจตคติของนักศึกษาต่อการบริหารงานกิจการศึกษาระหว่างนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิตกับหลักสูตรอุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิตไม่แตกต่างกัน ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบเจตคติของนักศึกษาต่อการบริหารงานกิจการนักศึกษา ระหว่าง นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตกับหลักสูตรอุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต

(n=156)					
การบริหารงานกิจการนักศึกษา	n	$\bar{X}$	S.D	t	Sig
1. ด้านงานกิจกรรมนักศึกษาและพัฒนาวินัย					
หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต	100	4.44	0.51	0.38	0.70
หลักสูตรอุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต	56	4.47	0.55		
2. ด้านงานสวัสดิการและศิษย์เก่าสัมพันธ์					
หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต	100	4.34	0.67	-0.34	0.74
หลักสูตรอุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต	56	4.30	0.84		
3. ด้านงานแนะแนวการศึกษาต่อและอาชีพ					
หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต	100	4.44	0.60	0.89	0.38
หลักสูตรอุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต	56	4.53	0.52		
4. ด้านงานศิลปวัฒนธรรม					
หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต	100	4.36	0.63	0.56	0.58
หลักสูตรอุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต	56	4.42	0.51		
รวม					
หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต	100	4.40	0.56	0.35	0.72
หลักสูตรอุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต	56	4.43	0.54		

*p< .05

สรุปผลและอภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาเจตคติของนักศึกษาต่อการบริหารงานกิจการนักศึกษา คณะครุศาสตร์ อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ปรากฏว่านักศึกษามีเจตคติต่อการบริหารงานกิจการนักศึกษาโดยรวมทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านงานกิจกรรมนักศึกษาและพัฒนาวินัย ด้านงานสวัสดิการและศิษย์เก่าสัมพันธ์ ด้านงานแนะแนวการศึกษาต่อและอาชีพ และด้านงานศิลปวัฒนธรรม อยู่ในระดับดี ซึ่งเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบระดับเจตคติในแต่ละด้านสามารถเรียงตาม

ลำดับจากมากไปน้อยได้ดังนี้ คือ ด้านงานแนะแนวการศึกษาต่อและอาชีพ ด้านงานกิจกรรมนักศึกษาและพัฒนาวิทย์ ด้านงานสวัสดิการและศิษย์เก่าสัมพันธ์ และด้านงานศิลปวัฒนธรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของ เมลดา กลิ่นมาลี (2559) ซึ่งได้ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการให้บริการงานกิจการนักศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก แต่แตกต่างกันที่งานวิจัยดังกล่าวนี้ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการให้บริการงานกิจการศึกษามีใช้การบริหารงานกิจการนักศึกษาแต่เมื่อศึกษาในภาพรวมความพึงพอใจอยู่ในระดับดีมาก ดังนั้นจึงอาจแสดงให้เห็นได้ว่านักศึกษามีเจตคติที่ดีมากต่อการบริหารงานกิจการนักศึกษาได้

จากการศึกษาเจตคติของนักศึกษาต่อการบริหารงานกิจการนักศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมินี้ ด้านงานแนะแนวศึกษาต่อและอาชีพ นักศึกษามีเจตคติดีมากอาจเป็นผลเนื่องมาจากนโยบายของคณะฯ ที่ให้ความสำคัญกับการประชาสัมพันธ์คณะฯ และได้มอบหมายทั้งในส่วนของอาจารย์และเจ้าหน้าที่ในการลงพื้นที่ออกแนะแนวให้แก่นักเรียนในสถานศึกษาต่างๆ ส่วนด้านงานศิลปวัฒนธรรมนักศึกษามีเจตคติที่ดีมากกว่าอื่นๆ อาจเนื่องมาจากจำนวนนักศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มีจำนวนน้อย การจัดกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมจึงมีน้อย หรืออาจเกิดจากนักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมน้อย ซึ่งที่ผ่านมาในการแข่งขันทางวิชาการภายใต้โครงการ THAILAND TEACHING ACADEMY AWARD คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ได้ส่งนักศึกษาเข้าร่วมการแข่งขันศิลปวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นเพื่อให้ได้ข้อมูลในการส่งเสริมและพัฒนานักศึกษา ด้านศิลปวัฒนธรรม คณะผู้วิจัยจึงมุ่งศึกษางานกิจการศึกษาด้านศิลปวัฒนธรรมเพิ่มขึ้นมา รวมเป็น 4 ด้าน จากโครงสร้างการแบ่งงานภายในฯ ของคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ

จากงานวิจัยของ รมย์รัมภา ญัฐธัญติรุจ และประเสริฐ อินทร์รักษ์ (2562) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารกิจการนักศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ผลการศึกษาปรากฏว่า องค์ประกอบการบริหารกิจการนักศึกษา มี 5 องค์ประกอบ คือ 1) การจัดระบบการประสานงานและการสื่อสาร 2) การส่งเสริมการบำเพ็ญตนเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม 3) การเสริมสร้างความสามารถในการทำงานและการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกัน 4) การส่งเสริมการจัดกิจกรรมทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา และ 5) การบริการช่วยเหลือนักศึกษาในด้านต่างๆ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการแบ่งองค์ประกอบ

หรือการแบ่งภาระงานกิจกรรมนักศึกษาในแต่ละหน่วยงานอาจแตกต่างกันออกไปได้ ขึ้นอยู่กับบริบทและปัจจัยต่างๆ ในหน่วยงาน/สถานศึกษา แต่ละแห่ง ทั้งนี้ผลการวิจัยเพื่อศึกษาเจตคติของการบริหารงานกิจการในครั้งนี้สามารถเป็นข้อมูลให้กับคณะฯ ในการวางแผนการบริหารงานกิจการนักศึกษาต่างๆ ให้สอดคล้องกับบริบทของหน่วยงานและความต้องการของนักศึกษาต่อไปได้

2. ผลการเปรียบเทียบเจตคติของนักศึกษาต่อการบริหารงานกิจการนักศึกษา ระหว่างนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตกับหลักสูตรอุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิต นักศึกษามีเจตคติต่อการบริหารการศึกษาไม่แตกต่างกันอาจเนื่องมาจากผลการศึกษาเจตคติของนักศึกษาต่อการบริหารงานกิจการนักศึกษารั้งนี้ในภาพรวมนักศึกษามีเจตคติดีมาก อีกทั้งอาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมต่างๆ ของคณะฯ เน้นเปิดโอกาสให้นักศึกษาทั้งสองหลักสูตรได้เข้าร่วมหรือทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกันโดยไม่ได้แบ่งแยกว่านักศึกษาอยู่ในหลักสูตรใด เช่น กิจกรรมการปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ กิจกรรมการประกวด/แข่งขันในงานต่างๆ ของคณะฯ และมหาวิทยาลัย เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่อง เจตคติของนักศึกษาต่อการบริหารงานกิจการนักศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิในยุค Thailand 4.0 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารและบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานกิจการนักศึกษา ควรนำข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ไปใช้ในการวางแผนในการสร้างแรงจูงใจของนักศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ หน่วยงานจัดขึ้น

1.2 ควรหาแนวทางในการบริหารจัดการงานกิจการนักศึกษาด้านงานสวัสดิการและศิษย์เก่าสัมพันธ์ และด้านงานศิลปวัฒนธรรม เพื่อให้ศึกษามีเจตคติต่อด้านดังกล่าวนี้อยู่ในระดับดีมาก เหมือนกับด้านงานแนะแนวการศึกษาต่อและอาชีพ และด้านงานกิจกรรมนักศึกษาและพัฒนาวินัย

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1) ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าร่วมงานกิจการนักศึกษาในด้านต่างๆ เพื่อนำเสนอแนวทางการจัดกิจกรรม รูปแบบ และวิธีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของนักศึกษา

2.2) ควรศึกษาเจตคติของผู้บริหาร บุคลากรทั้งสายวิชาการและสายสนับสนุน ที่มีต่อการบริหารงานกิจการนักศึกษาเพื่อให้ได้ข้อมูลเจตคติต่อการบริหารงานกิจกรรมในหลากหลายมิติ

2.3) ควรศึกษาแรงจูงใจของนักศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแรงจูงใจให้เกิดขึ้นกับนักศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางคณะฯ หรือมหาวิทยาลัยจัดขึ้น

2.4) ควรศึกษารูปแบบการบริหารกิจการนักศึกษาที่มีประสิทธิภาพในยุค Thailand 4.0 ระหว่างมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐกับมหาวิทยาลัยเอกชน

เอกสารอ้างอิง

- ชญารัตน์ บุญพุฒิก. (2018). การพัฒนามาตรวัดเจตคติด้านพฤติกรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพ สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู. RMUTSB Acad. J. (HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES), 3(2), 177-190.
- นันทพงศ์ หมีเหละหมั่น, นรธสรพร เล็กคู่, เฉลิมชาติ เมฆแดง และวัฒนา จินดาวัฒน์. (2563). การใช้กิจกรรมนักศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตไทย. วารสารวิชาการสถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ, 6(2), 559-567.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น ฉบับปรับปรุงใหม่. (พิมพ์ครั้งที่10). บริษัท สุวีริยาสาส์น จำกัด.
- ประกาศมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ. การแบ่งส่วนงานภายในส่วนราชการของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ พ.ศ. 2566. (23 มิถุนายน 2566). การประชุมสภามหาวิทยาลัย. ครั้งที่พิเศษ 3/2566 หน้า 20.
- ธรัช อารีราษฎร์ และวรปภา อารีราษฎร์. (2562). รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรม สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามกรอบแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 คู่มือการจัดการศึกษา 4.0. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2555). การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS และ AMOS. (พิมพ์ครั้งที่ 15). บิสซิเนสอาร์แอนด์ดี.

- เมลดดา กลิ่นมาลี. (2559). **ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการให้บริการงานกิจการนักศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ**. วารสารวิชาการครุศาสตร์อุตสาหกรรม พระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 7(2), 81-90.
- รมย์ธัมภา ญัฐธัญติรุจ และประเสริฐ อินทร์รักษ์. (2562). **แนวทางการบริหารกิจการนักศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ**. วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, 10(2), 898-906.
- รุ่งรัตน์ มีทรัพย์ และ เตือนใจ ดลประสิทธิ์. (2560). **การบริหารกิจการนักศึกษาคณะ แพทย์ศาสตร์ สังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐในเขตกรุงเทพมหานคร**. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย, 7(3), 59-69.
- สำนักนโยบายและแผนการอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2561). **แผนอุดมศึกษาระยะยาว 20 ปี พ.ศ. 2561 – 2580**. บริษัท พรักหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2558). **คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับ อุดมศึกษา พ.ศ. 2557**. ภาพพิมพ์.
- Polit, D. F., & Beck, C. T. (2008). **Nursing research: Generating and assessing evidence for nursing practice** (8th ed). Lippincott Williams & Wilkins.

แนวทางการส่งเสริมสมรรถนะด้าน ICT ของครูในการจัดการเรียนรู้
ตามกรอบภาวะผู้นำด้าน ICT ของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย

Guidelines for Enhancing Teachers' ICT Competency for Learning
Management Based on The ICT Leadership Framework of School
Administrators Under The Catholic Education Council of Thailand

ระวีวรรณ บวกหาร

* ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
รศ.ดร.นทีรัตน์ พิระพันธุ์

* คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

รศ.ดร.วิไลลักษณ์ ลังกา

* คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

Rawiwan buakharn

* Master of Education Program in Educational Technology, Faculty of Education,
Srinakharinwirot University

Assoc.Prof.Dr.Nutteerat Pheeraphan

* Faculty of Education, Srinakharinwirot University

Assoc.Prof.Dr.Wilailak Langka

* Faculty of Education, Srinakharinwirot University

ข้อมูลบทความ

* รับบทความ 26 มีนาคม 2567

* แก้ไข 7 พฤษภาคม 2567

* ตอรับบทความ 8 พฤษภาคม 2567

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอแนวทางการส่งเสริมสมรรถนะด้าน ICT ของครูในการจัดการเรียนรู้ ตามกรอบภาวะผู้นำด้าน ICT ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู จำนวน 10 คน ที่ได้จากการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ แนวทางการส่งเสริมสมรรถนะด้าน ICT ของครูในการจัดการเรียนรู้ ตามกรอบภาวะผู้นำด้าน ICT ของผู้บริหารสถานศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหาข้อมูลสัมภาษณ์

ผลการวิจัยพบว่า แนวทางส่งเสริมสมรรถนะด้าน ICT ของครูในการจัดการเรียนรู้ แบ่งออกเป็น 6 ด้าน ตามกรอบภาวะผู้นำด้าน ICT ของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ 1) ด้านวิสัยทัศน์ 2) ด้านการเรียนรู้และการสอน 3) ด้านผลิตผลและการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ 4) ด้านการสนับสนุน การจัดการและการปฏิบัติการ 5) ด้านการวัดและประเมินผล 6) ด้านสังคม กฎหมายและจริยธรรม

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำด้าน ICT
สมรรถนะด้าน ICT
ผู้บริหารสถานศึกษา
การจัดการเรียนรู้
แนวทางการส่งเสริมสมรรถนะ

Abstract

The objective of this research was to propose guidelines for enhancing teachers' ICT competency for learning management based on the ICT leadership framework of school administrators through interviews with 10 people consisting of experts, school administrators, and teachers. The sample group was selected using the purposive sampling method. The research instrument used was an interview questionnaire on the guidelines for enhancing teachers' ICT competency for learning management based on the ICT leadership framework of school administrators. Data obtained was subsequently analyzed with content analysis. The results of the study has found that the guidelines for enhancing teachers' ICT competency for learning management based on the ICT leadership framework of school administrators can be divided into 6 categories: 1) Vision 2) Learning and Teaching 3) Productivity and Professional Practice 4) Support, Management, and Operations 5) Assessment and Evaluation 6) Social, Legal, and Ethical Issues.

Keywords: ICT Leadership
ICT Competency
School Administrator
Learning Management
Guidelines for Enhancing Competency

บทนำ

ท่ามกลางความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่รวดเร็ว ในแต่ละประเทศทั่วโลกต่างให้ความสำคัญกับการเตรียมพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลง การศึกษาจึงเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาศักยภาพของประชากร และสร้างรากฐานสู่ความเจริญก้าวหน้า จากรายงาน The World Competitiveness Yearbook (WCY) 2020 โดยสถาบันนานาชาติเพื่อพัฒนาการจัดการ (IMD) ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการศึกษาที่ส่งผลต่อความสามารถในการแข่งขันของประเทศต่างๆ จากรายงานได้สรุปการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันโดยภาพรวมประเทศไทยอยู่ในอันดับ 29 ลดลง 4 อันดับจากปี 2562 มีอันดับความสามารถในการแข่งขันด้านการศึกษาอยู่ในอันดับ 55 ซึ่งดีขึ้น 1 อันดับจากปีที่ผ่านมา แต่เมื่อพิจารณา ผลการจัดอันดับรายด้านพบว่าประเทศไทยมีอันดับต่ำกว่าเกือบทุกประเทศในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ไม่ว่าจะเป็นด้านความรู้ ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทักษะภาษาต่างประเทศ ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ รวมไปถึงการสอนทักษะการคิดวิเคราะห์ด้วย (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2564, น.182) จากข้อมูลข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่า สมรรถนะทางการศึกษาของประเทศไทยในเวทีโลกยังอยู่ในระดับที่ต้องเร่งพัฒนา

ตลอดหลายปีที่ผ่านมาภายใต้ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีแบบก้าวกระโดด การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์กลายเป็นกุญแจสำคัญในการขับเคลื่อนประเทศไปสู่ความเจริญก้าวหน้าอย่างยั่งยืน ดังนั้น เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารจึงได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในทุกวงการอาชีพ ส่งผลให้เกิดการปฏิรูปและปรับเปลี่ยนวิถีการดำเนินชีวิต การเรียน การทำงาน ทุกวงการอาชีพต่างถูกเรียกร้องให้ตื่นตัวในการพัฒนาสมรรถนะด้าน ICT ในวงการการศึกษาก็เช่นกัน ดังในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัยและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ เป้าหมาย 2.4 ตัวชี้วัด 5 และ 8 และในเป้าหมายที่ 3.2 ตัวชี้วัด 6 ได้ระบุสาระสำคัญไว้ว่า ต้องมีการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ สื่อตำราเรียน นวัตกรรม ตลอดจนสื่อการเรียนรู้ให้มีคุณภาพและมาตรฐาน อีกทั้งประชาชนสามารถเข้าถึงได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ มีระบบเครือข่ายเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาที่ทันสมัย โดยสนองตอบความต้องการของผู้ใช้บริการอย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นอย่างพอเพียง นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญ ในการผลิตและพัฒนาครูให้มีคุณภาพมากขึ้นด้วย โดยเห็นได้จากการกำหนดแผนและโครงการสำคัญ เพื่อพัฒนาครูในการพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ การผลิตสื่อ รวมถึงการใช้

เทคโนโลยี ในการวัดและประเมินผล (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, น.108, 112-116) แม้จะมีนโยบายส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและพัฒนาสมรรถนะด้าน ICT ของครู แต่การจัดการเรียนการสอนของครูบางส่วนยังคงเน้นเนื้อหาและความจำมากกว่า ทักษะและสมรรถนะ ครูผู้สอนยังไม่สามารถจัดการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ และยังไม่ได้มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการศึกษาที่มากพอ เนื่องจากครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาขาดความรู้ ความสามารถและทักษะในการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนให้เกิดผล (อมรรัตน์ จินดา และ เอกนถน์ บางท่าไม้, 2559) จึงอาจส่งผลให้ผู้เรียนขาดการพัฒนาทักษะกระบวนการคิด ทักษะการตั้งคำถาม การแก้ปัญหา และแสวงหาความรู้ รวมทั้งขาดการพัฒนาทักษะการจัดการและการเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศ ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นแห่งศตวรรษที่ 21 (คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา, 2564, น.27-28) ดังนั้น ครูจึงเห็นถึงความจำเป็นของการได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานทางการศึกษาสถานศึกษา รวมถึงผู้บริหารสถานศึกษา ในการทำหน้าที่เป็นผู้ที่เอื้ออำนวย หรือให้สนับสนุนการจัดอบรมการใช้เทคโนโลยีแก่ครูอย่างสม่ำเสมอ หรือการจัดหาอุปกรณ์ที่เหมาะสมสำหรับครูเพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (ศิวพร ศรีมังคละ, จ่านง วงษ์ชาชม, และ ละมัย ร่มเย็น, 2561) ผู้บริหารสถานศึกษาเองรับรู้ถึงปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้ครูขาดทักษะในการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน แต่อาจจะยังไม่สามารถแก้ปัญหาได้ตรงจุดมากนัก (Afzaal H. Seyal, 2012; ศิษย์ขนา ดวงบาล และคณะ, 2562)

นอกจากนี้ยังมีผลงานวิจัยทั้งของไทยและต่างประเทศได้ชี้ให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีในสถานศึกษา และการบูรณาการเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนของครู (Nour-eddine Laouni, 2020; Raamani Thannimalai และ Arumugam Raman, 2018; นิศาชล บำรุงภักดี, 2563) และการสนับสนุนจากผู้บริหารสถานศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญประการต้นที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนของครู(บุษบา เสนีย์ และคณะ 2562; วศิน ชูชาติ, 2559) ดังนั้นจึงเห็นได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษานั้นมีบทบาทหน้าที่โดยตรงในการสนับสนุน ช่วยเหลือครูผู้สอนให้สามารถที่จะพัฒนาทักษะหรือสมรรถนะด้านการใช้ ICT ในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพ (David Ng Foo Seong และ Jeanne Marie Ho, 2012; Raamani Thannimalai และ Arumugam Raman, 2018) แม้ว่ารัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาจะมีนโยบาย

ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและพัฒนาสมรรถนะด้าน ICT ของครู แต่ยังไม่มีแนวปฏิบัติที่ชัดเจนสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ในการส่งเสริมสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการจัดการเรียนรู้ของครู

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญในการศึกษาเพื่อนำเสนอแนวทาง การส่งเสริมสมรรถนะด้าน ICT ของครูในการจัดการเรียนรู้ ตามกรอบภาวะผู้นำด้าน ICT ของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อใช้ในการพัฒนาและส่งเสริมให้ครูผู้สอนเป็นผู้ที่มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ครอบคลุมทั้งบริบทการจัดการศึกษา และสอดคล้องความท้าทาย ของการศึกษาในศตวรรษที่ 21

วัตถุประสงค์การวิจัย

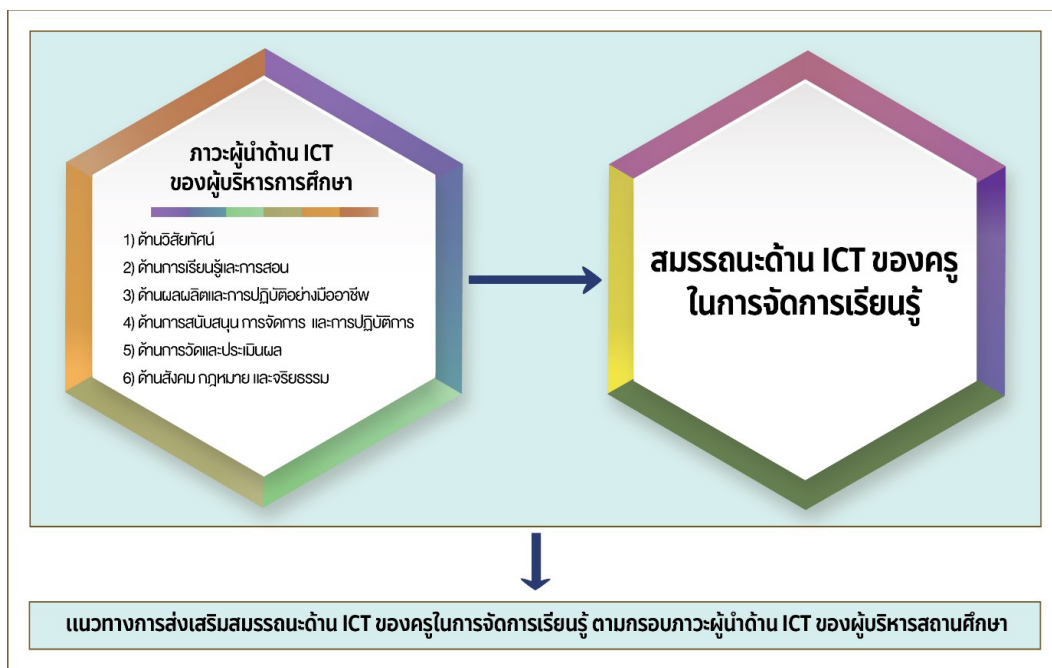
เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมสมรรถนะด้าน ICT ของครูในการจัดการเรียนรู้ ตามกรอบภาวะผู้นำด้าน ICT ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง แนวทางการส่งเสริมสมรรถนะด้าน ICT ของครูในการจัดการเรียนรู้ ตามกรอบภาวะผู้นำด้าน ICT ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา (Dawruwan Thawinkarn, 2017; I-Hua Chang, Joseph M Chin, และ Cheng-Mei Hsu, 2008; ISTE, 2018; TSSA Collaborative, 2001; คมพิศิษฐ์ ศรีบุญเรือง, ไชยา ภาวะบุตร, ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์, และ พิธาน พื้นทอง, 2558; จักรกฤษณ์ สิริริน, 2563; นิคม นาคอ้าย, 2550; ภาณุวัฒน์ สิงห์หาญ และ วัลลภา อาริรัตน์, 2558; สท้านวาริ, 2560; สุขญา โกมลวานิช, สิทธิชัย สอนสุภี, บุญฤทธิ์ เพ็ชรวิศิษฐ์, และ เกื้อจิตต์ ฉิมทิม, 2563) และสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของครูในการจัดการเรียนรู้ (ISTE, 2017; Jesson L. Hero, 2020; เฉลิม จักรชุม, 2559; นัทธีรัตน์ พิระพันธุ์, อิทธิพัทธ์ สุวทันพรกุล, และ แจ่มจันทร์ ศรีอรุณรัมย์, 2561; ปาริชาติ เกสัชชา, 2558; พิระวัตร จันทกุล และ ฉลอง ชาตอุปราชิวิน, 2560; ศรีเพ็ญ พลเดช, 2561; อินทิรา ชูศรีทอง, ไชยาภาวะบุตร, และ วัฒนา สุวรรณไตรย์, 2563; อุบลรัตน์ หริณวรรณ, กานดา พุนลาภทวี, อีรพงษ์ วิริยานนท์,

แนวทางการส่งเสริมสมรรถนะด้าน ICT ของครูในการจัดการเรียนรู้ตามกรอบภาวะผู้นำด้าน ICT ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย

และ กรรณ จรรยาอุทวิวรรณ์, 2557; อุบลรัตน์ หรินวรรณ, ชีรพงษ์ วิริยานนท์, และ กรรณ จรรยาอุทวิวรรณ์, 2563) มาวิเคราะห์และกำหนดกรอบแนวคิด ได้ดังนี้

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อนำเสนอแนวทางการส่งเสริมสมรรถนะด้าน ICT ของครู ในการจัดการเรียนรู้ ตามกรอบภาวะผู้นำด้าน ICT ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย ดังนี้

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการนำเสนอแนวทางการส่งเสริมสมรรถนะด้าน ICT ของครูในการจัดการเรียนรู้ ตามกรอบภาวะผู้นำด้าน ICT ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ได้จากการเลือกแบบเจาะจง ได้แก่ ผู้ที่มีหน้าที่กำหนดนโยบายและกำกับดูแลการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย จำนวน 1 คน ผู้ที่มีหน้าที่ในการกำหนดนโยบายหรือทิศทางการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาระดับประเทศ จำนวน 1 คน อาจารย์ในหลักสูตรเทคโนโลยีการศึกษาในระดับอุดมศึกษาโดยมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกและมีประสบการณ์ในการพัฒนา

บุคลากรทางด้านเทคโนโลยีการศึกษา ไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 1 คน อาจารย์ในหลักสูตรบริหาร การศึกษาในระดับอุดมศึกษา โดยมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกและมีประสบการณ์ในการพัฒนา ผู้บริหารสถานศึกษา ไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 1 คน ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสภาการศึกษา คาทอลิกแห่งประเทศไทย ที่มีประสบการณ์และเป็นต้นแบบที่ดีด้านเทคโนโลยีการศึกษา ไม่น้อย กว่า 5 ปี จำนวน 2 คน ครูผู้สอนที่มีหน้าที่รับผิดชอบงานด้านเทคโนโลยีการศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย ไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 2 คนครูผู้สอนที่เป็นต้น แบบด้านการสอนในสถานศึกษา สังกัดสภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย ไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 2 คน รวมจำนวน 10 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

แนวทางการส่งเสริมสมรรถนะด้าน ICT ของครูในการจัดการเรียนรู้ ตามกรอบภาวะผู้นำด้าน ICT ของผู้บริหารสถานศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์แนวทางการส่งเสริมสมรรถนะด้าน ICT ของครูในการจัดการ เรียนรู้ ตามกรอบภาวะผู้นำด้าน ICT ของผู้บริหารสถานศึกษาที่พัฒนามาจากการวิเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำด้าน ICT ของผู้บริหารสถานศึกษา และสมรรถนะด้าน ICT ของครูในการจัดการเรียนรู้ หลักการและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแนวทางเพื่อการ ส่งเสริมและพัฒนาสมรรถนะด้าน ICT ของครูในการจัดการเรียนรู้ เพื่อเป็นกรอบแนวคิดการสร้าง แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างแบ่งเป็น 6 ด้าน ตามกรอบภาวะผู้นำด้าน ICT ของผู้บริหาร สถานศึกษา และได้ทำการตรวจสอบคุณภาพแบบสัมภาษณ์ฯ โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิระดับปริญญาเอกทางด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา ด้านการบริหารการศึกษา และด้านเทคโนโลยีการศึกษา ด้วยวิธีการตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยเลือก ข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องไม่น้อยกว่า 0.50 ไปใช้ ซึ่งผลจากการตรวจสอบค่าดัชนี ความ สอดคล้องเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒถึง ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญเสนอแนวทางการส่งเสริมสมรรถนะด้าน ICT ของครูในการจัดการเรียนรู้ตามกรอบภาวะผู้นำด้าน ICT ของผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน

10 คน โดยใช้รูปแบบ การสัมภาษณ์แบบบุคคลต่อบุคคล บันทึกและเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ มาทำการวิเคราะห์เนื้อหา เพื่อนำเสนอแนวทางการส่งเสริมสมรรถนะด้าน ICT ของครูในการจัดการเรียนรู้ ตามกรอบภาวะผู้นำด้าน ICT ของผู้บริหารสถานศึกษา และตรวจสอบความเหมาะสมของร่างแนวทางการส่งเสริมฯ โดยตัวแทนกลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้ให้ข้อมูลสัมภาษณ์ที่มีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรงในการนำแนวทางฯ ไปใช้ในสถานศึกษาจำนวน 5 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลสัมภาษณ์ นิยายศัพท์ เฉพาะของภาวะผู้นำด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา และสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของครูในการจัดการเรียนรู้ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อสรุปเป็นแนวทางการส่งเสริมสมรรถนะด้าน ICT ของครูในการจัดการเรียนรู้ ตามกรอบภาวะผู้นำด้าน ICT ของผู้บริหารสถานศึกษา

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์เนื้อหาข้อมูลการสัมภาษณ์เพื่อนำเสนอแนวทางการส่งเสริมสมรรถนะด้าน ICT ของครูในการจัดการเรียนรู้ ตามกรอบภาวะผู้นำด้าน ICT ของผู้บริหารสถานศึกษา สามารถสรุปแนวทางการส่งเสริมสมรรถนะด้าน ICT ของครูในการจัดการเรียนรู้ ตามกรอบภาวะผู้นำด้าน ICT ของผู้บริหารสถานศึกษา แบ่งเป็น 6 ด้าน ดังนี้

1) ด้านวิสัยทัศน์

1.1) ผู้บริหารสถานศึกษาควรร่วมกับครูและบุคลากร กำหนดนโยบาย แผนงาน และโครงการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อให้นโยบายมีความเฉพาะ เหมาะสม และสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา

1.2) กำหนดนโยบาย แผนงาน และโครงการที่มุ่งเน้นการสนับสนุนและส่งเสริมให้ครู บุคลากรใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการจัดการเรียนรู้ และมุ่งพัฒนาครูแบบเฉพาะกลุ่ม ตามช่วงวัย ตามศักยภาพในการเรียนรู้ และทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่แตกต่างกัน

1.3) กำหนดให้มีการประเมินผลแผนงานและโครงการที่ช่วยให้กระบวนการดำเนินงานหรือโครงการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและมี

ประสิทธิภาพ เป็นประจำทุกปี และตามกรอบเวลาการประเมินของแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

2) ด้านการเรียนรู้และการสอน

2.1) จัดให้ครูได้รับการอบรมความรู้ด้านทฤษฎี แนวคิด และหลักการการออกแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะจำเป็นในศตวรรษที่ 21 ของผู้เรียนโดยใช้เทคโนโลยีเป็นฐาน เช่น เทคนิคการสอนแบบ Active Learning กลยุทธ์การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 การทำงานเป็นทีม การจัดการชั้นเรียน การสร้างการเรียนรู้ร่วมกัน เป็นต้น

2.2) จัดให้ครูได้ฝึกปฏิบัติและมีประสบการณ์การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสมตามยุคสมัย และสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาทักษะผู้เรียนของสถานศึกษา เช่น เทคโนโลยีการสร้างปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียน เทคโนโลยีการส่งเสริมการเรียนรู้ เทคโนโลยีการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ เทคโนโลยีการนำเสนอข้อมูล เป็นต้น

2.3) จัดให้ครูได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับบุคคลอื่นที่มีความเชี่ยวชาญ หรือเป็นต้นแบบในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการจัดการเรียนรู้ ทั้งจากภายในและภายนอกสถานศึกษา เช่น การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ(PLC) การร่วมกิจกรรมโค้ช (Coaching) การศึกษาดูงานนอกสถานที่ เป็นต้น

3) ด้านผลิตและการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ

3.1) แนะนำ หรือจัดโอกาสให้ครูได้เรียนรู้จักเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมใหม่ๆ ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการทำงานและการจัดการเรียนรู้ได้ เช่น เทคโนโลยีการสื่อสาร เทคโนโลยีการจัดการข้อมูล เทคโนโลยีการสืบค้นข้อมูล เทคโนโลยีการจัดทำแหล่งข้อมูล เทคโนโลยีการประเมินผลการเรียนรู้ เป็นต้น

3.2) จัดโอกาสให้ครูมีประสบการณ์ และเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีจากผู้เชี่ยวชาญมืออาชีพ เพื่อเปิดโลกทัศน์และสร้างแรงจูงใจให้ครูเห็นถึงความจำเป็น ประโยชน์และความคุ้มค่าของการพยายามปรับตัวเรียนรู้เทคโนโลยีเพื่อนำมาใช้ในการทำงาน เช่น การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ การเข้าร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การศึกษาดูงาน การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ เป็นต้น

3.3) สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานผู้เชี่ยวชาญภายนอก เช่น มหาวิทยาลัย สถาบันวิชาการต่างๆ บริษัท เป็นต้น เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ และให้ความช่วยเหลือครูในการพัฒนาทักษะการใช้งานเทคโนโลยีอย่างมืออาชีพ

4) สนับสนุน การจัดการ และการปฏิบัติการ

4.1) สำรวจความต้องการใช้บริการทรัพยากรเทคโนโลยีสารสนเทศ และประเมินความพร้อมของโรงเรียน ครู และผู้เรียน ตามสภาพความเป็นจริงและบริบทของสถานศึกษา เพื่อให้สามารถจัดสรรเครื่องมือ และอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศที่มีคุณภาพเหมาะสมกับต้องการของผู้ใช้งาน และความพร้อมของสถานศึกษา

4.2) จัดสรรงบประมาณที่ชัดเจนสำหรับสนับสนุนการพัฒนาบุคลากร และจัดหาทรัพยากรเทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างเพียงพอต่อความต้องการของผู้ใช้งาน และความพร้อมของสถานศึกษา

4.3) จัดให้มีกระบวนการส่งเสริม กระตุ้น และเสริมแรงครูให้ใช้ประโยชน์ทรัพยากรเทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างเต็มศักยภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด เช่น กำหนดแนวทางปฏิบัติระดับสถานศึกษา การนิเทศการสอน การให้รางวัลเชิดชู เป็นต้น

5) ด้านการวัดและประเมินผล

5.1) จัดให้มีกระบวนการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินแผนงานและโครงการด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของครูในการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ และสม่ำเสมอ เช่น การนิเทศการสอน การตรวจแผนการจัดการเรียนรู้ การติดตามเน้นย้ำในวาระการประชุมประจำเดือน การประเมินตนเองของครูหรือประเมินครูโดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของการประเมินความรู้ของครู การประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน เป็นต้น

5.2) กำหนดตัวชี้วัดที่ชัดเจนและครอบคลุมในการประเมินความรู้ ทักษะ และการปฏิบัติของครูด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการจัดการเรียนรู้ ทั้งระดับบุคคลและระดับสถานศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบาย แผนงาน และโครงการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสถานศึกษา

5.3) นำผลการประเมินไปขยายผลเพื่อปรับปรุงแผนงานและโครงการด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการจัดการเรียนรู้ของครูให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

6) ด้านสังคมจิตวิทยาทฤษฎี และจริยธรรม

6.1) กำหนดนโยบาย ข้อบังคับ และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับกฎหมายและจริยธรรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับสถานศึกษาที่เน้นประเด็นที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของครู

6.2) ประกาศบังคับใช้ และประชาสัมพันธ์เพื่อให้เกิดการรับรู้นโยบาย ข้อบังคับ และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับกฎหมายและจริยธรรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสถานศึกษา

6.3) จัดอบรมให้ความรู้และแนวทางปฏิบัติอย่างถูกต้องเกี่ยวกับหลักปฏิบัติ ทางสังคม กฎหมายและจริยธรรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เช่น พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2560 พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA) พ.ศ. 2562 พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2558 ความปลอดภัยทางไซเบอร์ (Cyber security) เป็นต้น

อภิปรายผลการวิจัย

แนวทางการส่งเสริมสมรรถนะด้าน ICT ของครูในการจัดการเรียนรู้ ที่ได้พัฒนาขึ้นตามกรอบภาวะผู้นำด้าน ICT ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่แบ่งออกเป็น 6 ด้าน ได้แก่ ด้านวิสัยทัศน์ ด้านการเรียนรู้และการสอน ด้านผลผลิตและการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ ด้านการสนับสนุน การจัดการและการปฏิบัติการด้านการวัดและประเมินผล และด้านสังคม กฎหมาย และจริยธรรมโดยการวิเคราะห์เนื้อหาข้อมูลสัมภาษณ์ จึงได้แนวทางสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมพัฒนาสมรรถนะครูด้าน ICT ในการจัดการเรียนรู้ เริ่มตั้งในระดับโครงสร้าง ไปจนถึงระดับรายบุคคล ซึ่งมีข้ออภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1) ด้านวิสัยทัศน์: ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการกำหนดนโยบาย แผนงาน และโครงการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ที่มุ่งเน้นการสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูบูรณาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการจัดการเรียนรู้สอดคล้องงานวิจัยของศิษย์นา ดวงบาล และคณะ (2562) เรื่องแนวทางการพัฒนาครูด้านการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนการสอนโรงเรียนวัดแม่แก้วน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 ที่พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดนโยบายและขอบข่ายงานให้ชัดเจนเพื่อการพัฒนาครูอย่างเป็นระบบ อีกทั้ง ควรให้การส่งเสริมและสร้างแรงจูงใจให้ครูตระหนักและเห็นความสำคัญของการพัฒนาความสามารถ มีความมุ่งมั่น และตั้งใจในการพัฒนาสมรรถนะของตนเองอย่างเต็มที่

2) ด้านการเรียนรู้และการสอน: ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดให้ครูได้รับการอบรมความรู้ด้านทฤษฎี แนวคิด และหลักการ ได้ฝึกปฏิบัติและมีประสบการณ์ โดยจัดโอกาสให้ครูได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับบุคคลอื่นที่มีความเชี่ยวชาญ หรือเป็นต้นแบบในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนรู้ อย่างเหมาะสมตามยุคสมัย และสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาทักษะผู้เรียนของสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นด้านสมรรถนะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในศตวรรษที่ 21 ของนัทธิรัตน์ พิระพันธ์ และ อิทธิพัทธ์ สุวทันพรกุล (2561) พบว่า ครูมีความต้องการจำเป็นมากที่สุดเกี่ยวกับสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการมีความรู้ความเข้าใจในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และต้องการมีทักษะความสามารถ ในการประยุกต์ใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการคิดขั้นสูงและมีความคิดสร้างสรรค์ อีกทั้งต้องการพื้นที่หรือโอกาสในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ทักษะ ความรู้จากเพื่อครูที่มีความเชี่ยวชาญ เพื่อปรับปรุงพัฒนาตนเองในการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้

3) ด้านผลผลิตและการปฏิบัติอย่างมืออาชีพ: ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นผู้มีหน้าที่ในการนำเสนอ หรือจัดโอกาสให้ครูได้เรียนรู้ มีประสบการณ์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อการทำงานและการจัดการเรียนรู้ได้ เพื่อเปิดโลกทัศน์และสร้างแรงจูงใจให้ครูเห็นถึงความจำเป็น และความคุ้มค่าของการพยายามปรับตัวเรียนรู้เทคโนโลยีเพื่อนำมาใช้ในการทำงาน ตลอดจนสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานผู้เชี่ยวชาญภายนอก เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ และให้ความช่วยเหลือครูในการพัฒนาทักษะการใช้งานเทคโนโลยีอย่างมืออาชีพ สอดคล้องกับงานวิจัยเพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมทักษะ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ของไปรมา ธรรมกิจวัฒน์ และคณะ (2560) ที่ได้เห็นถึงบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ในการบริหารสถานศึกษาให้มีคุณภาพ โดยผู้บริหารสถานศึกษาต้องหมั่นติดตามความก้าวหน้าของเทคโนโลยีอย่างสม่ำเสมอ พร้อมเห็นถึงประโยชน์ที่ได้จากการนำเทคโนโลยีมาใช้ในสถานศึกษา และส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดอบรมให้กับผู้บริหารและบุคลากรในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

4) สนับสนุน การจัดการ และการปฏิบัติการ: ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการจัดสรรงบประมาณที่ชัดเจนสำหรับสนับสนุนการพัฒนาบุคลากร และมีความพร้อมในการจัดหาทรัพยากรเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีคุณภาพได้อย่างเพียงพอต่อความต้องการของผู้ใช้งาน และความพร้อม

ของสถานศึกษา พร้อมทั้งผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดให้มีกระบวนการส่งเสริม กระตุ้น และเสริมแรงครูให้ใช้ประโยชน์ทรัพยากรเทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างเต็มศักยภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด สอดคล้องกับงานวิจัยของศิวพร ศรีมั่งคละ และคณะ (2561) ได้ศึกษาการสร้างแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 พบว่า ครูมีความต้องการได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานในการจัดหา หรือเื้อออำนาจด้านทรัพยากรเทคโนโลยีสารสนเทศทั้งที่เป็นซอฟต์แวร์และฮาร์ดแวร์ ตลอดจนการอบรมให้ความรู้ และการอบรมการพัฒนาทักษะด้านการใช้งานโปรแกรม หรืออุปกรณ์ที่จำเป็น เพื่อให้ครูสามารถนำไปปฏิบัติงานและในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่นเดียวกับผลวิจัยของนัทธิรัตน์ พิระพันธุ์ และคณะ (2561) ซึ่งได้ให้แนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของครูในศตวรรษที่ 21 สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาว่าผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดให้มีการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนรายปี และต้องจัดให้มีการตรวจสอบ และประเมินความคุ้มค่าต่อการลงทุนเพื่อจัดสรรทรัพยากร

5) ด้านการวัดและประเมินผล ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดให้มีกระบวนการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินแผนงานและโครงการด้าน ICT ของครูในการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและสม่ำเสมอ โดยควรกำหนดตัวชี้วัดที่ชัดเจนและครอบคลุมในการประเมินความรู้ ทักษะ และการปฏิบัติของครูด้าน ICT ในการจัดการเรียนรู้ ทั้งระดับบุคคลและระดับสถานศึกษา และนำผลการประเมินไปขยายผลเพื่อปรับปรุงแผนงานและโครงการด้าน ICT ในการจัดการเรียนรู้ของครูให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของพัชรนันท์ ลอยเมืองกลาง และ วันทนา อมตาริยกุล (2564) ที่ได้ทำการศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำ ทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดหนองคาย พบว่า มีการเสนอให้กระบวนการจัดทำแผนการพัฒนาหลักสูตร แผนประกันคุณภาพภายใน มาตรฐานการศึกษา แผนพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยี เป็นการดำเนินการร่วมกันของหลายส่วน มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีรูปแบบการวางแผนที่ครอบคลุมชัดเจนเพื่อให้การพัฒนาคุณภาพการศึกษามีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น โดยมี การวางแผนและกำหนดนโยบายทางวิชาการของโรงเรียน มีการสรุปผลการปฏิบัติงานตามแผนงาน ในการนิเทศควรมีตัวบ่งชี้ที่สำคัญ (KPI) เป็นเกณฑ์ในการวัดและประเมินผลในการดำเนินกิจกรรม ผลวิจัยข้างต้นได้แสดงให้เห็นว่าในการพัฒนาหรือส่งเสริมสิ่งหนึ่งสิ่งใดนั้นจำเป็นต้องมีกรอบแนวทางเพื่อเป็นเป้าหมายของการพัฒนาซึ่งอาจเป็นแผนงาน โครงการ มาตรฐาน แผน

พัฒนา หรือแผนประกันคุณภาพ ที่จะเป็นเข็มทิศชี้ทางไม่ให้หลงออกจากเป้าหมายและเพื่อให้เกิด
ผลอย่างเป็นระบบและมีความต่อเนื่อง จึงจำเป็นต้องจัดให้มีการกำกับ ติดตาม และประเมิน
ผลอย่างสม่ำเสมอ

6) ด้านสังคม กฎหมาย และจริยธรรม ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการกำหนดนโยบาย
ข้อบังคับ และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับกฎหมายและจริยธรรมด้าน ICT สำหรับสถานศึกษาที่เน้น
ประเด็นที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของครู พร้อมทั้งมีประกาศบังคับใช้
ประสัมพันธ์และจัดอบรมให้ความรู้เพื่อให้เกิดการรับรู้ นโยบาย ข้อบังคับ และสามารถปฏิบัติได้
อย่างถูกต้อง สอดคล้องกับงานวิจัยของภานุวัฒน์ สิงห์หาญ และ วลลภา อารีรัตน์ (2558) เรื่อง
สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาด้าน ICT เพื่อสนับสนุน การบริหารจัดการและการบริการ
ด้านการศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 พบว่า
ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความรู้แก่ครูและนักเรียน เกี่ยวกับพรบ.ว่าด้วยการกระทำ ความผิด
เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 และร่วมมือกับหน่วยงานให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการใช้ ICT ให้
กับ ทางโรงเรียน จากผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าครูควรมีความรู้ความเข้าใจที่ดีเกี่ยวกับ
นโยบาย ข้อบังคับ และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับกฎหมายและจริยธรรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและ
การสื่อสาร เพราะเมื่อครูมีความเข้าใจ และมีแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องย่อมส่งผลให้ครูมีความมั่นใจ
ในการใช้สื่อเทคโนโลยีมากขึ้น อันจะสะท้อนให้เห็นถึงภาพลักษณ์ของผู้ที่มีภาวะผู้นำด้านเทคโนโลยี
สารสนเทศและการสื่อสารได้เด่นชัดยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. สภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย สามารถนำผลวิจัยไปใช้เป็นกรอบแนวคิดใน
การกำหนดวิสัยทัศน์และนโยบายด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับสถานศึกษา เพื่อ
เป็นมาตรฐานและเป้าหมายในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาและครูด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
และการสื่อสารภายใต้สังกัดสภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย

2. หน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการกำกับ ดูแล การปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา หน่วยงาน
ต้นสังกัดสถานศึกษา สามารถนำผลวิจัยไปใช้เป็นกรอบแนวคิดในการส่งเสริมภาวะผู้นำด้าน
เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอเพื่อพัฒนาผู้บริหาร

สถานศึกษาให้มีความพร้อมและมีที่สอดรับต่อความเปลี่ยนแปลงของสังคมและความก้าวหน้าของเทคโนโลยี

3. สำหรับสถานศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา สามารถนำผลการศึกษาแนวทางการส่งเสริมสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของครูในการจัดการเรียนรู้ ตามกรอบภาวะผู้นำด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย ไปปรับใช้ในสถานศึกษาของตนได้

4. สำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษา ควรมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสถานศึกษา ตลอดจนการให้ข้อเสนอแนะ แก้ไขปัญหาหรือความต้องการเกี่ยวกับการบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในสถานศึกษาให้ผู้บริหารสถานศึกษาทราบ เพื่อผู้บริหารสถานศึกษาจะสามารถให้ความช่วยเหลือและดำเนินการเพื่อส่งเสริมสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้อย่างเหมาะสมตรงความต้องการของครูและบุคลากรทางการศึกษา

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยรายด้านของภาวะผู้นำด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อปัจจัยรายด้านของสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของครูในการจัดการเรียนรู้ เพื่อศึกษาว่าภาวะผู้นำด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาแต่ละด้านส่งผลต่อสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของครูในการจัดการเรียนรู้ด้านใดบ้าง

2. ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรการส่งเสริมครูให้มีสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการปฏิบัติงานและการจัดการเรียนรู้ โดยนำแนวทางการส่งเสริมสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของครูในการจัดการเรียนรู้ ตามกรอบภาวะผู้นำด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา มาใช้เป็นกรอบแนวคิดในการเลือกและกำหนดองค์ความรู้ เนื้อหา และวิธีการได้อย่างเหมาะสม เพื่อให้ครูได้รับการพัฒนาอย่างตรงต้องการและความจำเป็นที่สอดคล้องกับสภาพหรือบริบทของสถานศึกษา

3. ควรมีการศึกษาเพื่อพัฒนาหลักสูตรส่งเสริมและพัฒนาภาวะผู้นำด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดีต่อการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา

แนวทางการส่งเสริมสมรรถนะด้าน ICT ของครูในการจัดการเรียนรู้ตามกรอบภาวะผู้นำด้าน ICT ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย

และเกิดการตระหนักรู้ถึงบทบาทหน้าที่ของตน และมีความพร้อมในการผลักดันนโยบายด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสถานศึกษาข้อเสนอแนะ

เอกสารอ้างอิง

- คมพิศิษฐ์ ศรีบุญเรือง, ไชยา ภาวะบุตร, ศิگانต์ เพียรธัญญกรณ์ และ พิธาน พื้นทอง. (2558). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 11(2), 101-108. <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/EDMKKU/article/view/48131>
- จักรกฤษณ์ สิริริน. (2563, 10 พฤศจิกายน). ICT Leadership ภาวะผู้นำยุค 5G. SALIKA. <https://www.salika.co/2020/11/10/ict-leadership-5g/>
- เฉลิม จักรชุม. (2559). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะของครูด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการจัดการเรียนรู้. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา, 11(2), 129-144. https://so04.tci-thaijo.org/index.php/yru_human/article/view/134245
- นัทธีรัตน์ พิระพันธุ์ และ อธิพัทธ์ สุวทันพรกุล. (2561). การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นด้านสมรรถนะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในศตวรรษที่ 21 ของครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วารสารวิจัยทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 13(1), 97-116. <http://ejournals.swu.ac.th/index.php/jre/article/view/10406/8707>
- นัทธีรัตน์ พิระพันธุ์, อธิพัทธ์ สุวทันพรกุล และ แจ่มจันทร์ ศรีอรุณรัมย์. (2561). การกำหนดกรอบสมรรถนะและนำเสนอแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาสมรรถนะ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของครูในศตวรรษที่ 21. วารสารวิชาการ Veridian E-Journal, Silpakorn University (ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์และศิลปะ), 11(2), 745-762. <https://he02.tci-thaijo.org/index.php/Veridian-E-Journal/article/view/141356/145381>

- นิคม นาคอ้าย. (2550). องค์ประกอบคุณลักษณะผู้นำเชิงอิเล็กทรอนิกส์และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพภาวะผู้นำเชิงอิเล็กทรอนิกส์ สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 18(2), 99-114.
<https://so02.tci-thaijo.org/index.php/edubuu/article/view/18682>
- นิสาชล บำรุงภักดี. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพโรงเรียน ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสกลนคร [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร]. Graduate School Sakon Nakhon Rajabhat university. https://gsmis.snru.ac.th/e-thesis/file_att1/2020080861421229120_fulltext.pdf
- บุษบา เสนีย์, เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต, และ ขวัญหญิง ศรีประเสริฐภาพ. (2562). รูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร. วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 20(2), 27-40. <http://ejournals.swu.ac.th/index.php/jedu/article/view/12162>
- ปาริชาติ เกสัชชา. (2558). การพัฒนาสมรรถนะครูผู้นำด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ศตวรรษที่ 21. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 12(59), 95-104. <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/SNGSJ/article/view/59182>
- ไพบรมา ธรรมกิจวัฒน์, สงวน อินทร์รักษ์, นกตล เจนอักษร, และ มัทนา วัฒนอมศักดิ์. (2560). การส่งเสริมทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา. วารสารบริหารการศึกษา มศว, 14(27), 30-41. <http://ejournals.swu.ac.th/index.php/EAJ/article/view/9802/8342>
- พัชรนันท์ ลอยเมืองกลาง, และ วันทนา อมตาริยกุล. (2564). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดหนองคาย. วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์, 8(3), 337-350. <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/JMND/article/view/251171>

- พีระวัตร จันทกุล, และ ฉลอง ชาตรุประชีวิน. (2560). รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 19(3), 225-237. https://so06.tci-thaijo.org/index.php/edujournal_nu/article/view/100952ir.su.ac.th/dspace/bitstream/123456789/1485/1/57260314.pdf
- ภาณุวัฒน์ สิงห์หาญ, และ วัลลภา อาริรัตน์. (2558). สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อ สนับสนุนการบริหารจัดการและการบริการด้านการศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 38(2), 158-166. <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/EDKKUJ/article/view/47937>
- วศิน ชูชาติ. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนแห่งศตวรรษที่ 21 จังหวัดสุพรรณบุรี [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยศิลปากร นครปฐม]. Silpakorn University Community home page. <http://ithesis-ir.su.ac.th/dspace/bitstream/123456789/1485/1/57260314.pdf>
- ศิวพร ศรีมงคล, จำนง วงษ์ชาชม และ ละมัย ร่มเย็น. (2561). สมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารพื้นฐานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 15(70), 189-197. <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/SNGSJ/article/view/114508>
- ศิษฐ์นา ดวงบาล, พระครูวิฑิตศาสนานทร, และ ฉัตรชัย ศิริกุลพันธ์. (2562). แนวทางการพัฒนาครูด้านการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนการสอนโรงเรียนวัดแม่แกดน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2. วารสารพุทธศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 10(1), 242-253. <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/JBS/article/view/169720/138932>

- ศรีเพ็ญ พลเดช. (2561). **สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์**. รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ (Processings) การประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 2 พ.ศ.2561. <https://dspace.bru.ac.th/xmlui/bitstream/handle/123456789/3976/%E0%B8%A8%E0%B8%A3%E0%B8%B5%E0%B9%80%E0%B8%9E%E0%B9%87%E0%B8%8D%20%20%E0%B8%9E%E0%B8%A5%E0%B9%80%E0%B8%94%E0%B8%8A1.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- สัทธาน วาริ. (2560). **การพัฒนาตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด, 11(1), 120-129. <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/reru/article/view/176490>
- สุชญา โกมลวานิช, สิทธิชัย สอนสุภี, บุญฤทธิ์ เพ็ชรวิศิษฐ์, และ เกื้อจิตต์ ฉิมทิม. (2562). **องค์ประกอบของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 23**. ใน ศ.สุรศักดิ์ วงศ์รัตนชีวิน (บ.ก.), การนำเสนอผลงานแบบบรรยาย ระดับชาติ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ระดับปริญญาโท. การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาแห่งชาติ ครั้งที่ 21. (น. 636-643). <https://app.gs.kku.ac.th/gs/th/publicationfile/item/21th-ngrc-2020/HMO16/HMO16.pdf>
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579**. <http://www.onec.go.th/index.php/book/BookView/1540>
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2564). **สมรรถนะการศึกษาไทยในเวทีสากล ปี 2563 (IMD 2020)**. <http://www.onec.go.th/th.php/book/BookView/1836>
- อมรรัตน์ จินดา และ เอกนถน์ บางท่าไม้. (2559). **สภาพปัญหาและแนวทางส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาสำหรับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2**. วารสารวิชาการ Veridian E-Journal, Silpakorn University (ฉบับภาษาไทย มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ), 9(1), 395-407. <https://he02.tci-thaijo.org/index.php/Veridian-E-Journal/article/view/54159>

- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2564). **แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา**. <http://www.onec.go.th/th.php/book/BookView/1699>
- อินทรา ชูศรีทอง, ไชยา ภาวะบุตร, และ วัฒนา สุวรรณไตรย์. (2563). **รูปแบบการพัฒนาครูในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานศึกษาธิการ ภาค 11**. วารสารวิชาการและวิจัยมหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, 10(2), 110-124. <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/neuarj/article/view/242756>
- อุบลรัตน์ ทรินวรรณ, กานดา พูลลาภทรี, อีรพงษ์ วิริยานนท์, และ กรรณ จรรยาวุฒิวรรณ. (2557). **สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาของครู**. วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 15(2), 147-156. <http://ejournals.swu.ac.th/index.php/jedu/article/view/6675/6297>
- อุบลรัตน์ ทรินวรรณ, อีรพงษ์ วิริยานนท์, และ กรรณ จรรยาวุฒิวรรณ. (2563). **การเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบแลกเปลี่ยนเรียนรู้**. วารสารวิชาการครุศาสตร์อุตสาหกรรมพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 11(2), 71-85. <http://journal.fte.kmutnb.ac.th/download/v11n2/journal-FTE-Fulltext-2020-11-2-8.pdf>
- Afzaal H. Seyal. (2012). **A preliminary study of school administrators' use of information and communication technologies: Bruneian perspective**. International Journal of Education & Development using Information & Communication Technology, 8(1), 29-45. <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1084147.pdf>
- David Ng Foo Seong, และ Jeanne Marie Ho. (2012). **How leadership for an ICT reform is distributed within a school**. International Journal of Educational Management, 26(6), 529-549. <https://www.researchgate.net/publication/235290585>

แนวทางการสร้างสันติภาพและความเป็นหนึ่งเดียวกันของพระศาสนจักร
ตามหลักชีวเอกภพวิทยาของปกาเกอะญอ

An insight reflection for promoting peace and unity of the Church
through Pgazkenyaw Bio-cosmology

บาทหลวง ดร.วีรศักดิ์ ยงศรีปนิธาน

* คณะมนุษยศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

บาทหลวง ผศ.ดร.อภิสิทธิ์ ฤกษ์เจริญ

* คณะศิลปศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม (วิทยาเขตเซเวียร์ เชียงราย)

บาทหลวง ผศ.วสันต์ พิรุฬห์วงศ์

* คณะศาสนศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

บาทหลวง ดร.ออกัสติน สุกโย ปีโตโย, เอส.เจ.

* คณะศาสนศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

ผศ.ดร.ศรัญญู พงศ์ประเสริฐสิน

* คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

Rev.Dr.Werasak Yongsripanithan

* Faculty of Humanities, Saengtham College

Rev.Asst.Prof.Dr.Aphisit Kitcharoen

* Faculty of Arts, Saengtham College (Xavier Campus, Chiang Rai)

Rev.Asst.Prof.Wassan Pirunwong

* Faculty of Divinity, Saengtham College

Rev.Dr.Agustinus Sugiyo Pitoyo, S.J.

* Faculty of Divinity, Saengtham College

Asst.Prof.Dr.Saranyu Pongprasertsin

* Faculty of Education, Saengtham College

ข้อมูลบทความ

* รับบทความ 5 มิถุนายน 2567

* แก้ไข 22 กรกฎาคม 2567

* ตอบรับบทความ 24 กรกฎาคม 2567

บทคัดย่อ

โลกกำลังเผชิญกับความขัดแย้งและสงครามอย่างที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน มีหลายคนปรารถนาจะนำสันติภาพและความเป็นหนึ่งเดียวกันกลับคืนมา หลายคนแสวงหาแนวทาง เป็นต้นว่า การเจรจา การคว่ำบาตร และใช้กลไกต่างๆ เพื่อยุติความรุนแรง แต่ความรุนแรงก็ยังคงดำเนินต่อไป

บทความนี้ได้นำเสนอแนวทางการสร้างสันติภาพและความเป็นหนึ่งเดียวกันของพระศาสนจักรตามหลักชีวเอกภพวิทยาของปกาเกอะญอ (Pgazkenyaw Bio-cosmology) เพื่อเป็นแนวทางที่จะสร้างสันติภาพและความเป็นหนึ่งเดียวกันให้เป็นจริงได้

ในช่วงทศวรรษนี้ พระศาสนจักรสากลไม่ได้นิ่งดูตายต่อความขัดแย้งและสงคราม ตรงกันข้ามพระศาสนจักรได้ส่งความห่วงใยและปรารถนาดีต่อมนุษยชาติโดยการออกเอกสารหลายฉบับเพื่อเป็นแนวทางให้กับบรรดาผู้นำประเทศต่างๆ ได้นำไปใช้ เช่น Fratelli Tutti (ทุกคนเป็นพี่น้องกัน) เรื่องภาวะโลกร้อน ได้ออกเอกสาร Laudato Si' (ขอสรรเสริญองค์พระผู้เป็นเจ้า) ครอบครัวคือโรงเรียนแรกที่สอนเรื่องความรัก ได้ออกเอกสาร Amoris Laetitia (ความปิติยินดีแห่งความรัก) เอกสารทั้ง 3 ฉบับนี้เป็นแนวทางให้กับมนุษยชาติและโลกได้

พระศาสนจักรในประเทศไทยจะสานฝันของพระศาสนจักรสากลได้ด้วยก็นำเอาหลักความคิดของคริสตชนในเมืองไทยที่มีความหลากหลายเชื้อชาติ ไม่ว่า ไทยพื้นเมือง จีน ญวน มอญ ลาว และชาติพันธุ์อื่นๆ เป็นการเข้าสู่วัฒนธรรมซึ่งพระศาสนจักรได้ตระหนักเสมอว่า เอกสารที่ออกจากพระศาสนจักร มารดาศักดิ์สิทธิ์สากลนั้น จำเป็นต้องนำกลับมาয়ความเข้าใจและความเป็นไปได้ที่จะปฏิบัติตามข่าวสารแห่งความยินดีเหล่านั้นให้เป็นจริงได้ พระศาสนจักรจึงได้มอบ Querida Amazonia, Gaudium et Spes, Ad Gentes, Evangelii Nuntiandi, Redemptoris Missio, Ecclesia in Asia และผ่านทางเอกสารครบรอบ 50 ปี ของสหพันธ์สภาพระสังฆราชแห่งเอเชีย เป็นต้น

วีรศักดิ์ ยงศรีปณิธาน, อภิลิทธิ์ กฤษเจริญ, วสันต์ พิรุฬห์วงศ์, ออัสติน สุทธิโย ปิโตโย
และ ศรัณยู พงศ์ประเสริฐสิน

บทความนี้ได้ใช้หลักชีวเอกภพวิทยาของปกาเกอะญูซึ่งเป็นการมองโลกด้วยทัศนะของมนุษย์ที่เชื่อมโยงชีวิตของตนเองกับเอกภพกับเพื่อนมนุษย์ และกับสรรพสิ่งว่าเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน สันน สันติ มโนกุล ได้เขียนขึ้นมาเพื่อมอบมรดกอันสำคัญยิ่งนี้ให้กับทุกคนและมอบแนวทางให้กับคนที่ปรารถนาที่จะเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างสันติภาพและความเป็นหนึ่งเดียวกันให้เกิดขึ้นได้อย่างแท้จริง

คำสำคัญ: ชีวเอกภพวิทยา
ปกาเกอะญู
มนุษย์ดำรงอยู่ที่ไหน
มนุษย์ดำรงอยู่ได้อย่างไร
มนุษย์ต้องทำอะไร

Abstract

In today's world, we face conflicts unlike anything we have experienced before. Despite numerous efforts, such as dialogues and sanctions, to restore peace and unity, conflicts continue to persist. This article aims to present a concrete approach to promoting peace and unity within the Church based on Pgazkenyaw Bio-cosmology.

Throughout this decade, the Church has actively engaged in conflict and wars, advocating for peace and urging world leaders to note several important documents. One such document is *Fratelli Tutti*, which focuses on building peace. Additionally, the Church has addressed climate change through *Laudato Si'* and family matters through *Amoris Laetitia*. These documents have the potential to benefit humanity significantly.

The Church in Thailand adapts Christian teachings to fit into the Thai context, taking into consideration the diversity of the races, including the original Thai, Chinese, Vietnamese, Laotian, and other ethnic groups. The Church embraces and integrates these teachings into the local culture by emphasizing key documents of the Church. Interpreting these documents within different contexts is essential to ensure that their messages may bring joy. Some of the documents that the Church offers include *Querida Amazonia*, *Gaudium et Spes*, *Ad Gentes*, *Evangelii Nuntiandi*, *Redemptoris Missio*, and *Ecclesia in Asia*, as well as celebrating the 50th anniversary of FABC.

วีรศักดิ์ ยงศรีปณิธาน, อภิลิทธิ์ กฤษเจริญ, วสันต์ พิรุฬห์วงศ์, ออัสติน สุทธิโย ปิโตโย
และ ศรัณยู พงศ์ประเสริฐสิน

This article presents Pgazkenyaw's Bio-cosmology, which demonstrates that a person's worldview involves connecting with oneself, the universe, others, and creatures. It emphasizes the concept of oneness. Sanan Santimanokul offers this patrimonial wisdom to all and hopes to be a part of those who are working towards peace and unity in the world.

Keywords: Pgazkenyaw Bio-cosmology
Pgazkenyaw
Where is man living
How is man living
What man has to do

บทนำ

โลกในยุคปัจจุบันต้องเผชิญหน้ากับความขัดแย้งจากภาวะสงครามที่ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อมนุษยชาติ อาทิ สงครามกลางเมืองในประเทศเมียนมา สงครามระหว่างประเทศยูเครนกับรัสเซีย และสงครามระหว่างอิสราเอลกับกลุ่มฮามาส หลากหลายสาเหตุของความแตกแยกไม่ว่าจะเป็น อุดมการณ์ แนวความคิด หลักปรัชญาที่มองเห็นประโยชน์ส่วนตนมากกว่าส่วนรวม ความมักใหญ่ใฝ่สูงและการแสวงหาอำนาจของตน สิ่งเหล่านี้ได้ส่งผลให้เกิดความแตกแยกในที่สุด

การพัฒนาอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีทำให้ชีวิตมนุษย์มีความสะดวกสบายมากยิ่งขึ้น โลกสามารถรับรู้ข่าวสารได้อย่างรวดเร็ว แต่ในขณะเดียวกัน การพัฒนาอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีกลับเป็นดาบสองคม มิได้ทำให้ความขัดแย้งของสงครามเบาบางลง ผู้มีอำนาจกลับใช้ประโยชน์จากอุตสาหกรรมในการผลิตเครื่องบิน รถถัง หรือปืนรุ่นใหม่ เพื่อนำไปใช้ต่อสู้กับอีกฝ่าย และการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีขั้นสูงในการค้นหาข้อมูล บิดเบือนข่าวสาร เพื่อช่วงชิงทรัพยากรตามที่ตนต้องการ มนุษย์ไม่ได้สนใจสิ่งที่ทำให้โลกน่าอยู่ดีขึ้น ดังนั้น โลกจึงคร่ำครวญด้วยความเจ็บปวดจากการใช้ทรัพยากรของมนุษย์อย่างไม่รับผิดชอบจนทำให้เกิดปรากฏการณ์เอลนีโญจนถึงทุกวันนี้ ผู้เขียนจึงถามตนเองว่า หากการพัฒนาอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีในปัจจุบันมิได้สร้างความสงบสุขและสันติภาพให้กับโลกใบนี้ได้ แล้วจะมีอะไรบ้างที่ช่วยสร้างความสงบสันติและความเป็นหนึ่งเดียวกันของมนุษยชาติได้อีกครั้งหนึ่ง

เอกสารของพระศาสนจักรได้ไตร่ตรองความจริงที่ว่า ในสถานการณ์โลกของปัจจุบันนี้ Fratelli Tutti ได้ให้ภาพได้ดีว่า “ในโลกปัจจุบัน ความรู้สึกในการเป็นหนึ่งของมนุษยชาติเดียวกัน กำลังอ่อนลง และความฝันที่จะสร้างความยุติธรรมและสันติสุขร่วมกัน ดูเหมือนเป็นอุดมคติของยุคสมัยอื่น” (# 30) ความเป็นมนุษยชาติเดียวกันได้อ่อนกำลังลงไปมาก สาเหตุหนึ่งคือ อุดมการณ์ภาวะนิยม Existentialism เป็นแนวความคิดที่ให้ความสำคัญกับปัจจุบัน เน้นภาวะการณ์มีอยู่ รวมถึงอิสรภาพของแต่ละคน แต่สิ่งหนึ่งที่ลัทธินี้ไม่ได้บอกเราคือการเดินทางร่วมกันของมนุษยชาติ

มนุษย์มีวัฒนธรรมที่สวยงามซึ่งบ่งบอกถึงความอ่อนโยนในจิตใจ การสร้างสันติภาพและความเป็นหนึ่งเดียวกันได้จำเป็นต้องมีเครื่องมือที่ดีและมีประสิทธิภาพ กล่าวคือ วัฒนธรรมเพราะวัฒนธรรมเกิดจากมนุษย์ที่มีได้กระทำตามสัญญาตามญาณ แต่เกิดจากระบบความคิดและการกระทำที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อใช้ในสังคมของตน มีระเบียบแบบแผน มีบรรทัดฐานในการดำเนินชีวิตเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข ถือเป็นการผสมผสานของความหลากหลายและความแตกต่างของมนุษย์

ไม่ว่าจะเป็นทางสรีรวิทยา หน้าตา ความเชื่อ ประเพณี หรือวิถีชีวิต ผู้เขียนเองได้ทุ่มเทและเรียนรู้วัฒนธรรมท้องถิ่นของตนเอง จึงพบว่าปากาเกอะญอมีโลกทัศน์ที่สอดคล้องกับการสร้างสันติภาพในสังคมได้ ผู้เขียนจึงใคร่ขอแบ่งปันเรื่องราวชีวเอกภพของปากาเกอะญอเพื่อเป็นแนวทางการสร้างสันติภาพและความเป็นหนึ่งเดียวกันผ่านแนวความคิดปากาเกอะญอ

ปากาเกอะญอเป็นชนเผ่าหนึ่งในประเทศไทย มีประชากรทั้งหมด 6 ล้านคนทั่วโลก ดำรงอยู่ในประเทศไทยประมาณ 1 แสนคน ปากาเกอะญอ แปลว่า มนุษย์ ปากาเกอะญอเรียกตนเองเช่นนี้ เพื่อสื่อความหมายว่า มนุษย์แตกต่างจากสิ่งสร้างอื่น มนุษย์มีความคิด สติปัญญา และสามารถสร้างวัฒนธรรมที่ดีงามเพื่อจะได้ดำรงชีวิตอยู่ด้วยกันอย่างสันติสุขและเป็นหนึ่งเดียวกัน ปากาเกอะญอมีโลกทัศน์ที่เป็นแบบองค์รวม หมายความว่า หากสิ่งใดสิ่งหนึ่งถูกทำลายนั้นหมายความว่า อีกสิ่งหนึ่งจะถูกกระทบไปด้วย เช่น หากมนุษย์ก่อสงคราม หรือ ทำลายธรรมชาติแล้ว ทั้งสงครามและสภาพแวดล้อมจะส่งผลโดยตรงต่อตัวมนุษย์เอง ปากาเกอะญอมีแนวความคิดทางปรัชญาและหลักความเชื่อที่ว่า มนุษย์ทุกคนเป็นพี่น้องกัน (www.https://Karen-women.org)

ชีวเอกภพของปากาเกอะญอแสดงให้เห็นว่า เอกภพที่มนุษย์อาศัยอยู่นี้มีความเกี่ยวข้องกันและเชื่อมโยงกัน ทุกสิ่งล้วนเป็นส่วนหนึ่งของกันและกัน ในทัศนะของปากาเกอะญอนั้น มนุษย์แต่ละคนประกอบด้วย เกอะลา (K'laz) 37 คน ใน 37 คนนี้ K'laz อยู่ในร่างกายของแต่ละคน 5 คน กล่าวคือ อยู่ที่ศีรษะ 1 คน อยู่ที่หน้าอก 1 คน อยู่ที่แขนซ้ายและขวา ข้างละ 1 คน และอยู่ที่ขาซ้ายและขวา 1 คน รวมเป็น 5 คน และอีก 32 คน อยู่รอบ ๆ ตัวมนุษย์ซึ่งจะแสดงออกมาในรูปของสัตว์ต่างๆ เช่น สิงโต ช้าง นก หมี เสือ ลิง ชะนี นกยูง งู กระต่าย หมูป่า ไก่ป่า หรือ ไก่ฟ้า เป็นต้น ความหมายโดยรวมคือเกอะลา 5 คน หมายถึง บุคลิกลักษณะของมนุษย์แต่ละคนซึ่งเป็นปัจเจกและเกอะลา อีก 32 คน เป็นบุคลิกลักษณะของคนอื่นหรือชาติอื่นๆ ที่มนุษย์แต่ละคนต้องอาศัยอยู่ร่วมด้วย มนุษย์แต่ละคนจะดำรงอยู่ไม่ได้ ถ้าปราศจากเพื่อนมนุษย์เพราะชาติ K'laz อีก 32 คน และสิ่งต่าง ๆ ในเอกภพก็เช่นเดียวกัน เพื่อนมนุษย์ทั้งหลายและสิ่งต่างๆ ในเอกภพจะไม่สมบูรณ์ หากปราศจากปัจเจกของแต่ละคน

ชีวเอกภพของปากาเกอะญอ จะเป็นหนทางหนึ่ง ในการแก้ปัญหาความขัดแย้งในสังคมที่จะรวมมนุษย์ทุกคน ทุกชาติ ทุกภาษาและทุกเผ่าพันธุ์ หันหน้าเข้าหากันเพื่อร่วมกันแก้ปัญหาต่างๆ ที่มนุษยชาติกำลังเผชิญอยู่ได้ ในชีวเอกภพของปากาเกอะญอนั้น เมื่อมนุษย์ไม่สนใจ

Bgav หรือการเชื่อมต่อ คือ ไม่เชื่อมต่อกันและกัน ปกาเกอะญอได้นิยามสภาพเช่นนี้ว่า เป็นการ ผิดต่อ Bgav ซึ่งทางออกมีทางเดียวคือ ต้องปฏิบัติ Bgav ใหม่ หมายถึง ต้องหันหน้าเข้าหากัน และมีความเข้าใจที่ถูกต้องเพื่อจะได้เกิดความสัมพันธ์ใหม่ มนุษย์ต่างเป็นพี่น้องกันและสิ่งสร้างเป็น พี่สาวพี่ชายของมนุษย์ มิฉะนั้น มนุษย์จะต้องย้ายหมู่บ้าน ย้ายที่ทำกิน ย้ายประเทศ และย้ายโลก หมายถึงเมื่อหมู่บ้าน ที่ที่เราอยู่ ประเทศและโลก เมื่ออยู่ไม่ได้แล้ว ก็ต้องย้ายไป เมื่อถึงเวลานั้น หายนะมากมายจะมาถึงมนุษย์ทุกคน

หลักชีวเอกภพวิทยาของปกาเกอะญอ

ชีวเอกภพวิทยาของปกาเกอะญอซึ่งเกี่ยวกับจิตวิญญาณ ชีวิตปัจจุบันและสรรพสิ่ง มีทั้งที่ ปรากฏแก่สายตาหรือมองไม่เห็น ทำให้เราได้พบว่า ชีวเอกภพวิทยาของปกาเกอะญอมีลักษณะที่ น่าสนใจ 3 ประการซึ่งจะนำไปสู่การสร้างแนวทางการสร้างสันติภาพและความเป็นหนึ่งเดียวกัน ให้เกิดขึ้นในโลกของเราให้จงได้

ประเด็นแรก คำถามที่ว่าเรามนุษย์อยู่ที่ไหน เราอยู่ท่ามกลางมวลหมู่ชีวิต คือมีชีวิตต่างๆ มากมายเหลือคณานับทั้งที่ปรากฏต่อเราหรือไม่ปรากฏก็ตามหลักแห่งชีวิตของปกาเกอะญอนี้ กำลังพามนุษย์ให้ตระหนักรู้อย่างจริงจังถึงความเป็นจริงและแน่นอนว่า มนุษย์มิได้อยู่ในเอกภพนี้ แต่เพียงผู้เดียว ยังมีสิ่งต่างๆ มากมายหลายชีวิตอยู่ร่วมด้วย หากมนุษย์ได้คิดไตร่ตรองเพิ่มมากขึ้น อีก ก็จะพบว่าท่ามกลางสิ่งมีชีวิตหลากหลายนี้ หมายถึง มนุษย์และสรรพสิ่งต่างๆ ได้รับชีวิตนี้มา จาก มูโด้ระ (Moodof) หนึ่งกระโด้งมหาชีวิตนี้ได้ย้ำเตือนมนุษย์ว่า เราอยู่ที่นี้พร้อมกันกับสิ่งอื่น ในหัวข้อแรกนี้ เราได้รับทราบแล้วว่า เราอยู่ตรงไหนของชีวเอกภพวิทยานี้ เวลาที่ปกาเกอะญอ มองชีวิต มิใช่มองเห็นแต่ชีวิตของตนเอง แต่มองเห็นพร้อมกับสรรพสิ่ง เมื่อปกาเกอะญอมองเห็น สรรพสิ่งแล้ว ก็จะพาไปสู่ประเด็นที่สองว่า มนุษย์ดำรงได้อย่างไร

ประเด็นที่สอง คำถามของประเด็นนี้คือ เรามนุษย์ดำรงอยู่ได้อย่างไร มนุษย์ดำรงอยู่ได้ก็ เพราะมีเกอะลา (K'laz) 37 ตน และยังมีดิน 7 ชั้น (Haufhkohkof 7 K'bliv) มีฟ้า 7 ชั้น (Moohkof 7 K'bliv) มีหม้อกา (Mujqaz) และมีชีบอหมือ (Sifbaumuf) ความหมายรวมของ สิ่งต่างๆ เหล่านี้คือ มนุษย์อยู่ได้เพราะมีสรรพสิ่ง หากไม่มีสรรพสิ่งหรือทุกสิ่งในเอกภพแล้วไซ้ร มนุษย์หาดำรงอยู่ได้ไม่ หากมนุษย์ได้พิจารณาถี่ถ้วนก็จะพบว่า เพื่อนมนุษย์คือตัวตนของเราเองที่ อยู่ในเพื่อนมนุษย์ ไม่เพียงแต่ในเพื่อนมนุษย์เท่านั้น ตัวตนของเรายังอยู่ในสรรพสิ่ง แต่การเรียนรู้

ว่าตัวตนของเราอยู่ในสรรพสิ่งด้วยนี้ ทำให้คิดได้ 2 แบบคือ ประการหนึ่ง มนุษย์มีสิทธิเหนือสิ่งต่างๆ เหล่านี้หรือเปล่า ซึ่งเป็นความคิดที่กำลังถูกใช้ในปัจจุบันนี้ ส่วนประการที่สองคือมนุษย์รู้สำนึกและขอบคุณสรรพสิ่งที่ได้มอบชีวิตให้ ได้โอบอุ้มดูแลชีวิต ได้ถนอมอย่างละมุนละไมหรือเปล่า และรู้สึกสำนึกที่จะปกป้องสรรพสิ่งด้วยไหม เพราะการรู้สำนึกขอบคุณจะต้องลงไปสู่จิตสำนึกว่า หากทำลายสรรพสิ่ง ก็เท่ากับทำลายตนเอง

ประเด็นสุดท้าย เริ่มด้วยคำถามว่า แล้วเรามนุษย์จะต้องทำอะไรในชีวิตเอกภพนี้ คำตอบคือ มนุษย์จะต้องออบระ (Bgav) ซึ่งหมายถึงการเชื่อมโยงชีวิตของสรรพสิ่งตลอดเวลา เพราะในชีวิตจริงของมนุษย์ มีบางเวลาที่ได้ปฏิบัติอย่างถูกต้องกับสรรพสิ่ง เช่น ดูแลรักษา ใช้อย่างรู้คุณค่า เป็นต้น สรรพสิ่งก็จะดูแลและรักขามนุษย์เช่นกัน แต่ถ้าหากมนุษย์ทำตรงกันข้าม บางครั้ง มนุษย์ได้ทำผิดต่อบระ คือได้ทำลายสรรพสิ่ง กอบโกยประโยชน์จากสรรพสิ่ง ทำลายและไม่รู้สำนึกในสรรพสิ่งซึ่งก็เท่ากับการทำลายตนเอง ดังนั้น ทางออกทางเดียวที่จะต้องทำคือ เชื่อมโยงชีวิตของตนเองกับสรรพสิ่งใหม่ ส่วนพิธีบระ เป็นพิธีกรรมที่ต้องทำ แต่สิ่งที่มีความหมายลึกไปกว่านั้นคือ การใช้ชีวิตที่เชื่อมโยงกับสรรพสิ่งตลอดเวลา และจากการเชื่อมโยงกับสรรพสิ่งตลอดเวลานี้เอง ก็จะช่วยให้มนุษย์ได้พัฒนาความสัมพันธ์ที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้นจนไปถึงการแสวงผู้สร้างสรรพสิ่ง ผู้หนึ่ง คือ ซีบอหมือ (Sifbaumuf) หมายถึงผู้ที่ได้ผูกมัดรวมเอกภพนี้และยังคงผูกมัดรวมกันแบบนี้ตลอดไป

เอกสารของพระศาสนจักร:

Amoris Laetitia

เอกสารพระสมณลิขิตเตือนใจความปิตินติแห่งความรักเกี่ยวความรักในครอบครัว Amoris Laetitia เริ่มด้วยประโยคที่ว่า “ในครอบครัว เราเรียนรู้ที่จะอยู่รวมเป็นหนึ่งเดียวกัน บางทีเราอาจไม่ได้คิดถึงเรื่องนี้อยู่ตลอดเวลา แต่ครอบครัวนี้เองที่นำภราดรภาพมาสู่โลกนี้ จากประสบการณ์เริ่มแรกแห่งภราดรภาพนี้ โดยได้รับการเลี้ยงดูด้วยความรักและการหล่อหลอมอบรมที่บ้าน ความงดงามของภราดรภาพจึงส่องกระจ่างเหมือนเป็นสัญญาณให้กับสังคมโดยรวม” (#194) หากมนุษย์จะเริ่มสร้างความเป็นพี่น้องกัน มนุษย์ต้องกลับหันมามองในกลุ่มสังคมที่เล็กที่สุดคือ ครอบครัว ที่มีพ่อแม่และลูกๆ ครอบครัวเป็นหนึ่งเดียวและรักกันอย่างไร ก็จะทำให้โลกมีภาพของความ เป็นหนึ่งเดียวกันและมีความรักต่อกันด้วย

หัวใจมนุษย์นี้ เป็นที่ตั้งของความรู้สึกและเหตุผลของการมีชีวิตอยู่ แต่หัวใจนี้จะได้รับการหล่อเลี้ยงและให้มีประสบการณ์แห่งการช่วยเหลือกันและกันก็จากการเติบโตในครอบครัวและในสังคมอย่างเห็นอกเห็นใจกัน ดังที่เอกสารฉบับนี้ได้กล่าวอีกตอนหนึ่งว่า

“การเติบโตพร้อมกันของพี่น้องชายหญิง ก่อให้เกิดประสบการณ์อันงดงามของการเอาใจใส่ดูแลและช่วยเหลือกันและกัน ด้วยว่า ภารดรภาพในครอบครัวเปล่งประกายเป็นพิเศษ เมื่อเราได้เห็นถึงความห่วงใย ความอดทนและความรักที่รอบล้อมน้องชายน้องสาวน้อยๆ ที่บอบบาง เจ็บป่วย หรือ พุพพลภาพ เราต้องยอมรับว่าการมีพี่น้องชายหญิงที่รักเรานับเป็นประสบการณ์ที่ลึกซึ้งมีค่า และไม่มีสิ่งใดเสมอเหมือน” (#195)

เอกสารฉบับนี้เป็นเอกสารที่แสดงออกถึงความรักเพื่อนมนุษย์ การออกไปมองประสบการณ์อันยิ่งใหญ่ที่มนุษย์คนหนึ่งกำลังเผชิญไม่ว่าเหตุการณ์จะเป็นอะไร แต่สิ่งสำคัญคือการเผชิญพร้อมกับเพื่อนพี่น้องชายหญิงซึ่งทรงคุณค่า และจากการเดินทางร่วมกันนี้ ก็เป็นการเริ่มเดินทางในการสร้างมนุษยชาติใหม่ให้มีความรัก ความห่วงใยและความเป็นหนึ่งเดียวกัน

สมาชิกทุกคนในครอบครัวจะขยายไปสู่มนุษยชาติ หากไม่มีสมาชิกครอบครัว ก็จะไม่มีความหมาย ดังนั้น ความรักในครอบครัวคือหลักประกันของมนุษยชาติต่อไป ซึ่งเอกสารนี้ได้ย้ำอีกว่า

“ความรักระหว่างสมาชิกในครอบครัวเดียวกัน ระหว่างพ่อแม่และลูกๆ กับพี่น้องชายหญิงกับญาติๆ และสมาชิกในบ้าน ก่อให้เกิดชีวิตและได้รับการบำรุงหล่อเลี้ยงด้วยพลวัตภายในที่ไม่รู้จักตันจะนำครอบครัวไปสู่ความเป็นหนึ่งเดียวกันที่ลึกซึ้งและเข้มข้นมากขึ้น ซึ่งเป็นรากฐานและจิตวิญญาณของการรวมกันในการแต่งงานและครอบครัว หมู่เพื่อนและครอบครัวอื่นๆ เป็นส่วนหนึ่งของครอบครัวใหญ่นี้ เช่นเดียวกันกับชุมชนของครอบครัวที่ให้การสนับสนุนเกื้อกูลกันและกันในความยากลำบากของพวกเขาในการอุทิศตนเพื่อสังคมของพวกเขาและในความเชื่อของพวกเขา” (#196)

การมีประสบการณ์แห่งความรักในครอบครัวนี้เป็นประสบการณ์ที่ลึกซึ้งและเป็นรากฐานของการสร้างมนุษยชาติ ภาพที่ออกมาว่า มนุษยชาติมีความเป็นพี่เป็นน้องกันมากน้อยขนาดไหนก็ขึ้นอยู่กับภาพความรักในครอบครัวเป็นอย่างไร

Querida Amazonia

เอกสารแอมะซอนที่รัก ได้กล่าวไว้ที่น่าสนใจคือ “ปาไมไมไซทรัพยากรสำหรับการแสวงหาประโยชน์ มันเป็นสิ่งมีชีวิตหรือมีสรรพชีวิตต่างๆ ที่เราต้องเกี่ยวข้องด้วย” (#42) นี่มิใช่ความ

บังเอิญ แต่เป็นความจริงที่พระศาสนจักรยืนยันมาตลอดว่า สรรพสิ่งที่อยู่รอบตัวเรานั้น เป็นสิ่งมีชีวิต เป็นพี่ชายพี่สาวของเรา สิ่งต่างๆ เหล่านี้ที่ทำให้เรามีอยู่ ทำให้เราดำรงอยู่ได้ นี่เป็นประสบการณ์โดยตรงของพี่น้องชาวแอมะซอนที่ต้องการจะถ่ายทอดประสบการณ์ที่ได้ดำรงชีวิตอยู่ท่ามกลางธรรมชาติ ประสบการณ์นั้นคือ “ในคำพูดของพวกเขาที่ว่า เราคือ น้ำ อากาศ ดินและชีวิตของสิ่งแวดล้อม” (#42) ธรรมชาติและสรรพสิ่งเป็นส่วนหนึ่งของเราเอง มิใช่สิ่งที่อยู่นอกชีวเอกภพของเรา แต่อยู่ในชีวเอกภพเดียวกัน และถ้าจะมองให้ลึกซึ้งไปกว่านั้น พระศาสนจักรให้ภาพชัดเจนมากกว่า พระศาสนจักรมองโลกจากข้างในโดยกล่าวว่า “เราไม่ได้มองโลกจากภายนอก แต่มองจากภายในซึ่งตระหนักยอมรับถึงความสัมพันธ์ที่พระบิดาทรงรวมเป็นหนึ่งเดียวกับสิ่งมีชีวิตทุกๆ สิ่ง” (#55) การมองจากภายใน เป็นการมองด้วยความเชื่อ แต่หากมองจากภายนอก เราจะเป็นแต่วัตถุที่ไม่เกี่ยวข้องกับเรา และเราจะใช้ประโยชน์จากสรรพสิ่งโดยคิดแต่เพียงว่า เป็นสรรพสิ่งที่รับใช้เราและฉันต้องใช้เพื่อจะดำรงชีวิตอยู่และจริงๆ มนุษย์ส่วนใหญ่คิดแบบนี้ แต่พระศาสนจักรสอนเราให้มองสรรพสิ่งจากภายในด้วยสายพระเนตรของพระบิดาผู้สร้างสรรพสิ่งด้วยความรัก ดังนั้น ไม่มีใบไม้ใดร่วงลงพื้นโดยพระบิดาไม่ทรงทราบ นั้นหมายความว่า มนุษย์และสรรพสิ่งอยู่ในฐานะเท่าเทียมกัน คือ เป็นสิ่งสร้างของพระองค์ และถ้ามนุษย์ตระหนักให้มากก็จะพบว่า มนุษย์ไม่ได้มีสิทธิอะไรเหนือสรรพสิ่ง แต่อยู่ในฐานะเป็นพี่น้องกับทุกสิ่ง

Laudato Si'

ในเอกสาร Laudato Si' ฉบับนี้ มีความตอนหนึ่งกล่าวว่า

“เราไม่อาจมีจิตตารมณ์ที่ลืมนพระเจ้าผู้ทรงสรรพานุภาพ และพระผู้สร้าง มิเช่นนั้นเราก็จะกลับไปยกย่องอำนาจอื่นๆ ของโลกหรือตั้งตนขึ้นแทนที่พระเจ้า และเหยียบย่ำสิ่งที่พระองค์ทรงสร้างขึ้นอย่างไร้ข้อจำกัด วิธีการที่ดีที่สุดซึ่งจะทำให้มนุษย์ตระหนักถึงสถานภาพของตน และยุติการอ้างตนเป็นผู้ควบคุมสูงสุดของโลกได้ คือให้กลับไปอ้างถึงพระบิดาพระผู้สร้างและทรงเป็นเจ้าของโลกนี้แต่เพียงผู้เดียว เพราะมิเช่นนั้นแล้ว มนุษย์มักมีแนวโน้มที่จะกำหนดกฎเกณฑ์และอ้างผลประโยชน์ของตนที่มีต่อสิ่งสร้างต่างๆ” (#75)

พระศาสนจักรกล่าวอย่างตรงไปตรงมากับคริสตชนและกับมนุษย์ทั่วโลกว่า มนุษย์ไม่แสวงหาสิ่งสูงสุดที่เป็นต้นตอของทุกสิ่ง มนุษย์ก็สถาปนาตนเองขึ้นเป็นผู้ปกครองทั้งๆ ที่ตนเองไม่ได้สร้าง และสิ่งที่จะเป็นคำถามตามมาคือ มนุษย์จะทำลายสิ่งสร้างของพระเจ้าเสมอเหมือนกับตนเองได้สร้างมากับมือหรือ

หากมนุษย์เพียงแต่แหงนมองดูบนท้องฟ้าและมองสรรพสิ่งด้วยความเป็นจริง เชื่อเหลือเกินว่ามนุษย์จะมองเห็นอำนาจบางอย่างที่ปกครองและยึดทุกสิ่งไว้ด้วยกัน เพราะพระเจ้าได้สร้างสิ่งต่างๆ เหล่านี้ด้วยความรัก ดังที่เอกสารได้กล่าวอย่างชัดเจนว่า “จักรวาลมิได้เกิดขึ้นจากผลของอำนาจตามอำเภอใจ ที่แสดงถึงพลังอำนาจหรือความต้องการยืนยันตนเอง แต่สิ่งสร้างคือระเบียบของความรัก ความรักของพระเจ้าเป็นเหตุผลพื้นฐานในการสร้างสรรค์สิ่งทุกชนิด” (#77) ในเมื่อพระเจ้าทรงเป็นผู้สร้างและผู้ผูกทุกสิ่งไว้เข้าด้วยกัน สรรพสิ่งจึงมีต้นกำเนิดเดียวกันและทุกสิ่งมีความสัมพันธ์กัน หากมนุษย์ตระหนักถึงความเชื่อมโยงนี้มากเท่าใด มนุษย์ก็จะพบขุมทรัพย์มากขึ้นเท่านั้นในการสร้างความสัมพันธ์กับสรรพสิ่ง ดังที่เอกสารนี้ยังได้กล่าวอีกว่า “ในจักรวาล ซึ่งประกอบด้วยระบบที่เปิดกว้างและเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน เราพบรูปแบบความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมอยู่มากมายซึ่งนำไปสู่การคิดถึงภาพรวมที่เปิดรับความเหนือธรรมชาติของพระเจ้าที่จักรวาลได้พัฒนาขึ้นมา ความเชื่อช่วยให้เราตีความและเข้าใจถึงความงดงามอันเร้นลับของสิ่งที่เกิดขึ้น” (#79) เอกภพที่เรามนุษย์อยู่ด้วยกันนี้ กำลังพัฒนาขึ้นทุกวัน ดังนั้น จึงจำเป็นที่มนุษย์ต้องแสวงหาความเข้าใจเพื่อจะได้ตีความได้จากสถานการณ์ที่ซับซ้อนมากขึ้นทุกทีนี้ แต่หากปราศจากความสัมพันธ์ที่ถูกต้องแล้วไซ้ มนุษย์ยิ่งถลำเข้าไปสู่หายนะขึ้นทุกวัน เป็นเพียงเพราะมนุษย์ไม่ยอมตระหนักถึงปัญหาที่กำลังเผชิญ ชั่วร้ายยังอยากจะใช้สถานการณ์อันเลวร้ายนี้อย่างเห็นแก่ตัว แบบหวังเอาตัวรอดไปคนเดียวโดยไม่คำนึงถึงเพื่อนมนุษย์และสรรพสิ่งอื่นๆ ว่าจะต้องเจ็บปวดเพียงใดก็ตาม ในข้อ 80 ของเอกสารฉบับนี้ยังย้ำอีกว่า “พระเจ้าทรงปรารถนาทำงานร่วมกับเราและทรงต้องการความร่วมมือจากเรา” หลังจากพระเจ้าได้สร้างทุกสิ่งทุกอย่างแล้ว พระเจ้าได้มอบสิ่งต่างๆ เหล่านี้ให้มนุษย์ดูแลรักษา นั่นคือ มนุษย์ทุกคนจะต้องทำงานพร้อมกับพระเจ้าในการดูแลรักษาสรรพสิ่งเพราะสรรพสิ่งก็เป็นส่วนหนึ่งของเรา

พระศาสนจักรผ่านทางเอกสารฉบับนี้ได้มองเห็นถึงความสำคัญของแต่ละคนว่า เรามนุษย์แต่ละคนมีศักยภาพที่จะสร้างความสัมพันธ์ในเอกภพนี้ เอกสารจึงให้ความมั่นใจว่า

“เราแต่ละคนมีอัตลักษณ์ในตนเอง สามารถเข้าสู่การเสวนากับผู้อื่นและกับพระเจ้าได้ เรามีความสามารถในการพิจารณาไตร่ตรองการอธิบายได้แย่ง ความคิดสร้างสรรค์ การตีความ การสร้างงานศิลปะและความสามารถอื่นๆ ที่ไม่เคยปรากฏมาก่อน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงเอกลักษณ์ที่อยู่เหนือมิติด้านกายภาพหรือชีวภาพ ความใหม่ที่ชัดเจนคือ การที่มนุษย์เกิดขึ้นในจักรวาลของวัตถุได้นั้น เป็นกิจการของพระเจ้า เป็นเสียงเรียกพิเศษสู่ชีวิตและเข้าสู่ความสัมพันธ์ฉันมิตรกับ

พระองค์ เรื่องราวการสร้างในพระคัมภีร์เชื้อเชิญเราให้ตระหนักว่ามนุษย์เป็นบุคคล ซึ่งมีอาจถูกลดให้อยู่ในสถานภาพวัตถุได้” (#81)

มนุษย์มิใช่วัตถุ มนุษย์เป็นจิตวิญญาณและร่างกาย ดังนั้น มนุษย์จึงมีลักษณะพิเศษที่เหมาะสมที่จะเข้าสู่ความสัมพันธ์กับพระเจ้าพระผู้สร้าง และข้อ 82 ได้ย้ำอีกว่า “เป็นความผิดพลาดที่จะคิดว่าสิ่งมีชีวิตอื่นๆ เป็นเพียงวัตถุ ที่อยู่ภายใต้การควบคุมของมนุษย์ตามอำเภอใจ หากมนุษย์มองธรรมชาติว่าเป็นเพียงวัตถุที่ทำกำไรและผลประโยชน์ก็จะส่งผลร้ายแรงต่อสังคม” นี่คือการกระทำที่ทำให้มิติการมองโลกและจักรวาลของมนุษย์เปลี่ยนไปจากอดีต ซึ่งมีใช้การเติบโตแต่เป็นการหลงทางที่จะต้องเรียกกันกลับมา มิฉะนั้น มนุษย์จะถูกใช้กันและกันอย่างอำมหิต สิ่งที่เราควรจะมีคือการมองมนุษย์จะต้องเป็นแบบของพระศาสนจักรที่ให้คุณค่าแก่บุคคลมนุษย์ที่เกิดมาในฐานะเป็นบุตรของพระเจ้ามิใช่วัตถุก่อนหน้านี้

เมื่อมนุษย์ได้เข้าใจธรรมชาติของตนเองและสรรพสิ่งแล้ว สิ่งที่มีมนุษย์ต้องไม่ลืมคือ จุดหมายปลายทางของสรรพสิ่ง รวมถึงมนุษย์ด้วยว่า สรรพสิ่งถูกสร้างขึ้นมาจากจุดประสงค์ประการใด เอกสารนี้ได้เผยให้ทราบว่า “จุดหมายปลายทางของจักรวาลอยู่ในความสมบูรณ์ของพระเจ้าซึ่งพระคริสตเจ้าผู้เสด็จกลับคืนพระชนม์ชีพทรงบรรลุถึง เป็นการบรรลุจุดหมายของจักรวาล... จุดหมายปลายทางสูงสุดของสิ่งสร้างอื่นๆ นั้นมิใช่ตัวเรา แต่ทุกสิ่งต้องก้าวไปข้างหน้าพร้อมกับเรา และโดยพวกเรา จนถึงจุดหมายร่วมกัน คือ พระเจ้า” (#83) มิใช่มนุษย์เท่านั้นที่ถูกสร้างอย่างมีเป้าหมายเท่านั้น แต่รวมถึงสรรพสิ่งด้วย ด้วยเหตุนี้ทุกสิ่งจึงอยู่ในเอกภาพเดียวกันและกำลังเดินไปข้างหน้าด้วยกันและไปถึงจุดหมายปลายทางด้วยกัน

Fratelli Tutti

เอกสารฉบับนี้ พระสันตะปาปาฟรังซิสมีพระประสงค์ให้มนุษย์ทุกคนสัมผัสและมีประสบการณ์ของความเป็นพี่น้องกันทุกคนโดยไม่เว้นใคร หรือทิ้งใครไว้ข้างหลัง พระองค์ท่านมีประสบการณ์โดยตรงในพระศาสนจักรของพระองค์ในฐานะพระสันตะปาปาเกือบหนึ่งทศวรรษนี้ พระองค์ได้เห็นสงครามกลางเมืองในประเทศเมียนมาร์ การแพร่ระบาดของโควิด 19 หลังจากนั้นเกิดสงครามระหว่างยูเครนกับรัสเซียและสงครามระหว่างอิสราเอลกับกลุ่มฮามาส ทั้ง 4 เหตุการณ์ล้วนตอกย้ำให้เห็นถึงความแตกแยกที่ไม่ได้เกิดขึ้นมานานเป็นเวลา 70 ปีและพอเกิดสงครามแล้วใครจะเป็นคนกลางให้สงครามยุติลงได้ ยิ่งไปกว่านั้น ทุกฝ่ายต่างมองหาผลประโยชน์ของตน จึงทำให้เกิดความขัดแย้งและสงคราม และ ณ เวลานี้ มนุษย์ยังไม่รู้เลยว่าจะหาทางออกและวิธีแก้ไขสถานการณ์นี้อย่างไร

พระศาสนจักรมีความชัดเจนในจุดยืนของตนเองมาตลอดว่า มนุษย์ทุกคนเป็นพี่น้องกัน ซึ่งพบในข้อที่ 1 ว่า “ทุกคนเป็นพี่น้องกัน” โดยมีพระเป็นเจ้า พระบิดาผู้ทรงพระทัยดีนี้ ได้ดูแลเอาใจใส่บุตรของพระองค์อย่างสม่ำเสมอและตลอดไป พระองค์ทอดพระเนตรจากเบื้องบน พระองค์ทรงรู้สึกเจ็บพระทัยของพระองค์เมื่อบรรดาบุตรของพระองค์เช่นฆ่า ทำลายและทำสงครามกัน มีแต่พระศาสนจักรนี้ที่ได้ตักเตือน สั่งสอนและรวมถึงการมอบแนวทางให้กับพระศาสนจักรและโลกด้วยวาจาที่น่าเชื่อถือและทำให้เป็นจริงได้

จากประสบการณ์นักบุญฟรังซิส อัสซีซีเองได้มีระบุไว้ในเอกสารฉบับนี้ว่า “ท่านนักบุญฟรังซิสรู้สึกว่าคุณท่านเป็นพี่น้องกับดวงอาทิตย์ ทะเล และสายลม และท่านยังเป็นหนึ่งเดียวกับบรรดาเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน ท่านได้หว่านสันติภาพไปทั่ว และเดินเคียงข้างกับผู้ยากจน ผู้ถูกทอดทิ้ง ผู้ป่วย ผู้อยู่ชายขอบสังคมและพี่น้องผู้ต่ำต้อยทั้งหลาย” (#2) ความสัมพันธ์ของพระศาสนจักรกับสรรพสิ่งผ่านประสบการณ์ของนักบุญฟรังซิสนั้น เราทราบอย่างชัดเจนแล้วว่า ไม่ว่าสรรพสิ่งหรือเพื่อนมนุษย์ต่างเป็นพี่น้องกันโดยท่านได้เปล่งออกมาเป็นบทเพลงให้สรรพสิ่งได้สรรเสริญพระเป็นเจ้าผู้ทรงสร้างทุกสิ่ง ถ้ามนุษย์ตระหนักและใคร่ครวญจะพบว่า ในชีวิตของมนุษย์นั้นหาได้มีอะไรมาขวางกั้นมิให้มนุษย์มียอมรับใครนั้นไม่มีเลย ดังในเอกสารฉบับนี้ได้ถ่ายทอดประสบการณ์ของนักบุญฟรังซิสอีกครั้งหนึ่งว่า “ท่านฟรังซิสแสดงให้เห็นถึงหัวใจของท่านที่ไร้พรมแดน ท่านสามารถก้าวข้ามระยะห่างเรื่องต้นกำเนิด เชื้อชาติ สีผิว หรือศาสนา” (#3) นี่มิใช่เรื่องพระศาสนจักรโลกสวยอะไรและล่องลอย แต่เป็นความจริงแท้ที่มนุษย์ไม่ได้ค้นพบจนได้ส่งผลต่อความคิด ต่อจิตใจและต่อสติปัญญาของมนุษย์ว่าสรรพสิ่งได้ต่อต้านมนุษย์ ตรงกันข้าม ทุกสิ่งได้โอบอุ้มและดูแลชีวิตมนุษย์ต่างหาก

พระศาสนจักรได้ส่งสารถึงมนุษย์ทุกคนว่า “พระองค์ทรงเรียกพวกเราให้ใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันฉันพี่น้อง” (#5) มนุษย์ทุกคนได้รับเรียกให้กลับมามองในส่วนลึกของจิตใจของตนเองและจากนั้นให้มองออกไปยังเพื่อนมนุษย์ด้วยกันว่า เราต่างเป็นพี่น้องกัน ถ้าจะมองหาความแตกต่าง ก็มีเพียงวันเกิดที่ไม่เหมือนกัน ที่เหลือทุกอย่างล้วนเหมือนกันหมด ถ้าจะหาความแตกต่าง ก็มีเพียงสถานที่เกิดที่ไม่เหมือนกัน ที่เหลือก็เหมือนกันหมด ถ้าจะมองหาความแตกต่าง ก็มีเพียงเชื้อชาติชาติพันธุ์ ที่เหลือก็เหมือนกันหมด และถ้าจะมองหาความแตกต่าง ก็มีเพียงศาสนา ที่เหลือเหมือนกันหมด เหตุผลก็เพราะว่า “เป็นมนุษยชาติหนึ่งเดียว” (#8) ในเอกภพนี้ มนุษย์ที่เราเห็นกันได้นี้ เราเป็นมนุษยชาติเดียวกัน หากมองดูใบหน้า เราเห็นตัวเราเอง หากมองดูที่สถานะ เราก็เห็น

สถานะของตนเอง หากมองดูที่เชื้อชาติ ศาสนาหรือสีผิว เราก็เห็นเชื้อชาติ ศาสนาและสีผิวของตนเอง

ในประวัติศาสตร์ของมนุษยชาติ มีสิ่งที่ต้องพึงระวังไว้เสมอก็คือ “ความเห็นแก่ตัวรูปแบบใหม่และสูญเสียความรู้สึกทางสังคม ภายใต้ข้ออ้างว่าต้องการปกป้องผลประโยชน์ของชาติ” (#11) เอกสารนี้ได้ชี้ถึงอันตรายที่จะทำลายความเป็นพี่น้องกัน เพราะว่า มนุษย์เมื่อไม่มองเพื่อนมนุษย์เป็นเพื่อนมนุษย์แต่มองเป็นคนอื่นที่แตกต่างจากเรา ความเห็นแก่ตัวและความเห็นแก่ชาติได้กลืนกินมนุษย์ ส่วนความเห็นแก่ผลประโยชน์ของชาติ ได้ถูกยกเป็นวาทกรรมเพียงเพื่อให้การกระทำของคนนั้นเป็นที่ยอมรับได้ นี่เป็นอันตรายอันใหญ่หลวง และดูเหมือนจะเป็นสาเหตุแรกๆ ที่นำความแตกแยกมาสู่มนุษยชาติ มนุษย์ทุกคนมีประวัติศาสตร์ของตนที่รื้อการค้นพบจากเพื่อนมนุษย์ผ่านทางสนทนา เสวนาและสร้างความสัมพันธ์กัน หากมนุษย์ลืมหistoricalของตนและของคนอื่น ก็เสี่ยงที่มนุษย์จะมองมนุษย์เพียงวันนี้เท่าที่ตาเห็น นั้นจะนำไปสู่การสูญเสียคุณค่ามากมายที่สะสมไม่ว่าความเป็นมนุษย์หรือจิตวิญญาณ ซึ่งในเอกสารได้ย้ำว่า “นี่เป็นเหตุผลว่าเพราะเหตุใดการสูญเสียความเข้าใจทางประวัติศาสตร์จึงมากขึ้น...ดูถูกประวัติศาสตร์ ปฏิเสธความร้ายแรงด้านจิตวิญญาณและความเป็นมนุษย์ที่ได้รับการถ่ายทอดมาจากรุ่นสู่รุ่นและไม่สนใจทุกสิ่งที่เกิดขึ้นก่อนหน้านี้” (#13) สิ่ง queประวัติศาสตร์ได้บันทึกไว้ที่มีมากกว่าเหตุการณ์และสิ่งที่เกิดขึ้นแล้วนั้นคือความทรงจำและการเติบโตอย่างมีศรัทธาในฐานะที่เป็นมนุษย์ ดังนั้น มนุษย์คือความสัมพันธ์และความสัมพันธ์คือมนุษย์อย่างแท้จริง

พระศาสนจักรให้ความสนใจความเป็นมนุษย์ของเราทุกคน นอกจากที่มนุษย์แต่ละคนจะต้องตระหนักถึงกันถึงความเป็นอยู่ ประวัติศาสตร์และความเป็นพี่น้องกันแล้ว เอกสารฉบับนี้ยังให้ความสำคัญกับการตระหนักร่วมกันถึงการช่วยกันปกป้องดูแลโลกด้วยดังเอกสารฉบับก่อนที่ได้บรรยายไปแล้วคือ ขอสรรเสริญองค์พระผู้เป็นเจ้า Laudato Si' ในเอกสารฉบับนี้ก็เช่นเดียวกัน โดยกล่าวว่า “การปกป้องดูแลโลกที่อยู่รอบตัวและที่เราอาศัยอยู่คือ การดูแลตัวเราเอง จำเป็นที่เราต้องมี “เรา” ที่อาศัยอยู่ในบ้านหลังเดียวกันนี้” (#17) ความรู้สึกร่วมหรือการตระหนักร่วมกันดูเหมือนจะเป็นคำที่ต้องช่วยกันใช้มากขึ้น พูดกันมากขึ้นและปฏิบัติให้มากขึ้นเพราะเมื่อเราแต่ละคนได้เข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งของสังคมมนุษย์ ความสำนึกรวมก็จะค่อยพัฒนาขึ้นตามลำดับ หากปราศจากสำนึกร่วมและการตระหนักร่วมกันของมนุษย์แล้ว สิ่ง queเอกสารนี้ได้พูดถึงไว้อย่างชัดเจนคือ “สงคราม ความรุนแรง การเบียดเบียนข่มเหงเพราะเชื้อชาติหรือศาสนาและการละเมิดศักดิ์ศรี

ความเป็นมนุษย์” (#25) นี่คือการบอบบางของมนุษยชาติที่จะต้องช่วยกันทะนุบำรุงรักษาและสร้างความคิดใหม่ที่จะช่วยให้มนุษย์ไม่เดินวอกวากับตนเอง หรือของพวกเขา ซึ่งไม่มีความรู้สึกร่วมหลงเหลืออยู่เลย ดังที่เอกสารฉบับนี้ข้อ 27 ได้กล่าว “เหลือเพียงโลก “ของฉัน”... และกลายเป็นเพียง “พวกเขา” เราแทบจะไม่กล้าจินตนาการต่อไปเลยว่า โลกมนุษย์เราจะเป็นอย่างไร

ชีวเอกภพวิทยาของปกาเกอะญอเป็นเครื่องมือให้พระศาสนจักรสร้างสันติภาพและความเป็นหนึ่งเดียวกัน

ผู้เขียนได้สังเคราะห์เอกสารของพระศาสนจักรตามที่กล่าวข้างต้นว่า พระศาสนจักรได้ให้ความสำคัญกับการเข้าสู่วัฒนธรรมซึ่งเป็นการนำความเข้าใจถึงสารของพระศาสนจักรสากลสู่พระศาสนจักรท้องถิ่น เช่น *Gaudium et Spes* (# 8, 9, 22, 58), *Evangelii Nuntiandi* (#20), *Redemptoris Missio* (# 52), *Querida Amazonia* (# 31, 34, 70), *Ecclesia in Asia* (#9) และครบรอบ 50 ปี FABC (# 120, 121, 141, 143,147) เป็นต้น การเห็นคุณค่าและภาคภูมิใจในวัฒนธรรมและภูมิปัญญาชาวบ้านที่ซ่อนอยู่ในชีวิตของคนในท้องถิ่นที่พร้อมจะสานฝันของพระศาสนจักรเป็นต้น ชีวเอกภพวิทยาของปกาเกอะญอ เอกสาร *Laudato Si'* และ *Fratelli Tutti* เป็นเอกสารหลักที่จะให้แนวทางการสร้างสันติภาพและความเป็นหนึ่งเดียวกันของพระศาสนจักรเป็นดังภาพเปรียบเทียบให้เห็นภาพอย่างชัดเจนว่า การสร้างสันติภาพและความเป็นหนึ่งเดียวกันนี้

จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้ทุกคนร่วมมือกัน ภารกิจสำคัญคือการสร้างความตระหนักรู้ในตัวมนุษย์ทุกคนได้หันกลับมาดูแลรักษาโลก ดูแลกันและกัน โดยสำนึกว่า มนุษย์ทุกคนเป็นพี่น้องกัน ด้วยวิธีการดังต่อไปนี้

1. ที่มาของมนุษยชาติ

มนุษย์อยู่ที่ไหน เป็นคำถามแรกของหลักความคิดชีวเอกภพวิทยาของปกาเกอะญอที่เชิญชวนให้มนุษย์ทุกคนได้สร้างความสำนึกขึ้นมาใหม่ว่า เวลานี้ มนุษย์อยู่ที่ไหน เป็นคำถามง่ายๆ ที่หลายคนไม่อยากตอบ แต่แท้จริงแล้ว คำถามที่ว่า มนุษย์อยู่ที่ไหนนั้น กำลังชี้ไปที่ตัวมนุษย์เองว่า ท่านรู้หรือเปล่าว่าท่านอยู่ที่ไหน หลักชีวเอกภพได้บอกว่า มนุษย์อยู่ที่มูโด๊ะ (*Moodof*) แปลว่า กระโดงมหาชีวิตหรือดวงชีวิต ความหมายคือ ณ เวลานี้ มนุษย์อยู่ท่ามกลางกระโดงมหาชีวิต ในเอกสารของพระศาสนจักร *Laudato Si'* ได้กล่าวถึงสถานที่ที่มนุษย์อยู่ได้ก็เพราะความรักของพระเป็นเจ้าเป็นรากฐานให้ (#77) ชีวเอกภพวิทยาได้บอกชื่อสถานที่ที่มนุษย์อยู่ได้เพราะตรงสถานที่

นี่เองเป็นที่รวมกับของสิ่งมีชีวิตทั้งหลาย มนุษย์ก็อยู่ที่นั่นและที่อยู่นั่นได้ก็เพราะความรักของพระเป็นเจ้าจัดสถานที่ให้

ในมูโตะนี่เอง ก็มีมูเด (Moodei) ซึ่งเป็นธรรมชาติประตู่เพื่อเข้าสู่ชีวิตหรือออกจากชีวิต มูเดหมายถึง สะดือชีวิต หมายความว่า ในเวลาที่อยู่ในท้องแม่ เด็กได้รับสารอาหารผ่านทางสายสะดือ แต่เมื่อคลอดออกมาแล้ว เด็กจะเติบโตและใช้พืชธัญญาหารบนโลกนี้เป็นอาหารเลี้ยงชีวิตให้เติบโต ต่อ ในเอกสารพระศาสนจักร Fratelli Tutti ได้กล่าวถึงชีวิตว่ามาจากพระเป็นเจ้าและพระองค์เรียกมนุษย์ทุกคนไปสู่ความสัมพันธ์กับพระองค์ มนุษย์มีได้อยู่ในเอกภพนี้อย่างเดียวดาย ตรงกันข้าม มนุษย์มีเพื่อนและสรรพสิ่งเป็นเพื่อนมากมาย มนุษย์และสรรพสิ่งเป็นพี่น้องกัน (#1)

จิตสำนึกประการแรกของการสร้างสันติภาพและความเป็นหนึ่งเดียวกันก็โดยการตระหนักตลอดเวลาว่า มนุษย์ทุกคนและสรรพสิ่งได้มีแหล่งกำเนิดเดียวกัน หากมนุษย์สำนึกว่าตนมีที่มาแหล่งเดียวกันกับสรรพสิ่งแล้วไซ้ มนุษย์จะมองเห็นตนเองและมองเห็นสรรพสิ่งด้วย มิใช่ในฐานะที่มนุษย์อยู่เหนือสรรพสิ่ง แต่ตรงกับข้าม การมีแหล่งกำเนิดเดียวกันชี้ให้เห็นถึงการเป็นเพื่อนร่วมทางและมีความใกล้ชิดกันเพื่อพึ่งพากันและกัน

2. มนุษย์อยู่ร่วมกันในเอกภพนี้

การอยู่ร่วมกันในเอกภพนี้ เริ่มที่ความเข้าใจเรื่องแนวคิดชีวเอกภพวิทยาของปกาเกอะญอที่ว่า มนุษย์ดำรงอยู่ได้อย่างไร ปกาเกอะญอปฏิบัติต่อกันและกันด้วยฐานความคิดว่า มนุษย์ประกอบด้วยเกอะลา หรือ ขวัญ (K'laz) 37 ตน ดังที่จาระไนไว้ข้างต้น สิ่งที่เผยแสดงออกมาของเกอะลาตลอดเวลาคือสุขภาพกายและใจที่ดี แต่ถ้าสุขภาพกายและใจไม่ดี นั้นหมายความว่า เกอะลา หรือ ขวัญได้ออกไปจากร่างกายของผู้นั้น วิธีการที่จะได้ขวัญกลับมาคือ การทำพิธีเรียกขวัญกลับมา

ส่วนเกอะลาหรือขวัญอีก 32 ตนนั้น อยู่นอกตัวมนุษย์แต่ละคนและจะเผยแสดงออกมาผ่านทางรูปลักษณ์ของสัตว์ต่างๆ ซึ่งมีคุณลักษณะที่แตกต่างกันไป ไม่ว่าจะเป็นการแสดงออกมาทางบุคลิกภาพ ความสามารถ พรสวรรค์และสภาพแวดล้อม เช่น คนไทยมีขวัญเป็นช้าง บุคลิกภาพของคนไทยจึงดูยิ่งใหญ่ สง่า และมีราศีและคนไทยก็ชอบบุคลิกลักษณะแบบนี้ คนอเมริกันมีอิทธิฤทธิ์เป็นสัญลักษณ์ อินทรีมีคุณลักษณะที่บินสูง มองได้ไกลและมีเสียงร้องที่ทุกคนต้องเกรงกลัว เป็นลักษณะของคนอเมริกันที่ปรากฏให้เห็น เป็นต้น

เมื่อเกอะลาหรือขวัญ ทั้ง 37 คนเป็นของคนๆ เดียวกัน นั่นหมายความว่า มนุษย์แต่ละคนมีบุคลิกภาพและความสามารถเป็นของตนเองและบุคลิกภาพและความสามารถเหล่านั้นก็อยู่ในตัวผู้อื่นด้วย บุคลิกภาพและความสามารถของคนอื่นที่แตกต่างจากเราคือตัวตนของเราด้วย เราจำเป็นต้องอยู่ร่วมกับบุคคลต่างๆ ชาติต่างๆ รวมถึงอารมณ์ความรู้สึกที่แตกต่างจากตัวเรา ก็เป็นส่วนหนึ่งของตัวตนของผู้อื่นด้วย ในเอกสารของพระศาสนจักร Fratelli Tutti (#274) ได้ย้ำว่า “เราเป็นเพื่อนร่วมทางและเป็นพี่น้องกันอย่างแท้จริง” ดังนั้น มนุษย์ทุกคนต้องการบุคลิกภาพและความสามารถของคนอื่นเพื่อการดำรงชีวิตของตนเองได้อย่างราบรื่น

จิตสำนึกประการที่สองนี้เป็นการสร้างความเป็นพี่น้องกันอย่างแท้จริง โดยไม่มองเป็นผู้อื่น ชาติพันธุ์อื่น ชาติอื่นหรือแกลเลซีอื่น เป็นสิ่งแปลกปลอมหรือเป็นส่วนเกินของชีวิตที่เข้ามาตรงกันข้าม ผู้อื่น ชาติพันธุ์อื่น ชาติอื่นและแกลเลซีอื่นเป็นเพื่อนร่วมทางที่มนุษย์ละคนต้องการอย่างมากเพื่อการดำรงอยู่ของตนเองได้อย่างราบรื่น

3. สรรพสิ่งคือพี่ชายพี่สาวของมนุษย์

ภาวะโลกร้อนและมลภาวะทุกวันนี้ ทำให้มนุษย์เริ่มตระหนักขึ้นว่าจะต้องช่วยกันดูแลรักษาโลกด้วยกัน องค์การสหประชาชาติทั้ง 198 ประเทศได้ออกฉันทามติเพื่อป้องกันอันตรายจากการเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศที่ส่งผลร้ายต่อมนุษยชาติซึ่งตรงกับเป้าหมายประการหนึ่งของงานวิจัยนี้ก็อันได้แก่การปลูกจิตสำนึกใหม่อีกครั้งหนึ่งให้เกิดขึ้นจนได้

ในชีวเอกภพวิทยาของปกาเกอญอได้กล่าวถึง ที่มนุษย์ดำรงอยู่ได้ก็เพราะมีดิน 7 ชั้น ดังที่ได้กล่าวไว้ ทุกวันตั้งแต่เกิดจนตาย หากไม่มีดิน มนุษย์จะยืนและทำการเพาะปลูกที่ไหน หากไม่มีอากาศ มนุษย์จะหายใจได้อย่างไร ฤดูกาลต่างๆ ช่วยให้มีมนุษย์มีความสุข พืชผักธัญญาหารทำให้มนุษย์เติบโตเปรียบไว้ข้างต้นว่าพี่ชายพี่สาวที่ดูแลน้องชายตนเอง มนุษย์สูญเสียความสำนึกนี้ สิ่งที่จะเกิดแก่มนุษย์ไปคือความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินของมนุษย์อย่างที่กำลังเกิดขึ้นในเวลานี้

ในเอกสาร Laudato Si' (#2) ได้กล่าวไว้ว่า “บัดนี้ พี่สาวผู้นี้ส่งเสียงร้อง เพราะความเสียหายที่เราได้ก่อให้เกิดขึ้นกับเธอ” เป็นความเจ็บปวดของสรรพสิ่งที่ต้องทนรับการทำร้ายของมนุษย์ต่อสิ่งสร้างต่างๆ เหล่านี้ และในเอกสาร Fratelli Tutti ข้อนี้ได้ให้ภาพชัดเจนขึ้นไปอีกว่าความใกล้ชิดกันของสรรพสิ่งกับมนุษย์ทำให้ “ท่านนักบุญฟรังซิสรู้สึกตัวท่านเป็นพี่น้องกับดวงอาทิตย์ ทะเล และสายลม” และในเอกสารฉบับเดียวกันได้ย้ำว่า “การปกป้องดูแลโลกที่อยู่รอบ

ตัวและที่เราอาศัยอยู่คือ การดูแลตัวเราเอง” (#17) นี่เป็นตัวอย่างของความรู้สึกและสำนึกของมนุษย์ที่ควรจะมีเช่นเดียวกับท่านนักบุญฟรังซิส

จิตสำนึกประการที่สามคือ การสร้างความตระหนักรู้ว่า สรรพสิ่งที่อยู่รอบตัวเรา คือพี่ชายและพี่สาวของมนุษย์ที่โอบอุ้มมนุษย์ตลอดเวลา หากปราศจากอากาศ มนุษย์ไม่สามารถหายใจได้ แต่ถ้ามีอากาศแต่ไม่ดี เช่น มี PM 2.5 ก็ส่งผลร้ายต่อสุขภาพของมนุษย์ ดังนั้น การสร้างจิตสำนึกร่วมผ่านทางชีวเอกภพในการปกป้องดินและฟ้า มนุษย์จำเป็นต้องหวนกลับมาและปกป้องโลกใบนี้อย่างสุดกำลังอีกครั้งหนึ่ง

4. ปราศจากความจริงสูงสุด มนุษย์ก็แตกแยก

ความพยายามสร้างสันติภาพและความเป็นหนึ่งเดียวกันขององค์กรต่างๆ ทั่วโลกที่ผ่านมา มี 2 ประการที่เป็นอุปสรรคต่อกระบวนการสร้างสันติภาพและความเป็นหนึ่งเดียวกันนี้คือ 1) ผลประโยชน์ของตน นี่เป็นสาเหตุแรกที่บั่นทอนความพยายามที่จะสร้างสันติภาพและความเป็นหนึ่งเดียวกันเพราะว่า ผลประโยชน์ของตน ในตัวมันเองได้บ่งบอกถึงความผิดปกติของกระบวนการนี้ หากจะกล่าวถึงสันติภาพและความเป็นหนึ่งเดียวกัน ปกาเกอญอใช้คำ “P’meij dwav le hko doofhte, Daupujwaj hkailex hkailex” แปลว่า หากเรานับญาติกันโดยทางเรือนร่าง เราทุกคนก็เป็นพี่น้องกัน ในเอกสารของพระศาสนจักร Fratelli Tutti (# 17) ได้กล่าวว่า “เราอาศัยอยู่ในบ้านหลังเดียวกัน” ทุกครั้งที่มนุษย์กลับมามองที่ผลประโยชน์ของตน ของบริษัท ของชาติ ก็พร้อมที่จะต่อสู้ พร้อมที่จะเอาเปรียบและพร้อมที่จะผิดศีลธรรม เพราะมนุษย์มีผู้ที่จะเป็นทนายให้คือผลประโยชน์ และ 2) ความจริงสูงสุด นี่เป็นต้นตอของปัญหาอื่นทั้งหมด เป็นไปไม่ได้หากคิดจะสร้างสันติภาพและความเป็นหนึ่งเดียวกัน แต่ไม่มีจุดร่วมสูงสุด ความจริงสูงสุดหรือความดีสูงสุดจะต้องมี มิฉะนั้น สิ่งที่มนุษย์จะสร้างสันติภาพและความเป็นหนึ่งเดียวกันนั้น ย่อมเป็นไปไม่ได้ ที่มันเป็นไปไม่ได้ก็เพราะว่า สิ่งที่เป็นข้อตกลงร่วมกันหรือผลประโยชน์ร่วมกันนั้น ย่อมมีวันที่จะเปลี่ยนแปลงและหมดความหมายเมื่อโลกเปลี่ยนและบริบทเปลี่ยน แต่ถ้ามนุษย์ยึดเหนี่ยวในความจริงสูงสุดหรือความดีสูงสุด จะไม่มีวันเปลี่ยนแปลงและต่อให้โลกเปลี่ยนไป ความยึดมั่นในความจริงนี้จะช่วยให้มนุษย์ได้สร้างสันติภาพและความเป็นหนึ่งเดียวกันได้อย่างแท้จริง

ในชีวเอกภพของปกาเกอญอได้กล่าวถึง Sifhkofmujqaz และ Sifbaumuj เป็นวลีที่ต้องการประธาน ความหมายคือ น่าจะมีผู้หนึ่งที่ มืด หรือ ผูก เอกภพนี้ไว้ด้วยกันซึ่งประกอบด้วย ดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์ ดวงดาวและดาวเคราะห์อื่นๆ การไปถึงผู้มืด หรือผู้ผูกของเอกภพนี้

ปกาเกอะญอ มิได้ระบุชื่อ แต่ละไว้เป็นที่เข้าใจว่า มีผู้สูงสุดผู้หนึ่งที่เป็นต้นตอและดูแลเอกภพนี้อยู่ ในภาษาที่แต่ละศาสนาเรียกกันในปัจจุบัน คือ พระเป็นเจ้า พุทธะ พระพรหม เต๋า หรือ สิ่งสูงสุด นั่นเอง เหตุผลที่ปกาเกอะญอไม่ระบุชื่อผู้ผู้หรือมัดไว้นี้ มี 2 เหตุผล 1) ผู้สูงสุดมีเพียงผู้เดียว มนุษย์เชื่อในสิ่งสูงสุดก็จริง แต่หลายครั้ง มนุษย์ใช้ความจริงสูงสุดนี้เพื่อรับใช้อุบายการฉ้อโกงของตนเอง จึงส่งผลให้มนุษย์แตกแยกและฆ่ากันเพราะความเชื่อ และ 2) เปิดกว้างไว้ให้ทุกคนได้สัมผัส มนุษย์ไม่ได้อยู่ในระดับที่จะสามารถเผยชื่อสิ่งสูงสุดนี้ได้ เพราะภาษามนุษย์มีจำกัด ดังนั้นผู้มัด หรือ ผู้ผู้ ที่ไม่ได้ระบุชื่อจึงเป็นการเปิดช่องไว้ให้มนุษย์ทุกคนไม่ยึดวิธีการหรือความคิดของชาติพันธุ์นี้ หรือ ชาตินี้เป็นหลักประกันสันติภาพและความเป็นหนึ่งเดียวกัน และความเป็นหนึ่งเดียวกันเป็นหน้าที่ของทุกคนที่ต้องมองไปที่สิ่งสูงสุด

จิตสำนึกประการที่สี่คือการหันกลับมาหาด้วยความจริงใจและยอมรับความจริงว่า ทุกสิ่งทุกอย่าง รวมถึงมนุษย์ด้วย มีผู้สร้างและผู้ดูแลอยู่ คนที่ไม่มีความเชื่อในความจริงสูงสุด หรือไม่ยอมรับว่ามีความจริงสูงสุด จะไม่มีวันสร้างสันติภาพและความเป็นหนึ่งเดียวกันได้ เพราะวามมนุษย์จะไม่มีใจเข้าใจว่า ทำไมเรามนุษย์จึงแตกต่างและทำไมเราต้องช่วยเหลือกันและกัน และที่สำคัญคือจะไม่วันสัมผัสถึงสันติสุขอย่างแท้จริงได้ เมื่อตนเองไม่มี ก็จะทำให้สันติสุขได้อย่างไร ดังที่ Fratelli Tutti ได้กล่าวว่า “ทุกวันนี้ มนุษยชาติได้สูญเสียการแสวงหาความจริงสูงสุด” (#74) ดังนั้นสิ่งที่จำเป็นเร่งด่วนคือการเรียกศรัทธาของมนุษย์ให้กลับคืนมาสู่การยอมรับในความจริงสูงสุด

แนวทางการสร้างสันติภาพและความเป็นหนึ่งเดียวกันตามหลักชีวเอกภพวิทยาของปกาเกอะญอ

แนวทางซึ่งเกิดจากความเข้าใจอย่างลึกซึ้งต่อเรื่องชีวเอกภพวิทยาของปกาเกอะญอและเห็นถึงความสอดคล้องกันของเอกสารของพระศาสนจักรบางฉบับที่กล่าวถึงการสร้างสันติภาพและความเป็นหนึ่งเดียวกันนั้น จึงมีทางนำไปทำให้เป็นจริงได้ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดชีวเอกภพวิทยา

การศึกษาแนวความคิดชีวเอกภพวิทยาเปรียบเสมือนเป็นข้อมูลพื้นฐานที่นำไปสู่ความเข้าใจต่อวิธีคิดและโลกทัศน์ของปกาเกอะญอ เมื่อได้ศึกษาและเข้าใจได้อย่างถ่องแท้แล้ว ผู้อ่านจะต้องฝึกมองโลกตามโลกทัศน์ของปกาเกอะญอ เช่น การมองโลกแบบองค์รวม การอยู่กับธรรมชาติ การใช้ชีวิตแบบเรียบง่าย และการแสวงหาความสงบทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ เป็นต้น

การมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งนั้น เป็นขั้นแรกของการแสวงหาความรู้ แต่จะหาถือว่า เป็นความรู้จริงๆ หรือไม่นั้น ไม่มีใครแน่ใจเพราะความรู้ที่ยังไม่ได้นำไปใช้ก็ยังไม่เห็นผล ดังภาษิตของไทยที่ว่า มีความรู้ท่วมหัว แต่เอาตัวไม่รอด ผู้อ่านจะเห็นว่า ความรู้ความเข้าใจแท้จริงจะเกิดขึ้นและพัฒนาเป็นปรีชาญาณได้ก็ต่อเมื่อความรู้ความเข้าใจนั้นกลายมาเป็นชีวิต เช่น แก้ปัญหาได้ ช่วยให้ชีวิตดีขึ้นได้ โลกสงบขึ้นได้และภาวะโลกร้อนดีขึ้นได้ เป็นต้น เรื่องชีวเอกภพวิทยาของปกากะเถอญนี้มีความน่าสนใจและสามารถนำไปใช้สร้างจิตสำนึกได้เพื่อจะได้ส่งเสริมให้มนุษย์หันกลับมาสร้างสันติภาพและความเป็นหนึ่งเดียวกัน

ในการศึกษาแนวความคิดนี้นั้น ต้องยอมรับว่าไม่ใช่เรื่องง่ายเพราะเป็นแนวความคิดใหม่และยังไม่ได้รับการเผยแพร่ในเชิงวิชาการ ดังนั้น ผู้ปรารถนาจะนำแนวความคิดนี้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริง จำเป็นจะต้องถามผู้รู้เพิ่มเติม โดยเฉพาะ สนั่น สันติมนกุล ผู้เขียนและผู้มอบความรู้นี้ให้กับผู้วิจัย

2. สร้างจิตสำนึกร่วมโดยการตระหนักถึงตนเองในฐานะที่เป็นมนุษย์คนหนึ่งในเอกภพนี้

ประเด็นที่สอง เพื่อให้ความฝันที่จะสร้างสันติภาพและความเป็นหนึ่งเดียวกันให้เกิดขึ้นให้ได้นั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความเข้าใจที่ช่วยให้นักจิตสำนึกร่วมกัน คำถามสำคัญมากคือ การสร้างจิตสำนึกร่วมกันนั้นต้องสร้างอย่างไร เป็นต้นว่าการสร้างจิตสำนึกร่วมใหม่ให้กับบรรดาเด็กๆ และเยาวชนรุ่นใหม่ สิ่งที่ต้องทำคือ การปลูกฝังจิตสำนึกที่ต้องเริ่มปลูกฝังให้กับพวกเขาตั้งแต่ยังเป็นเด็กพร้อมกับการสร้างบรรยากาศแห่งความเอื้ออาทรและอ่อนโยนต่อกันและกัน รวมถึงการสอนให้ปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อมด้วยความรับผิดชอบ

กิจกรรมที่ควรที่จะเกิดขึ้นนั้น ต้องไปดูแบบอย่างที่บ้านหินลาดโน เป็นหมู่บ้านปกากะเถอญ ผู้คนที่นี้ดำรงชีวิตเป็นหนึ่งเดียวกันและเคารพธรรมชาติ ถ้าเราดูแลธรรมชาติ ธรรมชาติก็จะดูแลเรา ในขณะที่ผู้คนที่นี้ดำรงชีวิตกลมกลืนกับธรรมชาติ สิ่งหนึ่งที่ผู้คนที่นี้ได้แสดงออกผ่านทางชีวิตประจำวันคือสันติสุข ทุกจังหวะชีวิตมีครรลองของมัน มนุษย์ต้องตระหนักและปล่อยให้พลังแห่งชีวิตได้นำพาเขาไป มนุษย์มิใช่ผู้สร้าง แต่เป็นผู้ใช้ มนุษย์มิใช่เจ้าของ แต่เป็นผู้รับ จิตสำนึกเล็กๆ น้อยๆ เหล่านี้จะค่อยๆ ฝังอยู่ในจิตสำนึกและวิญญาณของบรรดาเด็กๆ ที่ละเล็กทีละน้อย ที่สุดท้ายเด็กเหล่านี้ได้ก็จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ที่สำนึกถึงสิ่งที่ได้ปลูกฝังไว้

การสร้างจิตสำนึกร่วมกันนี้เป็นกระบวนการที่ต้องใช้เวลา เพื่อให้แนวความคิดนี้ฝังเข้าไปในจิตวิญญาณของมนุษย์ให้จงได้ ชีวเอกภพวิทยานี้เปรียบเสมือนเป็นโครงกระดูกสันหลังของเอกสาร

พระศาสนจักรเพื่อจะยืนได้ หมายความว่า ชีวเอกภพวิทยาของปกาเกอะญอเป็นวิธีการหนึ่งในการสร้างสันติภาพและความเป็นหนึ่งเดียวกันให้เป็นจริงจนได้

3. ทำตนให้สอดคล้องกับชีวเอกภพวิทยาของปกาเกอะญอ

มนุษย์ส่วนมากในปัจจุบัน ดำรงชีวิตเป็นศัตรูกับตนเอง เลือกลงทางของตนเองที่เข้าใจว่าเป็นการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศและทุกคนก็แข่งขันกันเพื่อจะได้มาซึ่งความสะดวกสบายที่สุด ความสะดวกสบายของมนุษย์หลายอย่างได้รุกรานธรรมชาติและผู้อื่น เช่น การทำลายป่าเพื่อปลูกพืชไร่ ขยาย จะได้มีเงินมากและใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือยมากยิ่งขึ้น หรือการถมดินสร้างบ้านอย่างใหญ่โต แต่เปียดเบียนพี่น้อง ปิดทางเข้าออกและสร้างบ้านสูงเกินความจำเป็น เป็นต้น

การดำเนินชีวิตตามหลักชีวเอกภพวิทยาของปกาเกอะญอหมายถึงการใช้ชีวิตที่รู้จักพอประมาณ อยู่กับธรรมชาติและดำรงชีวิตแบบเรียบง่าย วิธีชีวิตแบบนี้เป็นการใช้ชีวิตที่อยู่ใกล้ชิดกับธรรมชาติด้วยความสำนึกว่า ชีวิตและธรรมชาติ ต่างต้องพึ่งพาอาศัยกันและกัน มนุษย์ต้องการออกซิเจนที่ดีและต้นไม้ก็ต้องการการปกป้องจากมนุษย์ด้วยการยับยั้งใจไม่ทำลายธรรมชาติ การใช้ชีวิตแบบธรรมดา หมายถึงชีวิตที่เรียบง่ายไม่แสวงหาสิ่งของหรืออำนาจที่เกินความจำเป็น ธรรมะเป็นความจริงที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน หากเพียงแต่มนุษย์หยุดที่จะทำลาย และรู้จักพอ เพียงเท่านั้น มนุษย์ก็ดำรงอยู่ในธรรมะ เพราะชีวิตธรรมดา คือชีวิตที่ประดับประดาด้วยความดี แต่เมื่อใดที่มนุษย์คิดจะสร้างวิถีชีวิตใหม่ กล่าวคือ สะดวกกว่าเดิม มีมากกว่าเดิม สิ่งเหล่านี้ก็เริ่มกักร้อนชีวิตมนุษย์ให้เดินออกจากครรลองของชีวิตปกติ

ชีวิตปกติหรือชีวิตธรรมดา เป็นแนวทางที่ได้จาก Moodof (มูโตะ) เป็นวิถีชีวิตดั้งเดิมที่มนุษย์เคยเป็นหนึ่งเดียวกับธรรมชาติและดำรงชีวิตอย่างกลมกลืนกับสรรพสิ่ง แนวทางชีวิตแบบนี้พบได้ในชีวิตปกาเกอะญอ ซึ่งที่ใช้ชีวิตส่วนใหญ่อยู่กับธรรมชาติและใช้ชีวิตธรรมดา พอกิน พอใช้ และแบ่งปัน นี่คือนแนวทางชีวิตใหม่สำหรับโลกปัจจุบันที่ สิ่งที่มนุษย์จะต้องทำเวลานี้คือ ออบระ (Auf Bgav) หมายถึง พิธีสู่ความสัมพันธ์ต่อกันอีกครั้งหนึ่ง ออบระ เป็นคำภาษาปกาเกอะญอที่หมายความว่ามนุษย์ต้องมาเริ่มต้นใหม่ ปลูกป่ากันใหม่ ดูแลโลกแบบใหม่ สนใจชีวิตผู้อื่นกันใหม่ และกลับมาสู่ความสัมพันธ์กับความจริงสูงสุดใหม่

4. แสวงหาสิ่งสูงสุดเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ

นักวิชาการและนักวิทยาศาสตร์ที่มีการศึกษาอย่างผิวเผินอาจจะปฏิเสธความจริงสากลหรือความจริงสูงสุด เพราะความรู้และความเข้าใจได้ลอกเขาในความคิดว่า เมื่อเรามีความรู้แล้ว

ก็ไม่มีสิ่งใดที่อยู่เบื้องหลังชีวิตของเรา มนุษย์ได้เติบโตเป็นผู้ใหญ่แล้ว มนุษย์ดูแลตนเองได้ ทั้งหมดทั้งมวลนี้เป็นเรื่องของการขาดการแสวงหาความรู้ที่ไร้มิติแห่งความจริง เพราะความจริงเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของมนุษย์เพื่อให้มนุษย์ได้ตระหนักถึงความเป็นจริงเกี่ยวกับตนเอง

ซีโคห์หมือกา (Sifhkofmufqaz) หรือ ซีบอหมือ (Sifbaumuj) เป็นภาพที่ไม่ระบุไว้ว่าเป็นใครหรือสิ่งใด เพื่อให้ปากาเกอะญูจะได้ตระหนักถึงการมีอยู่อย่างแท้จริงของความจริงสูงสุด ถ้าไม่มีความจริงสูงสุด มนุษย์จะดำรงชีวิตอย่างไร้จุดหมายและถ้าไม่มีความจริงสูงสุด การดำรงชีวิตของมนุษย์ก็ไร้ความหมาย แต่เพราะมีความจริงสูงสุด การดำรงชีวิตของมนุษย์จึงมีจุดหมายและความหมายอย่างยิ่ง ในความคิดอย่างมีเหตุผลและความเชื่อในความจริงสูงสุดนี้ ได้ออกแบบวิถีชีวิตของปากาเกอะญูได้อย่างลงตัว และจากความจริงสูงสุดนี้ จะทำให้แนวทางการสร้างสันติภาพและความเป็นหนึ่งเดียวกันนี้เป็นไปได้ บ้านที่ไม่มีหัวหน้าครอบครัว ประเทศที่ไม่มีประมุขสูงสุด ก็ไม่สามารถมีสันติสุขและเป็นหนึ่งเดียวกันได้ฉันใด มนุษยชาติเอง หากไม่มีความจริงสูงสุด ก็จะไม่มีความสันติสุขและความเป็นหนึ่งเดียวกันได้ฉันนั้น

แนวทางการสร้างสันติภาพและความเป็นหนึ่งเดียวกันจะต้องน้อมรับว่ามีความจริงสูงสุด โดยการแสวงหาความจริงสูงสุดนี้ผ่านทางความเชื่อของคนๆ นั้นให้ไปถึงความจริงที่เปิดเผยและยอมรับความแตกต่างได้ ความเชื่อในความจริงสูงสุดเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนามนุษย์แต่ละคนให้เห็นความจริงอย่างที่เป็นว่า มนุษยชาติได้เดินทางสู่ความสมบูรณ์ตลอดเวลา อาศัยความเชื่อทางศาสนา วัฒนธรรม ประเพณีและค่านิยมที่ดีและทุกความเชื่อ ทุกวัฒนธรรม ทุกประเพณีและทุกค่านิยมที่ดีเปรียบเสมือนเบ้าหลอมให้มนุษย์แต่ละคนได้เติบโตเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ขึ้น

สรุป

หลังจากที่พระเยซูเจ้าทรงกลับคืนพระชนมชีพ พระองค์ได้ตรัสกับบรรดาอัครสาวกว่า “สันติสุขจงสถิตอยู่กับท่านทั้งหลายเถิด” (ยน 20:19) เป็นพระวาจาที่ออกจากพระโอษฐ์ของพระเยซูคริสต์เจ้าท่ามกลางความตื่นตระหนกด้วยความกลัวของบรรดาศิษย์ของพระองค์ แสดงถึงความมหัศจรรย์ของความหวังแก่มนุษยชาติว่า สันติภาพและความเป็นหนึ่งเดียวกันนั้นอยู่ท่ามกลางมนุษยชาติแล้ว เพียงแต่มนุษยชาติสำนึกถึงความเป็นจริงว่า มนุษย์ทุกคนสามารถมีสันติสุขได้แม้เราจะอยู่ท่ามกลางความอลม่านของโลกก็ตาม ในหัวใจของมนุษย์ทุกคนไม่มีพื้นที่สำหรับความรุนแรงและสงครามเพราะมนุษย์ทุกคนเกิดมาจากแหล่งเดียวกันคือเป็นฉายาของพระเป็นเจ้าผู้ทรงเป็นอยู่วันนี้และตลอดไป

พระศาสนจักรอยู่ท่ามกลางมนุษยชาติได้รับมอบภารกิจอันสำคัญยิ่งจากพระเป็นเจ้าในการสันติสุขและความเป็นหนึ่งเดียวกัน พระสันตะปาปาฟรังซิสได้เสด็จไปทั่วโลกและใช้ทุกวิธีการเพื่อให้มนุษยชาติได้รับรู้ข่าวสารนิรันดร์นี้ เป็นต้นว่า โอกาสครบรอบ 800 ปี ของการพบปะกันเพื่อสันติภาพระหว่างนักบุญฟรังซิสแห่งอัสซีซีกับสุลต่าน อัล-มาลิก อัล คามิล ณ ประเทศสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ในหัวข้อ ภารดรภาพของมนุษย์เพื่อสันติภาพในโลกและการดำเนินชีวิตร่วมกัน นี่แสดงถึงความพยายามอย่างมากของพระศาสนจักร และเมื่อสมณสาส์น *Laudato Si'* ครบรอบ 8 ปี พระสันตะปาปาเห็นว่า มนุษยชาติไม่ได้ให้ความสำคัญกับการดูแลโลกเท่าที่ควร พระองค์ก็ได้ออกสมณสาส์นเตือนใจ *Laudate Deum* เพื่อย้ำอีกครั้งว่า ให้ “ความใส่ใจซึ่งกันและกันของเราและการดูแลโลกของเรามีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด” (#3) และพระองค์ได้อ้าง *Querida Amazonia* อีกครั้งว่า “การทำลายธรรมชาติมีผลกระทบต่อชีวิตของผู้คน” พระองค์ได้ประกาศอย่างแข็งขันว่า “วัฒนธรรมแห่งการเสวนาเป็นวิถีทาง เป็นความร่วมมือซึ่งกันและกัน เป็นหลักเกณฑ์การปฏิบัติความเข้าใจซึ่งกันและกัน” (*Human Fraternity* p.5) นี่คือการปรารถนาดีของพระศาสนจักรต่อมนุษยชาติในการสร้างสันติภาพและความเป็นหนึ่งเดียวกัน

วิธีการที่จะบรรลุถึงจุดหมายการสร้างสันติภาพและความเป็นหนึ่งเดียวกันได้นั้นก็โดยหลักชีวเอกภพวิทยาของปกาเกอะญอเพราะหลักชีวเอกภพวิทยาเป็นวิธีการเดียวที่จะสร้างสำนึกใหม่ให้กับมนุษยชาติให้กลับมาฟื้นฟูชีวิตของตนในการดำรงชีวิตอยู่ร่วมกัน กระบวนการสร้างสำนึกใหม่นี้ ต้องการให้ทุกคนตอบคำถาม 3 ข้อ คือ 1) มนุษย์อยู่ที่ไหน มนุษย์อยู่ท่ามกลางหนึ่งกระโดงมาหาชีวิตพร้อมกับสรรพสิ่งอย่างสันติและเกื้อกูลกันและกัน 2) มนุษย์ดำรงอยู่ได้อย่างไร มนุษย์ดำรงชีวิตอยู่ได้เพราะมีอะไร 37 คนและมี ดิน 7 ชั้น พืช 7 ชั้นและมีชีโคหมือกากับชีบอหมือซึ่งมนุษย์ดำรงอยู่ได้เพราะมีสิ่งต่างๆ เหล่านี้ ดังนั้น มนุษย์ต้องดูแลสิ่งเหล่านี้ให้ดำรงอยู่ได้เช่นเดียวกัน และ 3) มนุษย์ต้องทำอะไร มนุษย์ต้องอบระ หมายถึงมนุษย์ต้องเชื่อมโยงชีวิตของตนตลอดเวลา กับตนเอง กับสรรพสิ่งและกับสิ่งสูงสุด ดังนั้นแหละมนุษย์จึงจะใช้ชีวิตอย่างที่เราควรจะเป็นพร้อมกับทุกสิ่ง

เอกสารอ้างอิง

- คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อคริสตศาสนธรรม แผนกพระคัมภีร์. (2557). **พระคัมภีร์คาทอลิก ฉบับสมบูรณ์**. โรงพิมพ์อัสสัมชัญ.
- พระสันตะปาปา เปาโล ที่ 6. (2508). **พระธรรมบัญญัติว่าด้วยพระศาสนจักรในโลกสมัยนี้**. (ม.ป.ท.)
- พระสันตะปาปา เปาโล ที่ 6. (2508). **พระสมณกฤษฎีกาว่าด้วยธรรมนูญแห่งพระศาสนจักร (พิมพ์ครั้งที่ 2)**. โรงพิมพ์อัสสัมชัญ.
- พระสันตะปาปา เปาโล ที่ 6. (2518). **Gaudium Et Spes [พระสมณสาส์น การแพร่ พระวรสารในโลกสมัยใหม่]** (พิมพ์ครั้งที่ 3). โรงพิมพ์อัสสัมชัญ.
- พระสันตะปาปา ยอห์น ปอล ที่ 2. (2533). **Redemptoris Missio [พระสมณสาส์น พันธกิจขององค์พระผู้ไถ่]**. (ม.ป.ท.)
- พระสันตะปาปา ยอห์น ปอล ที่ 2. (2542). **Ecclesia in Asia [พระสมณสาส์น พระศาสนจักร ในเอเชีย]** (พิมพ์ครั้งที่ 2). โรงพิมพ์อัสสัมชัญ.
- พระสันตะปาปาฟรังซิส. (2556). **Evangelii Gaudium [พระสมณสาส์น เตือนใจ ความชื่นชมยินดีแห่งพระวรสาร]**. โรงพิมพ์อัสสัมชัญ.
- พระสันตะปาปาฟรังซิส. (2563). **Encyclical Laudato si' [พระสมณสาส์น ขอสรรเสริญ องค์พระผู้เป็นเจ้า]**. โรงพิมพ์อัสสัมชัญ.
- พระสันตะปาปาฟรังซิส. (2563). **Fratelli Tutti [พระสมณสาส์น ทุกคนเป็นพี่น้องกัน]** (พิมพ์ครั้งที่ 2). บริษัท สหมิตรพัฒนาการพิมพ์ (1992) จำกัด.
- พระสันตะปาปาฟรังซิส. (2559). **Amoris Laetitia [พระสมณลิขิตเตือนใจ ความปิติยินดีแห่งความรักเกี่ยวกับความรักในครอบครัว]**. โรงพิมพ์อัสสัมชัญ.
- พระสันตะปาปาฟรังซิส. (2563). **Querida Amazonia [พระสมณลิขิตเตือนใจหลังสมัชชา อเมซอนที่รัก]**. ห้างหุ้นส่วนจำกัด สามลดา.
- พระสันตะปาปาฟรังซิส. (2562). **เอกสารเกี่ยวกับการตรวจสุขภาพของมนุษย์เพื่อสันติภาพในโลก และการดำเนินชีวิตร่วมกัน [สภาประชุมบาทหลวงโรมันคาทอลิกแห่งประเทศไทย]**. (ม.ป.ท.)
- สนั่น สันติมนกุล. (2523). **ชีวเอกวิทยาของปลาเกะฮู**. (ม.ป.ท.)

- สภาพระสังฆราชแห่งเอเชีย. (2566). *Journeying Together as Peoples of Asia* [การเดินทางร่วมกันในฐานะประชาชาติของเอเชีย]. โรงพิมพ์อัสสัมชัญ.
- เอกสารของสหพันธ์สภาพระสังฆราชแห่งเอเชีย. (2566). *โอกาส ครบรอบ 50 ปี (FABC 50) [สภาประมุขบาทหลวงโรมันคาทอลิกแห่งประเทศไทย]*. (ม.ป.ท.)
- Harry Ignatius Marshall. (2008). *The Karen of Burma: A study in Anthropology and Ethnology*. Project Gutenberg Australia.
- Karen Women's Organisation. (1949). *WHO WE ARE*. www.karenwomen.org
- The Holy See. (n.d.) *Congregation for the Evangelization of Peoples*. <https://www.vatican.va/content/romancuria/en/congregazioni/congregazione-per-levangelizzazione-dei-popoli/profilo.html>.

เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติทางการเรียนของวิชาภาษาไทย
ด้วยวิธีการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน กับการเรียนรู้ตามคู่มือครู
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

Comparison of Learning Achievement and Attitude Toward
Thai Language Subject by Problem Based Learning with
The Normal Teaching in Grade 2 Student

นัชชอร จูเจริญ

* ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้
วิทยาลัยนวัตกรรมการศึกษา มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น

ดร.สุดาพร พงษ์พิษณุ

* วิทยาลัยนวัตกรรมการศึกษา มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น

ดร.ทองปาน บุญกุศล

* วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พระพุทธบาท

Nutchaorn Jucharoen

* Master of Education Program in Curriculum and Learning Management,
College of Educational Innovation, Saint John's University

Dr.Sudaporn Pongpisanu

* College of Educational Innovation, Saint John's University

Dr.Thongpan Boonkusol

* Boromarajonani College of Nursing Phraputthabat

ข้อมูลบทความ

* รับบทความ 5 เมษายน 2566

* แก้ไข 15 พฤษภาคม 2566

* ตอรับบทความ 18 พฤษภาคม 2566

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง มาตราตัวสะกด ด้วยวิธีการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน กับการเรียนรู้ตามคู่มือครู และเพื่อศึกษาเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่องมาตราตัวสะกด ด้วยวิธีการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน กับการเรียนรู้ตามคู่มือครูของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา อำเภอมะนัง จังหวัดสมุทรปราการ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 2 ห้องเรียน รวมทั้งสิ้น 80 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบไปด้วย แผนการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน กับการเรียนรู้ตามคู่มือครู เรื่องมาตราตัวสะกด จำนวน 3 แผน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และแบบวัดเจตคติต่อวิชาภาษาไทย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ข้อมูลโดยสถิติการทดสอบที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองกับ กลุ่มควบคุม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลอง ด้วยวิธีการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน ก่อนและหลังการทดลอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มควบคุม การเรียนรู้ตามคู่มือครู ก่อนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน
การเรียนรู้ตามคู่มือครู
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย
เจตคติต่อการเรียนภาษาไทย

Abstract

In this research, the objective was to study the comparison of learning achievement and attitude towards Thai language subject for spelling skill by problem-based learning with the normal teaching in grade 2 students.

The sample group used in this research were grade 2 students at St. Joseph Bangna School, Muang District, Samut Prakan. It was the semester 2 academic year 2022. There are 2 classes which involves 80 students in total. The research tool used was learning management plan problem-based model with learning according to the teacher's manual. There were 3 lesson plans for the spelling test which includes, 1) the Thai language achievement test, and 2) the measure of attitude towards Thai subjects.

The analytical statistics Statistical data from the test found that First, the learning achievements of the experimental group and the control group were significantly different at the .05 level. Second, the learning achievement of the students in the experimental group pre and post the experiment. The difference was statistically significant at the .05 level. Third the learning achievement of the control group students before and after learning was significantly different at the .05 level. And lastly attitude towards learning Thai language of the experimental group and the control group differed significantly at the .05 level.

Keywords: Problem-based learning
teacher manual learning
Thai language learning achievement
attitude towards learning Thai language

บทนำ

ภาษาเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารที่สำคัญมากอย่างหนึ่งที่ช่วยให้มนุษย์สามารถที่จะติดต่อและเข้าใจกันได้ และยังเป็นเครื่องมือในการศึกษาเล่าเรียน โดยเฉพาะภาษาที่ใช้ในการเรียนรู้และสื่อสารกันในประเทศไทย คือภาษาไทย เพื่อให้การเรียนการสอนไปในแนวทางที่ถูกต้องและเรียนรู้ได้ดีขึ้นจึงได้ออกแบบการเรียนการสอนในรูปแบบต่างๆ เพื่อให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนดีขึ้น การเรียนรู้ (Learning) จึงถูกนำมาประยุกต์และออกแบบใหม่ซ้ำแล้วซ้ำอีก ในศตวรรษที่ 20 นั้น แนวคิดเรื่องการเรียนรู้ที่นักศึกษานำมาอภิปรายโต้แย้งกัน ส่วนใหญ่จะมุ่งไปที่แนวคิดของนักจิตวิทยา 2 กลุ่มใหญ่ๆ ได้แก่ กลุ่มทฤษฎีการเรียนรู้เชิงพฤติกรรมนิยม (Behaviorist learning) ซึ่งเชื่อว่า โลกของเรามีความรู้อยู่มากมาย แต่ความรู้ที่สามารถถ่ายโยงมายังผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรมมีเพียงจำนวนเล็กน้อยเท่านั้น (ทิสนา แคมณี, 2560) การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมีการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนอง นักจิตวิทยาในกลุ่มที่ได้รับการยอมรับมากที่สุด ได้แก่ สกินเนอร์ (Skinner) กับ กลุ่มทฤษฎีการเรียนรู้เชิงพุทธิปัญญานิยม (Cognitive learning theory) ซึ่งเชื่อว่า ความรู้เกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างที่มีลักษณะเฉพาะ (particular structure) กับสิ่งแวดล้อมทางจิตวิทยา (psychological environment) ของผู้เรียนแต่ละคนการเรียนรู้จะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อผู้เรียนได้ปรับเปลี่ยนโลกภายในของตน (อิทธิเดช น้อยไม้, 2560) โดยอาศัยกระบวนการปฏิสัมพันธ์ที่เกิดจากการรับความรู้ใหม่เข้าไปในสมอง หรือจากการปรับเปลี่ยนความรู้เก่าให้เข้ากับความรู้ใหม่ นักจิตวิทยาที่ได้รับการยอมรับแนวคิดมากที่สุด ได้แก่ เพียเจท์ (Piaget) แต่ทฤษฎีการเรียนรู้ที่นักการศึกษาส่วนใหญ่ให้ความสนใจกันมากได้แก่ ทฤษฎีการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์นิยม (Constructivist learning theory) ซึ่งมีแนวคิดที่สอดคล้องกับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 มากที่สุดคือเชื่อว่า การเรียนรู้จะเกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนได้สร้างความรู้ที่เป็นของตนเองขึ้นมาจากความรู้ที่มีอยู่เดิมหรือจากความรู้ที่รับเข้ามาใหม่ด้วยเหตุนี้ ห้องเรียนในศตวรรษที่ 21 จึงไม่ควรเป็นห้องเรียนที่ครูเป็นผู้จัดการทุกสิ่งทุกอย่าง (วิจารณ์ พานิช,

2555) โดยนักเรียนเป็นฝ่ายรับ (Passive learning) แต่ต้องให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติเอง สร้างความรู้ที่เกิดจากความเข้าใจของตนเอง และมีส่วนร่วมในการเรียนมากขึ้น (Active learning) รูปแบบการเรียนรู้ที่เกิดจากแนวคิดนี้มีอยู่หลายรูปแบบ เช่น การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative learning) การเรียนรู้แบบช่วยเหลือกัน (Collaborative learning) การเรียนรู้โดยการค้นคว้าอย่างอิสระ (Independent investigation method) การเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based learning) เป็นต้น (วิทยา ทองดี, 2561)

การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Learning) เมื่อพิจารณาจากแต่ละขั้นตอนของกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละรูปแบบ จะเห็นว่าผู้เรียนได้มีโอกาสพัฒนาทั้งความรู้ในเนื้อหาวิชาและทักษะต่างๆ ที่เป็นเป้าหมายการพัฒนาผู้เรียน ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้ ได้ความรู้ที่สอดคล้องกับบริบทจริงและสามารถนำไปใช้ได้, พัฒนาทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ (Critical Thinking) การคิดวิเคราะห์ (Analytical Thinking) การคิดอย่างเป็นเหตุเป็นผล (Rational Thinking) การคิดสังเคราะห์ (Synthetic Thinking) การคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking) และนำไปสู่การคิดแก้ปัญหา (Problem Solving Thinking) ที่มีประสิทธิภาพ, ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตัวเองอย่างต่อเนื่อง นำไปสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต (Life-long learning) ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่สำคัญของบุคคลในศตวรรษที่ 21, ผู้เรียนสามารถทำงานและสื่อสารกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ, เป็นการสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน, ความคงอยู่ (retention) ของความรู้จะนานขึ้น (อาณัติ ชันทจันทร์, 2560) การเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานจะสอดคล้องกับแนวคิดการเรียนรู้แบบผู้ใหญ่ (adult learning) ซึ่งผู้เรียนจะกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของตนเอง เรียนรู้เมื่อสิ่งนั้นมีความหมายหรือนำไปใช้ได้ (เนื่องจากโจทย์ปัญหาจะถูกใช้เป็นบริบทของการเรียนรู้) เรียนรู้ในสิ่งที่จำเป็นสำหรับใช้แก้ปัญหา มากกว่าจะเรียนเพื่อท่องจำ เรียนรู้ตามความถนัดและศักยภาพของตนเอง และสามารถประเมินตนเองเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้และสิ่งที่เรียนรู้ได้ (วิทยา ทองดี, 2561) การเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานยังเป็นการตอบสนองต่อแนวคิด constructivism โดยให้ผู้เรียนวิเคราะห์หรือตั้งคำถามจากโจทย์ปัญหา ผ่านกระบวนการคิดและสะท้อนกลับ เน้นปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนในกลุ่ม เน้น active learning และ collaborative learning นำไปสู่การค้นคว้าหาคำตอบหรือสร้างความรู้ใหม่บนฐานความรู้เดิมที่ผู้เรียนมีมาก่อนหน้านี้ (นันทนา ฐานวิเศษ, 2561)

นอกจากนี้การเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานยังเป็นการสร้างเงื่อนไขสำคัญที่ส่งเสริมการเรียนรู้ได้แก่ activation of prior knowledge การเรียนรู้สิ่งใหม่จะได้ผลดีขึ้น ถ้าได้มีการเชื่อมโยงหรือกระตุ้นความรู้เดิมที่ผู้เรียนมีอยู่, encoding specificity การเรียนรู้เนื้อหาที่ใกล้เคียงสถานการณ์จริงหรือมีประสบการณ์ตรง (จากโจทย์ปัญหา) จะทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ดีขึ้น และ elaboration of knowledge เนื่องจากการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานเป็นการเรียนกลุ่มย่อย การได้แสดงออก แสดงความคิดเห็นหรืออภิปรายถกเถียงกันจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจและเรียนรู้สิ่งนั้นได้ดีขึ้น (ไพศาล สุวรรณน้อย, 2556)

การสอนภาษาไทยให้เกิดประสิทธิภาพตามจุดประสงค์ของหลักสูตรนั้น ผู้สอนต้องสอนให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาไทยในการติดต่อสื่อสารได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จึงได้กำหนดให้นักเรียนได้เรียนรู้ สาระภาษาไทย 5 สาระ คือ สาระที่ 1 การอ่าน สาระที่ 2 การเขียน สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษา และสาระที่ 5 วรรณคดี และวรรณกรรม โดยเฉพาะสาระที่ 1 การอ่าน จะเป็นพื้นฐานที่จะนำไปสู่การพัฒนาทักษะการเขียน ในสาระที่ 2 ซึ่งเป็นสาระที่ต้องสอนให้สัมพันธ์กัน เพื่อให้นักเรียนสามารถใช้ภาษาติดต่อทั้งด้านรับและการถ่ายทอดความรู้สึนึกคิด โดยอาศัยความรู้และสาระทั้ง 5 สาระที่ได้รับการฝึกฝนมาใช้อย่างถูกต้อง (กรมวิชาการ, 2551:12) ทักษะทางภาษาทั้ง 4 ด้าน คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนดังกล่าวนี้ มีความจำเป็นต้องฝึกซ้ำๆ ทบทวนบ่อยๆ จึงจะใช้ได้คล่องแคล่ว และถูกต้องแม่นยำขึ้น ในการเขียนกันว่าเป็นทักษะที่สำคัญอย่างหนึ่ง เพราะการเขียนเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดความรู้สึนึกคิด และความเข้าใจของตนเองออกมาเป็นตัวอักษรมีความคงทน และปรากฏเป็นหลักฐานได้ดีกว่าทักษะอื่นๆ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในระดับพื้นฐานนั้น การเขียนสะกดคำจึงนับว่าสำคัญและเป็นส่วนหนึ่งของการใช้ภาษา ถ้าเขียนสะกดคำผิด ความหมายก็จะแปรเปลี่ยนไปจนผิดจุดประสงค์ของผู้ถ่ายทอด หรืออาจจะไม่มีความหมาย (พิสมัย ลาภมาก, 2553) ด้วยเหตุนี้หลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551:32)

จากสภาพปัญหาการเขียนสะกดคำในปัจจุบันแสดงให้เห็นว่านักเรียนมักเขียนสะกดคำผิดมาก โดยเฉพาะนักเรียนในระดับประถมศึกษาตอนต้น เพราะได้ฝึกการเรียนรู้การเขียนสะกดคำมาไม่มาก ได้เรียนรู้คำศัพท์ต่างๆ แค่เพียงเล็กน้อย ทำให้มีข้อผิดพลาดในการเขียน และไม่สามารถเขียนคำศัพท์เหล่านั้นได้ถูกต้อง ทั้งนี้อาจเกิดจากสาเหตุหลายประการ เช่น การรับเอาตัวอย่างที่ผิดๆ จากสิ่งแวดล้อมภายนอกมาเป็นแบบอย่างในการเขียนสะกดคำ โดยเฉพาะแหล่งข้อมูลจากสื่อออนไลน์ในปัจจุบันที่ใช้ภาษาไทยในแบบที่ผิดๆ หรือเรียนอีกอย่างหนึ่งว่า ภาษาวัยรุ่น ที่เป็นภาษาที่อ่าน เขียน ให้พอเข้าใจเพียงผิวเผิน แต่ตัวสะกดไม่ถูกต้อง จะเห็นได้ว่าการเขียนสะกดคำภาษาไทยผิดอยู่เสมอ และมักถูกปล่อยปละละเลย ไม่มีการแก้ไขให้ถูกต้อง โดยเฉพาะเรื่องการใช้วรรณยุกต์ ตัวการันต์ ไม้ทัณฑฆาต และคำที่ประวิสรรชนีย์ เป็นต้น ส่งผลถึงการเรียนรู้ในชั้นต่อไป และยังส่งผลถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ที่ลดลงอีกด้วย ดังนั้น วิธีสอนของครูย่อมจะมีผลต่อความสามารถในการเขียนสะกดคำของนักเรียนด้วย ซึ่งปัญหาที่พบในการจัดการเรียนการสอนครูไม่สามารถนำปัญหาทั้งหมดมาแก้ไข หรือพัฒนาทั้งหมดได้การที่จะเลือกปัญหาใดมาปรับปรุงแก้ไขก่อนหรือหลังนั้น ต้องพิจารณาจากความสำคัญ ความร้ายแรง ความบ่อยของปัญหานั้นมากน้อยเพียงใด กระทบกับนักเรียนมากน้อยเพียงใด ปัญหาที่มีความสำคัญอย่างไร เช่น นักเรียนไม่สามารถอ่านหนังสือได้และมีผลส่งให้กับการเรียนในวิชาอื่นๆ ตามมาด้วย ปัญหานี้จึงควรได้รับการแก้ไขก่อน เนื่องจากหากปล่อยไว้จะกระทบและสร้างความเสียหายต่อการเรียนต่อไปได้ (นันทา บรรณวรรณ, 2561)

ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย เรื่อง มาตราตัวสะกด ด้วยวิธีการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน กับการเรียนรู้ตามคู่มือครู ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เพื่อช่วยให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุเป้าหมายและเพิ่มคุณภาพของนักเรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับหลักภาษาไทยที่สูงขึ้น และเป็นการช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยให้ดีขึ้นกว่าเดิมและทำให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาไทยอีกด้วย

เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติทางการเรียนของวิชาภาษาไทย

ด้วยวิธีการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน กับการเรียนรู้ตามคู่มือครู ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่องมาตราตัวสะกด ด้วยวิธีการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน กับการเรียนรู้ตามคู่มือครู

2. เพื่อศึกษาเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง มาตราตัวสะกด ด้วยวิธีการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน กับการเรียนรู้ตามคู่มือครู

สมมติฐานการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่สอนด้วยวิธีการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐานสูงกว่านักเรียนที่สอนด้วยวิธีการสอนแบบการเรียนรู้ตามคู่มือครู

2. เจตคติทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่สอนด้วยวิธีการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐานสูงกว่านักเรียนที่สอนด้วยวิธีการสอนแบบการเรียนรู้ตามคู่มือครู

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและเจตคติต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based Learning:PBL) กับกลุ่มทดลองที่ 2 ที่จัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู

ตัวแปรต้น

1. การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based Learning:PBL)
2. การจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู

ตัวแปรตาม

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย
2. เจตคติต่อวิชาภาษาไทย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการทดลอง และเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และกลุ่มควบคุม ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ชี้แจงจุดประสงค์ของการเรียนให้กับนักเรียนทั้ง 2 กลุ่มให้เข้าใจ
2. แนะนำการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน ให้กับนักเรียนกลุ่มทดลองเข้าใจลำดับขั้นตอน และการจัดการเรียนรู้ในแต่ละขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน กับการเรียนรู้ตามคู่มือครู
3. ทำการทดสอบก่อนเรียนกับนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่องมาตราตัวสะกด แบบชนิดเลือกตอบ ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ แล้วตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้
4. ผู้วิจัยดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 2 กลุ่ม ตามระยะเวลาที่กำหนดโดยใช้เนื้อหาเดียวกัน เรื่อง มาตราตัวสะกด หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ก กา กง กม ไม่เปลี่ยนแปลง ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 3 แผน แผนละ 3 คาบ คาบละ 50 นาที รวม 10 คาบโดยมีเนื้อหาสาระดังนี้
 - แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 มาตราแม่ ก กา จำนวน 3 คาบ
 - แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 มาตราแม่ กง จำนวน 3 คาบ
 - แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 มาตราแม่ กม จำนวน 4 คาบ
- 4.1 กลุ่มทดลองจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน
- 4.2 กลุ่มควบคุมจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามคู่มือครู
5. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมผลการทำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยการทดสอบความแตกต่างของผลคะแนนก่อนและหลังการทดลอง ทั้งกลุ่มควบคุม และกลุ่มทดลอง นำมาวิเคราะห์ทดสอบค่าที (t-test Dependent) และหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
6. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมผลการทำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการทดสอบความแตกต่างของผลคะแนนหลังการทดลอง ทั้งกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง นำมาวิเคราะห์ทดสอบค่าที (t-test Independent) และค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

7. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล จากการทำแบบวัดเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย แล้วนำไปตรวจสอบความสมบูรณ์ ทั้งกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองและทำการวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติต่อไป

ผลการวิจัย

1. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ระหว่างกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐานกับกลุ่มควบคุมที่จัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู โดยใช้แบบทดสอบพบว่า คะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการทำแบบทดสอบ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน และผลคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังการทดลอง มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการทดลอง มีค่า 25.11 และ 16.53 ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู ผลคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังการทดลอง มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการทดลอง มีค่า 20.79 และ 15.90 ตามลำดับ แสดงว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน กับนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน ก่อนและหลังการทดลองพบว่าคะแนนเฉลี่ยแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 16.53 และ 25.11 ตามลำดับ แสดงว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู ก่อนและหลังการทดลอง พบว่าคะแนนเฉลี่ยแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 15.90 และ 20.79 ตามลำดับแสดงว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู ก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. เปรียบเทียบเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างกลุ่มทดลองที่จัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐานกับกลุ่มควบคุมที่จัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู มีคะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย จากการทำแบบวัดเจตคติ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐานกับการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือ และผลคะแนนที่ได้จากการทำแบบวัดเจตคติหลังการทดลอง มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการทดลอง มีค่า 98.98 และ 89.80 ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของกลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู ผลคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังการทดลอง มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการทดลอง มีค่า 92.05 และ 84.88 ตามลำดับ แสดงว่าเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐานกับนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

หัวข้อ	วัตถุประสงค์	ผลการวิจัย	การวิเคราะห์/การนำไปใช้
1. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างกลุ่มทดลองที่จัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐานกับกลุ่มควบคุมที่จัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู	เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่องมาตราตัวสะกด ด้วยวิธีการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐานกับการเรียนรู้ตามคู่มือครู	ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐานกับการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05	จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า การจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน สามารถเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย ให้สูงขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากวิธีการสอนด้วยวิธีการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน เป็นเทคนิควิธีที่สามารถนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้น่าสนใจ มีกิจกรรมปัญหาวิชาการให้นักเรียนได้ร่วมสนุก ทำให้เกิดความสนใจ กระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น ส่งผลให้นักเรียนกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู

เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติทางการเรียนของวิชาภาษาไทย

ด้วยวิธีการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน กับการเรียนรู้ตามคู่มือครู ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

หัวข้อ	วัตถุประสงค์	ผลการวิจัย	การวิเคราะห์/การนำไปใช้
2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐานระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน	เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทย เรื่อง มาตราตัวสะกด ด้วยวิธีการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐานกับการเรียนรู้ตามคู่มือครู	ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน ก่อนและหลังการเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05	จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า เนื่องจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานนั้นเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์จากสถานการณ์ปัญหา และศึกษาแนวทางในการแก้ปัญหาโดยการนำเอาปัญหาคำถามต่างๆ จากการเรียนรู้มาศึกษาและวิเคราะห์ จึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง
3. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่จัดการเรียนรู้ตามคู่มือครูระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน	เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทย เรื่อง มาตราตัวสะกด ด้วยวิธีการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐานกับการเรียนรู้ตามคู่มือครู	ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู ก่อนและหลังการเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05	จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง เพราะในขณะปฏิบัติกิจกรรม ผู้วิจัยได้สอดแทรกเนื้อหา สาระสำคัญในบทเรียนอย่างต่อเนื่อง เมื่อสิ้นสุดการทดลอง นักเรียนทำแบบทดสอบหลังการเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยฉบับเดิม ปรากฏว่าคะแนนเฉลี่ยที่ได้สูงกว่า เพราะการเรียนที่ได้รับคำแนะนำจากครูผู้สอนทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจมากขึ้น จึงส่งผลให้คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนหลังการทดลองเพิ่มขึ้น

หัวข้อ	วัตถุประสงค์	ผลการวิจัย	การวิเคราะห์/การนำไปใช้
4. เปรียบเทียบ เจตคติต่อการ เรียนภาษาไทย ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 2 ระหว่าง กลุ่มทดลองที่ จัดการเรียนรู้ ด้วยวิธีการสอน แบบใช้ปัญหา เป็นฐานกับกลุ่ม ควบคุมที่จัดการ เรียนรู้ตามคู่มือ ครู	เพื่อศึกษา เจตคติต่อการ เรียนวิชาภาษา ไทย เรื่อง มาตราตัวสะกด ด้วยวิธีการสอน แบบใช้ปัญหา เป็นฐาน กับการ เรียนรู้ตามคู่มือ ครู	ผลการวิจัยพบ ว่า เจตคติต่อ การเรียนภาษา ไทยของนักเรียน ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 2 ที่ได้รับ การจัดการเรียน รู้ด้วยวิธีการ สอนแบบใช้ ปัญหาเป็นฐาน กับการจัดการ เรียนรู้ตามคู่มือ ครู แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05	เนื่องจากนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วย วิธีการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน กับนักเรียนที่ได้รับการ จัดการเรียนรู้ตามคู่มือครูมีเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่าการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการ สอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน เป็นการจัดการเรียนรู้ที่แปลก แตกต่างจากที่นักเรียนเคยเรียนมา เนื่องจากการจัดการ เรียนการสอนในลักษณะนี้จะเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้ อย่างอิสระ เรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถเรียนรู้และฝึกทักษะ ต่างๆ ตามความต้องการ ความสนใจและเหมาะสมกับวัย ที่อยากรู้ อยากเห็นของนักเรียน ครูเป็นเพียงผู้ให้คำแนะนำ ปรึกษา นักเรียนจึงมีโอกาสศึกษาค้นคว้า เรียนรู้ตามความ ต้องการ บรรยากาศในการเรียนการสอนจึงสนุกสนาน ทำให้ผู้เรียนไม่รู้สึกเบื่อหน่ายในการเรียนภาษาไทยและ ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างรวดเร็ว

อภิปรายผลการวิจัย

1. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่จัดการเรียนรู้ ด้วยวิธีการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน กับการเรียนรู้ตามคู่มือครู พบว่า จากการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐานสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติอยู่ในระดับ .05 แสดงว่าการจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน สามารถเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยให้สูงขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากวิธีการสอน ด้วยวิธีการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน เป็นเทคนิค วิธีที่สามารถนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้น่าสนใจ มีกิจกรรมปัญหาวิชาการให้นักเรียนได้ร่วมสนุก ทำให้เกิดความสนใจ กระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น ส่งผลให้นักเรียนกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศิริวรรณ โพธิ์สิงห์ (2564) ได้วิจัยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 วิชาภาษา

ไทย เรื่องมาตราตัวสะกด โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ผลปรากฏว่านักเรียนทุกคนมีผลคะแนนที่ดีขึ้นหลังจากใช้การเรียนแบบ PBL ในภาพรวม ซึ่งมีค่าเฉลี่ยผลรวมคะแนนก่อนเรียนเป็น 4.33 คะแนน และค่าเฉลี่ยผลรวมคะแนนหลังเรียนเป็น 6.43 คะแนน และมีค่าผลต่างคะแนนพัฒนาการ +2.10 คะแนน ซึ่งผลการวิจัยนี้จะช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาของนักเรียนให้สูงขึ้นได้ และนักเรียนมีทักษะการเรียนรู้ การแสวงหาความรู้ การคิดที่ดีขึ้น

2. จากการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน ก่อนการทดลองและหลังการทดลองพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยของนักเรียน ก่อนการทดลองและหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 อาจเป็นเพราะเนื่องจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานนั้นเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์จากสถานการณ์ปัญหาและศึกษาแนวทางในการแก้ปัญหาโดยการนำเอาปัญหา คำถามต่างๆ จากการเรียนรู้มาศึกษาและวิเคราะห์ ซึ่งสอดคล้องกับ ปาลิดา อธิตา (2564) การสร้างแบบฝึกทักษะ การอ่านและการเขียนมาตราตัวสะกดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านมุขเซอ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 แบบฝึกทักษะ เรื่อง การอ่านและการเขียนตามมาตราตัวสะกดของนักเรียน จำนวน 8 มาตรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน เรื่องการอ่านและเขียนตามมาตรตัวสะกด จำนวน 8 มาตรา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ได้ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิชุดา วงษ์เจริญ (2561) ที่พบว่า ทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน หลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับเทคโนโลยีเสมือนจริง เมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนสรุปได้ว่า คะแนนสอบหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศศิธร ปักกาโล (2558) ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐานเป็นการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ปัญหาเป็นตัวกระตุ้นในเรื่องที่เกี่ยวกับชีวิตประจำวัน ทำให้นักเรียนเกิดความอยากรู้อยากเห็นต้องการที่จะหาคำตอบทำให้นักเรียนได้ฝึกวิเคราะห์ปัญหาสถานการณ์ที่พบหลังจากนั้นสามารถวิเคราะห์เชื่อมโยงกับปัญหาที่เกิดขึ้นจริง

3. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู ก่อนการทดลองกับหลังการทดลอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนก่อนการทดลองต่ำกว่าหลังการทดลอง เพราะในขณะปฏิบัติกิจกรรม ผู้วิจัยได้สอดแทรกเนื้อหาสาระสำคัญในบทเรียนอย่างต่อเนื่อง เมื่อสิ้นสุดการทดลอง นักเรียนทำแบบทดสอบหลังการเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยฉบับเดิม ปรากฏว่าคะแนนเฉลี่ยที่ได้สูงกว่า เพราะการเรียนที่ได้รับคำแนะนำจากครูผู้สอนทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจมากขึ้น จึงส่งผลให้คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนหลังการทดลองเพิ่มขึ้น การที่นักเรียนกลุ่มควบคุมมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองเป็นผลมาจากการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและหลากหลาย เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนสนใจใคร่อยากเรียนรู้ จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้มีโอกาสเรียนรู้ด้วยตนเอง นักเรียนศึกษาค้นคว้าความรู้ทั้งจากตำราเรียนและจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ในรูปแบบต่างๆ ผู้วิจัยได้จัดแผนการจัดการเรียนรู้โดยเน้นวิธีการบรรยาย อธิบาย ซักถาม ให้ผู้เรียนทำแบบฝึกหัด หรือกิจกรรมอื่นๆ ตามความเหมาะสม การจัดการเรียนรู้ในแต่ละคาบใช้วิธีการหลายๆ อย่างควบคู่กันไป โดยพิจารณาให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหาในบทเรียน จึงส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์หลังการเรียนสูงขึ้น

4. การเปรียบเทียบเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับจัดการเรียนรู้ ด้วยวิธีการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน กับการเรียนรู้ตามคู่มือครู หลังการทดลองพบว่า เจตคติของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน กับนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติอยู่ในระดับ .05 เนื่องจากนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน กับนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครูมีเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยแตกต่างกัน ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐานนั้น ส่งผลให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ การที่เจตคติต่อการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอาจเป็นเพราะว่าการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน เป็นการจัดการเรียนรู้ที่แปลกแตกต่างจากที่นักเรียนเคยเรียนมา เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนในลักษณะนี้จะเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างอิสระ เรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถเรียนรู้และฝึกทักษะต่างๆ ตามความต้องการ ความสนใจและเหมาะสมกับวัยที่

อยากรู้ อยากเห็นของนักเรียน ครูเป็นเพียงผู้ให้คำแนะนำ ปรีกษา นักเรียนจึงมีโอกาสดูศึกษา ค้นคว้า เรียนรู้ตามความต้องการ บรรยายภาคในการเรียนการสอนจึงสนุกสนาน ทำให้ผู้เรียน ไม่รู้สึกเบื่อหน่ายในการเรียนภาษาไทยและทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างรวดเร็ว จากเหตุผล ดังกล่าวนี้นี้ทำให้เจตคติทางการเรียนภาษาไทยหลังการทดลองแตกต่างจากก่อนการทดลอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิจิตร หลานวงศ์ (2563) นักเรียนมีเจตคติที่ดีในการเรียนวิชาภาษาไทยสูงอยู่แล้ว จากการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครูแต่ละครั้งมีส่วนช่วยพัฒนาเจตคติของนักเรียน ในการเรียนวิชาภาษาไทยให้สูงขึ้น

5. การเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐานสามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ ด้วยตนเอง เผชิญหน้ากับปัญหาด้วยตนเอง จะทำให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะในการคิดหลายรูปแบบ เช่น การคิดวิจารณ์ญาณ คิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ มีทักษะในการ แก้ปัญหา กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการประยุกต์ใช้ความรู้จากสิ่งที่เรียนรู้มาใช้ในการแก้ปัญหาใช้ ปัญหาเป็นตัวกระตุ้น (สิ่งเร้า) ให้เกิดการเรียนรู้ สามารถทำให้นักเรียนมีความเข้าใจถึงปัญหาที่นำ มาใช้ มีวิธีแก้ปัญหาได้อย่างหลากหลาย ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 2 เป็นไปในแนวทางที่ดีขึ้นและมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาไทยอีกด้วย

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

1. ควรนำวิธีการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐานมาใช้ประกอบกิจกรรมการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ เพราะด้วยวิธีการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานสามารถสร้างความสนใจใคร่เรียนรู้ของนักเรียน ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างสนุกสนาน เรียนรู้ได้อย่างมีอิสระและผ่อนคลาย ความเครียดจากตารางเรียน ในกรณีนี้นักเรียนไม่เข้าใจสามารถเลือกทบทวนข้อมูลส่วนที่ต้องการ และกำหนดปัญหาที่ต้องการหาได้อย่างรวดเร็วและตลอดเวลา

2. ผู้สอนที่ประสงค์จะจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน ต้องคำนึงถึง เนื้อหาการเรียนรู้และระดับชั้นที่เหมาะสม คือ ควรเป็นเนื้อหาที่นักเรียนสามารถหาคำตอบได้เอง หรือไม่ยากจนเกินไป หรือไม่มีข้อจำกัดที่การจัดการเรียนรู้อื่นๆ สามารถตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียนได้

3. ควรหาวิธีการสอนที่หลากหลายเพื่อนำมาพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย โดยพิจารณาให้เหมาะสมกับเนื้อหา

4. ครูผู้สอนต้องมีความรู้เบื้องต้นพร้อมกับชี้แนะแนวทางในการคิดคำถาม หรือปัญหาที่นักเรียนอยากรู้ด้วยตนเองและคำนึงถึงความพร้อมของสถานศึกษาว่าสามารถตอบสนองต่อการจัดการเรียนการสอนได้เพียงใด

5. ควรทำวิจัยเพื่อศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐานกับตัวแปรอื่นๆ เช่น ความคิดสร้างสรรค์ ความรับผิดชอบ ความมีเหตุผล เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- ทิตินา แหมมณี. (2560). ศาสตร์การสอน:องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 21). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปาลิดา อธิตา. (2565). การสร้างแบบฝึกทักษะ การอ่านและการเขียนมาตราตัวสะกดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านมุขอ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1. วารสารวิจัยวิชาการ, 5(1), 217–230.
- พิสมัย ลาภมาก. (2553). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำยาก กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านหนองโนอีดำ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามหาสารคาม เขต 1 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ไม่ได้ดีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ไพศาล สุวรรณน้อย. (2559). การเรียนรู้โดยใช้ปัญหา เป็นฐาน (Problem-based Learning: PBL). คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. <https://ph.kku.ac.th/thai/images/file/km/pbl-he-58-1.pdf>
- ธีรพงษ์ แสงประดิษฐ์. (2561). ผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์โดยใช้ปัญหาเป็นฐานแบบเรียนรู้ร่วมกัน ต่อทักษะการแก้ปัญหา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. Veridian E-Journal, Silpakorn University สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์และศิลปะ, 11(1), 1157-1174.
- นันทา บรรณวรรณ. (2561). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่องมาตราตัวสะกดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดพรหมสาคร ที่ได้รับการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือ เทคนิค TGT กับการสอนแบบปกติ [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ไม่ได้ดีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- นันทนา ฐานวิเศษ และ วาสนา กิริติจำเริญ. (2561). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้งานและพลังงาน และความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน. วารสารวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 29(2), 43-50.
- วิจิตร หลานวงศ์. (2563). กระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาเจตคติของนักเรียน ที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาไทย : กรณีศึกษาโรงเรียนเทศบาลสวนสนุก. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาจุฬาลงกรณ, 7(2), 73-86.
- วิชุดา วงศ์เจริญ. (2561). การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับเทคโนโลยีเสมือนจริง เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และทักษะการคิดแก้ปัญหาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21. มูลนิธิสดศรี- สฤษดิ์วงศ์.
- วิทยา ทองดี. (2661). การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based Learning) MANAGEMENT OF PROBLEM-BASED LEARNING. วารสาร มจร อุบลราชธานี, 7(1), 967-976.
- ศศิธร ปักกาโล. (2558). การใช้ปัญหาเป็นฐานพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เรื่องระบบต่อมไร้ท่อ. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน.
- ศิริวรรณ โพธิ์สิงห์. (2564). การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 วิชาภาษาไทย เรื่องมาตราตัวสะกด. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- อิทธิเดช น้อยไม้. (2560). หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษา. บริษัท โอ.เอส.พรีนติ้งเฮาส์.
- อาณัติ ชันทจันทร์. (2561). ผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์โดยใช้ปัญหาเป็นฐานแบบเรียนรู้ ร่วมกันต่อทักษะการแก้ปัญหา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ผลการอบรมตนเองตามมิติการอบรมของสามเณร สามเณรลัยแสงธรรม

The Outcome of Self Formation as A Dimension of The Formation of Lux Mundi Seminarians

วรากร เจริญพานิช

* ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทววิทยาจริยธรรม คณะศาสนศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

บาทหลวง ดร.ออสติน สุกีโย ปีโตโย, เอส.เจ.

* คณะศาสนศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

บาทหลวง ผศ.ดร.ชาติชาย พงษ์ศิริ

* คณะมนุษยศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

ผศ.ดร.ลัดดาวรรณ ประสูตรแสงจันทร์

* คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยแสงธรรม

Warakorn Charoenphanit

* Master of Arts Program in Moral Theology, Faculty of Divinity, Saengtham College
Rev.Dr.Agustinus Sugiyo Pitoyo, S.J.

* Faculty of Divinity, Saengtham College

Rev.Asst.Prof.Dr.Chartchai Phongsiri

* Faculty of Humanities, Saengtham College

Asst.Prof.Dr.Laddawan Prasootsaengchan

* Faculty of Education, Saengtham College

ข้อมูลบทความ

* รับบทความ 26 มิถุนายน 2567

* แก้ไข 16 กันยายน 2567

* ตอบรับบทความ 28 พฤศจิกายน 2567

บทคัดย่อ

การวิจัยแบบผสมผสานนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) การอบรมตนเองตามมิติการอบรม 4 ด้านของสามเณร สามเณราลัยแสงธรรม และ 2) เปรียบเทียบการอบรมตนเองและผลการอบรมตนเองตามมิติการอบรม 4 ด้านของสามเณร สามเณราลัยแสงธรรม ประชากรที่ศึกษา คือ สามเณร สามเณราลัยแสงธรรม จำนวน 87 คน กลุ่มผู้ให้ข้อมูลคือ สามเณร สามเณราลัย จำนวน 21 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง และแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ ได้แก่ 1) การวิเคราะห์เนื้อหา 2) สถิติเชิงพรรณนา คือค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3) สถิติอนุมานใช้การทดสอบค่าทีและความแปรปรวนทางเดียว หากพบความแตกต่างจะนำไปสู่การเปรียบเทียบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีแอลเอสดี

ผลการวิจัยพบว่า

1. การอบรมตนเองตามมิติการอบรม 4 ด้านของสามเณร

สามเณรมีความเข้าใจและเห็นคุณค่าของการอบรมตนเอง เพื่อให้ตนเองเติบโต มีวุฒิภาวะ มีคุณสมบัติ คุณลักษณะที่ดี มีชีวิตที่เรียบง่ายแบบพระคริสตเจ้า ด้วยความช่วยเหลือจากพระพรหมของพระเจ้า การสวดภาวนาและไตร่ตรองอย่างสม่ำเสมอ การอบรมทั้ง 4 ด้านต้องบูรณาการไปด้วยกันและผู้ให้การอบรมที่ดีที่สุดคือ ตัวสามเณรเอง การอบรมตนเอง ทำให้สามเณรรู้จักตนเอง มีคุณธรรมจริยธรรม เติบโตในความเชื่อ มีความเชื่อศรัทธาในพระเยซูคริสตเจ้าและพระนางมารีย์ มีใจสุภาพกล้าหาญที่จะปรับเปลี่ยนตนเอง มีวุฒิภาวะด้านความรัก มีมโนธรรม รู้จักใช้อิสรภาพอย่างแท้จริงและตั้งใจถือโสด เสียสละ อุทิศตน และสามารถนำสิ่งต่างๆ ที่ได้รับจากการอบรมตนเองไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินชีวิตการเป็นสามเณร ออกจากตนเองด้วยใจอิสระเพื่อเป้าหมายในการพัฒนาตนเอง สามารถสอนคำสอนและความเชื่อทางศาสนาด้วยความมั่นใจและกล้าหาญ พิจารณามโนธรรมอย่าง

ข้อสัถย์และเป็นมโนธรรมที่ดีให้แก่ผู้อื่น สำหรับข้อจำกัดหรืออุปสรรคในการอบรมตนเองของสามเณรส่วนใหญ่เกิดจากการอ่อนแอทางด้านจิตใจ เกียจคร้าน ไม่มีวินัยหรือความอดทนเพียงพอ รวมถึงการจัดลำดับความสำคัญในชีวิตไม่เป็น

2. การเปรียบเทียบ การอบรมตนเองและผลการอบรมตนเองตามมติการอบรม 4 ด้านของสามเณร สามเณรลัยแสงธรรม

2.1 สามเณรมีระดับการอบรมตนเองในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.56$, $\sigma = 0.369$) สูงกว่าระดับผลการอบรมตนเองในภาพรวมที่อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.28$, $\sigma = 0.419$)

2.2 สามเณรที่อยู่ในกลุ่มวิชาที่แตกต่างกัน มีการอบรมตนเองในภาพรวมและผลการอบรมตนเองในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า สามเณรที่อยู่ในกลุ่มวิชาที่แตกต่างกัน มีการอบรมตนเองในด้านการอภิบาลแพรธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.3 สามเณรที่อยู่ในชั้นปีแตกต่างกัน มีการอบรมตนเองในภาพรวมและผลการอบรมตนเองในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า สามเณรที่อยู่ในชั้นปีแตกต่างกัน มีการอบรมตนเองในด้านความเป็นมนุษย์และด้านการอภิบาลและแพรธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: การอบรมตนเอง
สามเณร
สามเณรลัยแสงธรรม

Abstract

The objectives of this study were to: 1) examine the self-formation of Lux Mundi seminarians with regard to the four formation dimensions; and 2) compare Lux Mundi seminarians' self-formation with the results of the self-formation in the four dimensions of formation. The population of this study consisted of 87 Lux Mundi seminarians. Using simple random sampling, 21 of them were selected to participate as the respondents of this study. The data was collected using a mixed-methods research design. Semi-structured interviews and questionnaires were used as the research tools. The acquired data were analyzed using 1) content analysis, 2) Mean (μ) and Standard Deviation (σ) in descriptive statistics, and 3) T-test and One-way ANOVA in inferential statistics. The LSD method was used for pairwise comparison as differences were found in this study.

The results of the research revealed the following:

1. Self-formation of Lux Mundi seminarians with regard to the four dimensions of formation

The seminarians realize and appreciate the value of self-formation for their own growth, maturity, desired qualities, and attributes. They also understand the importance of living a life that imitates Christ with the help of God's grace and being steadfast in prayer and reflection. Integrating all four dimensions of the formation is vital. Furthermore, the seminarian himself is the best formator. Through self-formation, seminarians learn about themselves, become morally upright, mature in their faith,

grow in faith in Jesus Christ and Mary, have the humility and courage to change, mature in their love, become conscientious, know how to use true freedom, and intend to live a celibate, selfless, devoted life. They are also able to apply what they have learned through self-formation to their lives as seminarians, including how to teach catechism and beliefs with courage and confidence, leave oneself with freedom for the purpose of self-improvement, and consider having an honest conscience and a good conscience for others. The majority of the constraints or obstacles the seminarians faced in their self-formation were caused by mental apathy, laziness, a lack of discipline, a lack of patience, and a lack of making priorities in life.

2. Comparing Lux Mundi seminarians' self-formation and the outcomes of self-formation in the four dimensions of formation.

2.1 The Seminarians have the highest level of overall self-formation ($\mu = 4.56$, $\sigma = 0.369$) when compared to the overall results of self-formation ($\mu = 4.28$, $\sigma = 0.419$).

2.2 The overall self-formation and its overall results do not differ among the seminarians from different subject groups. When each dimension is considered, it is discovered that seminarians from various subject groups have self-formation in the pastoral dimension. The difference is statistically significant at the 0.05 level.

2.3 There are no differences in the overall self-formation and the results of self-formation among the seminarians in the various classes. It is discovered that the seminarians from various classes exhibit self-formation in the pastoral and human dimensions when each dimension is taken into account. The difference is statistically significant at the 0.05 level.

Keywords: Self formation
Seminarian
Lux Mundi Seminary

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

“ท่านจะรู้จักเขาได้จากผลงานของเขา...ต้นไม้พันธุ์ดี ย่อมเกิดผลดี ต้นไม้พันธุ์ไม่ดี ย่อมเกิดผลไม่ดี” (มธ. 7:16-17) ชีวิตมนุษย์ก็เช่นกัน บุคคลที่ดีย่อมก่อให้เกิดแต่ผลดีเฉกเช่นต้นไม้พันธุ์ดี ย่อมเกิดผลดี ซึ่งการที่บุคคลจะเป็นคนที่ดีได้นั้น จำเป็นที่จะต้องได้รับการเลี้ยงดูหล่อหลอมในสิ่งที่ดีและที่สำคัญคือ การตั้งใจอบรมฝึกฝนตนเองให้เป็นผู้มีศีลธรรม คุณธรรมจริยธรรมอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องจนเป็นตัวตนของแต่ละคน นักบุญโทมัส อควินัส (St. Thomas Aquinas) นักเทวศาสตร์เชิงคุณธรรมเคยกล่าวในบทนำของงานเขียนที่ชื่อว่า “Summa Theologiae I-II” ว่า “การกระทำด้านศีลธรรมที่แท้จริงของมนุษย์นั้น จำเป็นต้องเป็นการกระทำที่ประกอบด้วย เสรีภาพ (Freedom) ความรู้สำนึก (Awareness) และความรับผิดชอบ (Responsibility)” นักบุญโทมัส อควินัส เน้นถึงภาพลักษณ์และรูปแบบของพระเจ้าในตัวของผู้มนุษย์ โดยให้ความสนใจต่อคุณลักษณะของบุคคล (Habitus) และการปฏิบัติตามคุณธรรมต่างๆ ก็สามารถบรรลุถึงจุดหมายหมายของตนเองที่วางไว้ได้โดยที่การปฏิบัติตามคุณธรรมจะต้องสอดคล้องกับกฎบัญญัติและกฎเกณฑ์ต่างๆ (อ้างถึงในเชดชัย เลิศจิตรเลขา, 2548) คุณธรรมจึงเป็นคุณลักษณะที่เป็นรูปแบบอย่างหนึ่งที่ทำให้ผู้ที่มีคุณลักษณะดังกล่าว สามารถบรรลุถึงการเป็นบุคคลที่ดีโดยผ่านทาง การแสดงออกจากการกระทำที่ถูกต้อง ตามจุดยืนที่สำคัญสำหรับคริสต์จริยศาสตร์จากมุมมองของคาทอลิก นั่นคือเหตุผล (Reason) และความเชื่อ (Faith) ที่มีบทบาทสำคัญในการแสวงหาความจริง (Truth) เพราะปัจจัยดังกล่าวทำให้มนุษย์เป็นเจ้าของการกระทำของตนเองอย่างแท้จริง (Man is the patron of his act) ซึ่งในฐานะที่เป็นผู้กระทำ (อบรมตนเอง) ย่อมมีความสัมพันธ์กับการกระทำของตนเองอย่างแยกกันไม่ได้ และหากศีลธรรมเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์และการเป็นหนึ่งเดียวกับพระเจ้า ตนเองและบุคคลอื่นที่นำไปสู่ความเจริญรุ่งเรืองของมนุษย์และความเป็นอยู่ที่ดีแบบองค์รวม การสร้างศีลธรรมก็เกี่ยวกับวิธีการ (กระบวนการ) ที่ใช้เพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมาย การสร้างศีลธรรมที่เกี่ยวข้องกับการเติบโตในการรู้ (knowing) การเป็นอยู่ (being) และการกระทำ (doing) ซึ่งนำไปสู่ความสัมพันธ์ทางศีลธรรม การดำรงชีวิตอย่างมีศีลธรรมและความเฟื่องฟูของมนุษย์และสรรพสิ่งที่สร้างสรรค์สอดคล้องกับพระเจ้า (Louise Kretzschmar; Ethel C. Tuckey, 2017)

สามเณรลัยแสงธรรม เป็นสถาบันทางคริสต์ศาสนาที่เปิดอบรมสามเณรผู้เตรียมตัวเป็นบาทหลวงคาทอลิก มีเป้าหมายเพื่อช่วยพัฒนาความเป็นมนุษย์และความเป็นคริสตชน ให้เติบโต

ขึ้นในตัวของสามเณรทั้งในด้านความเป็นมนุษย์ ชีวิตจิต สติปัญญา และการอธิบาลและแพร่ธรรม ให้ความพร้อมที่จะบวชเป็นพระสงฆ์เพื่อเผยแผ่คำสอนของพระคริสตเจ้า โดยมีภารกิจในการ ให้การศึกษาอบรมแก่สามเณรตามแนวทางการอบรมของสามเณราลัยและที่พระศาสนจักรคาทอลิก กำหนด และการส่งเสริมให้สามเณรสามารถฝึกฝนตนเองให้มีคุณสมบัติต่างๆ ที่พร้อมและเหมาะสมจะเป็นบาทหลวงคาทอลิกต่อไปโดยอาศัยการฝึกฝนตนเองเป็นสำคัญ บรรลุถึงการเป็นสามเณรที่ดี ประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้องดีงาม เป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม ยึดมั่นตามหลักคำสอนของ คริสต์ศาสนา ซึ่งนอกจากการรับการฝึกอบรมตามลำดับขั้นตอนของสามเณราลัยแสงธรรมแล้ว ส่วนที่สำคัญที่สุดอีกประการหนึ่งของสามเณรก็คือ การเป็นบุคคลหลักในการอบรมตนเองและได้ รับเรียกสู่การเดินทางแห่งการเติบโตอย่างต่อเนื่อง ทั้งในด้านความเป็นมนุษย์ ชีวิตจิต สติปัญญา และการอธิบาล ซึ่งพระศาสนจักรคาทอลิกได้ให้ความสำคัญต่อการอบรมของสามเณรเพื่อเตรียม ตัวเป็นพระสงฆ์ในอนาคตเป็นอย่างมาก ในเอกสารสมณกฤษฎีกาพระสังคายนาว่าติดกันที่สองกล่าว ว่า “ความปรารถนาที่จะฟื้นฟูทั่วพระศาสนจักรนั้น ส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับศาสนบริการของบรรดา พระสงฆ์ที่ได้รับพลังบันดาลจากจิตตารมณ์ของพระคริสตเจ้า จึงประกาศอย่างหนักแน่นถึงความ สำคัญของการอบรมพระสงฆ์” (สมณกระทรวงพระสงฆ์, 2016) ที่เป็นงานที่สำคัญอย่างยิ่งตามที่ พระสันตะปาปาจอห์น ปอลที่ 2 (1992) ได้ระบุไว้ว่า “งานอบรมพระสงฆ์ในอนาคตเป็นงานที่ สำคัญและเรียกร้องอย่างมาก เพื่ออนาคตของการประกาศข่าวดีแก่มนุษยชาติ งานอบรมของพระ ศาสนจักรเป็นการสืบสานงานของพระคริสตเจ้า”

สมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิส พระองค์ทรงสนพระทัยต่อการเลือกสรรและการอบรมกระแส เรียกเพื่อเป็นพระสงฆ์ตั้งแต่เริ่มต้นสมณสมัยของพระองค์ ในปี ค.ศ. 2013 สารสำคัญซึ่งเป็น หัวใจของระบบพื้นฐานการอบรมพระสงฆ์ คือการมีมุมมองต่อการอบรมว่าเป็นกระบวนการเดียวกัน ที่ต่อเนื่องตั้งแต่ต้นจนจบเนื้อหาของการอบรมทั้งหมดจึงต้องมีความกลมกลืนและสัมพันธ์เชื่อมโยง กันโดยไม่แบ่งส่วน สามเณรแต่ละคนเป็นบุคคลหลักในการอบรมตนเอง และเขาได้รับเรียกสู่การ เดินทางแห่งการเติบโตอย่างต่อเนื่อง ทั้งในด้านความเป็นมนุษย์ ชีวิตจิต สติปัญญา และการ อธิบาล (RS 130) และในหนังสือพระพรแห่งกระแสเรียกพระสงฆ์ (The Gift of the Priestly Vocation (Ratio Fundamental Institutionis Sacerdotalis) พระศาสนจักรคาทอลิกสากล โดยผ่านทางสมณกระทรวงสำหรับพระสงฆ์ได้ให้แนวทางสำหรับการอบรมสามเณรให้ สอดคล้องกับบริบททางสังคมของพระศาสนจักรท้องถิ่น (Ratio Nationalis)

สามเณรลัยแสงธรรมให้ความสำคัญกับการอบรมสามเณรตั้งแต่เริ่มก่อตั้งในปี ค.ศ. 1972 เรื่อยมา โดยเฉพาะในการอบรมในมิติต่างๆ ทั้งมิติความเป็นมนุษย์ มิติด้านชีวิตฝ่ายจิต มิติด้านการศึกษาและมิติด้านงานอภิบาลและแพร่ธรรม เรื่อยมาการอบรมตนเองตามมิติการอบรมทั้ง 4 มิติดังกล่าวของสามเณร จึงเป็นสิ่งที่สำคัญที่สามเณรต้องอบรมฝึกฝนตนเอง โดยมีผู้ให้การอบรม เติมนูญเคียงข้าง เพื่อให้ผลที่เกิดจากการอบรมตนเองทั้ง 4 มิติดังกล่าวได้ผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ให้สามเณรก็จะเป็นผู้มีวุฒิภาวะทางด้านร่างกายและอารมณ์อย่างดี เป็นสามเณรและพระสงฆ์ที่ดีในอนาคต มีความสามารถในการวิเคราะห์ แยกแยะ มีเจตจำนงที่เข้มแข็งเป็นมนุษย์ทั้งครบทั้งในด้านความเป็นมนุษย์ ด้านชีวิตจิต ด้านสติปัญญา และด้านการอภิบาลแพร่ธรรม แต่หากการอบรมตนเองตามมิติแห่งการอบรมตนเองทั้งสี่ด้านนั้นยังขาดตกบกพร่องไปย่อมก่อให้เกิดผลที่ไม่ดี ไม่พึงประสงค์ ที่ตัวสามเณร ผู้ให้การอบรม หรือต้นสังกัดของสามเณรจะได้หาแนวทาง วิธีการดูแลช่วยเหลือเติมเต็มในสิ่งที่สามเณรยังขาดนั้นไปได้อย่างทันการ เพื่อให้สามเณรได้เติบโตเป็นพระสงฆ์ที่ดีมีคุณภาพ เป็นศาสนบริกรที่ดีของพระศาสนจักรคาทอลิกในประเทศไทยต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการอบรมตนเองตามมิติการอบรม 4 ด้าน ของสามเณร สามเณรลัยแสงธรรม
2. เพื่อเปรียบเทียบการอบรมตนเองและผลการอบรมตนเองตามมิติการอบรม 4 ด้านของสามเณร สามเณรลัยแสงธรรม

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหาของการวิจัย

เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการอบรมตนเองและผลการอบรมตนเองตามมิติการอบรม 4 ด้านของสามเณร สามเณรลัยแสงธรรม โดยการศึกษาข้อมูลจากเอกสารต่อไปนี้

1.1 สมณกฤษฎีกาพระสังคายนาวาติกันที่ 2 เรื่อง การอบรมเพื่อเป็นพระสงฆ์ (Decree on the Training of Priests; Optatum totius) ค.ศ. 1965

1.2 เอกสารการอบรมสามเณรเพื่อเป็นพระสงฆ์ (Ratio Fundamentalis Sacerdotalis: Basic Norms for Priestly Formation) ปี ค.ศ. 1970

1.3 สมณลิขิตเตือนใจ “เราจะมอบผู้เลี้ยงแกะให้ท่าน” (Pastores Dabo Vobis) คำแนะนำหลังสมัชชาพระสังฆราชเรื่อง “การอบรมพระสงฆ์ในสถานการณ์ปัจจุบัน” สมเด็จพระสันตะปาปา ยอห์น ปอลที่ 2 วันที่ 25 มีนาคม ค.ศ. 1992

1.4 เอกสารประกอบการอบรมสามเณร สามเณราลัยแสงธรรม ปี ค.ศ. 2002

1.5 เอกสารประกอบการสัมมนาการอบรมสามเณรในสถานการณ์ปัจจุบัน เรื่องการอบรมสามเณรโดยเน้นชีวิตจิตเป็นศูนย์กลาง ค.ศ. 2009 และเอกสารประกอบการสัมมนาเพื่อการฟื้นฟูจิตใจและพันธกิจการอบรมเพื่อเป็นพระสงฆ์ ค.ศ. 2009-2010

1.6 หนังสือพระพรแห่งกระแสเรียกพระสงฆ์ (The Gift of the Priestly Vocation) เอกสารระบบพื้นฐานการอบรมพระสงฆ์ (Ratio Fundamental Institutionis Sacerdotalis) สมณกระทรวงพระสงฆ์ พ.ศ. 2564

1.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. ประชากร และกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาและเก็บข้อมูลเชิงปริมาณคือ สามเณร สามเณราลัยแสงธรรม ปีการศึกษา 2565 ชั้นปีที่ 1-7 จำนวน 87 ทั้งนี้ไม่นับรวมสามเณรชั้นปีฝึกชีวิตผู้อภิบาล (ปีพัก) และผู้วิจัย

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้แก่ สามเณร สามเณราลัยแสงธรรม ปีการศึกษา 2565 ชั้นปีที่ 1-7 ชั้นปีละ 3 คน รวมจำนวน 21 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่ายในแต่ละชั้นปี ด้วยวิธีจับสลาก

นิยามศัพท์เฉพาะ

การอบรมตนเอง (Self Formation) หมายถึง การตอบรับแผนการของพระเจ้า โดยการแสวงหาพระประสงค์ของพระเจ้าสำหรับตนเอง ในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการอบรมเพื่อเป็นพระสงฆ์ โดยการนำการอบรมตามมิติการอบรมทั้ง 4 ด้าน (The Four Dimensions of Formation) ได้แก่ 1) มิติด้านความเป็นมนุษย์ 2) มิติด้านชีวิตจิต 3) มิติด้านสติปัญญา และ 4) มิติด้านการอภิบาลและแพร่ธรรม ตามแนวทางการอบรมของสามเณราลัยแสงธรรมและพระศาสนจักรคาทอลิก มาบูรณาการกับการฝึกฝนอบรมตนเองด้วยความสำนึก (Awareness) และรับผิดชอบ (Responsibility) ในหน้าที่การเป็นสามเณรด้วยน้ำใจอิสระ (Freedom) ตั้งใจ

หมั่นฝึกฝน ปฏิบัติบ่อยๆ ด้วยความเต็มใจและวอนขอความช่วยเหลือจากพระพรหมของพระจิตเจ้า เพื่อการเปลี่ยนแปลงตนเองให้เติบโตสู่การมีวุฒิภาวะในมิติต่างๆ ทั้งสี่มิติของชีวิตอย่างเป็นรูปธรรมเพื่อบรรลุคุณสมบัติอันพึงประสงค์ สอดคล้องกับเป้าหมายของชีวิตสงฆ์ตามเจตนารมณ์ของพระเยซูคริสตเจ้าและพระศาสนจักรได้อย่างเหมาะสมตามวัยของผู้รับการอบรม

มิติด้านการเป็นมนุษย์ (Human) หมายถึง การอบรมที่เป็นรากฐานของการอบรมทุกด้านของสามเณร มีเป้าหมายหลักเพื่อให้สามเณรเป็นมนุษย์ที่แท้จริง มีบุคลิกภาพที่ดี มีสมรรถภาพในการดำเนินชีวิต มีความรักและวุฒิภาวะในการถือความบริสุทธิ์ ถือสวด อุทิศตน มีมโนธรรม คุณธรรม จริยธรรม มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความสามารถในการทำงานและมีภาวะผู้นำ เปิดตนเองพร้อมที่จะเรียนรู้ชีวิต

มิติด้านชีวิตจิต (Spiritual) หมายถึง การอบรมที่เป็นหัวใจของการอบรม มีเป้าหมายหลักเพื่อให้สามเณรมีความสนิทสัมพันธ์ของสามเณรกับพระเจ้าด้วยการตอบรับกระแสเรียกด้วยใจกว้างและอิสระเสรี มีความเชื่อ รักและศรัทธาต่อพระเยซูคริสตเจ้าและพระนางมารีย์ ราพีงภาวนา ฟังพระวาจา ร่วมพิธีบูชาขอบพระคุณ รับศีลมหาสนิท รับศีลอภัยบาป ทำวัตร ดำเนินชีวิตหมู่คณะ ให้ความสำคัญของชีวิตส่วนรวม การเปิดตนและวางใจในวิญญานรัก

มิติด้านสติปัญญา (Intellectual) หมายถึง การอบรมที่เป็นเครื่องมือของการอบรมมีเป้าหมายหลักเพื่อให้สามเณรเข้าใจถึงชีวิตการเป็นสามเณร พระสงฆ์และภรรษาที่ตามมา มีความรักและตั้งใจในการแสวงหาความจริง การศึกษาค้นคว้าต่างๆ เข้าใจธรรมล้ำลึกของพระเจ้า มีความรู้ความเข้าใจในพระคัมภีร์ คำสอน มีความรู้ความสามารถทางด้านปรัชญาและเทววิทยาอย่างลึกซึ้งและความรู้เกี่ยวกับพระศาสนจักร กฎหมาย วัฒนธรรม ประเพณี ประวัติศาสตร์ สังคมศาสตร์ ภาษา ศิลปะ ดนตรี ศาสนา การใช้เหตุผลในการสื่อสารและการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารอย่างรอบคอบและก่อให้เกิดประโยชน์ในงานอภิบาลและแพร่ธรรม

มิติด้านการอภิบาลและแพร่ธรรม (Pastoral and Mission) หมายถึง การอบรมที่เป็นเป้าหมายของการอบรมพระสงฆ์ มีเป้าหมายหลักเพื่อให้สามเณรเป็นผู้อุทิศตนในงานเมตตาจิตและงานอภิบาลด้านต่างๆ ปฏิบัติงานอภิบาลและแพร่ธรรมด้วยจิตตารมณ์แบบเป็นหมู่คณะ มีความสามารถในการทำงานอภิบาล สนใจเรียนรู้ด้านศาสนสัมพันธ์และคริสตศาสนจักรสัมพันธ์ วิถีเสวนา และประกาศพระวรสาร ดำเนินชีวิตเป็นประจักษ์พยานในสังคม

สามเณร (Seminarian) หมายถึง บุรุษหรือเยาวชนชายคาทอลิกที่อยู่ในสังกัดของ 11 อัครสังฆมณฑล/ สังฆมณฑลในเขตการปกครองของพระศาสนจักรคาทอลิกประเทศไทย ที่เข้ารับการอบรมเพื่อที่สามเณราลัยแสงธรรม โดยมีเป้าหมายเพื่อรับการบวชเป็นพระสงฆ์ (บาทหลวง) ในพระศาสนจักรคาทอลิก (Catholic Church) ซึ่งจะได้รับการอบรมในสี่มิติทั้งในด้านความเป็นมนุษย์ ชีวิตจิต สติปัญญาและการอภิบาลและแพร่ธรรม โดยอาศัยการนำมาบูรณาการเพื่ออบรมตนเองให้เป็นผู้มีคุณสมบัติตามมิติทั้งสี่ด้านและพร้อมจะบวชเป็นบาทหลวง

สามเณราลัยแสงธรรม (Lux Mundi Seminary) หมายถึง สถาบันทางคริสต์ศาสนาที่เปิดอบรมสามเณรที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษา ตั้งอยู่เลขที่ 20 หมู่ 6 ถนนเพชรเกษม ตำบลท่าข้าม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม 73110 มีเป้าหมายเพื่อช่วยพัฒนากระแสเรียก (Vocation) ของสามเณรให้เด่นชัด และให้การอบรมพัฒนาสามเณรในความเป็นมนุษย์และความเป็นคริสตชนให้เติบโตขึ้นในตัวของสามเณรทั้งในด้านความเป็นมนุษย์ ชีวิตจิต สติปัญญา และการอภิบาลและแพร่ธรรมและพร้อมที่จะบวชเป็นบาทหลวงเพื่อเผยแผ่คำสอนของพระคริสตเจ้า

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1. แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) จำนวน 1 ฉบับ ประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ให้สัมภาษณ์ เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ กลุ่มสาขาและชั้นปีของผู้ให้สัมภาษณ์ วันเวลาและสถานที่ในการสัมภาษณ์

ส่วนที่ 2 คำถามปลายเปิดเกี่ยวกับ ข้อมูลและความคิดเห็นของสามเณร สามเณราลัยแสงธรรม ที่มีต่อการอบรมตนเองตามมิติการอบรม 4 ด้าน ประกอบด้วย มิติด้านความเป็นมนุษย์ มิติด้านชีวิตฝ่ายจิต มิติด้านการศึกษา และมิติด้านการอภิบาลและแพร่ธรรม ซึ่งมีโครงสร้างข้อคำถามและการกำหนดประเด็นคำถามไว้ล่วงหน้าบางส่วน และผู้วิจัยสามารถเพิ่มข้อคำถามเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสมในขณะสัมภาษณ์

2. แบบสอบถาม (Questionnaires) จำนวน 1 ฉบับ ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ กลุ่มสาขาและชั้นปี มีลักษณะเป็นคำถามปลายปิดแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) กำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบเพียง 1 คำตอบ

ส่วนที่ 2 การอบรมตนเองและผลการอบรมตนเองตามมิติการอบรมของสามเณร เป็นข้อคำถามที่เกี่ยวข้องกับระดับการฝึกอบรมตนเองและระดับผลการอบรมตนเองของสามเณร ตามมิติการอบรม 4 ด้านของสามเณร มีลักษณะเป็นการประเมินตามมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับตามแบบของลิเคิร์ท (Likert's rating scale) (Rensis Likert, 1967:179) โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนและการแปลผลมีดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน

- 5 คะแนน หมายถึง มีการฝึกอบรมตนเอง/มีผลการอบรมตนเองในระดับมากที่สุด
- 4 คะแนน หมายถึง มีการฝึกอบรมตนเอง/มีผลการอบรมตนเองในระดับมาก
- 3 คะแนน หมายถึง มีการฝึกอบรมตนเอง/มีผลการอบรมตนเองในระดับปานกลาง
- 2 คะแนน หมายถึง มีการฝึกอบรมตนเอง/มีผลการอบรมตนเองในระดับน้อย
- 1 คะแนน หมายถึง มีการฝึกอบรมตนเอง/มีผลการอบรมตนเองในระดับน้อยที่สุด

การแปลผล

โดยในการวิเคราะห์ให้ถือว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของผู้ตอบแบบสอบถามตกอยู่ในช่วงระดับใด ก็แสดงว่าตัวแปรนั้นมีระดับการอบรมตนเองและผลการอบรมตนเองตามสภาพที่เป็นจริงแบบนั้น โดยผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการวิเคราะห์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best, 1997: 263) ดังนี้

- 4.50-5.00 คะแนน หมายถึง มีการอบรมตนเอง/มีผลการอบรมตนเองในระดับมากที่สุด
- 3.50-4.49 คะแนน หมายถึง มีการอบรมตนเอง/มีผลการอบรมตนเองในระดับมาก
- 2.50-3.49 คะแนน หมายถึง มีการอบรมตนเอง/มีผลการอบรมตนเองในระดับปานกลาง
- 1.50-2.49 คะแนน หมายถึง มีการอบรมตนเอง/มีผลการอบรมตนเองในระดับน้อย
- 1.00-1.49 คะแนน หมายถึง มีการอบรมตนเอง/มีผลการอบรมตนเองในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการสัมภาษณ์ของสามเณร สามเณรลัยแสงธรรม ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)
2. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้
 - 2.1 ใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) กับตัวแปรที่มีระดับ

การวัดเชิงกลุ่ม ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคลที่ประกอบด้วย 1) กลุ่มวิชา และ 2) ชั้นปี

2.2 ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean: μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: σ) กับ ตัวแปรที่มีระดับการวัดเชิงปริมาณ ได้แก่ ระดับการอบรมตนเองและระดับผลการอบรมตนเองตามมิติการอบรมของสามเณร สามเณราลัยแสงธรรม

3. สถิติอนุมาน (Inferential Statistic) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

3.1 ผลการอบรมตนเองตามมิติการอบรมของสามเณร สามเณราลัยแสงธรรม จำแนกตามกลุ่มวิชา (มี 2 กลุ่มวิชา) ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติการทดสอบ t-test แบบ Independent-Sample T-Test

3.2 ผลการอบรมตนเองตามมิติการอบรมของสามเณร สามเณราลัยแสงธรรม จำแนกตามชั้นปี ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) หากพบความแตกต่างจะนำไปสู่การเปรียบเทียบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธี LSD

วิธีการดำเนินการ

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) โดยการเก็บข้อมูลในเชิงคุณภาพ (Qualitative data) และเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative data) ดังนี้

1. ศึกษาวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. นำข้อมูลที่สังเคราะห์ได้มาสร้างเป็น แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) และแบบสอบถาม (Questionnaire)
3. นำเครื่องมือวิจัยที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องเชิงเนื้อหา (content validity) ด้วยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ซึ่งข้อคำถามที่สร้างขึ้น มีค่า IOC ระหว่าง 0.66-1.00 ซึ่งสูงกว่า 0.5 ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ จึงสามารถนำไปใช้เป็นข้อคำถามในการวิจัยต่อไปได้
4. นำแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูล โดยสัมภาษณ์เป็นกลุ่มย่อยๆ กลุ่มละ 1-2 ชั้นปี แล้วนำข้อมูลที่ได้รับกลับมาดำเนินการวิเคราะห์เนื้อหา
5. นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มประชากร แล้วนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 การอบรมตนเองตามมิติการอบรม 4 ด้านของสามเณร สามเณรลัยแสงธรรม จากการสัมภาษณ์สามเณร ชั้นปีที่ 1-7 ชั้นปีละ 3 คน รวมจำนวน 21 คน มีรายละเอียดดังนี้

1. สามเณรมีความเข้าใจและเห็นคุณค่าของการอบรมตนเอง ว่าเป็นการฝึกฝนอบรมตนเอง โดยการนำแนวทางการอบรมทั้ง 4 ด้านของสามเณรลัยแสงธรรมมาใช้ในการฝึกฝนตนเองด้วยความสมัครใจ เพื่อให้ตนเองเติบโตมีวุฒิภาวะ มีคุณสมบัติ คุณลักษณะที่ดี มีชีวิตที่เรียบง่าย พระคริสตเจ้าอย่างแท้จริงในการเป็นผู้อภิบาล มีความเหมาะสมกับการเป็นสามเณรและเป็นพระสงฆ์ที่ดีในอนาคตด้วยความช่วยเหลือจากพระพรหมทานของพระเจ้า การสวดภาวนาและไตร่ตรองอย่างสม่ำเสมอ การอบรมทั้ง 4 ด้านต้องบูรณาการพัฒนาควบคู่ไปด้วยกัน และผู้ให้การอบรมที่ดีที่สุดคือตัวสามเณรเอง

2. การอบรมตนเองทำให้สามเณรรู้จักตนเอง มีคุณธรรมจริยธรรม มีความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี เติบโตในความเชื่อ มีความเชื่อศรัทธาอย่างเข้มแข็งในพระเยซูคริสตเจ้าและพระนางมารีย์ มีใจสุภาพกล้าหาญที่จะปรับเปลี่ยนตนเอง มีวุฒิภาวะด้านความรัก ตั้งใจศึกษาเล่าเรียน พัฒนาด้านสติปัญญา มีมโนธรรม รู้จักใช้อิสรภาพ อย่างแท้จริง และตั้งใจถือโสด เสียสละ อุทิศตน ออกจากตนเองและเข้าใจผู้อื่น มีเจตนาดีในการทำงานอภิบาลและแพร่ธรรม

3. สามเณรสามารถนำสิ่งต่างๆ ที่ได้รับจากการอบรมตนเองไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินชีวิตการเป็นสามเณร มีระเบียบวินัย รับผิดชอบต่อภาระหน้าที่ของตน รู้จักควบคุมตนเอง มีความสุภาพนอบน้อม เสียสละ เห็นใจผู้อื่น มีแรงบันดาลใจในการดำเนินชีวิตประจำวัน สวดภาวนา เข้าร่วมพิธีบูชาขอบพระคุณ อย่างตรงต่อเวลา รู้จักวางตัวกับบุคคลอย่างเหมาะสม ทั้งเพศตรงข้ามและเพศเดียวกัน ตั้งใจศึกษาเรียนรู้ การเข้าร่วมกิจกรรมและการอบรมต่างๆ ออกจากตนเอง ด้วยใจอิสระมากขึ้นเพื่อเป้าหมายในการพัฒนาตนเองเป็นสามเณรที่ดี เป็นแบบอย่างให้ผู้อื่นได้มากขึ้น สามารถสอนคำสอนและความเชื่อทางศาสนาด้วยความมั่นใจและกล้าหาญ คิดทบทวน ไตร่ตรอง พิจารณามโนธรรมตนเองอย่างซื่อสัตย์ และเป็นมโนธรรมที่ดีให้แก่บุคคลรอบข้าง

4. ข้อจำกัดหรืออุปสรรคในการอบรมตนเองของสามเณรส่วนใหญ่เกิดจากการอ่อนแอทางด้านจิตใจ ความเกียจคร้าน ไม่มีวินัยหรือความอดทนเพียงพอ รวมถึงการจัดลำดับความสำคัญในชีวิตไม่เป็น

5. แนวทางการพัฒนาสามเณรให้สามารถอบรมตนเองในมิติต่างๆ ให้ดีขึ้น โดยการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการอบรมตนเองให้กับสามเณรทุกคนได้เข้าใจอย่างถ่องแท้ เพื่อที่จะสามารถฝึกฝนอบรมพัฒนาตนเองได้อย่างถูกต้อง มีการติดตามประเมินผลการอบรมตนเองอย่างสม่ำเสมอทุกเดือนหรืออย่างน้อยเดือนละ 2 ครั้ง การช่วยให้สามเณรตระหนักว่าตนเองคือสามเณรเห็นคุณค่าและเปิดใจยอมรับการอบรม มีวินัย ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง มีเป้าหมายที่ชัดเจน สวดภาวนาวอนขอความช่วยเหลือจากพระ จัดลำดับความสำคัญในชีวิตได้อย่างถูกต้อง เปิดรับฟังความคิดเห็นคำตักเตือนของกันและกัน หาวิธีการปรับปรุงพัฒนาาร่วมกัน พยายามเรียนรู้สิ่งต่างๆ และมีผู้ให้การอบรมเดินเคียงข้างในลักษณะของความเป็นเพื่อนก้าวไปด้วยกัน ให้สามเณรได้เติบโตมีอิสระทางความคิดและเวลาในการอบรมตนเองมากขึ้น และผู้ให้การอบรมควรเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับสามเณรไม่เป็นที่สะดุดของสามเณร

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบการอบรมตนเองและผลการอบรมตนเองตามมิติการอบรม 4 ด้านของสามเณร สามเณราลัยแสงธรรม

จากแบบสอบถามที่ได้รับกลับจากกลุ่มประชากรครบจำนวน 87 คน และนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ ระดับการอบรมตนเองและระดับผลการอบรมตนเองของสามเณร สามเณราลัยแสงธรรมในภาพรวม ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ ระดับการอบรมตนเองและระดับผลการอบรมตนเองของสามเณร สามเณราลัยแสงธรรม ในภาพรวม

มิติ	การอบรมตนเอง				ผลการอบรมตนเอง			
	μ	σ	ระดับ	อันดับ	μ	σ	ระดับ	อันดับ
1. ด้านการเป็นมนุษย์	4.55	0.374	มากที่สุด	3	4.26	0.407	มาก	3
2. ด้านชีวิตฝ่ายจิต	4.59	0.365	มากที่สุด	1	4.30	0.407	มาก	2
3. ด้านสติปัญญา	4.52	0.433	มากที่สุด	4	4.21	0.489	มาก	4
4. ด้านการอภิบาลและแพร่ธรรม	4.58	0.417	มากที่สุด	2	4.34	0.541	มาก	1
รวมเฉลี่ย	4.56	0.369	มากที่สุด		4.28	0.419	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า สามเณรมีการอบรมตนเองในภาพรวม อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\mu = 4.56$, $\sigma = 0.369$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย อันดับแรกคือ มิติด้านชีวิตฝ่ายจิต ($\mu = 4.59$, $\sigma = 0.365$) รองลงมาคือ ด้านการอภิบาลและแพร่ธรรม ($\mu = 4.58$, $\sigma = 0.417$) ด้านการเป็นมนุษย์ ($\mu = 4.55$, $\sigma = 0.374$) และอันดับสุดท้ายคือ มิติด้านสติปัญญา ($\mu = 4.52$, $\sigma = 0.433$)

สำหรับผลการอบรมตนเองพบว่า สามเณรมีผลการอบรมตนเองในภาพรวม อยู่ในระดับ มาก ($\mu = 4.28$, $\sigma = 0.419$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย อันดับแรกคือ มิติด้านการอภิบาลและแพร่ธรรม ($\mu = 4.34$, $\sigma = 0.541$) รองลงมาคือ มิติด้านชีวิตฝ่ายจิต ($\mu = 4.30$, $\sigma = 0.407$) มิติด้านการเป็นมนุษย์ ($\mu = 4.26$, $\sigma = 0.407$) และอันดับสุดท้ายคือ มิติด้านสติปัญญา ($\mu = 4.21$, $\sigma = 0.489$)

2. การวิเคราะห์เปรียบเทียบการอบรมตนเองและผลการอบรมตนเองตามมิติการอบรม

4 ด้านของสามเณร สามเณรลัยแสงธรรม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

การวิเคราะห์เปรียบเทียบการอบรมตนเองและผลการอบรมตนเองตามมิติการอบรม 4 ด้านของสามเณร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลประกอบด้วย กลุ่มวิชา และชั้นปี โดยผู้วิจัยใช้สถิติการทดสอบ t-test กับตัวแปรกลุ่มวิชา ซึ่งเป็นความแตกต่างของค่าเฉลี่ย 2 กลุ่ม และใช้สถิติความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) กับตัวแปรชั้นปีซึ่งเป็นความแตกต่างของค่าเฉลี่ยมากกว่า 2 กลุ่ม มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

การวิเคราะห์และการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการแปลผลและความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูลตรงกัน ผู้วิจัยได้ใช้สัญลักษณ์และคำย่อในงานวิจัยครั้งนี้ ดังต่อไปนี้

N	หมายถึง	ขนาดประชากร
μ	หมายถึง	ค่าเฉลี่ย (Mean)
σ	หมายถึง	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
P	หมายถึง	ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ
*	หมายถึง	ค่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
LSD	หมายถึง	ค่าสถิติสำหรับการทดสอบความแตกต่างด้วยการจับคู่พหุคูณ
t	หมายถึง	ค่าที่ใช้ในการพิจารณา t-Distribution
F	หมายถึง	ค่าที่ใช้ในการพิจารณา F-Distribution
Sig.	หมายถึง	ค่ามีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบ การอบรมตนเองตามมิติการอบรม 4 ด้านของสามเณร สามเณรลัยแสงธรรม จำแนกตามกลุ่มวิชา

มิติ	ปรัชญา		เทววิทยา		t	Sig.
	μ	σ	μ	σ		
1. ด้านการเป็นมนุษย์	4.51	0.381	4.65	0.343	1.496	0.459
2. ด้านชีวิตฝ่ายจิต	4.45	0.373	4.69	0.326	1.663	0.203
3. ด้านสติปัญญา	4.48	0.441	4.63	0.399	1.471	0.274
4. ด้านการอภิบาลและแพร่ธรรม	4.52	0.427	4.75	0.343	2.607	0.023*
รวมเฉลี่ย	4.52	0.376	4.68	0.330	1.887	0.267

*Sig. < 0.05

จากตารางที่ 2 พบว่า สามเณรที่อยู่ในกลุ่มวิชาที่แตกต่างกัน มีการอบรมตนเองตามมิติการอบรม 4 ด้าน ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า สามเณรที่อยู่ในกลุ่มวิชาที่แตกต่างกัน มีการอบรมตนเองในด้านการอภิบาลแพร่ธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบ ผลการอบรมตนเองตามมิติการอบรม 4 ด้าน ของสามเณร สามเณรลัยแสงธรรม จำแนกตามกลุ่มวิชา

มิติ	ปรัชญา		เทววิทยา		t	Sig.
	μ	σ	μ	σ		
1. ด้านการเป็นมนุษย์	4.21	0.386	4.40	0.439	1.899	0.807
2. ด้านชีวิตฝ่ายจิต	4.25	0.394	4.43	0.421	1.891	0.950
3. ด้านสติปัญญา	4.15	0.476	4.38	0.491	2.019	0.643
4. ด้านการอภิบาลและแพร่ธรรม	4.26	0.549	4.55	0.466	2.314	0.073
รวมเฉลี่ย	4.22	0.407	4.44	0.417	2.265	0.401

*Sig. < 0.05

จากตารางที่ 3 พบว่า สามเณร ที่อยู่ในกลุ่มวิชาที่แตกต่างกัน มีผลการอบรมตนเองตามมิติการอบรม 4 ด้าน ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบ การอบรมตนเองตามมิติการอบรม 4 ด้าน ของสามเณร สามเณรลัยแสงธรรม จำแนกตามชั้นปี

มิติ	ปี 1		ปี 2		ปี 3		ปี 4		ปี 5	
	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ
1. ด้านการเป็นมนุษย์	4.25	0.394	4.68	0.332	4.63	0.355	4.49	0.331	4.71	0.155
2. ด้านชีวิตฝ่ายจิต	4.40	0.429	4.66	0.342	4.61	0.376	4.51	0.331	4.75	0.163
3. ด้านสติปัญญา	4.29	0.521	4.52	0.386	4.63	0.430	4.48	0.404	4.64	0.258
4. ด้านการอภิบาลและแพร่ธรรม	4.25	0.420	4.62	0.413	4.63	0.453	4.56	0.358	4.81	0.165
รวมเฉลี่ย	4.30	0.412	4.62	0.328	4.62	0.376	4.51	0.336	4.73	0.148

มิติ	ปี 6		ปี 7		f	Sig.
	μ	σ	μ	σ		
1. ด้านการเป็นมนุษย์	4.68	0.363	4.60	0.418	2.778	0.017*
2. ด้านชีวิตฝ่ายจิต	4.67	0.381	4.66	0.388	1.288	0.272
3. ด้านสติปัญญา	4.60	0.516	4.64	0.452	1.142	0.346
4. ด้านการอภิบาลและแพร่ธรรม	4.63	0.454	4.75	0.393	2.596	0.024*
รวมเฉลี่ย	4.65	0.407	4.66	0.393	2.023	0.072

*Sig. < 0.05

จากตารางที่ 4 พบว่า สามเณรที่อยู่ในชั้นปีแตกต่างกัน มีการอบรมตนเองตามมิติการอบรม 4 ด้าน ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า สามเณรที่อยู่ในชั้นปีแตกต่างกัน มีการอบรมตนเองตามมิติการอบรมด้านความเป็นมนุษย์และด้านการอภิบาลและแพร่ธรรมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ การอบรมตนเองของสามเณร สามเณราลัยแสงธรรม ด้านความเป็นมนุษย์ จำแนกตามชั้นปี

ชั้นปี	ค่าเฉลี่ย	ปี 1	ปี 2	ปี 3	ปี 4	ปี 5	ปี 6	ปี 7
ปี 1	4.25		0.001	0.006	0.054	0.005	0.032	0.010
ปี 2	4.68	0.001		0.693	0.128	0.881	0.975	0.561
ปี 3	4.63	0.006	0.693		0.312	0.594	0.778	0.862
ปี 4	4.49	0.054	0.128	0.312		0.167	0.337	0.408
ปี 5	4.71	0.005	0.811	0.594	0.167		0.887	0.498
ปี 6	4.68	0.032	0.975	0.778	0.337	0.887		0.688
ปี 7	4.60	0.010	0.561	0.862	0.408	0.498	0.688	

*Sig. < 0.05

จากตารางที่ 5 เมื่อทำการทดสอบจับคู่ (Multiple Comparisons) โดยค่าสถิติ LSD ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า สามเณรในชั้นปีแตกต่างกัน มีการอบรมตนเองในมิติด้านความเป็นมนุษย์ แตกต่างกัน ดังนี้

- สามเณรชั้นปีที่ 1 กับ สามเณรชั้นปีที่ 2 มีการอบรมตนเองในมิติด้านความเป็นมนุษย์ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
- สามเณรชั้นปีที่ 1 กับ สามเณรชั้นปีที่ 3 มีการอบรมตนเองในมิติด้านความเป็นมนุษย์ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
- สามเณรชั้นปีที่ 1 กับ สามเณรชั้นปีที่ 5 มีการอบรมตนเองในมิติด้านความเป็นมนุษย์ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
- สามเณรชั้นปีที่ 1 กับ สามเณรชั้นปีที่ 6 มีการอบรมตนเองในมิติด้านความเป็นมนุษย์ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
- สามเณรชั้นปีที่ 1 กับ สามเณรชั้นปีที่ 7 มีการอบรมตนเองในมิติด้านความเป็นมนุษย์ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ การอบรมตนเองของสามเณร สามเณรลัยแสงธรรม ด้านการอภิบาลและแพร่ธรรม จำแนกตามชั้นปี

ชั้นปี	ค่าเฉลี่ย	ปี 1	ปี 2	ปี 3	ปี 4	ปี 5	ปี 6	ปี 7
ปี 1	4.25		0.010*	0.014*	0.029*	0.003*	0.092	0.001*
ปี 2	4.62	0.010		0.932	0.689	0.282	0.946	0.350
ปี 3	4.63	0.014	0.932		0.652	0.338	0.991	0.430
ปี 4	4.56	0.029	0.689	0.652		0.172	0.756	0.198
ปี 5	4.81	0.003	0.282	0.338	0.172		0.479	0.765
ปี 6	4.63	0.092	0.946	0.991	0.756	0.479		0.596
ปี 7	4.75	0.001	0.350	0.430	0.198	0.765	0.596	

Sig. < 0.05

จากตารางที่ 6 เมื่อทำการทดสอบจับคู่ (Multiple Comparisons) โดยค่าสถิติ LSD ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า สามเณรในชั้นปีแตกต่างกัน มีการอบรมตนเองในมิติด้านการอภิบาลและแพร่ธรรม แตกต่างกัน ดังนี้

- สามเณรชั้นปีที่ 1 กับ สามเณรชั้นปีที่ 2 มีการอบรมตนเองในมิติด้านการอภิบาลและแพร่ธรรม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
- สามเณรชั้นปีที่ 1 กับ สามเณรชั้นปีที่ 3 มีการอบรมตนเองในมิติด้านการอภิบาลและแพร่ธรรม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
- สามเณรชั้นปีที่ 1 กับ สามเณรชั้นปีที่ 4 มีการอบรมตนเองในมิติด้านการอภิบาลและแพร่ธรรม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
- สามเณรชั้นปีที่ 1 กับ สามเณรชั้นปีที่ 5 มีการอบรมตนเองในมิติด้านการอภิบาลและแพร่ธรรม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
- สามเณรชั้นปีที่ 1 กับ สามเณรชั้นปีที่ 7 มีการอบรมตนเองในมิติด้านการอภิบาลและแพร่ธรรม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ ผลการอบรมตนเองตามมิติการอบรม 4 ด้าน ของสามเณร สามเณราลัยแสงธรรม จำแนกตามชั้นปี

มิติ	ปี 1		ปี 2		ปี 3		ปี 4		ปี 5	
	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ	μ	σ
1. ด้านการเป็นมนุษย์	4.08	0.334	4.23	0.434	4.15	0.329	4.36	0.281	4.48	0.206
2. ด้านชีวิตฝ่ายจิต	4.24	0.346	4.24	0.446	4.13	0.428	4.35	0.352	4.40	0.347
3. ด้านสติปัญญา	3.95	0.472	4.18	0.549	4.19	0.456	4.25	0.396	4.36	0.469
4. ด้านการอภิบาลและแพร่ธรรม	4.01	0.572	4.30	0.580	4.27	0.560	4.43	0.444	4.52	0.328
รวมเฉลี่ย	4.07	0.381	4.24	0.459	4.18	0.411	4.35	0.352	4.44	0.336

มิติ	ปี 6		ปี 7		f	Sig.
	μ	σ	μ	σ		
1. ด้านการเป็นมนุษย์	4.53	0.548	4.31	0.407	1.551	0.173
2. ด้านชีวิตฝ่ายจิต	4.55	0.245	4.41	0.509	1.028	0.413
3. ด้านสติปัญญา	4.40	0.379	4.38	0.562	1.237	0.296
4. ด้านการอภิบาลและแพร่ธรรม	4.58	0.382	4.55	0.570	1.769	0.116
รวมเฉลี่ย	4.52	0.254	4.41	0.507	1.502	0.188

*Sig. < 0.05

จากตารางที่ 7 พบว่า สามเณร ที่อยู่ในชั้นปีแตกต่างกัน มีผลการอบรมตามมิติการอบรม 4 ด้าน ในภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

เอกสารอ้างอิง

เชิดชัย เลิศจิตรเลขา, บาทหลวง. (2548). **คริสตจริยศาสตร์พื้นฐาน**. แผนการพิมพ์โรงเรียนดอนบอสโก กรุงเทพฯ.

ทศไนย์ คมกฤษ, บาทหลวง.(2550). **พระคัมภีร์คาทอลิก ฉบับสมบูรณ์**. โรงพิมพ์อัสสัมชัญ.

- เปาโล ที่ 6, สมเด็จพระสันตะปาปา. (2508). สมณกฤษฎีกาพระสังคายนาว่าติดกันที่ 2 เรื่อง การอบรมเพื่อเป็นพระสงฆ์ (Decree on the Training of Priests; Optatum totius). ม.ป.ท.
- เปาโล ที่ 6, สมเด็จพระสันตะปาปา. (2513). เอกสารการอบรมสามเณรเพื่อเป็นพระสงฆ์ (Ratio Fundamentalis Sacerdotalis: Basic Norms for Priestly Formation). แผนกสามเณรลัยและกระแสรียก.
- แผนกสามเณรลัยและกระแสรียก. (2553). เอกสารประกอบการสัมมนาเพื่อการฟื้นฟูจิตใจ และพันธกิจการอบรมเพื่อเป็นพระสงฆ์ [เอกสารที่ไม่ได้ตีพิมพ์]. สามเณรลัยแสงธรรม.
- ยอห์น ปอล ที่ 2, สมเด็จพระสันตะปาปา. (2535). สมณลิขิตเตือนใจ “เราจะมอบผู้เลี้ยงแกะ ให้ท่าน”(Pastores Dabo Vobis). โรงพิมพ์อัสสัมชัญ.
- สมณกระทรวงพระสงฆ์. (2564). The Gift of Priestly Vocation [พระพรแห่งกระแสรียก พระสงฆ์]. ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนางานวิชาการ วิทยาลัยแสงธรรม.
- สมพร อุปพงศ์, บาทหลวง. (2545). เอกสารประกอบการอบรมสามเณร สามเณรลัยแสงธรรม [เอกสารที่ไม่ได้ตีพิมพ์]. สามเณรลัยแสงธรรม.
- สามเณรลัยแสงธรรม. (2553). เอกสารประกอบการสัมมนาเพื่อการฟื้นฟูชีวิตและพันธกิจการ อบรมเพื่อเป็นพระสงฆ์ 2009-2010 [เอกสารที่ไม่ได้ตีพิมพ์]. สามเณรลัยแสงธรรม.
- สามเณรลัยแสงธรรม. (2565). คู่มือการอบรมสามเณร สามเณรลัยแสงธรรม ปี 2022 [เอกสารไม่ได้ตีพิมพ์]. สามเณรลัยแสงธรรม.
- Best, John W. (1997). *Research in Education* (2nd. Ed.). Prentice Hall Inc.
- Cronbach, Lee J. (1984). *Essentials of Psychological Testing* (4 th ed.). Harper & Row Publishers.
- Likert, Rensis. (1967). *The Human Organization: Its Management and Values*. McGraw-Hill.
- Louise Kretzschmar; Ethel C. Tuckey. (2017) *The role of relationship in moral formation: An analysis of three tertiary theological education institutions in South Africa*. <http://www.scielo.org.za/scielo.php?script=sci>

คำแนะนำและเงื่อนไขในการเตรียมต้นฉบับวารสารวิชาการวิทยาลัยแสงธรรม ด้านปรัชญา ศาสนา เทววิทยา และการศึกษา

การเตรียมต้นฉบับ

ต้นฉบับเป็นบทความวิชาการ บทความวิจัย ด้านปรัชญา ศาสนา เทววิทยา และการศึกษาที่ยังไม่เคยเผยแพร่ในเอกสารใดๆ และเป็นบทความที่มีเนื้อเรื่องที่สมบูรณ์ พิมพ์ต้นฉบับภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษด้วย Microsoft Word for Windows พิมพ์บนกระดาษขนาด A4 หน้าเดียวประมาณ 28 บรรทัด ต่อ 1 หน้ากระดาษ ต้นฉบับทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษให้ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาดตัวอักษร 16 และใส่เลขหน้าตั้งแต่ต้นจนจบบทความ

คำแนะนำในการเขียนบทความ

1. **ชื่อเรื่อง/บทความ:** ชื่อเรื่องควรกะทัดรัดไม่ยาวจนเกินไป มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ขนาด 18 ตัวหนา บทความวิจัยความยาวไม่เกิน 12 หน้า บทความวิชาการความยาวไม่เกิน 8 หน้า (รวมบรรณานุกรม)
2. **ชื่อ-สกุล:** ชื่อเต็ม-นามสกุลเต็ม ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ของผู้แต่งแต่ละคนที่มีส่วนในงานวิจัยนั้น โดยเรียงตามลำดับความสำคัญ ขนาดตัวอักษร 16 หากเป็นวิทยานิพนธ์ต้องมีชื่อและสังกัดของอาจารย์ที่ปรึกษาทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ขนาดตัวอักษร 16
3. **สถานที่ทำงาน:** ระบุหน่วยงานที่สังกัด ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ขนาดตัวอักษร 16
4. **อีเมลล์:** ให้ใส่เฉพาะผู้รับผิดชอบบทความ
5. **บทคัดย่อ:** มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เขียนสรุปสาระสำคัญของเรื่องใช้ภาษาให้รัดกุมเป็นประโยคสมบูรณ์และควรจะกล่าววัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการวิจัย ข้อค้นพบและสรุปผลที่ได้จากงานวิจัยนั้นๆ โดยให้เขียนเป็นความเรียงไม่ควรมีคำย่อ
6. **คำสำคัญ:** มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษไม่เกิน 5 คำ
7. **บทนำ:** เป็นส่วนของความสำคัญที่นำไปสู่การวิจัย สรุปความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง พร้อมวัตถุประสงค์การวิจัย และไม่ควรใส่ตารางหรือรูปภาพ

8. วัตถุประสงค์: เป็นข้อความที่แสดงให้เห็นถึงสิ่งที่นักวิจัยต้องการศึกษาที่มีลักษณะเฉพาะเจาะจง และเมื่อสิ้นสุดการวิจัยแล้วจะต้องได้คำตอบตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ทุกข้อ

9. สมมติฐานการวิจัย: อาจจะมีหรือไม่ก็ได้ เป็นการเขียนความคาดหมายผลการวิจัยหรือคาดคะเนคำตอบต่อปัญหาที่วิจัยไว้ล่วงหน้าอย่างมีเหตุผล

10. กรอบแนวคิดในการวิจัย: อาจมีหรือไม่ก็ได้ โดยให้เขียนกรอบแนวคิดของการวิจัยที่พัฒนาจากการทบทวนวรรณกรรม

11. วิธีดำเนินการวิจัย: อธิบายเครื่องมือและวิธีการดำเนินการวิจัยให้กระชับและชัดเจน ให้อบอกรายละเอียดสิ่งที่นำมาศึกษา จำนวน ลักษณะเฉพาะของตัวอย่างที่ศึกษา ตลอดจนเครื่องมือ และอุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้ในการศึกษา คุณภาพของเครื่องมือ อธิบายรูปแบบการศึกษา การสุ่มตัวอย่าง วิธีหรือมาตรการที่ใช้ในการวัด วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

12. ผลการวิจัย: บรรยายสรุปผลการวิจัยอย่างกระชับโดยให้ตอบวัตถุประสงค์การวิจัย ถ้าการวิจัยเป็นข้อมูลเชิงปริมาณที่ต้องนำเสนอด้วยตาราง หรือแผนภูมิ ควรมีคำอธิบายอยู่ด้านล่าง การเรียงลำดับ ภาพ ตาราง หรือแผนภูมิควรเรียงลำดับเนื้อหาของงานวิจัย และต้องมีการแปลความหมายของผลที่ค้นพบหรือวิเคราะห์

13. อภิปรายผล: เขียนสอดคล้องกับลำดับของการเสนอผล และการสรุปผลการวิจัย เป็นการวิพากษ์วิจารณ์ผลการวิจัยที่ได้สอดคล้องหรือขัดแย้งกับสมมติฐาน พร้อมทั้งอ้างอิงข้อเท็จจริงทฤษฎีและผลการวิจัยอื่น อธิบายอย่างเป็นเหตุเป็นผลถึงแนวความคิดของผู้วิจัยต่อผลการวิจัยที่ได้

14. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ: ควรสรุปสาระสำคัญที่ไม่คลุมเครือและสรุปผลว่าตรงกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยหรือไม่ และอย่างไร และควรแสดงข้อเสนอแนะและความเห็นเพิ่มเติมเพื่อการพัฒนาต่อไปในอนาคต หรือเป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมต่อไปในอนาคต

15. เอกสารอ้างอิง: เป็นการแสดงถึงแหล่งที่มาของข้อมูลที่ถูกนำมาอ้างอิงขึ้นมาใช้ในการวิจัย เพื่อเป็นการแสดงว่าไม่ได้นำผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง การอ้างอิงเอกสารให้เขียนตามมาตรฐานแบบ APA7 (American Psychological Association) แยกการอ้างอิงภาษาไทยและภาษาอังกฤษ (เรียงตามลำดับตัวอักษร)

16. ค่าใช้จ่ายในการตรวจประเมินบทความ: ผู้ส่งบทความจะต้องชำระเงินค่าส่งตรวจประเมินบทความ จำนวน 3,000 บาท โดยโอนเงินเข้าบัญชีออมทรัพย์ ธนาคารกรุงไทย สาขาสามพราน ชื่อบัญชี “วารสารวิชาการวิทยาลัยแสงธรรม” เลขที่บัญชี 734-0-27562-2 (พร้อมส่งหลักฐานเอกสารการโอนเงินชำระค่าตรวจประเมินบทความมาที่ E-mail: researchcenter@saengtham.ac.th (ทั้งนี้ค่าใช้จ่ายดังกล่าวผู้ส่งบทความเป็นผู้รับผิดชอบ และจะไม่ได้รับคืนในทุกกรณี) กองบรรณาธิการจะนำบทความที่ท่านส่งมาเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจประเมินคุณภาพความเหมาะสมของบทความก่อนการตีพิมพ์ ในกรณีที่ผลการประเมินระบุให้ต้องปรับปรุงหรือแก้ไข ผู้เขียนจะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลา 15 วัน นับจากวันที่ได้รับผลการประเมินบทความ

หมายเหตุ: หากท่านต้องการสอบถามกรุณาติดต่อกับกองบรรณาธิการวารสารวิชาการ
โทร. 02-429-0100-3 โทรสาร 02-429-0819 หรือ
E-mail: researchcenter@saengtham.ac.th

หลักการพิจารณาบทความวิจัย/วิชาการ วารสารวิชาการ วิทยาลัยแสงธรรม

1. บทความทุกบทความที่ส่งมาจะได้รับการอ่าน และตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่น้อยกว่า 3 ท่าน ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะในสาขาวิชานั้นๆ โดยไม่ทราบชื่อของผู้เขียนบทความ
2. การยอมรับเรื่องที่จะตีพิมพ์หรือปฏิเสธการตีพิมพ์บทความเป็นสิทธิของกองบรรณาธิการ และกองบรรณาธิการจะไม่รับผิดชอบในเนื้อหาหรือความถูกต้องของเรื่องที่ส่งมาตีพิมพ์ทุกเรื่อง
3. กองบรรณาธิการขอสงวนลิขสิทธิ์ในการตรวจแก้ไขรูปแบบบทความที่ส่งมาตีพิมพ์และอาจจะส่งเรื่องคืนมายังผู้เขียนให้เพิ่มเติมหรือพิมพ์ต้นฉบับใหม่ แล้วแต่กรณี
4. ความถูกต้องของการใช้ภาษาและรูปแบบการเขียนเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียน กองบรรณาธิการจะดำเนินการส่งบทความให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ เมื่อบทความมีการใช้ภาษาและรูปแบบการเขียนที่ถูกต้องเท่านั้น
5. ในกรณีที่ผลการประเมินระบุให้ต้องปรับปรุงหรือแก้ไขก่อนพิมพ์เผยแพร่ ผู้เขียนจะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จ และส่งบทความที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปยังกองบรรณาธิการวารสารฯ ภายใน 15 วัน (หรือตามที่กองบรรณาธิการกำหนด)

การนำส่งบทความวิจัย/วิชาการ เพื่อพิมพ์เผยแพร่ในวารสารวิชาการ วิทยาลัยแสงธรรม

1. กรอกข้อมูลในแบบฟอร์มนำส่งบทความแบบ SCJ-1 ให้ครบถ้วน
2. กรณีมีผู้เขียนมากกว่า 1 ท่าน ให้ระบุข้อมูลของผู้ร่วมเขียนทุกคนเพิ่มเติมในแบบ SCJ-2 ให้ครบถ้วนทุกรายการและทุกท่าน
3. เตรียมบทความให้อยู่ในรูปแบบที่วารสารวิชาการ วิทยาลัยแสงธรรม กำหนดไว้
4. ส่งบทความมายังกองบรรณาธิการวารสารวิชาการ วิทยาลัยแสงธรรม สามารถกระทำได้โดยส่งบทความเข้ามาผ่านทางระบบ Thai Journals Online (ThaiJO) ได้ที่ <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/scj>

* ตัวอย่างแบบ SCJ-1 และ SCJ-2 ในหน้าถัดไป

** สามารถดาวน์โหลดแบบฟอร์มได้ที่ <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/scj>

แบบ SCJ-1

แบบฟอร์มนำส่งบทความวิจัย/วิชาการ
เพื่อพิมพ์เผยแพร่ในวารสารวิชาการ วิทยาลัยแสงธรรม
(ส่งแนบพร้อมกับบทความวิจัย/วิชาการ)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรียน บรรณาธิการวารสารวิชาการ วิทยาลัยแสงธรรม

ข้าพเจ้า (นาย/นาง/นางสาว).....
(Mr./Mrs./Ms.).....

คุณวุฒิสูงสุด และสถานศึกษา.....

ตำแหน่ง/ตำแหน่งทางวิชาการ (ถ้ามี)

ชื่อหน่วยงาน/สถาบันที่ทำงาน.....

ขอส่ง ☐ บทความจากงานวิจัย ☐ บทความวิชาการ
☐ บทความปริทัศน์ (review article) ☐ บทวิจารณ์หนังสือ (book review)

ชื่อเรื่อง (ภาษาไทย)

ชื่อเรื่อง (ภาษาอังกฤษ)

คำสำคัญ (ภาษาไทย)

Keyword (ภาษาอังกฤษ).....

ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้สะดวก.....หมู่ที่.....ซอย.....ถนน.....

ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....

โทรศัพท์.....โทรศัพท์มือถือ.....โทรสาร.....

E-mail.....

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าบทความนี้

- ☐ เป็นผลงานของข้าพเจ้าเพียงผู้เดียว (ไม่ต้องกรอกแบบ SCJ-2)
☐ เป็นผลงานของข้าพเจ้าและผู้ระบุชื่อในบทความ (กรอกแบบ SCJ-2 ด้วย)

บทความนี้ไม่เคยลงตีพิมพ์ในวารสารใดมาก่อน นับจากวันที่ข้าพเจ้าได้ส่งบทความฉบับนี้มายัง
กองบรรณาธิการวารสารวิชาการ วิทยาลัยแสงธรรม

ลงนาม.....
(.....)

แบบ SCJ-2

ข้อมูลผู้ร่วมเขียนบทความ
(ส่งแนบพร้อมกับบทความวิจัย/วิชาการ)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ผู้ร่วมเขียนบทความคนที่ 1

ข้าพเจ้า (นาย/นาง/นางสาว).....

(Mr./Mrs./Ms.).....

คุณวุฒิสูงสุด และสถานศึกษา.....

ตำแหน่ง/ตำแหน่งทางวิชาการ (ถ้ามี).....

ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้สะดวก.....หมู่ที่.....ซอย.....ถนน.....

ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....

โทรศัพท์.....โทรศัพท์มือถือ.....โทรสาร.....

E-mail.....

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าบทความนี้

- ☐ เป็นผลงานของข้าพเจ้าในฐานะผู้ร่วมวิจัยและร่วมเขียนบทความจากงานวิจัย
(กรณีที่เขียนบทความจากงานวิจัย)
- ☐ เป็นผลงานของข้าพเจ้าในฐานะผู้ร่วมเขียนบทความ

ผู้ร่วมเขียนบทความคนที่ 2

ข้าพเจ้า (นาย/นาง/นางสาว).....

(Mr./Mrs./Ms.).....

คุณวุฒิสูงสุด และสถานศึกษา.....

ตำแหน่ง/ตำแหน่งทางวิชาการ (ถ้ามี).....

ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้สะดวก.....หมู่ที่.....ซอย.....ถนน.....

ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....

โทรศัพท์.....โทรศัพท์มือถือ.....โทรสาร.....

E-mail.....

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าบทความนี้

- ☐ เป็นผลงานของข้าพเจ้าในฐานะผู้ร่วมวิจัยและร่วมเขียนบทความจากงานวิจัย
(กรณีที่เขียนบทความจากงานวิจัย)
- ☐ เป็นผลงานของข้าพเจ้าในฐานะผู้ร่วมเขียนบทความ

หมายเหตุ: ถ้ามีผู้เขียนบทความมากกว่า 2 ท่าน กรุณากรอกรายละเอียดของผู้เขียนบทความร่วมท่านอื่นๆ ด้วย

รูปแบบบทความวิจัย
เพื่อส่งตีพิมพ์วารสารวิชาการวิทยาลัยแสงธรรม
ด้านปรัชญา ศาสนา เทววิทยา และการศึกษา

ชื่อบทความวิจัย (ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ขนาด 18 pt. ตัวหนา)

ข้อมูลภาษาไทย

ชื่อเต็ม - นามสกุลเต็ม: ชื่อ/สกุลของผู้แต่งทุกคนที่มีส่วนในงานวิจัยฉบับนี้
สังกัด: ระบุหน่วยงานที่สังกัด (หากเป็นวิทยานิพนธ์ให้ระบุเป็นชื่อหลักสูตร)
อีเมล: ระบุเฉพาะผู้รับผิดชอบบทความ

ข้อมูลภาษาอังกฤษ

Author Name: ชื่อ/สกุลของผู้แต่งทุกคนที่มีส่วนในงานวิจัยฉบับนี้
Affiliation: ระบุหน่วยงานที่สังกัด (หากเป็นวิทยานิพนธ์ให้ระบุเป็นชื่อหลักสูตร)

(ขนาดตัวอักษร TH SarabunPSK 16 pt.)

หมายเหตุ: หากเป็นวิทยานิพนธ์ต้องมีชื่อและสังกัดของอาจารย์ที่ปรึกษา
ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ (ขนาดตัวอักษร TH SarabunPSK 16 pt.)

บทคัดย่อ (ขนาด 16 pt. ตัวหนา)

----- (TH SarabunPSK 16 pt. ตัวธรรมดา) -----

คำสำคัญ: คำสำคัญ 1, คำสำคัญ 2, คำสำคัญ 3 (ไม่เกิน 5 คำ) (ขนาด 16 pt. ตัวธรรมดา)

Abstract (ขนาด 16 pt. ตัวหนา)

----- (TH SarabunPSK 16 pt. ตัวธรรมดา) -----

Keywords: Keywords 1, Keywords 2, Keywords 3 (ขนาด 16 pt. ตัวธรรมดา)

บทนำ (ขนาด 16 pt. ตัวหนา)

----- (TH SarabunPSK 16 pt. ตัวธรรมดา) -----

วัตถุประสงค์ (ขนาด 16 pt. ตัวหนา)

----- (TH SarabunPSK 16 pt. ตัวธรรมดา) -----

สมมติฐานการวิจัย (ขนาด 16 pt. ตัวหนา)

----- (TH SarabunPSK 16 pt. ตัวธรรมดา) -----

กรอบแนวคิดในการวิจัย (ขนาด 16 pt. ตัวหนา)

----- (TH SarabunPSK 16 pt. ตัวธรรมดา) -----

วิธีดำเนินการวิจัย (ขนาด 16 pt. ตัวหนา)

----- (TH SarabunPSK 16 pt. ตัวธรรมดา) -----

ผลการวิจัย (ขนาด 16 pt. ตัวหนา)

----- (TH SarabunPSK 16 pt. ตัวธรรมดา) -----

อภิปรายผลการวิจัย (ขนาด 16 pt. ตัวหนา)

----- (TH SarabunPSK 16 pt. ตัวธรรมดา) -----

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ (ขนาด 16 pt. ตัวหนา)

----- (TH SarabunPSK 16 pt. ตัวธรรมดา) -----

เอกสารอ้างอิง (ขนาด 16 pt. ตัวหนา)

----- (TH SarabunPSK 16 pt. ตัวธรรมดา) -----

รูปแบบบทความวิชาการ
เพื่อส่งตีพิมพ์วารสารวิชาการวิทยาลัยแสงธรรม
ด้านปรัชญา ศาสนา เทววิทยา และการศึกษา

ชื่อบทความวิชาการ (ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ขนาด 18 pt. ตัวหนา)

ข้อมูลภาษาไทย

ชื่อเต็ม - นามสกุลเต็ม: ชื่อ/สกุลของผู้แต่งทุกคนที่มีส่วนในงานวิชาการฉบับนี้

สังกัด: ระบุหน่วยงานที่สังกัด

อีเมล : ระบุเฉพาะผู้รับผิดชอบบทความ

ข้อมูลภาษาอังกฤษ

Author Name: ชื่อ/สกุลของผู้แต่งทุกคนที่มีส่วนในงานวิชาการฉบับนี้

Affiliation: ระบุหน่วยงานที่สังกัด

(ขนาดตัวอักษร TH SarabunPSK 16 pt.)

บทคัดย่อ (ขนาด 16 pt. ตัวหนา)

----- (TH SarabunPSK 16 pt. ตัวธรรมดา) -----

คำสำคัญ: คำสำคัญ 1, คำสำคัญ 2, คำสำคัญ 3 (ไม่เกิน 5 คำ) (ขนาด 16 pt. ตัวธรรมดา)

Abstract (ขนาด 16 pt. ตัวหนา)

----- (TH SarabunPSK 16 pt. ตัวธรรมดา) -----

Keywords: Keywords 1, Keywords 2, Keywords 3 (ขนาด 16 pt. ตัวธรรมดา)

บทนำ (ขนาด 16 pt. ตัวหนา)

----- (TH SarabunPSK 16 pt. ตัวธรรมดา) -----

เนื้อหา (ขนาด 16 pt. ตัวหนา)

----- (TH SarabunPSK 16 pt. ตัวธรรมดา) -----

สรุป (ขนาด 16 pt. ตัวหนา)

----- (TH SarabunPSK 16 pt. ตัวธรรมดา) -----

รายการอ้างอิง (ขนาด 16 pt. ตัวหนา)

----- (TH SarabunPSK 16 pt. ตัวธรรมดา) -----

รูปแบบการเขียนรายการอ้างอิง (References) สำหรับวารสารวิชาการวิทยาลัยแสงธรรม

ใช้การอ้างอิงระบบ APA7 (American Psychological Association) เพื่อเป็นแนวทางในการเขียนอ้างอิงบรรณานุกรมในผลงานทางวิชาการที่ประสงค์จะลงตีพิมพ์ในวารสารวิชาการวิทยาลัยแสงธรรม โดยมีวิธีการเขียนอ้างอิงบรรณานุกรมจากสารนิเทศประเภทต่างๆ มีดังนี้

การใช้ชื่อย่อ

- * กรณีไม่ปรากฏปีที่พิมพ์ ให้ใส่ (ม.ป.ป.) หรือ (nn.dd.)
 - ** กรณีไม่ปรากฏเมืองหรือสำนักพิมพ์ ให้ใส่ (ม.ป.ท.) หรือ (nn.pp.)
 - *** กรณีพิมพ์ครั้งที่ 1 ไม่ต้องระบุครั้งที่พิมพ์
- หมายเหตุ: เครื่องหมาย / หมายถึง การเว้นวรรค 1 ระยะ

1. รูปแบบการเขียนอ้างอิงในเนื้อหา (In-Text Citation)

1.1 การอ้างอิงข้อมูล (แบบมีชื่อผู้เขียน)

ผู้แต่ง 1 คน

ไทย	(ชื่อ/สกุล,/ปี)
อังกฤษ	(สกุล,/ปี)

ผู้แต่ง 2 คน

ไทย	(ชื่อ/สกุล/และ/ชื่อ/สกุล,/ปี)
อังกฤษ	(สกุล/&/สกุล,/ปี)

ผู้แต่ง 3 คนขึ้นไป

ไทย	(ชื่อ/สกุล/และคณะ,/ปี)
อังกฤษ	(สกุล/et al., ปี)

* กรณีที่มีผู้เขียนตั้งแต่ 3 คน ขึ้นไป ให้ใส่เฉพาะสกุลของผู้แต่งคนแรก แล้วตามด้วย et al. ตั้งแต่ครั้งแรก

1.2 การอ้างอิงข้อมูล (แบบไม่มีชื่อผู้เขียน)

สารสนเทศที่เป็นส่วนหนึ่งของงานอื่น (บทในหนังสือ/บทความในวารสาร/สารานุกรม)

ไทย “ชื่อเรื่อง”/(ปีที่เผยแพร่)

อังกฤษ “ชื่อเรื่อง”/(ปีที่เผยแพร่)

* ถ้าชื่อเรื่องมีความยาวมากเกินไป ให้ใส่เฉพาะคำแรกๆ ของชื่อเรื่องเท่านั้น

สารสนเทศที่ไม่เป็นส่วนหนึ่งของงานอื่น (หนังสือ/รายงาน/เว็บไซต์)

ไทย ชื่อเรื่อง/(ปีที่เผยแพร่)

อังกฤษ ชื่อเรื่อง/(ปีที่เผยแพร่)

2. รูปแบบการเขียนรายการอ้างอิง (References)

2.1 หนังสือในรูปแบบเล่ม/อิเล็กทรอนิกส์ที่ไม่มีเลข DOI

ผู้แต่ง 1 คน

ไทย ชื่อ/สกุล./(ปีพิมพ์)./ชื่อเรื่อง/(พิมพ์ครั้งที่)./สำนักพิมพ์.

Eng สกุล,/อักษรย่อชื่อ./(ปีพิมพ์)./ชื่อเรื่อง/(พิมพ์ครั้งที่)./สำนักพิมพ์.

ผู้แต่ง 2 คน

ไทย ชื่อ/สกุล/และ/ชื่อ/สกุล./(ปีพิมพ์)./ชื่อเรื่อง/(พิมพ์ครั้งที่)./สำนักพิมพ์.

อังกฤษ สกุล,/อักษรย่อชื่อ./&/สกุล,/ชื่อ./(ปีพิมพ์)./ชื่อเรื่อง/(พิมพ์ครั้งที่)./สำนักพิมพ์./

ผู้แต่ง 3 - 20 คน ให้ใส่ชื่อทุกคน

ไทย ชื่อ1/สกุล1,/ชื่อ2/สกุล2,/ชื่อ3/สกุล3,/ชื่อ4/สกุล4,/ชื่อ5/สกุล5,/ชื่อ6/สกุล6,/และ/ชื่อ7/สกุล7./(ปีพิมพ์)./ชื่อเรื่อง/(พิมพ์ครั้งที่)./สำนักพิมพ์.

อังกฤษ สกุล1,/อักษรย่อชื่อ1./,สกุล2,/อักษรย่อชื่อ2./,สกุล3,/อักษรย่อชื่อ3./,สกุล4, // // // // //อักษรย่อชื่อ4./,สกุล5,/อักษรย่อชื่อ5./,สกุล6,/อักษรย่อชื่อ6./,&/สกุล7, // // // // //อักษรย่อชื่อ7./(ปีพิมพ์)./ชื่อเรื่อง/(พิมพ์ครั้งที่)./สำนักพิมพ์.

2.2 หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (ที่ไม่มีเลข DOI)

ไทย ชื่อ/สกุล./(ปีพิมพ์)./ชื่อเรื่อง/(พิมพ์ครั้งที่)./สำนักพิมพ์./URL

Eng สกุล,/อักษรย่อชื่อ./(ปีพิมพ์)./ชื่อเรื่อง/(พิมพ์ครั้งที่)./สำนักพิมพ์./URL

2.3 หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (ที่มีเลข DOI)

ไทย ชื่อ/สกุล./(ปีพิมพ์)./ชื่อเรื่อง/(พิมพ์ครั้งที่)./สำนักพิมพ์./https://doi.org/
////////เลข DOI

อังกฤษ สกุล,/อักษรย่อชื่อ./(ปีพิมพ์)./ชื่อเรื่อง/(พิมพ์ครั้งที่)./สำนักพิมพ์./
////////https://doi.org/เลข DOI

* กรณีหนังสืออิเล็กทรอนิกส์มีการเผยแพร่ทั้งแบบรูปเล่มและแบบดิจิทัล
ให้ระบุชื่อสำนักพิมพ์ตามแบบรูปเล่ม

2.4 หนังสือแปล

ไทย สกุล,/อักษรย่อชื่อ./(ปีพิมพ์)./ชื่อเรื่องภาษาต้นฉบับ/[ชื่อหนังสือภาษาไทย]/
////////(พิมพ์ครั้งที่)./สำนักพิมพ์.

อังกฤษ สกุล,/อักษรย่อชื่อ./(ปีพิมพ์)./ชื่อเรื่องภาษาต้นฉบับ/[ชื่อหนังสือภาษาอังกฤษ]/
////////(พิมพ์ครั้งที่)./สำนักพิมพ์.

2.5 หนังสือพิมพ์/หนังสือพิมพ์ออนไลน์

ไทย ชื่อ/สกุล./(ปี,/วัน/เดือน)./ชื่อคอลัมน์./ชื่อหนังสือพิมพ์./เลขหน้า./URL (ถ้ามี)

อังกฤษ สกุล,/อักษรย่อชื่อ./(ปี,/เดือน/วัน)./ชื่อคอลัมน์./ชื่อหนังสือพิมพ์./เลขหน้า./
////////URL (ถ้ามี)

2.6 เว็บไซต์

ไทย ชื่อ/สกุลผู้เขียน./(ปี,/วัน/เดือนที่เผยแพร่)./ชื่อบทความ./ชื่อเว็บไซต์./URL

อังกฤษ สกุล,/อักษรย่อชื่อผู้เขียน./(ปี,/เดือน/วันที่เผยแพร่)./ชื่อบทความ./ชื่อเว็บไซต์./
////////URL

* กรณีที่ไม่มีวันที่เผยแพร่ปรากฏ ให้ใส่ (ม.ป.ป.) หรือ (n.d.)

* กรณีที่มีปรากฏเฉพาะ พ.ศ. หรือ ค.ศ. ให้ใส่แค่ (ปี) เท่านั้น

* กรณีชื่อผู้เขียนและชื่อเว็บไซต์เป็นชื่อเดียวกัน ให้ตัดชื่อเว็บไซต์ออก

2.7 บทความหรือบทในหนังสือ (Book chapter)

ไทย ชื่อ/สกุล./(ปีพิมพ์)./ชื่อบทหรือชื่อบทความ./ใน/ชื่อบรรณาธิการ/(บ.ก.),
////////ชื่อหนังสือ/(น./xx-xxx)./สำนักพิมพ์.

อังกฤษ สกุล,/อักษรย่อชื่อ./(ปีพิมพ์)./ชื่อบทหรือชื่อบทความ./In/ชื่อบรรณาธิการ/
////////(Ed. หรือ Eds.),/ชื่อหนังสือ/(pp./เลขหน้า)./สำนักพิมพ์.

2.8 บทความในวารสาร (แบบรูปเล่ม)

ไทย ชื่อ/สกุล./(ปีพิมพ์)./ชื่อบทความ./ชื่อวารสาร,/เลขของปีที่(เลขของฉบับที่),
////////เลขหน้า.

อังกฤษ สกุล,/อักษรย่อชื่อ./(ปีพิมพ์)./ชื่อบทความ./ชื่อวารสาร,/เลขของปีที่(เลขของฉบับที่),/
////////เลขหน้า.

2.9 บทความในวารสารออนไลน์ (ที่ไม่มีเลข DOI)

ไทย ชื่อ/สกุล./(ปีพิมพ์)./ชื่อบทความ./ชื่อวารสาร,/เลขของปีที่(เลขของฉบับที่),
////////เลขหน้า./https://www.xxxxxxxx

อังกฤษ สกุล,/อักษรย่อชื่อ./(ปีพิมพ์)./ชื่อบทความ./ชื่อวารสาร,/เลขของปีที่(เลขของฉบับที่),/
////////เลขหน้า./https://www.xxxxxxxx

2.10 บทความในวารสารออนไลน์ (ที่มีเลข DOI)

ไทย ชื่อ/สกุล./(ปีพิมพ์)./ชื่อบทความ./ชื่อวารสาร,/เลขของปีที่(เลขของฉบับที่),/
////////เลขหน้า./https://doi.org/เลข DOI

อังกฤษ สกุล,/อักษรย่อชื่อ./(ปีพิมพ์)./ชื่อบทความ./ชื่อวารสาร,/เลขของปีที่(เลขของฉบับที่),/
////////เลขหน้า./https://doi.org/เลข DOI

* กรณีที่เลข DOI แบบที่ใช้เดิมยาวและซับซ้อน

ผู้เขียนสามารถเลือกใช้ DOI แบบสั้นหรือแบบยาวก็ได้

2.11 รายงานที่จัดทำโดยหน่วยงานของรัฐหรือองค์กรอื่น

ไทย ชื่อหน่วยงาน/(ปีที่เผยแพร่)/ชื่อเรื่อง./สำนักพิมพ์./URL(ถ้ามี)

อังกฤษ ชื่อหน่วยงาน/(ปีที่เผยแพร่)/ชื่อเรื่อง./สำนักพิมพ์./URL(ถ้ามี)

2.12 รายงานที่จัดทำโดยผู้เขียนรายบุคคลสังกัดหน่วยงานรัฐหรือองค์กรอื่น

ไทย ชื่อ/สกุล/(ปีที่เผยแพร่)/ชื่อเรื่อง./สำนักพิมพ์./URL(ถ้ามี)

อังกฤษ สกุล,/อักษรย่อชื่อ/(ปีที่เผยแพร่)/ชื่อเรื่อง./สำนักพิมพ์./URL(ถ้ามี)

2.13 รายงานการประชุมเชิงวิชาการที่มี proceeding (ในรูปแบบรูปเล่มหนังสือ)

ไทย ชื่อ/สกุล/(ปี)/ชื่อบทความ./ใน/ชื่อบรรณาธิการ/(บ.ก.)/ชื่อหัวข้อการประชุม./
////////ชื่อการประชุม/(น./เลขหน้า)/ฐานข้อมูล.

อังกฤษ สกุล,/อักษรย่อชื่อ/(ปี)/ชื่อเรื่อง./In/ชื่อบรรณาธิการ/(Ed. หรือ Eds.)/
////////ชื่อหัวข้อการประชุม./ชื่อการประชุม/(pp./เลขหน้า)/database.

* กรณีมีเลข DOI หรือ URL ให้เติมต่อท้ายจากฐานข้อมูล

ตัวอย่าง ชื่อฐานข้อมูล./https://doi.org/xxxx

2.14 รายงานการประชุมเชิงวิชาการที่มี proceeding (ในรูปแบบวารสาร)

ไทย ชื่อ/สกุล/(ปี)/ชื่อเรื่อง:/ชื่อเรื่องย่อย./ชื่อวารสาร,/เลขของปีที่(เลขของฉบับที่),/
////////เลขหน้า./URL

อังกฤษ สกุล,/อักษรย่อชื่อ/(ปี)/ชื่อเรื่อง:/ชื่อเรื่องย่อย./ชื่อวารสาร,/
////////เลขของปีที่(เลขของฉบับที่),/เลขหน้า./URL

* กรณีมีเลข DOI หรือ URL ให้เติมต่อท้ายจากฐานข้อมูล

ตัวอย่าง ชื่อฐานข้อมูล./https://doi.org/xxxx

2.15 เอกสารที่ไม่ได้ตีพิมพ์ (เอกสารประกอบการเรียน)

ไทย ชื่อ/สกุล/(ปี)/ชื่อเอกสาร/[เอกสารที่ไม่ได้ตีพิมพ์]/คณะ,/มหาวิทยาลัย.

อังกฤษ สกุล,/อักษรย่อชื่อ/(ปี)/ชื่อเอกสาร/[Unpublished manuscript]/คณะ,
////////มหาวิทยาลัย.

2.16 วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิตและวิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิตที่ไม่ได้ตีพิมพ์

ไทย ชื่อ/สกุล./(ปีที่เผยแพร่)./ชื่อวิทยานิพนธ์/[วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต
/////ไม่ได้ตีพิมพ์ หรือ วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]/
/////ชื่อมหาวิทยาลัย.

อังกฤษ สกุล,/อักษรย่อชื่อ./(ปีที่เผยแพร่)./ชื่อวิทยานิพนธ์/[Unpublished doctoral
/////dissertation หรือ Unpublished master's thesis]./ชื่อมหาวิทยาลัย.

2.17 วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิตและวิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิตจากเว็บไซต์ (ไม่อยู่ในฐานข้อมูลเชิงพาณิชย์)

ไทย ชื่อ/สกุล./(ปีที่เผยแพร่)./ชื่อวิทยานิพนธ์/[วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต หรือ
/////วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต,/ชื่อมหาวิทยาลัย]./ชื่อเว็บไซต์./URL

อังกฤษ สกุล,/อักษรย่อชื่อ./(ปีที่เผยแพร่)./ชื่อวิทยานิพนธ์/[Doctoral dissertation หรือ
/////Master's thesis,/ชื่อมหาวิทยาลัย]./ชื่อเว็บไซต์./URL

2.18 วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิตและวิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิตจากเว็บไซต์ (จากฐานข้อมูลเชิงพาณิชย์)

ไทย ชื่อ/สกุล./(ปีที่เผยแพร่)./ชื่อวิทยานิพนธ์/(หมายเลข UMI หรือ เลขลำดับอื่นๆ)/
/////วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต หรือ วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต,/
/////ชื่อมหาวิทยาลัย]./ชื่อฐานข้อมูล.

อังกฤษ สกุล,/อักษรย่อชื่อ./(ปีที่เผยแพร่)./ชื่อวิทยานิพนธ์/(หมายเลข UMI หรือ เลขลำดับ
/////อื่นๆ)/[Doctoral dissertation หรือ Master's thesis, /ชื่อมหาวิทยาลัย]./
/////ชื่อฐานข้อมูล.

2.19 ราชกิจจานุเบกษา

ไทย ชื่อกฎหมาย./(ปี,/วัน/เดือน)./ราชกิจจานุเบกษา./เล่ม/เลขเล่ม/ตอนที่/เลขตอน./
/////หน้า/เลขหน้า.

3. วิธีการจัดเรียงรายการอ้างอิง

การเรียงตามลำดับอักษร

* ภาษาไทย

ใช้หลักการเดียวกับการเรียงคำในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน โดยเรียงตามรูปพยัญชนะ ก - ฮ ส่วนคำที่ขึ้นต้นด้วยพยัญชนะเดียวกันให้เรียงตามรูปสระ ดังนี้

อะ อัว อัวะ อา อี อี้ อื อู่ เอะ เอ เอาะ เอา เอ็น เอีย เอียะ เอื้อ เอื้อะ แอ แอะ
โอ โอะ ไอ ไอ่

* ภาษาอังกฤษ

ใช้หลักการเดียวกับการเรียงคำใน Dictionary โดยเรียง A-Z

การเรียงลำดับงานหลายงานที่มีชื่อผู้แต่งคนแรกเป็นชื่อคนเดียวกัน

* ถ้าชื่อผู้แต่งทุกคนเหมือนกัน ให้จัดเรียงตาม ปีที่พิมพ์

* ถ้าชื่อผู้แต่งที่แตกต่างกัน ให้จัดเรียงตาม งานที่มีชื่อผู้แต่งคนเดียวมาก่อน
งานที่มีชื่อผู้แต่งอื่นร่วม

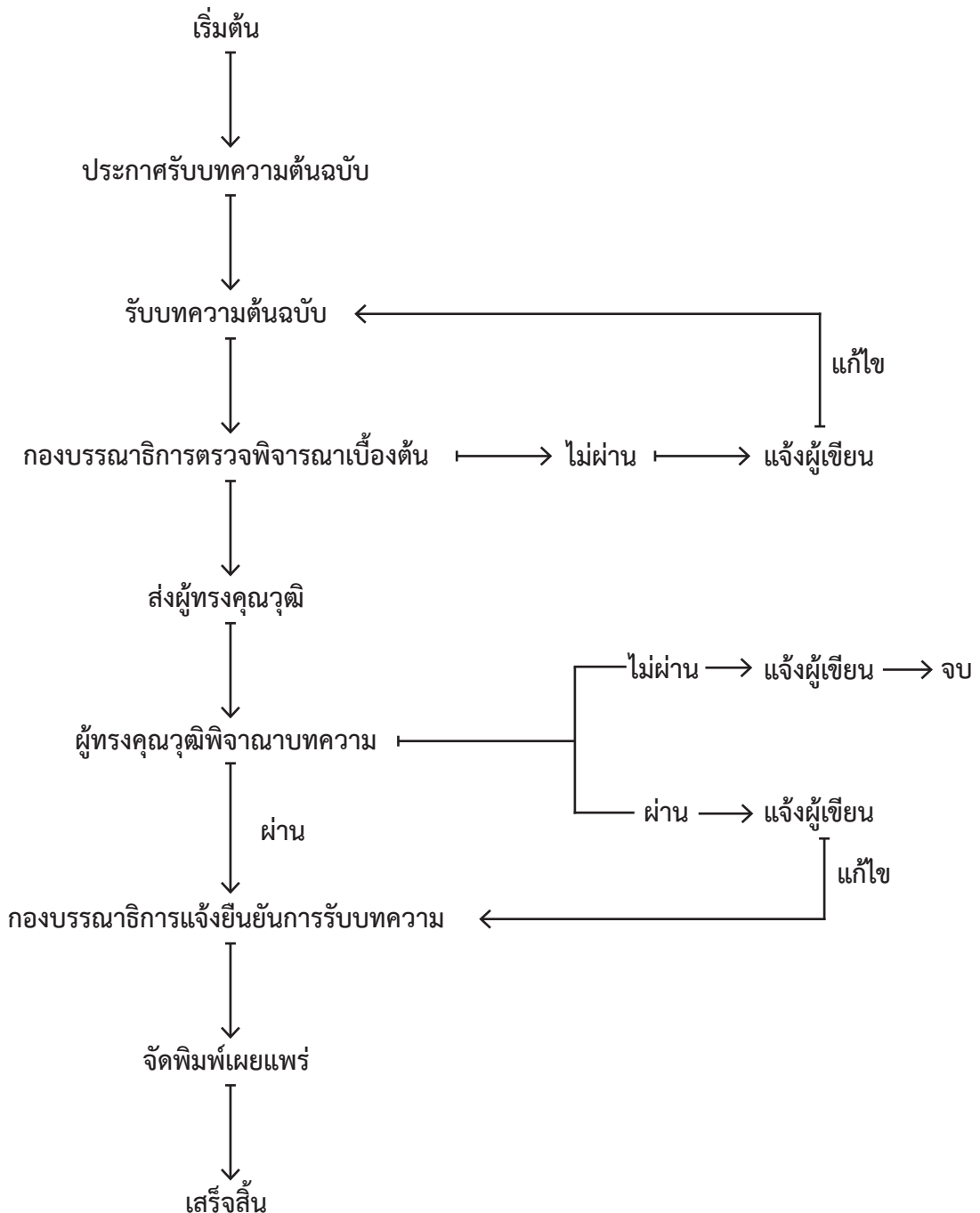
* ถ้าชื่อผู้แต่งคนแรกเป็นคนเดียวกันและชื่อผู้แต่งคนที่สอง หรือคนที่สามต่างกัน

ให้จัดเรียงตาม ลำดับอักษรตัวแรกของชื่อสกุลของผู้แต่งคนที่สองและคนที่สามตามลำดับ

* ถ้าชื่อผู้แต่งคนแรกมีชื่อสกุลเหมือนกัน ให้จัดเรียงตาม ลำดับอักษรย่อชื่อต้นและชื่อกลาง
ของชื่อผู้แต่งคนแรก

ขั้นตอนการจัดทำวารสารวิชาการ วิทยาลัยแสงธรรม

----- Saengtham College Journal

ใบสมัครสมาชิก
วารสารวิชาการวิทยาลัยแสงธรรม

สมาชิกในนาม.....
ที่อยู่ (สำหรับจัดส่งวารสารวิชาการ) เลขที่.....ถนน.....
แขวง/ตำบล.....เขต/อำเภอ.....
จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....
โทรศัพท์.....โทรสาร.....

มีความประสงค์สมัครเป็นสมาชิก

- ☐ วารสารวิชาการ วิทยาลัยแสงธรรม 1 ปี (2 ฉบับ) อัตราค่าสมาชิก 200 บาท
☐ วารสารวิชาการ วิทยาลัยแสงธรรม 2 ปี (4 ฉบับ) อัตราค่าสมาชิก 400 บาท
☐ วารสารวิชาการ วิทยาลัยแสงธรรม 3 ปี (6 ฉบับ) อัตราค่าสมาชิก 500 บาท

ชำระเงินโดยวิธี

- ☐ โอนเงินเข้าบัญชีออมทรัพย์ ธนาคารกรุงไทย สาขาสามพราน
ชื่อบัญชี “วารสารวิชาการวิทยาลัยแสงธรรม”
เลขที่บัญชี 734-0-27562-2
(พร้อมส่งเอกสารการโอนมาที่ E-mail: researchcenter@saengtham.ac.th)

ที่อยู่ที่ต้องการให้ออกใบเสร็จรับเงิน

- ☐ ตามที่อยู่จัดส่ง
☐ ที่อยู่ใหม่ในนาม.....
เลขที่.....ถนน.....แขวง/ตำบล.....
เขต/อำเภอ.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....

.....(ลงนามผู้สมัคร)
วันที่.....

SAENGTHAM COLLEGE JOURNAL

THE JOURNAL OF PHILOSOPHY, RELIGION, THEOLOGY AND EDUCATION

Print ISSN: 1906-5078 Online ISSN: 2730-2318

Vol.16 No.2 July - December 2024

Academic articles

- 9 * Analysis of Dynamics in Sino-Thai Cultural Exchanges : In The Past, Present, and Future Trends.
Dr.Yasumin Thaisomboon, Dr.Pittaya Limbut, Rev.Asst.Prof.Dr.Aphisit Kitcharoen and Rev.Dr.Somkiat Jurod
- 32 * The God Delusion?
Rev.Dr.Werasak Yongsripanithan

Research articles

- 58 * Development of Digital Learning Using Personal Storytelling to Enhance Self-Awareness of Junior High School Students.
Perapong Kaewkanha and Prof.Dr.Naowanit Songkram
- 79 * The Development of English Speaking by Using Tiktok Application with Flipped Classroom Learning.
Pimnara Limkanjanawa, Dr.Sudaporn Pongpisanu
- 96 * The Development of Teachers' Competency in the 21st Century on Learning Management to Develop Students' Thinking Skills at Phramae Maree Sathorn School, Bangkok.
Prapaporn Buakharn, Assoc.Prof.Dr.Kanchana Boonsong and Assoc.Prof.Dr.Monta Jumpaluang
- 119 * The Development Of Catholic Teachers Training Curriculum At St. Joseph Thiphawan School To Enhance Analytical Thinking Skills.
Petchdawan Worasan and Dr.Sudaporn Pongpisanu
- 135 * 21st Century Learning and Teaching for Catholic Education in Thailand.
Sikarin Kosanwattana, Rev.Dr.Pichet Saengthien, S.J., Jamriang Prombutr, Sumit Choemue, Rev.Dr.Werasak Yongsripanithan, Rev.Asst.Prof.Dr.Watchasin Kritjaroen, Rev.Theeraphol Kobvithayakul, Rev.Dr.Nantapon Suksamran and Asst.Prof.Dr.Saranyu Pongprasertsin
- 152 * A Study of Listening Skills In Chinese Vocabulary Through Cooperative Learning Techniques Tgt With Gamification of Students In Grade 1.
Pornkanok Nakkliamg and Dr.Suphot Koedsuwan
- 167 * A Study of The Operational Conditions for Spiritual Governance in Catholic Schools.
Kommala Suriyapongprapai, Chintana Kitkaew, Rev.Tassama Kitprayoon, Asst.Prof.Dr.Saranyu Pongprasertsin, Rev.Asst.Prof.Dr.Aphisit Kitcharoen, Rev.Thammarat Ruanngam, Rev.Asst.Prof.Dr.Francis Cais and Rev.Dr.Cherdchai Lertjitlekha
- 185 * The Deepening on virtues that Lux Mundi's Seminarians Receive by Participating in the Liturgy of the Hours.
Rattapon Ngamautcha, Rev.Dr.Agustinus Sugiyu Pitoyo, S.J., Rev.Dr.Surachai Chumsriphan, Rev.Asst.Prof.Dr.Chartchai Phongsiri and Asst.Prof.Dr.Laddawan Prasootsaengchan
- 205 * Students' Attitudes Towards Student Affairs Administration at the Faculty of Industrial Education, Rajamangala University of Technology Suvarnabhumi in the Thailand 4.0 Era
Asst.Prof.Dr.Chayarat Boonputtikorn, Asst.Prof.Dr.Athcha Chuenboon, Dr.Worrachet Singlor, Asst.Prof.Dr.Saranyu Pongprasertsin and Asst.Prof.Dr.Jantima Hiranoon
- 220 * Guidelines for Enhancing Teachers' Ict Competency for Learning Management Based on The Ict Leadership Framework of School Administrators Under The Catholic Education Council of Thailand.
Rawiwan buakharn, Assoc.Prof.Dr.Nutteeerat Pheeraphan and Assoc.Prof.Dr.Wilailak Langka
- 241 * An insight reflection for promoting peace and unity of the Church through Pgazkenyaw Bio-cosmology.
Rev.Dr.Werasak Yongsripanithan, Rev.Asst.Prof.Dr.Aphisit Kitcharoen, Rev.Asst.Prof.Wassan Pirunwong, Rev.Dr.Agustinus Sugiyu Pitoyo, S.J. and Asst.Prof.Dr.Saranyu Pongprasertsin
- 267 * Comparison of Learning Achievement and Attitude Toward Thai Language Subject by Problem Based Learning with The Normal Teaching in Grade 2 Student.
Nutchaoorn Jucharoen, Dr.Sudaporn Pongpisanu and Dr.Thongpan Boonkusol
- 285 * The Outcome of Self Formation as A Dimension of The Formation of Lux Mundi Seminarians.
Warakorn Charoenphanit, Rev.Dr.Agustinus Sugiyu Pitoyo, S.J., Rev.Asst.Prof.Dr.Chartchai Phongsiri, and Asst.Prof.Dr.Laddawan Prasootsaengchan
- 308 * The Impact of Workplace Spirituality, Psychological Capital, and Perceived Organizational Support on Happiness at Work: The Mediating role of Work Engagement, Work-Life Balance, and Career Satisfaction, among Nurses in Bangkok.
Pirapat Thawinratna and Dr.Santhosh Mohanan